

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA,
KUBATOVA 1, ČESKÉ BUDĚJOVICE**

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

Kubík

1.9.2018

***„Žák není nádoba, kterou je potřeba naplnit,
ale pochodeň, kterou je potřeba zapálit“***

Školská rada byla seznámena se ŠVP dne 31. 8. 2018.

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Krátce z historie školy	4
2.2 Úplnost a velikost školy, poloha	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků	5
2.4 Spolupráce školy s rodiči, jinými subjekty, projekty	6
2.4.1 Média	7
2.4.2 Otevřená škola	8
2.4.3 Finanční svoboda	8
3. Charakteristika ŠVP pro základní vzdělávání „Kubík 2018“	10
3.1. Zaměření školy	10
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3. Vzdělávání žáků se speciálními potřebami a přiznaným podpůrným opatřením	13
3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.5. Začlenění průřezových témat	17
4. Učební plán	23
4.1 Celkový učební plán	23
4.1.1 Ročníkový učební plán - 1. stupeň	24
4.1.2 Ročníkový učební plán - 2. stupeň	25
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	26
5. Učební osnovy	29
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	29
5.1.1 Anglický jazyk	29
5.1.2 Český jazyk a literatura	50
5.1.3 Další cizí jazyk	89
5.2 Matematika a její aplikace	100
5.2.1 Matematika	100
5.3 Informační a komunikační technologie	131
5.3.1 Informatika	131
5.4 Člověk a jeho svět	140
5.4.1 Prvouka	140
5.4.2 Vlastivěda	152
5.4.3 Přírodověda	163
5.5 Člověk a společnost	174
5.5.1 Dějepis	174
5.5.2 Občanská výchova	191
5.6 Člověk a příroda	199

5.6.1 Fyzika	199
5.6.2 Chemie.....	212
5.6.3 Přírodopis	227
5.6.4 Zeměpis	238
5.7 Umění a kultura	250
5.7.1 Hudební výchova	250
5.7.2 Estetická výchova - PČ	264
5.7.3 Estetická výchova - VV	273
5.7.4 Výtvarná výchova	282
5.8 Člověk a zdraví	289
5.8.1 Rodinná výchova	289
5.8.2 Tělesná výchova	300
5.9 Člověk a svět práce	316
5.9.1 Pracovní činnosti	316
5.10 Povinně volitelné předměty - přehled	323
5.10.1 Konverzace v anglickém jazyce.....	323
5.10.2 Informatika	326
5.10.3 Sportovní příprava	328
5.10.4 Sportovní hry	329
5.10.5 Výtvarný seminář.....	331
5.10.6 Dějepisný seminář	332
5.10.7 Biologický seminář	333
5.10.8 Zeměpisný seminář.....	334
5.11 Šachy	336
6. Hodnocení žáků	339
6.1 Úvod	339
6.1.1 Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci.....	339
6.1.2. Důležitá pravidla, zásady hodnocení žáků učiteli	340
6.2. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	342
6.3. Hodnocení chování žáků, výchovná opatření	343

1. Identifikační údaje

Předkladatel:	
název školy	Základní škola a Mateřská škola, Kubatova 1, České Budějovice
REDIZO	600057551
IZO	000581577
IČO	00581577
Adresa školy	Kubatova 1, 370 04 České Budějovice
Ředitel	Mgr. Libor Kocián
Zástupce ředitele	Mgr. Josef Fleischman Mgr. Šárka Pixová
Koordinátorky ŠVP	Mgr. Alena Machartová, tel. 387 318 864 Mgr. Miluše Malechová, tel. 387 318 864
Kontakty	Smejkalová Libuše, tel. 387 318 864
Telefon	601 588 047
e-mail	info@zskucb.cz
www	http://www.zskucb.cz
Zřizovatel:	
Zřizovatel	Statutární město České Budějovice
adresa zřizovatele	nám. Přemysla Otakara II. 1/1, 370 92 České Budějovice
Platnost dokumentu od:	Aktualizovaná verze platí od 1. 9. 2018 Školní rada byla seznámena se ŠVP dne 31. 8. 2018
Podpis ředitele školy	
Razítko školy	

2. Charakteristika školy

2.1 Krátce z historie školy

V roce 1967 se na pravém břehu řeky Vltavy, v oblasti dřívějšího Pražského předměstí začalo budovat velké moderní sídliště. Jako poslední prvek jeho celkového vybavení byl předán do užívání nejprve jeden pavilon základní školy v roce 1973.

1. září 1974 byl slavnostně zahájen školní rok v dalších třech pavilonech školní budovy. Již ve školním roce 1974/75 byla při škole zřízena jedna šestá třída se sportovním zaměřením na plavání, později i atletiku. V roce 1996/97 byl iniciován za spolupráce školy a TJ Koh-i-noor vznik plaveckých a basketbalových tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

Po využití možnosti založení víceletého sportovního gymnázia jako součásti základní školy došlo následně k jeho oddělení. V polovině školního roku 2000/01 začaly být využívány po dlouhém těšení dětí, rodičů i učitelů nově zrekonstruované prostory bývalé mateřské školy a jeslí v těsném sousedství hlavní budovy. Žáci prvních a druhých tříd a rovněž čtyř oddělení školní družiny se tak ocitli v krásném a klidném prostředí naší „školičky“. V srpnu 2002 postihly naši školu povodně. Po rekonstrukci a opravách byla zahájena výuka pouze s měsíčním zpožděním.

V letech 2010 – 2014 prošla škola rekonstrukcí, budova byla zateplena a vyměněna všechna okna. Zpět do hlavní budovy se vrátily 1. a 2. třídy, od 1. 9. 2009 funguje opět MŠ v původním areálu. Pro nedostačující kapacitu zřizovatel rozhodl od 18. 11. 2013 rozšířit MŠ o další budovu, taktéž v Kubatově ulici. 1. 9. 2009 se tedy stáváme Základní škola a Mateřská škola, Kubatova 1, České Budějovice.

Ředitelem školy od školního roku 2015 - 2016 je Mgr. Libor Kocián.

2.2 Úplnost a velikost školy, poloha

Základní škola, od r. 2009 Základní škola a Mateřská škola, Kubatova 1, České Budějovice, příspěvková organizace, je státní, plně organizovanou školou s devíti postupnými ročníky. Je školou městského typu v klidné zóně, přitom nedaleko od centra. Po jejím vzniku byla několik let nejmodernější školou ve městě. V její blízkosti se nachází jedna velká škola, která vznikla sloučením dvou středně velkých škol v roce 2005.

Na prvním stupni jsou pravidelně 3 paralelní třídy, na druhém stupni kolísá počet tříd v ročníku mezi dvěma a třemi třídami. Kapacita školy je 620 žáků, v posledních letech se skutečný počet pohybuje nad hranicí 600 žáků. Průměrná naplněnost tříd se pohybuje kolem 24 žáků na třídu.

Škola má již bohatou tradici ve sportovním zaměřením na basketbal, plavání a atletiku.

Vybavení školy - materiální a technické podmínky

Škola je průměrně vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, i když jejich doplňování je finančně stále náročnější. Využíván je při výuce zejména některých předmětů výukový SW. Žákovskou knihovnu se snažíme podle možností průběžně doplňovat, ale nelze říci, že je moderním centrem školy. Je součástí internetové kavárny, která je využívána při výuce, mezi vyučováním i po vyučování. Hlavní počítačová učebna je vybavena dataprojektorem, scannerem a tiskárnami. Třídy na prvním stupni disponují obvykle 2 počítači k průběžnému aktivnímu využívání žáky. Postupně byl navyšován počet interaktivních tabulí, k dispozici jsou kopírky, digitální kamera, fotoaparát, ozvučovací aparatura pro HV, interaktivní LCD displeje. Učitelé mají možnost využívat počítač ve sborovně, internetové kavárně a kabinetech.

Prostorové podmínky

Hlavní budova školy se sestává ze 4 vzájemně propojených pavilonů, které se napojují kolem prostoru atria. V jednotlivých pavilonech se nacházejí třídy 1. stupně /B/, v pavilonu /D/ jsou prostory pro část tříd 1. stupně, školní družina pro starší žáky, o patro níž je školní kuchyně a jídelna s možností výběru dvou jídel. Přiléhají sportovní areál s tartanovou běžeckou dráhou a víceúčelovým hřištěm, školní zahrada. Mimo hlavního vchodu je zejména dopravně využíván i technický vedlejší vchod k jídelně a bytu školníka. V centrálním pavilonu budovy /A/ jsou učebny pro 2. stupeň školy, odborné učebny a kabinety s pomůckami /chemie, fyzika, přírodopis, jazykové učebny, výtvarná výchova s keramickou pecí, hudební výchova, učebna počítačová, internetová kavárna, domácí nauky/. Na hlavní pavilon navazují šatny, vstupní hala, prostory vedení školy, sborovna, sportovní zázemí s velkou tělocvičnou /C/. Tělocvična je dobře vybavená – zejména pro basketbal /slouží kromě výuky hlavně BSK Č. Budějovice/. Rekonstruované sociální zařízení slouží i venkovnímu víceúčelovému hřišti.

Pro žáky je od školního roku 2016/17 k dispozici nápojový a svačkový automat namísto stávajícího bufetu. Prostory v hlavní budově příliš neumožňují pohybovou relaxaci - chybí relaxační zázemí nebo alespoň širší chodby.

Zhruba 150 metrů od hlavní budovy jsou umístěny budovy mateřských škol a školní družiny pro mladší žáky 1. stupně školy.

V lednu 2008 byl opětovně proveden energetický audit firmou SEVEN, o.p.s., Praha 2, pobočka Č. Budějovice. Byl stanoven harmonogram kroků, které vedly ke snížení provozní energetické náročnosti budov - k výměně oken a zateplení 4 pavilonů budovy. V září 2016 došlo ke kompletní rekonstrukci školní kuchyně.

Hygienické podmínky

Většina učeben je vybavena novým typem lavic a židlí, část z nich je výškově nastavitelná. Osvětlení v učebnách je vyhovující, architektonické řešení chodeb v hlavním pavilonu vyžaduje v zimním období celodenní umělé osvětlení zejména v přízemí. Sociální zařízení v hlavní budově prošla postupnou rekonstrukcí. Žáci prvního stupně mají možnost využívat během velké přestávky k odpočinku a rovněž relaxaci školní hřiště.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor tvoří více než 35 učitelů včetně ředitele a dvou zástupců ředitele, výchovné poradkyně a metodičky prevence. Spojují se v něm mladí i zkušenější pedagogové. V dohledné době se dá očekávat větší výměna mladých učitelek, které odejdou na mateřskou dovolenou. Kladem je vyšší počet učitelů – mužů.

Kvalifikovanost na škole je na velmi dobré úrovni. Třídní učitelé jsou zde všichni plně kvalifikováni. Podíl nekvalifikovaných učitelů na výuce by se měl do budoucna ještě snížit. Ve sboru jsou zastoupeni učitelé s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, zvláště na 1. stupni. Na škole pracuje výchovný poradce, kariérový poradce, ICT koordinátor, metodik primární prevence, koordinátor pro EVVO, zdravotník. Dále pak jsou pedagogové pověřeni metodickými a dalšími povinnostmi.

Učitelé byli proškoleni v kurzu první pomoci a v oblastech společného vzdělávání. Hlavní oblastí vzdělávacích aktivit jsou moderní metody výuky.

Žáky školy jsou v nezanedbatelné míře žáci dojíždějící z dalších částí města či okolních obcí /cca 150 žáků/, spádová oblast školy je poměrně malá.

Na škole aktivně pracuje žákovský parlament, jehož hlavní náplní činnosti jsou připravované aktivity různého druhu a příspěvky k podílení se na chodu školy, vydává rovněž školní časopis.

2.4 Spolupráce školy s rodiči, jinými subjekty, projekty

Spolupráce rodičovské veřejnosti s pedagogy a školou v oblasti získávání informací o škole, její činnosti a nabídky má řadu forem. Na začátku každého školního roku je všem rodičům předáván školní zpravodaj, který slouží zejména těm, kteří se nemohou seznámit s našimi webovými stránkami. Obsahuje všechny podstatné informace od vzdělávací nabídky přes personální obsazení, organizaci školního roku až po hlavní aktivity školy. Předávání informací a projednávání záležitostí, týkajících se výsledků vzdělávání a výchovy se realizují především formou třídních schůzek, individuálních konzultací, osobně, telefonicky či prostřednictvím webových stránek. Průběžné hodnocení je zajišťováno klasicky formou zápisů v žákovské knížce. Organizační záležitosti jsou předávány především písemně. Fungování Rady rodičů při ZŠ Kubatova se odvíjí obvykle ve 4 schůzkách rady ročně, kde jsou projednávány zejména plány, záměry a akce školy. Rodiče mají možnost se vyjádřit k aktuálním problémům ze všech oblastí života školy. Každá třída má možnost mít v radě svého zástupce. Vítána je pomoc rodičů při organizaci celoškolských a třídních aktivit. Konkrétní a nejčastější spolupráce se odvíjí na bázi spoluúčasti rodičů na jednotlivých třídních akcích. Rada pomáhala škole i formou finanční podpory hlavně na úhradu části jízdného na adaptační a sportovní kurzy, příspěvkem na výlet, z části učebnic pro žáky, knih do školních knihoven, odměn pro žáky za výsledky v soutěžích atd. Názory rodičů na různé aspekty života školy budou i nadále zjišťovány formou dotazníkových akcí. Výsledky přispívají k dokreslení pohledu na školu, zejména z hlediska jejích silných a slabých stránek. Při škole pracuje školská rada. Vyjadřuje se zejména k zásadním záležitostem, týkajících se činnosti školy a plní úkoly, dané jí zákonem. Na škole funguje školní poradenské zařízení.

V průběhu roku probíhají na 1. stupni Dny otevřených dveří, které jsou vítány zvláště rodiči, kteří mají zájem zblízka poznat školu před zápisem do prvních tříd. Tradičně jsou také zváni rodiče a děti z okolních mateřských škol na zábavné a soutěžní akce, s jejichž zajištěním pomáhají starší žáci školy.

Škola dlouhodobě aktivně partnersky spolupracovala s Tvořivou školou. Na škole bylo založeno vzdělávací středisko činnostního učení, kde probíhaly vzdělávací akce DVPP a byly realizovány ukázkové hodiny činnostního učení. Pravidelně probíhá spolupráce Pedagogickou fakultou JČU, s Pedagogicko psychologickou poradnou, Střediskem výchovné péče a Speciálně pedagogickou poradnou, centrem ARPIDA, K-Centrem v Českých Budějovicích.

Pravidelně je uskutečňován **projekt mediální výchovy**, který se odráží v celoškolské působnosti a prezentaci. Jeho cílem je rozvíjení příslušných kompetencí na základě spojení žáků různého věku do pracovních týmů, umožnit jim společnou práci na tvorbě věcně správných a komunikačně vhodných mediálních sdělení různého typu.

Projekt Otevřená škola zve ke společné účasti žáky a rodiče školy, otevírá školní prostory pro širokou veřejnost, prezentuje nevyukové aktivity žáků školy.

V rámci projektu „**Zdravá škola**“ aktivně plníme program podpory zdraví v mnoha oblastech. Celoškolské projektové akce se výrazně uplatňují rovněž **v oblasti environmentální výchovy**, které se staly již tradicí. V rámci jednotlivých metodických a předmětových sdružení jsou realizovány krátkodobé projekty, které se odrážejí v odpovídajících částech ŠVP. Prvky projektové výuky se stávají stále častější součástí výuky. Škola zatím nerealizuje aktivity mezinárodního charakteru. Předmětová sdružení anglického a německého jazyka realizují pravidelně výchovně-vzdělávací a poznávací zájezdy do zemí s odpovídající jazykovou specifikou.

Od školního roku 2017/18 jsme školou spolupracující s MENSOU ČR.

2.4.1 Média

Cíl projektu: Spojit do pracovních týmů žáky různého věku a umožnit jim společnou práci na tvorbě věcně správných a komunikačně vhodných mediálních sdělení různého typu.

Práce na projektu rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák podle svých schopností samostatně vyhledává a třídí informace, plánuje a řídí svou vlastní práci a spolupracuje na plánování a řízení práce celého týmu.

Kompetence k řešení problémů

Žák hledá vhodné cesty ke splnění zadaného úkolu, rozhoduje se a volí přijatelná řešení, obhajuje svou práci a hodnotí její výsledky.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje vlastní názor, respektuje názory ostatních, učí se pracovat s různými druhy textů, záznamů a obrazových materiálů a tvořivě je využívá ke splnění zadaného úkolu.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přesvědčuje se o vlastním přínosu pro společnou práci, je spoluodpovědný za konečný výsledek.

Kompetence občanské

Žák zpracovává informace o kulturním vývoji evropských národů

Kompetence pracovní

Žák pracuje s různými druhy materiálů, seznámí se s pracovními postupy některých činností, prakticky tvoří produkty, udržuje své pracovní prostředí čisté, uklidí po sobě.

Časové rozvržení projektu (podle aktuálních možností organizace školního roku):

- rozložování smíšených skupin žáků a patronů, zadání úkolů - únor
- práce ve skupinách, příprava prezentace – březen-květen
- prezentace - duben-květen

Pokrytí průřezových témat:

OSV, RSP, SaS, SRaSO, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, PH, MuV, LV, KD, MeV, SMS, TMS, PRT

2.4.2 Otevřená škola

Cíl projektu: Pozvat ke společné účasti žáky a rodiče školy, otevřít školní prostory pro širokou veřejnost, prezentovat nevyukové aktivity žáků školy

Časové začlenění: V průběhu školního roku podle aktuální situace a potřeb motivace projektu (Vánoce, Velikonoce, Den dětí, ...)

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Pokrytí průřezových témat:

OSV, SaS, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, MuV, LV, KD, MeV, SMS, TMS, PRT

2.4.3 Finanční svoboda

Cíl projektu: Pomocí deskové hry „Finanční svoboda“ seznámit žáky se základními finančními pojmy a s hospodařením domácnosti.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Časové rozvržení projektu:

- Druhé pololetí devátého ročníku, dle časově tematických plánů.

Pokrytí průřezových témat:

OSV,RSP , SaS , SRaSO , K , PL , MV , Ko , KaK , ŘPRD , HPPE , PH,MuV,LV ,
KD,MeV,SMS , TMS , PRT

3. Charakteristika ŠVP pro základní vzdělávání „Kubík 2018“

3.1. Zaměření školy

Cílem školy je poskytnout všem žákům kvalitní všeobecné základní vzdělání s ohledem na jejich individuální schopnosti, nadání či speciální vzdělávací potřeby pro všestranný harmonický rozvoj žákovy osobnosti. Smyslem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí jako souhrnu vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Koncepce - program školy

- je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby, má za cíl vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život
- musí přispívat k vytvoření zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti
- chce poskytovat žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání pro jejich uplatnění v životě a další vzdělávání s ohledem na jejich individuální schopnosti, nadání či speciální vzdělávací potřeby
- respektuje a rozvíjí osobnost žáků, podněcuje jejich aktivitu, poznávání, tvořivost, samostatné myšlení
- vede žáky k respektování, naplňování obecně uznávaných životních a mravních hodnot
- všichni zaměstnanci se podílí na vytváření příjemného pracovního prostředí a přátelské atmosféry ve škole, úzce spolupracují s rodiči žáků

O co usilujeme, k čemu míříme:

- pro život v EU je nezbytné výrazně zkvalitnit výuku cizích jazyků
- chceme učit žáky to, co bude dobře uplatnitelné v životě, s omezením encyklopedických poznatků
- zaměřit se především na prvním stupni na uplatnění prvků činnostního učení
- vytvářet u žáků kladný postoj ke sportu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- podněcovat žáky k samostatnému řešení úkolů, k zodpovědnosti, sebehodnocení a logickému myšlení
- podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je samostatná práce, skupinové a projektové vyučování
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
- chceme přispívat k rozumné integraci dětí zaostávajících či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, vytvořit jim podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel-školního řádu, zásad přijatých jednotlivými třídami
- chceme rozvíjet všechny druhy nadání - hudební, pohybové, manuální, estetické atd.
- účastí na soutěžích a při přípravě na ně rozvíjet vlohy dětí
- chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky

Škola má některá specifika a klade důraz na určité oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol.

Škola je zaměřena na:

- širokou nabídku jazyků
- sportovní výchovu se zaměřením na vybrané sporty
- práci s výpočetní a komunikační technikou
- pestrá nabídku volitelných a nepovinných předmětů
- vytváření podmínek pro talentované žáky i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

V povinné části učebního plánu /UP/ se program zaměřuje především na získání kompetencí odpovídajících jednotlivým vzdělávacím oblastem a dosažení cílů, výstupů jednotlivých oborů. Specifickou orientací je získání praktických jazykových dovedností, uživatelské zvládnutí informačních a komunikačních technologií. Učební plán navazuje na tradici sportovního zaměření školy. Pro zájemce nabízí širší možnost výuky atletiky a basketbalu. Od 7. ročníku podporuje rozvoj jazykových dovedností žáků nabídkou výuky druhého cizího jazyka (angličtina, němčina, francouzština, ruština).

Nabídka nepovinných předmětů a kroužků vychází ze zájmu a potřeb žáků. Škola nabízí nepovinné předměty zahrnující oblasti sportu, informatiky, konverzace v cizích jazycích, cvičení z matematiky a češtiny, předmětové semináře a kroužky zaměřené zejména na sport, hudební, výtvarnou a dramatickou výchovu.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání

- Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání s lidmi, rozvíjet vnímavost ke svému prostředí i k přírodě
- Učit žáky rozvíjet a chránit a zodpovídat za své fyzické, duševní a sociální zdraví
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, vědomosti a dovednosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence

Společné postupy, uplatňované všemi pedagogy při výuce i mimo ni vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Tyto mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení.

- Učivo probíráme různými způsoby a metodami tak, aby si mohl žák postupně uvědomovat, jaký styl (způsob) mu vyhovuje.
- Vytváříme systém výuky, ve kterém se snažíme smysluplně prolínat učivo jednotlivých předmětů tak, aby základní vědomosti v jedné oblasti pomohly k nabytí nové vědomosti v jiné oblasti.
- Ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné) učivo a rozšiřující (doplňující).
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Jdeme příkladem – dalším vzděláváním si rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky vnímat problém jako výzvu k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, k samostatnému vyhledávání informací a k tvořivému řešení úkolů.
- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskusi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska, argumentování, k pomoci druhému.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů – najít vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění, ...- ve škole i mimo ni.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech učíme žáky algoritmu řešení problémů, využíváme také problémových úloh obsažených v testech Scio, soutěže Klokánek a v zadáních téměř všech vyhlašovaných oborových olympiád.
- Ve škole i při mimoškolních akcích monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami s nadhledem a s rozumem řešit problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Rozvíjíme schopnost žáků komunikovat ústně i písemně, využívat také neverbálních prostředků komunikace (dramatická výchova, komunitní kruh)
- Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, nástěnky).
- Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – sami otevřeně komunikujeme na kulturní úrovni, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a pozitivně prezentujeme svoji školu a učitelskou profesi na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, zastávat v týmu různé role, kriticky hodnotit práci celé skupiny, jejích členů i práci svou.
- Vedeme žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti, k respektování různých hledisek a názorů.
- Napomáháme žákům objevovat v sobě dobré stránky, podporujeme sebedůvěru a pocit sebeúcty každého žáka.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se vzájemně potřebují.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme se, jsme odpovědní za své jednání.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické jevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Respektujeme práva dětí i jejich rodičů, důsledně trváme na dodržování povinností stanovených ve školním řádu.
- Umožňujeme a podporujeme spoluúčast žáků na chodu školy prostřednictvím žákovského parlamentu.
- Žáky podle jejich zájmu zapojujeme do akcí vycházejících z lidových tradic (jarmarky), vědomostních i sportovních soutěží i dalších kulturních akcí, které organizujeme.
- Vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech – dlouhodobé pozorování změn v životním prostředí, ochrana životního prostředí.
- Jdeme příkladem – respektujeme osobnost žáka, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě a ve škole. Plníme své povinnosti, respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Různými formami (exkurze, beseda na úřadu práce, ...) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě vybraného povolání a o volbě dalšího vhodného studia.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti práce, dbáme na to, aby žáci udržovali čisté pracovní prostředí, po skončení úkolu uklidili svůj pracovní prostor, nástroje, nářadí, ...
- Společně se žáky stanovujeme pravidla pracovních postupů při všech činnostech, především s ohledem na bezpečnost.
- Důsledně vedeme žáky k dokončení práce, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou práci netrestáme – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky postupně k samostatnosti (zadávání samostatných úkolů), učíme je plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Jdeme příkladem – příkladně plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku, ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese a pozitivně ji prezentujeme před žáky, rodiči i širokou veřejností.

3.3. Vzdělávání žáků se speciálními potřebami a přiznaným podpůrným opatřením

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami - zpracovává třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky podle organizačních pokynů školy spolu s výchovným poradcem
- realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami – třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky podle organizačních pokynů školy spolu s výchovným poradcem

Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení.

Vzdělávání dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a PO se uskutečňuje obvykle s pomocí podpůrných opatření, která jsou poskytována nad rámec individuálních pedagogických a organizačních opatření spojených se vzděláváním žáků stejného věku. **Při hodnocení výsledků práce těchto žáků se přihlíží ke konkrétním možnostem dítěte a doporučení odborníků z řad lékařů, psychologů, PPP atd.**

Za žáky se speciálně vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Při práci se žáky se speciálně vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho

rodičů a školského poradenského zařízení. Diagnostikování speciálně vzdělávacích potřeb je prováděno ve spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Těmto žákům umožňujeme užívat speciální učebnice a didaktické pomůcky, kompenzační pomůcky. Je jim věnována pozornost a péče dle jejich potřeb a doporučení PPP.

Žáci se specifickými poruchami učení jsou nejpočetnější skupinou žáků se zdravotním postižením.

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, případně chování, doporučujeme rodičům vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Škola se řídí závěry Doporučení PPP. Na škole působí výchovný poradce a školní metodik prevence. Je zřízeno školní poradenské pracoviště. V případě dětí s poruchami chování spolupracujeme se Střediskem výchovné péče v Dukelské ulici

Svým obsahem se vzdělávací proces u těchto žáků se specifickými poruchami učení neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků. Tyto děti jsou vyučovány v běžném typu třídy. Pokud je doporučen IVP na jeho zpracování se podílejí všichni vyučující předmětů, ve kterých může porucha dítěte ovlivnit jeho výkony, IVP vycházejí z učebních dokumentů a respektují potřeby žáka. Je zpracován na základě závěrů z vyšetření a Doporučení PPP, zohledňuje se názor zákonného zástupce. Těmto žákům je nabízena reedukační péče formou dyslektických kroužků. Na naší škole pracují podle potřeby dva či tři dyslektické kroužky. Varujeme se negativního hodnocení, i v případě nezdaru žáky povzbuzujeme.

Zásady práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- seznámení všech pedagogů i žáků s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- seznámení se způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné

Zásady práce se žáky se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupně zvyšovat nároky
- podporování snahy, pochvala se sebemenším zlepšením výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Snažíme se o spolupráci s rodiči. Cílem reedukace je umožnit žákům s SPU, aby se mohli vzdělávat jako ostatní žáci, aby vnímali obsah čteného a byli schopni jej reprodukovat. Kromě této péče nabízí příslušní učitelé odstraňování konkrétních výukových problémů formou doučování.

Při práci v hodinách ve třídě s ostatními žáky, kromě doporučení v IVP, případně úlev v kvantitě učiva, respektujeme zvláštní a doporučované přístupy PPP.

Při hodnocení dosažených klíčových kompetencí žáků s SPU se řídíme těmito pravidly:

- preferujeme ústní projev před písemným
- uplatňujeme krácení diktátu či doplňovací cvičení, opisy, přepisy
- kontrolní práce překládáme zčásti předtištěné
- hodnotíme jen to, co dítě stačilo zvládnout
- pokud je práce limitovaná, poskytneme dostatek času k vypracování
- hodnotíme procentuální zastoupení správných a nesprávných jevů
- preferujeme slovní hodnocení před známkou
- neklasifikujeme nedostatečné práce
- motivujeme pochvalami za každý, byť nepatrný pokrok

Přibývá děti s poruchami chování. Jde o děti s LMD či ADHD, ale také o děti, které nemají z domova utvořeny správné vzory sociálního chování. Učitelé vedou tyto děti ke správným reakcím v zátěžových situacích. Žáci jsou seznamováni s „mantinely“ – co bude ještě respektováno a co nikoliv. Velmi důležitá je spolupráce s rodinou, odbornými pracovníky a hlavně s kolektivem žáků, kam dítě patří. Žáci sami si zejména na 1. stupni vytvářejí často tzv. DOHODU, která řeší vzájemné vztahy žák- žák, žák – učitel. Tato pravidla mohou během školní docházky upravovat podle aktuálních potřeb. Důraz klademe na vzájemnou spolupráci žáků ve třídě, samostatnost a odpovědnost každého z nich. Ve zvláště závažných případech pracují děti podle individuálních plánů. Do hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se nepromítá „zlobení“, ale pouze zvládnutí klíčových kompetencí.

Další skupinou, které věnujeme pozornost, jsou žáci se zdravotním znevýhodněním. Jde o žáky, kteří jsou dlouhodobě nemocní, zdravotně oslabení, jejichž zdravotní poruchy vedou k poruchám učení nebo chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Tito žáci se často účastní výuky pouze částečně (s ohledem na jejich aktuální zdravotní stav). Zde je důležitá spolupráce s rodinou, individuální péče učitelů, ale i zájem a pomoc spolužáků. Žákům dlouhodobě nemocným poskytujeme individuální konzultace, pomáháme s pochopením učební látky a ověřováním pochopení učiva. Po návratu do školy věnujeme pozornost zařazení tohoto dítěte zpět do kolektivu. Dále poskytujeme časový prostor potřebný na rekonvalescenci, spolupracujeme s odborníky z řad lékařů, psychologů i pracovníků PPP či SVP. Žáka hodnotíme až tehdy, když látku zvládl.

Na naší škole dále pracujeme s žáky se sociálním a jazykovým znevýhodněním. Jde především o žáky, kteří pocházejí z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním prostředím, příp. cizince v postavení azylanta. Zde využíváme takové výukové postupy, které žákovi pomáhají zapojit se do života třídy. Především jde o pomoc při překonávání nedostatečné znalosti vzdělávacího jazyka (češtiny). Je-li to potřebné, poskytujeme příslušné učebnice a materiály k výuce, které pomohou dítěti doplnit si dovednosti a znalosti. Tyto děti hodnotíme s ohledem na jejich jazykovou nepřipravenost. Spolupracujeme s PPP a je-li to v zájmu dítěte. Snažíme se o úzkou spolupráci s rodiči. Důležitá je spolupráce ostatních žáků ve třídě tak, aby se dítě cítilo v bezpečí.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka nadaného a mimořádně nadaného - zpracovává třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky podle organizačních pokynů školy spolu s výchovným poradcem
- realizace a vyhodnocování IVP žáka nadaného a mimořádně nadaného – třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky podle organizačních pokynů školy spolu s výchovným poradcem

Důležitou součástí práce učitele na naší škole je rozpoznání nadaných žáků a následná práce s nimi. Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných škola uplatňuje především inkluzivní přístup.

Nadané děti se liší mezi sebou nejen druhem a mírou svého nadání, ale i vytrvalostí, zájmem a ochotou podřídit se autoritě. Tyto děti nejsou vždy zcela bezproblémové. Patří sem i děti, jejichž potenciální nadání je z různých důvodů maskováno nebo nerozvinuto. Proto se učitelé na naší škole snaží o rozpoznávání těchto nadaných dětí a následně o rozvíjení jejich nadání, přiměřeně k jejich možnostem. O to se snažíme pozorováním žáků, rozbořením jejich písemných a ústních prací, pohovorem s rodiči, spolupracujeme s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření volíme další postup specifické péče o tyto děti. popř. informacemi z PPP.

Důležité je, abychom měli přiměřená očekávání a dokázali jim poskytnout odpovídající podporu. Jde především o motivaci, aby u dětí přetrvávala radost z poznání a získávání nových dovedností. Snažíme se o individualizované vyučování podle konkrétního stavu v dané třídě a v rámci jednotlivých předmětů. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty, zajímavosti), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň apod. Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány práce volbou náročnějších technik, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech:

- těmto žákům se snažíme zadávat takové specifické úkoly, které budou doplňovat, rozšiřovat a prohlubovat vzdělávací obsah dle zájmu konkrétního nadaného žáka
- pokud to stav třídy dovolí, je možné pracovat ve skupinách (podle rychlosti, stupně obtížnosti)
- respektujeme vlastní pracovní tempo, vlastní postupy, kreativitu
- zadáváme specifické úkoly dle zájmu dítěte
- motivujeme žáka do vytváření samostatných projektů
- podporujeme práci nadaného žáka ve skupině žáků stejně zaujatých pro danou věc
- umožníme vzdělávání žáka v určitém předmětu v jiném postupovém ročníku, pokud to jeho zájem a schopnosti dovolí
- preferujeme zadávání problémových úloh, které žáka motivují k vyššímu výkonu
- zadáváme takové úlohy, které odpovídají jejich individuální úrovni a vzdělávacím potřebám
- umožňujeme vytváření projektových skupin napříč věkovými ročníky
- zadáváme rozsáhlejší dlouhodobější domácí úkoly v oblastech, o které mají zájem
- spolupracujeme s rodiči na rozvíjení nadaných dětí (vědomostní, sportovní, umělecké nadání)
- výsledky práce těchto dětí s citem pozitivně hodnotíme
- vytváříme prostředí vyjadřující vysokou míru podpory a motivace
- organizujeme školní kola předmětových olympiád s možností postupu do vyšších kol, zájemce zapojujeme do aktuálně vyhlašovaných literárních a výtvarných soutěží
- žákům nabízíme nepovinný předmět šachy
- jsme školou spolupracující s MENSU ČR
- dle potřeby upravujeme učební plán pro žáky sportovně nadané – od uvolňování na soustředění, závody a turnaje po individuální učební plán

Selektivní přístup u pohybově nadaných žáků budeme organizovat do budoucna formou zařazování žáků už do prvních tříd se zájmem o sportovní orientaci na basketbal nebo atletiku. Nejedná se o charakter sportovních tříd, jejich zaměření je značně volné, přesto se projevuje vzájemná inspirace při spolupráci naplňování osobních i společných cílů a efektivní spolupráci v kolektivu.

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - osobnostní rozvoj 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání			Prv		
Sebepoznání a sebepojetí –		Prv			Př
Seberegulace a sebeorganizace	Prv				
Psychohygienu				Př	
Kreativita			EV, AJ	AJ	AJ

3.5.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - osobnostní rozvoj 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Projekty
Rozvoj schopností poznávání	TV, M, Rv, F	TV, M, F	TV, Ch, M, F	TV, Ch, M, F	Voda (Ch 8.r.), Ropa (Ch 9.r.)
Sebepoznání a sebepojetí	TV, Rv	TV, Rv	TV	TV, Rv, NJ	
Seberegulace a sebeorganizace	Rv, M, F	M, F	TV, Ov, M, F	TV, Rv, M, F	
Psychohygienu		Rv	Ov	Rv	Protistresové opatření (Rv 7.r.) Zdraví – myšlenková mapa (Rv 9.r.)
Kreativita	TV, AJ, M, F, Čj, Vv	NJ, AJ, M, F, Čj, Vv	NJ, AJ, M, F, Čj, Ov, TV, Vv	NJ, AJ, M, F, Čj, Vv	Média (4.r., 8.r.)

3.5.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - sociální rozvoj 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznávání lidí	Prv	Prv	AJ	AJ	AJ
Mezilidské vztahy		Prv			
Komunikace			AJ, Čj	AJ	AJ
Kooperace a kompetice			AJ	AJ, Čj	AJ, Čj

3.5.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - sociální rozvoj 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	projekty
Poznávání lidí	Rv, AJ	NJ, RJ, AJ	NJ, RJ, AJ, Ov	NJ, RJ, AJ	
Mezilidské vztahy	Rv	NJ	NJ, Ov	NJ, Rv	
Komunikace	TV, AJ, Rv, M, F, Čj	TV, AJ, NJ, RJ, Rv, M, F, Čj	TV, AJ, NJ, RJ, Ov, M, F, Čj	TV, AJ, RJ, NJ, Rv, M, F, Čj	Média (4., 8.)
Kooperace a kompetice	TV, AJ, Rv, M, F, Čj	TV, AJ, NJ, RJ, Rv, M, F, Čj	TV, AJ, NJ, RJ, Ov, M, F, Čj	TV, AJ, RJ, NJ, Rv, M, F, Čj	Média (4., 8.)

3.5.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - morální rozvoj 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M		
Hodnoty, postoje, praktická etika				TV	

3.5.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - morální rozvoj 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	projekty
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV, Rv	Rv	TV, Ov	NJ, Rv	
Hodnoty, postoje, praktická etika	TV, Rv	TV, Rv	TV, Ov	TV, NJ, Rv	

3.5.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola				VI	
Občan, občanská společnost a stát				VI	
Formy participace občanů v politickém životě			Prv		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI

3.5.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Projekty
Občanská společnost a škola	Ov				
Občan, občanská společnost a stát		Ov	Ov	Ov, M	Finanční gramotnost (M 9.)
Formy participace občanů v politickém životě	Ov	Ov			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Ov	Ov	Ov	

3.5.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá			AJ	AJ	AJ, VI
Objevujeme Evropu a svět			AJ	AJ	AJ, VI
Jsme Evropané					VI

3.5.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	projekty
Evropa a svět nás zajímá	AJ, Z	AJ, NJ, RJ, Rv, Z	NJ, RJ, AJ, Z	NJ, RJ, AJ, Z, Ov	
Objevujeme Evropu a svět	AJ, Z, Rv	AJ, NJ, RJ, Ov, Z	NJ, RJ, AJ, Z	NJ, RJ, AJ, Z, Rv	
Jsme Evropané	Z	NJ, RJ, AJ, Z	NJ, RJ, AJ, Z, F	NJ, RJ, AJ, Z, Ov	

3.5.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	Prv				AJ
Lidské vztahy		Prv			
Etnický původ					AJ, PŘ
Multikulturalita			AJ	AJ	AJ
Princip sociálního smíru a solidarity				PŘ	

3.5.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	projekty
Kulturní diference	AJ, Rv	AJ, RJ, NJ, Rv, Ov	AJ, RJ, NJ, Ov, Z	AJ, RJ, NJ, Rv, Z	
Lidské vztahy	Rv, Ov	AJ, RJ, NJ, Rv, Ov	AJ, RJ, NJ, Ov	AJ, RJ, NJ, Rv, Ov, Z	Adaptační kurz (6.) Sportovní kurz (8.)
Etnický původ	AJ, Rv, D	AJ, RJ, NJ, Rv	AJ, RJ, NJ, Ov, PŘ	AJ, RJ, NJ, Ov, Z	
Multikulturalita		AJ, RJ, NJ	AJ, RJ, NJ, PŘ	AJ, RJ, NJ, Z	
Princip sociálního smíru a solidarity	Ov, Rv	Ov, Rv	Ov, D	Ov, Rv, Z, D	

3.5.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				PŘ	
Základní podmínky života			Prv		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Prv		PŘ	
Vztah člověka k prostředí			Prv		

3.5.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	projekty
Ekosystémy	PŘ, Ov, Z	PŘ	Ch	Ch, AJ	
Základní podmínky života	PŘ, Ov	PŘ	Ch, Z, F	PŘ, Ch, AJ, F, Z	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ch		Ch, F	PŘ, Ch, Z	Adaptační kurz (6.) Sportovní kurz (8.) Ropa (Ch 9.)
Vztah člověka k prostředí	Ov, M, Z	M	PŘ, Ch, M, F, Z	PŘ, Ch, M, F, Z	

3.5.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Tematické okruhy receptivních činností</i>					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ
Stavba mediálních sdělení				ČJ	
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ		
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ, VI	
<i>Tematické okruhy produktivních činností</i>					
Tvorba mediálního sdělení					
Práce v realizačním týmu					

3.5.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA 2. stupeň					
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	projekty
<i>Tematické okruhy receptivních činností</i>					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, Ov, Z	ČJ	ČJ	ČJ, Rv	Adaptační kurz (6.)
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ	ČJ	ČJ, Ov	ČJ	
Stavba mediálních sdělení	ČJ			ČJ, NJ	
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ, M	ČJ, M	ČJ, M	ČJ, M, D	
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ, AJ, Ov, D	
<i>Tematické okruhy produktivních činností</i>					
Tvorba mediálního sdělení	Čj		NJ	Čj, NJ	Média (4., 8.)
Práce v realizačním týmu	Čj, TV, M	M	TV, M	Čj, M	Média (4., 8.)

Seznam zkratk průřezových témat

OSV	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
	<i>Osobnostní rozvoj</i>
RSP	- rozvoj schopností poznávání
SaS	- sebepoznání a sebepojetí
SRaSO	- seberegulace a sebeorganizace
PH	- psychohygiena
K	- kreativita
	<i>Sociální rozvoj</i>
PL	- poznávání lidí
MV	- mezilidské vztahy
Ko	- komunikace
KaK	- kooperace a kompetice
	<i>Morální rozvoj</i>
ŘPRD	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
HPPE	- hodnoty, postoje, praktická etika
VDO	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBCĀNA
OŠŠ	Občanská společnost a škola
OOSŠ	Občan, občanská společnost a stát
POPŽ	Formy participace občanů v politickém životě
PD	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VMEGS	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
ES	Evropa a svět nás zajímá
OES	Objevujeme Evropu a svět
JE	Jsme Evropané
MuV	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
KD	Kulturní diference
LV	Lidské vztahy
EP	Etnický původ
PM	Multikulturalita
PSSS	Princip sociálního smíru a solidarity
EV	ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA
E	Ekosystémy
ZPŽ	Základní podmínky života
ŽP	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
VČP	Vztah člověka k prostředí
MeV	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
KČPPMS	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
IVMSR	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
SMS	Stavba mediálních sdělení
VAMS	Vnímání autora mediálních sdělení
FVM	Fungování a vliv médií ve společnosti
TMS	Tvorba mediálních sdělení
PRT	Práce v realizačním týmu

4. Učební plán

4.1 Celkový učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň		2. stupeň	
		1. - 5. ročník		6. - 9. ročník	
		Časová dotace			
		ŠVP	RVP	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	43 33+10	33	17 15+2	15
	Anglický jazyk	9	9	12	12
	Další cizí jazyk	-	-	6	6
Matematika a její aplikace		24 20+4	20	17 15+2	15
Informační a komunikační technologie		1	1	1	1
Člověk a jeho svět		14 12+2	12	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	-	8 7+1	11
	Občanská výchova			4	
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	8 6+2	21
	Chemie			4	
	Přírodopis			7 6+1	
	Zeměpis			7 5+2	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	12	4	10
	Výtvarná výchova			6	
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	-	10	3 2+1	10
	Tělesná výchova	10		8	
Člověk a svět práce		5	5	4 3+1	3
Volitelné předměty		-		0+6	
Disponibilní časová dotace		16		18	
Celková povinná časová dotace		118	118	122	122

4.1.1 Ročníkový učební plán - 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	6 + 4	6 + 2	6 + 2	6 + 2	43 33 + 10	33
	Anglický jazyk	x	x	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	24 20 + 4	20
Informační a komunikační technologie	Informatika	x	x	1	x	x	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	x	x	14 12 + 2	12
	Vlastivěda	x	x	x	2	1 + 1		
	Přírodověda	x	x	x	2	1 + 1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12
	Estetická výchova Vv	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Estetická výchova PČ	1	1	1	1	1	5	5
Disponibilní časová dotace								16
Celková povinná časová dotace							118	118
Ročníková časová dotace		20	22	24	26	26	118	

4.1.2 Ročníkový učební plán - 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.	7.	8.	9.	RVP	disp.	ŠVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4+1	3+1	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-	12
	Další cizí jazyk	-	2	2	2	6	-	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	3+1	4+1	15	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	1	-	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	7	1	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	-	4
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1+ 1	6	2	8
	Chemie	-	-	2	2	4	-	4
	Přírodopis	2	2	1+1	1	6	1	7
	Zeměpis	2	1+1	1	1+1	5	2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	-	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	-	6
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	1	1	-	0+1	2	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	-	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0+1	3	1	4
Volitelné předměty		0+1	0+1	0+2	0+2		6	8
Ročníková časová dotace		29	30	31	32		18	122

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně:

Na prvním stupni základní školy mají žáci ovládat elementární základy ve všech vzdělávacích oborech. Proto klademe důraz na předměty český jazyk a matematiku. Dále vycházíme ze závěrů profilace školy tj. vybavenost žáků cizími jazyky, počítačovou gramotností a sportovní zaměřením.

Vzdělávací oblasti závazné z RVP budou realizovány takto:

Jazyk a jazyková komunikace

- **Český jazyk** - v 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na jazykovou, slohovou a literární výchovu. Ve druhém ročníku jsme posílili časovou dotaci o 4 hodiny s ohledem na výuku čtení s porozuměním, komunikaci a dramatickou výchovu. Ve 3., 4. a 5. ročníku jsme posílili časovou dotaci o 2 hodiny týdně vzhledem k náročným pravopisným jevům, které vyžadují více času na procvičení.
- **Anglický jazyk** - tento cizí jazyk je vyučován od třetího ročníku ve třech hodinách týdně.

Matematika a její aplikace:

- **Matematika** - ve 2. až 5. ročníku je posílena časová dotace o jednu hodinu týdně. Důvodem je poskytnout žákům dostatek času k upevnění základních počtářských dovedností. Od druhého ročníku je jedna hodina věnována geometrii.

Informační a komunikační technologie:

- **Informatika** - vzhledem k profilaci školy jsme zařadili povinně jednu hodinu týdně ve 3. ročníku. Od 1. do 5. ročníku je výuka dovedností z této oblasti spojována s obsahem jiných vyučovacích předmětů.

Člověk a jeho svět:

- Tato vzdělávací oblast je realizována v 1. až 3. ročníku předmětem **Prvouka** s časovou dotací 2 hodiny týdně. Ve 4. a 5. ročníku jsou vyučovacími předměty **Vlastivěda a Přírodověda** s časovou dotací po 2 hodinách, využíváme 2 disponibilní hodiny v 5. ročníku.

Umění a kultura, Člověk a svět práce:

- **Estetická výchova** - do tohoto vzdělávacího oboru jsme zahrnuli výstupy ze vzdělávací oblasti Umění a kultura (výtvarná výchova) a Člověk a svět práce (pracovní činnosti), které jsme pro jejich vzájemné prolínání sjednotili v jeden vyučovací předmět. Časová dotace bude v 1. – 3. ročníku po dvou hodinách týdně, ve 4. a 5. třídě pak po třech hodinách.

Umění a kultura

- **Hudební výchova** - v I. až 5. ročníku má předmět 1 hodinu časové dotace týdně.

Člověk a zdraví

- **Tělesná výchova** - ve všech ročnících je časová dotace dvě hodiny týdně.

Nabídka nepovinných předmětů a zájmových kroužků:

Nepovinné předměty:

Sportovní příprava	1. - 5. ročník 1 hodina týdně
Sportovní hry	5. ročník 2 hodiny týdně
Informatika	4. - 5. ročník 1 hodina týdně
Šachy	1. ročník 1 hodina týdně
Anglický jazyk	2. ročník 1 hodina týdně

Poznámka:

Nabídka nepovinných předmětů a zájmových kroužků vychází z aktuálních možností školy, potřeb a zájmů dětí a jejich rodičů. Bude průběžně aktualizována a rozšiřována podle zájmu.

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně:

Vzdělávací oblasti závazné z RVP budou realizovány takto:

Jazyk a jazyková komunikace

- ve vyučovacím předmětu **Český jazyk a literatura** od 6. do 9. ročníku 4 hodiny týdně, v 8. ročníku je posílena dotace o 1 hodinu vzhledem k rozsahu a náročnosti učiva tak, aby mohly být získané dovednosti v 9. ročníku docvičeny a prohloubeny díky využití další disponibilní hodiny. Ve všech ročnících se komunikační a literární výchova bude vyučovat ve dvouhodinových blocích jako tvořivá literatura.
- **Anglický jazyk** - žáci pokračují z prvního stupně třemi hodinami týdně v 6.-9. ročníku
- ve vyučovacím předmětu **2. cizí jazyk** – tímto se rozumí Německý, Francouzský či Ruský jazyk, s jehož výukou začínají žáci v 7. ročníku a budou pokračovat do 9. ročníku dvěma hodinami týdně. Do skupin budou žáci zařazeni podle svého zájmu a možností školy.

Matematika a její aplikace

- ve vyučovacím předmětu **Matematika** v 6. - 8. ročníku v rozsahu 4 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku bude časová dotace posílena o 1 hodinu, v 9. ročníku tedy bude celkem 5 hodin matematiky týdně.

Informační a komunikační technologie

- v povinném vyučovacím předmětu **Informatika** v 6. ročníku (1 hodina týdně) žáci završí základní seznámení s výpočetní technikou a dál budou získané dovednosti využívat pro práci v ostatních oborech. Pro zájemce nabídneme jednohodinový povinně volitelný předmět **Informatika** v 7. ročníku a dvouhodinový v 8. a 9. ročníku.

Člověk a společnost

- ve vyučovacím předmětu **Dějepis** v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně. Využíváme jedné disponibilní hodiny v 9. ročníku. Výuka bude podpořena povinně volitelným předmětem **Dějepisný seminář** pro 6.-9. ročník s časovou dotací 1 hodina týdně.
- ve vyučovacím předmětu **Občanská výchova** 1 hodina týdně

Člověk a příroda

- ve vyučovacím předmětu **Fyzika** 2 hodiny týdně v 6.-9. ročníku, s využitím 2 disponibilních hodin
- ve vyučovacím předmětu **Chemie** 2 hodiny týdně v 8.-9. ročníku
- ve vyučovacím předmětu **Přírodopis** 2 hodiny týdně v 6.-8. ročníku a 1 hodina v 9. ročníku s využitím 1 disponibilní hodiny. Výuka bude podpořena povinně volitelným předmětem **Biologický seminář** pro 6.-9. ročník (1 hodina týdně)

- ve vyučovacím předmětu **Zeměpis** 2 hodiny týdně v 6.,7. a 9. ročníku a 1 hodina v 8. ročníku s využitím 2 disponibilních hodin. Výuka bude podpořena povinně volitelným předmětem **Zeměpisný seminář** pro 6. a 7. ročník s dotací 1 hodina týdně.

Umění a kultura

- ve vyučovacím předmětu **Hudební výchova** v 6.-9. ročníku 1 hodina týdně
- ve vyučovacím předmětu **Výtvarná výchova** v 6.-7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8.-9. ročníku 1 hodina, pro zájemce rozšiřujeme o povinně volitelný dvouhodinový předmět **Výtvarný seminář** pro 6.-9. ročník

Člověk a zdraví

- ve vyučovacím předmětu **Tělesná výchova** v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně.
- nabídka je doplněna o povinně volitelný předmět **Sportovní hry** nebo **Sportovní příprava** pro 6.-9. ročník.
- ve vyučovacím předmětu **Rodinná výchova** v 6., 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně

Člověk a svět práce

- ve vyučovacím předmětu **Pracovní činnosti** v 6.-9. ročníku 1 hodina týdně s využitím 1 disponibilní hodiny.

Povinně volitelné předměty pro ŠVP Kubík – 2. stupeň

6. a 7. ročník	h	8. a 9. ročník	h
Sportovní příprava	1	Sportovní příprava	2
Sportovní hry	1	Sportovní hry	2
Dějepisný seminář	1	Dějepisný seminář	1
Biologický seminář	1	Biologický seminář	1
Informatika	1	Informatika	2
Výtvarný seminář	1	Výtvarný seminář	2
Zeměpisný seminář	1	Zeměpisný seminář	1
Konverzace v anglickém jazyce	1	Konverzace v anglickém jazyce	1

Poznámka:

Nabídka nepovinných předmětů v zásadě kopíruje povinně volitelné předměty, kroužky reagují na zájem dětí a vycházejí z okamžitých možností školy. Mezi nepovinné předměty je zařazeno také náboženství, pokud bude o ně mezi žáky zájem.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Anglický jazyk

1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk poskytuje základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá k zvýšení mobility jednotlivců v osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života, kulturní tradice a prohlubuje vědomí vzájemného porozumění a tolerance. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyk.

Vyučovací předmět anglický jazyk má časovou dotaci tři hodiny týdně od 3. do 5. ročníku.

Výuka probíhá ve třídách dělených na 3-4 skupiny. Méně početné skupiny umožňují využívat hravé a tvořivé formy výuky, skupinové práce a aktivity zaměřené na rozvoj komunikačních schopností.

Mezi nejčastější formy výuky patří partnerská a skupinová práce, hravé a kreativní aktivity zaměřené na rozvoj komunikace v cizím jazyce.

Vzdělávací obsah oboru

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci se seznamují také s americkou angličtinou a realitami všech anglicky mluvících zemí.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech.

Ve 3. a 4. ročnících je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování. Od 5. ročníku je uplatňována také písemná forma vyjadřování. Žáci začínají samostatně zpracovávat „Projekty“ na daná témata.

Žáci se zároveň učí porozumět čtenému textu a využívat získaných informací. Velká pozornost se věnuje poslechovým činnostem, pochopení textu a aktivní přístup k němu. Žáci se učí používat dvojjazyčné a výkladové slovníky a další materiály, které jim pomáhají při studiu cizího jazyka. Ve výuce cizího jazyka se nabízí využití dramatické výchovy k přípravě rozhovorů, skečů a krátkých divadelních etud. Žáci se zbavují jazykové nejistoty při vystupování, rozvíjejí tvořivost a spolupracují se spolužáky.

Pro talentované žáky je každoročně pořádáno školní kolo jazykové olympiády a je jim nabízena účast v dalších celostátních soutěžích např. literárních.

Znalost cizího jazyka vede k pochopení jiných kultur a prohlubuje toleranci mezi nimi.

Do předmětu Anglický jazyk jsou zařazena průřezová témata:

1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
2. Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vybírá vhodné způsoby a postupy práce
- vysvětluje na praktických příkladech smysl a cíl učení
- podporuje samostatnost a tvořivost žáků – vyvozování gram. jevů, tvoření myšlenkových map, vytváření jednoduchých pomůcek...
- vede žáky ke schopnosti vyhledávat informace v dostupných materiálech
- vede žáky ke schopnosti hodnotit svou práci a pracovat s chybou

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- nechává žáky zdůvodnit a obhájit svá rozhodnutí, podporuje různé, i netradiční postupy a způsoby řešení
- vede žáky k ověřování správnosti řešení
- vytváří situace, při kterých žák může využít vlastních zkušeností
- podporuje týmovou spolupráci, vede žáka k tomu, jak pracovat s chybou, kladně motivuje jeho další činnost, zamezuje obavám z neúspěchu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k toleranci – naslouchání, přátelské rozhovory, vhodná reakce na promluvu spolužáka, účinné zapojení do komunikace, ocenění zkušeností druhých...
- předkládá různé druhy záznamů, obrazové materiály, gesta...
- klade důraz na kulturní projev žáka
- podporuje možnost publikace a prezentace žákovských prací
- vede k tvořivému využití získaných komunikativních schopností, vede k rozvoji osobnosti žáka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje spolupráci ve skupině a pozitivně ovlivňuje spolupráci ve skupině, utváří příjemnou atmosféru v týmu
- učí žáky spolupracovat a zastávat různé role v pracovní činnosti
- podporuje vzájemnou pomoc žáků
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům se specifickými poruchami učení
- vede k vzájemné toleranci a respektu

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje respekt k názorům a přesvědčením druhých, je schopen vcítit se do situace
- netoleruje projevy nesnášenlivosti, rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporuje formální i neformální způsoby spolupráce s rodilými mluvčími
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické rozdíly žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- motivuje pochvalou za kvalitně provedenou práci, průběžně hodnotí
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, snaží se navodit příjemnou pracovní atmosféru

- vede k přizpůsobení se novým pracovním podmínkám, schopnosti adaptace
- seznamuje s možnostmi využití anglického jazyka v pracovním uplatnění, s možnostmi práce v zahraničí
- vede žáky k dalšímu jazykovému studiu

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 1. období – dotace: 3; povinný

1. stupeň – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

<i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí základním pokynům užívaných ve výuce ▪ plní jednoduché každodenně používané příkazy ▪ plní základní pokyny užívané při hře ▪ odpovídá na jednoduché otázky 	K, PL, Ko, KaK, ES, OES, PM
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pokyny při výuce</i> • <i>Pozdravy, představení, poděkování, omluva, zdvořilá žádost</i> • <i>Příkazy</i> • <i>Druhy vět</i> • <i>Oznamovací způsob</i> 	

<i>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opakuje slova a slovní spojení ▪ reprodukuje obsah konverzace ▪ využívá důležité fráze v praktické mluvě ▪ třídí slova podle tematického celku ▪ počítá od 1 do 20 ▪ pojmenuje základní barvy ▪ popíše vzhled postavy ▪ podá základní informace o sobě a své rodině ▪ pojmenuje základní části lidského těla ▪ pojmenuje základní části oblečení ▪ jednoduchým způsobem si objedná jídlo 	K, PL, Ko, KaK, ES, OES, PM
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní fráze</i> • <i>Reprodukce básní a písní</i> • <i>Řízený rozhovor</i> • <i>Slovní zásoba</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 1. období – dotace: 3; povinný

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiřadí obrázky k textu ▪ na základě vizuální podpory vyvozuje obsah ▪ získá informace z krátkého textu ▪ vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy ▪ vyhledá určité informace v krátkém textu a utvoří odpověď na dané otázky ▪ rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu ▪ vystihne hlavní myšlenky textu 	K, PL, Ko, KaK, ES, OES, PM
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Druhy vět</i> • <i>Tázací zájmena</i> • <i>Sloveso být a mít</i> • <i>Vazba there is / there are</i> • <i>Slovní zásoba: čísla 1 – 20, barvy, školní potřeby, zvířátka, nálady a pocity, tělo, rodina, oblečení, jídlo</i> 	

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduché promluvě ▪ vyvodí význam neznámých slov za pomoci obrázku ▪ vyhledá konkrétní informace z rozhovoru dvou osob ▪ získá hledané informace z poslechu 	K, PL, Ko, KaK, ES, OES, PM
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Závazný slovosled anglické věty</i> • <i>Druhy vět</i> • <i>Osobní údaje</i> • <i>Přídavná jména</i> • <i>Dny a měsíce</i> • <i>Svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 1. období – dotace: 3; povinný

Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hláskuje slova ▪ čte a vyslovuje foneticky správně ▪ buduje si vazbu mezi slyšeným a vizuální podobou ▪ používá slovník k vyhledávání potřebného slovíčka 	MeV, SMS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, PM
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Anglická abeceda</i> • <i>Fonetický přepis výslovnosti</i> • <i>Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</i> • <i>Odlíšné psaní hlásek</i> • <i>Slova souzvučná</i> 	

Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ píše slova a krátké věty k vizuální předloze ▪ sestaví krátké sdělení ▪ najde a opraví chyby ▪ používá slovník k vyhledání potřebného výrazu 	K, PL, Ko, KaK, ES, OES, PM
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovosled anglické věty</i> • <i>Vazba there is / there are</i> • <i>Přivlastňovací pád</i> • <i>Množné číslo podstatných jmen</i> • <i>Slovní zásoba</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 2. období – dotace: 3, 3; povinný

1. stupeň – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

<i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pokynům užívaných ve výuce ▪ adekvátně reaguje na pokyny učitele ▪ sluchově diferencuje známá slova ▪ odpovídá na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí běžným, každodenním pokynům doma i ve škole ▪ adekvátně reaguje na pokyny učitele ▪ rozumí číslům a běžným číselným údajům ▪ sluchově diferencuje známá slova ▪ odpovídá na otázky 	K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací</i> • <i>Slovní zásoba</i> • <i>Rozkazovací způsob</i> • <i>Pozdrav, představení, poděkování, prosba, žádost, rozkaz, omluva</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Druhy vět- oznamovací, tázací, rozkazovací</i> • <i>Slovní zásoba</i> • <i>Představí se, pozdraví, poděkuje, rozloučí se</i> 	

<i>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě vizuální podpory vyvozuje obsah poslechového textu ▪ sluchově diferencuje známá slova ▪ nahrazuje slova slovy s podobným nebo opačným významem ▪ nahrazuje podstatná jména odpovídajícími zájmeny ▪ v textu objeví aktuální gramatické jevy a vyvodí pravidla jejich tvoření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě vizuální podpory vyvozuje obsah poslechového textu ▪ rozumí v slyšeném textu základním informacím o lidech a jejich rodině ▪ sluchově diferencuje známá slova ▪ nahrazuje slova slovy s podobným nebo opačným významem ▪ nahrazuje podstatná jména odpovídajícími zájmeny, používá přivlastňovací zájmena ▪ v poslechovém textu objeví aktuální gramatické jevy a vyvodí pravidla jejich tvoření 	MeV, OSV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Přídavná jména</i> • <i>Synonyma, antonyma</i> • <i>Osobní zájmena</i> • <i>Slovní zásoba – dům, město, počasí, škola, TV, volný čas – zájmy, sporty, hudební nástroje, zvířata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní zásoba- já, moje rodina a moji kamarádi, číslovky 1-100, volný čas, režim dne, domov, dům, pokoje, škola, vyučovací předměty, město, budovy, obchody, části lidského a zvířecího těla</i> • <i>Synonyma, antonyma</i> • <i>Osobní, přivlastňovací zájmena</i> • <i>Slova stejně znějící, avšak s různým významem a psanou podobou</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 2. období – dotace: 3, 3; povinný

Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého poslechového materiálu ▪ vyhledá v poslechovém textu potřebnou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého poslechového materiálu ▪ vyhledá v poslechovém textu potřebnou informaci 	MeV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní zásoba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní zásoba</i> 	

MLUVENÍ

Zapojí se do jednoduchých rozhovorů

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje zásady konverzace ▪ adekvátně reaguje na otázky ▪ formuluje vlastní otázky a odpovědi ▪ aktivně se zapojí do jednoduchého rozhovoru ▪ zeptá se na cestu a na polohu místa a budov ▪ vede rozhovor: o škole, o oblíbených TV pořadech, o svých zálibách, o divokých zvířatech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje zásady konverzace ▪ adekvátně reaguje na otázky a odpovědi ▪ aktivně se zapojí do jednoduchého rozhovoru ▪ představí se, pozdraví, poděkuje, rozloučí se 	OSV, MV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozdravy, rozloučení, omluva</i> • <i>Zdvořilostní otázky a odpovědi na ně</i> • <i>Otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst</i> • <i>Popis cesty</i> • <i>Slovní zásoba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozdravy, rozloučení, omluva</i> • <i>Zdvořilostní otázky a odpovědi na ně</i> • <i>Slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 2. období – dotace: 3, 3; povinný

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše sebe samého, další osoby, každodenní činnosti a způsob života ▪ pojmenuje místnosti v domě ▪ popíše dům i byt ▪ popíše místa ve městě ▪ popíše cestu, jak se někam dostat ▪ popíše budovu školy a vyjmenuje vyučovací předměty ▪ pojmenuje běžné typy televizních pořadů ▪ počítá do 100 ▪ vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje zásady konverzace ▪ adekvátně reaguje na otázky a odpovědi ▪ aktivně se zapojí do jednoduchého rozhovoru ▪ představí se, pozdraví, poděkuje, rozloučí se 	OSV, MV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní zásoba</i> • <i>Okruhy – lidské tělo, rodina, škola, školní rozvrh, zvířata, zdraví</i> • <i>Trávení volného času: televizní pořady, hudební nástroje, sport</i> • <i>Kalendář: rok, měsíce, dny v týdnu, hodiny, počasí</i> • <i>Město: budovy, dům – orientace</i> • <i>Byt: popis místností</i> • <i>Krátké příběhy ze života zvířat</i> • <i>Slovesa: být, mít v minulém čase</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozdravy, rozloučení, omluva</i> • <i>Zdvořilostní otázky a odpovědi na ně</i> • <i>Slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</i> 	

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovídá na otázky týkající se věku, bydliště, zálib, školy za použití jednoduchých slovních spojení a vět ▪ formuluje souvislým projevem své porozumění smyslu otázky ▪ zeptá se a odpovídá na údaje o čase 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sdělí o sobě základní informace a zeptá se na ně kamaráda ▪ řekne si o běžné věci a reaguje na podobnou žádost kamaráda ▪ odpovídá na otázky týkající se věku, bydliště, zálib, školy za použití jednoduchých vět ▪ formuluje souvislým projevem své porozumění smyslu otázky ▪ zeptá se a odpovídá na údaje o čase 	OSV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sloveso can</i> • <i>Slovní zásoba</i> • <i>Vazba there is / there are</i> • <i>Čas</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sloveso být, mít, moci, umět</i> • <i>Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</i> • <i>Slovní zásoba</i> • <i>Fonetická abeceda</i> • <i>Krátké a dlouhé samohlásky</i> • <i>Přízvuk slov, intonace ve větě</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 2. období – dotace: 3, 3; povinný

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

<i>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá v textu klíčová slova ▪ formuluje hlavní myšlenku textu ▪ čte jednoduchý souvislý text a získává z něj informace ▪ vyhledá určitou informaci ve čteném textu ▪ porozumí mapě předpovědi počasí ▪ v textu vyhledává slova podle daných instrukcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá v textu klíčová slova ▪ formuluje hlavní myšlenku textu ▪ čte jednoduchý souvislý text a získává z něj informace ▪ vyhledá určitou informaci ve čteném textu ▪ v textu vyhledává slova podle daných instrukcí 	MeV, MV, VMEGS, KČPPMS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa být, mít, moci, umět ve frázích • Okruhy – bydliště, sport, hudební nástroje, zvířata, počasí... 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa být, mít, moci, umět • Slovní zásoba • Základní gramatické struktury a typy vět 	

<i>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte jednoduchý text ▪ rozpozná známá slova a slovní spojení ▪ porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět za pomoci vizuální podpory ▪ vybírá z textu informace podle důležitosti ▪ čte jednoduchou báseň s porozuměním ▪ rozumí krátkému komiksovému příběhu a dramaticky ho ztvární 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí hlavním bodům a informacím krátkých jednoduchých čtených textů, vyhledá v nich známá slova ▪ porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět za pomoci vizuální podpory ▪ vybírá z textu informace podle důležitosti ▪ čte jednoduchou báseň s porozuměním ▪ rozumí hlavní myšlence krátkého příběhu a dramaticky ho ztvární 	MeV, MV, VMEGS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Okruhy – sport, dům, zdraví, město, počasí, škola, volný čas, zvířata... • Druhy vět • Přítomný čas prostý a průběhový - seznámení • Výslovnost – fonetická abeceda, specifická výslovnost některých samohlásek, intonace ve větě • Dramatizace příběhu 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba- číslovky 1-100, volný čas, režim dne, domov, dům, pokoje, škola, vyučovací předměty ve škole, město, budovy, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata • Přítomný čas prostý a průběhový • Specifická výslovnost některých samohlásek a souhlásek • Přízvuk slov, intonace ve větě • Fonetická abeceda • Krátké a dlouhé samohlásky • Přízvuk slov, intonace ve větě • Dramatizace příběhu 	

5.1.1 Anglický jazyk – 1. stupeň, 2. období – dotace: 3, 3; povinný

PSANÍ

<i>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše základní informace o sobě (jméno, věk, adresu, rodina, zájmy) ▪ napíše zprávu z prázdnin ▪ napíše krátký dopis o svých oblíbených činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše základní informace o sobě (jméno, věk, adresu, rodina, zájmy) ▪ napíše pohlednici z prázdnin ▪ napíše krátký dopis o svých oblíbených činnostech ▪ využívá přídavných jmen k popisu místa, osoby 	MeV, TMS, MV, OSV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba anglické věty • Přítomný čas průběhový • Přítomný čas prostý 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Přítomný čas průběhový • Přítomný čas prostý 	

<i>Vyplní osobní údaje do formuláře</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podá základní informace o sobě (jméno, věk, adresu, rodinní příslušníci, zájmy) ▪ vyplní údaje do formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podá základní informace o sobě (jméno, věk, adresu, rodinní příslušníci, zájmy) ▪ vyplní údaje do formuláře 	MeV, TMS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje v dotazníku 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje v dotazníku 	

2. STUPEŇ

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk poskytuje základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá k zvýšení mobility jednotlivců v osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života, kulturní tradice a prohlubuje vědomí vzájemného porozumění a tolerance. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyk.

Časové vymezení vzdělávacího oboru:

Vyučovací předmět Anglický jazyk má časovou dotaci tři hodiny týdně pro 6. – 9. ročník. Povinně volitelná Konverzace v anglickém jazyce se zaměřuje na rozšíření slovní zásoby a schopnosti vyjádřit se v běžných každodenních situacích.

Organizační vymezení vzdělávacího oboru:

Výuka probíhá ve třídách dělených na 3-4 skupiny. Méně početné skupiny umožňují využití hravé a tvořivé formy výuky, skupinové práce a aktivity zaměřené na rozvoj komunikačních schopností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Mezi nejčastější formy výuky patří frontální, partnerská a skupinová práce, hravé a kreativní aktivity zaměřené na rozvoj komunikace v cizím jazyce. Žáci se dále účastní besed s rodilými mluvčími, výstav, které žáky seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, návštěvy kulturních představení v anglickém jazyce, četba knih a časopisů nebo poslech filmových a hudebních nahrávek v originálním znění.

Vzdělávací obsah oboru:

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci se seznamují také s americkou angličtinou a reáliemi všech anglicky mluvících zemí.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech.

Žáci se zároveň učí porozumět čtenému textu a využívat získaných informací. Velká pozornost se věnuje poslechovým aktivitám, pochopení textu a aktivnímu přístup k němu. Žáci se učí třídit informace, rozpoznávat hlavní myšlenky a pracovat s nimi.

Žáci používají dvojjazyčné slovníky jako důležitou pomůcku při výuce cizího jazyka.

Ve výuce cizího jazyka se nabízí využití dramatické výchovy k přípravě rozhovorů, skečů a krátkých divadelních etud.

Žáci se zbavují jazykové nejistoty při vystupování, rozvíjejí tvořivost a spolupracují se spolužáky.

Pro nadané žáky je každoročně pořádáno školní kolo jazykové olympiády a je jim nabízena účast v dalších celostátních soutěžích.

Znalost cizího jazyka vede k pochopení jiných kultur a prohlubuje toleranci mezi nimi.

Začlenění průřezových témat do vzdělávacího oboru

1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

2. Multikulturní výchova

Tematické okruhy:

- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

3. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj

Způsob začlenění:

- Průběžně – reálie anglicky mluvících zemí, korespondence, využití textů v učebnicích, časopisech, encyklopediích, Internetu apod.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vybírá vhodné způsoby a postupy práce
- učitel vysvětluje na praktických příkladech smysl a cíl učení
- učitel podporuje samostatnost a tvořivost žáků (vyvozování gramatických jevů, tvoření myšlenkových map, vytváření jednoduchých pomůcek apod.)
- učitel vede žáky ke schopnosti vyhledávat informace v dostupných materiálech
- učitel vede žáky ke schopnosti hodnotit svou práci a pracovat s chybou

Kompetence k řešení problému

- učitel nechává žáky zdůvodnit a obhájit svá rozhodnutí
- učitel vede žáky k tomu, jak pracovat s chybou, kladně motivuje jeho další činnost, zamezuje obavám z neúspěchu
- učitel podporuje různé, i netradiční postupy a způsoby řešení
- učitel vede žáky k ověřování správnosti řešení
- učitel vytváří situace, při kterých žák může využít vlastní zkušenosti
- učitel podporuje týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní

- učitel vede k toleranci – naslouchání, přátelské rozhovory, vhodná reakce na promluvu spolužáka, účinné zapojení do komunikace, ocenění zkušeností druhých
- učitel předkládá různé druhy záznamů, obrazové materiály, gesta ...
- učitel klade důraz na kulturní projev žáků
- učitel podporuje možnost publikace a prezentace žákovských prací
- učitel vede k tvořivému využití získaných kom. Schopností, vede k rozvoji osobnosti žáka

Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje spolupráci ve skupině a pozitivně ovlivňuje práci ve skupině, utváří příjemnou atmosféru v týmu
- učitel učí žáky spolupracovat a zastávat různé role v pracovní činnosti
- učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků
- učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům se specifickými poruchami učení
- učitel vede k vzájemné toleranci a respektu

Kompetence občanské

- učitel podporuje respekt k názorům a přesvědčení druhých, je schopen vcítit se do situace
- učitel netoleruje projevy nesnášenlivosti, rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učitel podporuje formální i neformální způsoby spolupráce s rodilými mluvčími
- učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické rozdíly žáků

Kompetence pracovní

- učitel podporuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- učitel motivuje pochvalou za kvalitně provedenou práci, průběžně hodnotí
- učitel vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, snaží se navodit příjemnou pracovní atmosféru
- učitel vede k přizpůsobení se novým pracovním podmínkám, schopnosti adaptace
- učitel seznamuje s možnostmi anglického jazyka v pracovním uplatnění, s možnostmi práce v zahraničí
- učitel vede žáky k dalšímu jazykovému studiu

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

POSLECH S POROZUMĚNÍM

<i>Rozumí informacím jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvozuje hlavní myšlenku sdělení ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ poslouchá učebnicové a autentické nahrávky, na nichž rozpoznává osvojenou slovní zásobu ▪ sluchově diferencuje známá slova a výrazy ▪ objevuje aktuální gramatické jevy a vyvozuje pravidla jejich tvoření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvozuje hlavní myšlenku sdělení ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ poslouchá učebnicové a autentické nahrávky, na nichž rozpoznává osvojenou slovní zásobu ▪ sluchově diferencuje známá slova a výrazy ▪ objevuje aktuální gramatické jevy a vyvozuje pravidla jejich tvoření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvozuje hlavní myšlenku sdělení ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ poslouchá učebnicové a autentické nahrávky, na nichž rozpoznává osvojenou slovní zásobu ▪ sluchově diferencuje známá slova a výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvozuje hlavní myšlenku sdělení ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ poslouchá učebnicové a autentické nahrávky, na nichž rozpoznává osvojenou slovní zásobu ▪ sluchově diferencuje známá slova a výrazy 	<p>MuV, VMEGS, OSV K, PL,Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM</p>
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslech textu z audio nahrávky</i> • <i>slovní zásoba: zvířata, koníčky a zájmy, jídlo, cestování o prázdninách, doprava</i> • <i>omluva, reakce na omluvu, žádost o pomoc, objednávka, nákup</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslech textu z audio nahrávky</i> • <i>slovní zásoba: názvy zemí a kontinentů, zábava a volný čas, rodina, škola, doprava, vesmír, počasí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslech textu z audio nahrávky</i> • <i>textu popisující aktuální dění</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslech textu z audio nahrávky</i> • <i>jednoduché texty s podporou viděného či slyšeného doprovodu</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si jednoduché společenské fráze a reakce na ně ▪ reaguje na základní instrukce učitele ▪ seznamuje se se základními konverzačními tématy ▪ rozumí jednoduchému sdělení ▪ naslouchá ostatním lidem a adekvátně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si jednoduché společenské fráze a reakce na ně ▪ reaguje na základní instrukce učitele ▪ seznamuje se se základními konverzačními tématy ▪ rozumí jednoduchému sdělení ▪ naslouchá ostatním lidem a adekvátně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si jednoduché společenské fráze a reakce na ně ▪ rozumí slyšenému textu popisující aktuální dění ▪ seznamuje se se základními konverzačními tématy ▪ rozumí jednoduchému sdělení ▪ naslouchá ostatním lidem a adekvátně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si jednoduché společenské fráze a reakce na ně ▪ reaguje na základní instrukce učitele ▪ seznamuje se se základními konverzačními tématy ▪ rozumí jednoduchému sdělení ▪ naslouchá ostatním lidem a adekvátně reaguje 	MV, MuV, VMEGS, OSV, Ko, K, PL, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>společenské fráze a slovní zásoba: pozdravy, představování, blahopřání k narozeninám, omluva, žádost o pomoc, nákup, objednávka, cestování</i> • <i>poslech audio a video nahrávek a písňových textů</i> • <i>slovní zásoba: představení, pozvání, omluva, reakce na omluvu, objednávka, nákup, volný čas, domácí mazlíčci, cestování</i> • <i>jednoduché fráze (How are you? Where are you from? What's your , K, PL, favourite...? How much is it?)</i> • <i>četba a poslech vzorových situací</i> • <i>dramatizace každodenních situací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslech audio a video nahrávek a písňových textů</i> • <i>společenské fráze a slovní zásoba: pozdravy a představení, popis zeměkoule, počasí, oblečení, zábava a volný čas, rodina, životní události, doprava, návrhy (Why don't we...? Would you like...? Do you want...?)</i> • <i>četba a poslech vzorových situací</i> • <i>dramatizace každodenních situací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>město, naše budoucnost, škola, životní prostředí, přírodní katastrofy, zdraví, školní pravidla</i> • <i>poslech audio a video nahrávek a písňových textů</i> • <i>četba a poslech vzorových situací</i> • <i>dramatizace každodenních situací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslech audio a video nahrávek a písňových textů</i> • <i>rozumí obsahu písně a rozliší v textu podobná slova</i> • <i>četba a poslech vzorových situací</i> • <i>dramatizace každodenních situací</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

MLUVENÍ

<i>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ptá se na základní informace každodenní konverzace ▪ tvoří otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ptá se na základní informace každodenní konverzace ▪ tvoří otázky ▪ porovná místa, věci a osoby, popíše rozdíly ▪ koupí si oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ptá se na základní informace každodenní konverzace ▪ tvoří otázky ▪ odpoví na dotazy o své budoucnosti ▪ popíše představy o své budoucnosti ▪ popíše, jak se dostat na určené místo ▪ popíše, kde se místa, budovy a věci nachází 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ptá se na základní informace každodenní konverzace ▪ tvoří otázky ▪ vytvoří v krátkých větách jednoduché sdělení ▪ reaguje na příslušné situace 	MV, OSV, VMEGS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • slovesy (<i>Do you...?x Are you...?</i>) • užití gramatických časů – čas přítomný prostý a průběhový, čas minulý prostý 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnání stejných věcí/kvalit, 2. stupeň • přídavných jmen, 3. stupeň přídavných jmen • země a kontinenty • neznámá slova v textu, popis budoucích plánů, průzkum mínění, každodenní výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba: město, naše budoucnost, škola, školní pravidla, zdraví • gramatika: členy, vyjádření budoucnosti přítomným průběhovým časem a will, minulý průběhový čas, předpřítomný čas, modální slovesa <i>must, have to, can, should</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • blahopřání • vyjadřování obav • u lékaře • vyjadřování lítosti • vyjadřování souhlasu • vyjadřování možnosti 	

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoří v krátkých větách jednoduché sdělení ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoří v krátkých větách jednoduché sdělení ▪ zeptá se kamaráda na činnosti ve volném čase ▪ popíše činnosti, které dělá pravidelně ve volném čase ▪ představí sebe a své blízké obšírněji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoří v krátkých větách jednoduché sdělení ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost ▪ seznamuje se dalšími konverzačními tématy ▪ reaguje na žádost, otázku ▪ vyjádří žádost o informaci, službu, souhlas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoří v krátkých větách jednoduché sdělení ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost ▪ popíše svou životosprávu 	MuV, VMEGS, OSV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>slovní zásoba: data, pozvánka na narozeninovou oslavu, společenský program, omluva, objednávka, nákup, placení, volný čas, domácí mazlíčci, cestování</i> • <i>užití času přítomného prostého a průběhového</i> • <i>užití času minulého prostého a nepravidelných sloves</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zábava a aktivity volného času</i> • <i>zvyklosti</i> • <i>rodina a přátelé</i> • <i>osobní údaje</i> • <i>stručně vyjádří, co se chystá dělat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jednoduchý popis cesty, plánované aktivity, školní život, zdraví</i> • <i>popis místa</i> • <i>rozhodnutí a další návrhy</i> • <i>udílení rady</i> • <i>vyjádření nutnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyjádření obavy, u lékaře, popis situace, vyjadřování dosavadních zkušeností, vyjadřování souhlasu a možnosti, deník, dopis, e-mail, organizace promluvy</i> • <i>interview</i> • <i>u lékaře</i> • <i>jídlo, zdravá a nezdravá výživa, zdravotní obtíže a jejich léčení, části těla</i> • <i>slavní lidé, osobní zážitky</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví krátké sdělení o prožití minulosti ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví krátké sdělení o prožití minulosti ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost ▪ napíše krátký neformální dopis 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví krátké sdělení o prožití minulosti ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost ▪ napíše krátký neformální dopis 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví krátké sdělení o prožití minulosti ▪ popíše právě probíhající skutečnosti a obecné pravdy ▪ vyjádří zamýšlenou budoucnost ▪ popíše činnosti v minulosti a od doby změny k dnešku ▪ vyjádří pravděpodobnost děje či situace 	OSV, MV, MuV LV, ŽP, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rodina a přátelé, osobní údaje, fyzický popis, barvy, šaty, sporty, čísla, předměty ve třídě</i> • <i>užití času přítomného prostého a průběhového</i> • <i>užití času minulého prostého a nepravidelných sloves</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>životní události</i> • <i>životní události, popis události adjektivech, seznámení se, žádosti týkající se úsluh, každodenní výrazy</i> • <i>aktivity volného času, školní předměty a technologie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jednoduchý popis cesty, plánované aktivity, školní život, zdraví, doprava, obydlí a pracoviště, vlastní budoucnost, školní pravidla, životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>přítomné časy, minulé časy, modální slovesa had to, podstatná a přídavná jména, frázová slovesa, could, have to, be able to, should, předpřítomný a minulý čas, podmínková věta prvního typu, trpný rod</i> • <i>móda a oblečení, materiály, zdraví, životní prostředí</i> 	

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

<i>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ rozumí obsahu delšího čteného textu na téma Zábava nebo denní režim ▪ porozumí hlavní myšlence a vyhledá specifické informace v delším textu popisující událost v minulosti ▪ rozumí čtenému a slyšenému jednoduchému textu na téma zálib, práce a činností 			MuV, VMEGS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ četba krátkých učebnicových textů ▪ četba autentického materiálu ▪ reálie Velké Británie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ četba krátkých učebnicových textů ▪ četba autentického materiálu ▪ reálie Velké Británie 			

<i>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ vystihne kontext ▪ pokusí se odhadnout význam neznámého slova ▪ přiřadí význam nového slova či krátké fráze k již známému výrazu nebo definici ▪ vyhledá specifické informace v novinovém článku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje hlavní myšlenku textu a na základě kontextu, popř. vizuálního doprovodu odvozuje význam nové slovní zásoby ▪ vystihne specifickou informaci či celkovou myšlenku textu, kterou poté jednoduše reprodukuje ▪ vyhledá v textu odpovědi na otázky ▪ rozumí čtenému a slyšenému jednoduchému textu na téma móda a vzhled ▪ vyhledá konkrétní informaci v středně dlouhém populárně-naučném textu 	KČPPMS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • četba krátkých učebnicových textů • četba autentického materiálu • Vesmír, doprava, škola, detektivní příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • četba krátkých učebnicových textů • četba autentického materiálu • popis módních trendů a vzhledu • móda a oblečení, materiály, zdraví, životní prostředí, život v minulosti oceány, počasí, voda, zvířata, hlavní přírodní jevy a útvary 	

5.1.1 Anglický jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3, 3; povinný

PSANÍ

<i>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v požadovaných informacích ▪ doplňuje potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v požadovaných informacích ▪ doplňuje potřebné informace 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v požadovaných informacích • doplňuje potřebné informace • rozumí otázkám v osobním dotazníku a odpoví na ně 	SMS, OSV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>osobní údaje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>osobní údaje</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • <i>osobní údaje</i> • <i>formální dopis</i> 	

<i>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše člověka či zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše aktivity svého volného času ▪ stručně napíše, co se chystá dělat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše známý příběh z pohledu jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše stručný popis dne do deníku ▪ napíše krátký příběh 	OSV, TMS, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>psaní pohledů</i> • <i>udělá průzkum mezi spolužáky o jejich zvyklostech v jídle a pití</i> • <i>popíše osobu na základě osobních údajů a osobních věcí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>průzkum mínění</i> • <i>esej o své rodině</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>průvodce městem – popis cesty</i> • <i>vymyšlení detektivního příběhu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zdravý životní styl</i> • <i>Dotazník</i> 	

<i>Reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše krátký neformální dopis či email 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše krátký neformální dopis či email 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše krátký neformální dopis či email ▪ rozumí sdělení osobního dopisu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše krátký neformální dopis či email ▪ sestaví leták pro kampaň na záchranu ohrožených zvířat 	SMS, TMS, OSV, K, PL, Ko, KaK, ES, OES, JE, KD, EP, PM, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>napíše krátký dopis, mail nebo delší vzkaz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>napíše krátký dopis, mail nebo delší vzkaz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>napíše krátký dopis, mail nebo delší vzkaz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dopis, e-mail, organizace promluvy</i> • <i>dotazník</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura

1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do čtyř složek:

1. Komunikační a slohová výchova, kde se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity. Učí se rozumět typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.

Komunikační dovednosti žáků prolínají do všech vyučovacích předmětů, kde je žákům poskytován dostatek prostoru k vyjadřování postřehů a myšlenek k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména četbou, vyjadřováním vlastních zážitků a využitím učiva ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. V 1. až 2. ročníků je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování. Od 3. ročníků je uplatňována i písemná forma vyjadřování. při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře znají.

2. Čtení a literární výchova, kde se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení se obohacuje slovní zásoba, rozvíjí se ústní vyjadřování a obohacuje se vzdělávání v různých oborech i s výchovou žáků. Na základě čtenářského prožitku se učí chápat a hodnotit životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím si žáci rozšiřují životní zkušenosti, obohacují svůj citový život a povzbuzují svou vůli.

Při výuce čtení se žáci postupně učí výrazně číst, přednášet, vyprávět, recitovat, dramatizovat, ale také ilustrovat a jinak ztvárňovat citový prožitek na základě četby. Zjemňuje se tak citové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování, cvičí se paměť žáků.

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk nejen prostřednictvím úryvků z čítanek, ale též společnou a od 3. třídy i individuální četbou některých děl.

3. Psaní, kde získávají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky se zaměřují na psaní s porozuměním.

4. Jazyková výchova, kde se snažíme žáky naučit prostě a jasně se vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby a zároveň poznat elementární základy mluvnické stavby jazyka správné spisovné výslovnosti. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich, přičemž dochází k jejich zobecnění a následně procvičování poznanych jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním.

V hodinách českého jazyka, zejména v 1. – 3. ročníku, nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Všechny tyto složky jsou vzájemně propojeny, a proto je si třeba uvědomovat vzájemnou propustnost. Jako vhodné považujeme zařadit dramatickou výchovu, která rozvíjí tvořivost dětí a přispívá k obohacení slovní zásoby. Pomocí ní učíme žáky zbavit se strachu při vystupování, dále svými slovy vyjadřovat své myšlenky a názory. Pomocí dramatické výchovy lze poukázat na mnohé nešvary dnešní společnosti, můžeme pomocí ní naučit děti nácviku odmítnutí (cigarety, drogy ...), řešit praktické problémy, které dnešní děti trápí. Prostřednictvím dramatické výchovy můžeme realizovat některá průřezová témata, jako cítit s druhými, vzájemně si pomáhat atd.

Vyučovací předmět Český jazyk na 1. stupni má časovou dotaci v 1. ročníku 9 hodin, ve 2. ročníku 10 hodin a od 3. do 5. ročníku po 8 hodinách týdně. Předmět je tedy posílen o 10 hodin z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme dostupných výukových programů (př. TERASOFT). Při výuce využíváme přirozené zvědavosti a hravosti dětí mladšího školního věku, proto zařazujeme hravé formy výuky, práce ve skupinách, kvízy, křížovky atd. Další formou výuky jsou návštěvy knihoven, divadelních představení, besedy o přečtených knihách aj.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk jsou zařazena průřezová témata: Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- vede žáky k samostatnému pozorování, kritickému posuzování a vyvozování závěrů
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k uvádění věcí do souvislostí, k uvědomění si, co ví a co chce vědět
- vede žáky k využívání vhodných učebních pomůcek (slovníky, DIPA, jazykové přehledy, encyklopedie, PC programů)
- nabízí dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních sešitů
- vede žáky k dovednosti autokorekce chyb a učení se chybou
- propojuje poznatky do různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení problémů, pomáhá hledat další řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně
- vede žáky přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vede žáky rozpoznat a pochopit problém
- vede žáky k promýšlení způsobů řešení problémů
- učí žáky naslouchat spolužákům, vhodně na ně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse
- učí žáky ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nových problémových situací
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností či vlastního úsudku
- vede žáky ke kreativě
- klade důraz na analýzu přečtených textů a práce s nimi (pozorování, třídění, zobecnění)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek názorů v logickém sledu
- učí žáky naslouchat k promluvám druhých lidí, účinně se zapojovat do diskuse, vhodně argumentovat

- vede k porozumění různých typů textů, záznamů, obrazových → materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikativních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení do společenského dění
- vede žáky k prezentaci výsledků své skupinové práce a ztratit → ostych s vyhledáváním zajímavých informací prostřednictvím internetu
- nabízí žákům prostor k diskusi formou komunitního, výukového a diskusního kruhu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práce ve skupinách a klade důraz na vytváření pravidel → práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce a odpovědnost, ohleduplnost a úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky a vede žáky k podílení se na této přátelské atmosféře v týmu
- učí žáky poskytovat pomoc slabším spolužákům nebo o ni požádat
- oceňuje zkušenosti žáků, jejich výsledky práce
- respektuje individuální možnosti žáků a uplatňuje individuální → přístup k talentovaným žákům (rozšiřující cvičení), ale i k žákům s poruchami učení (individuální plány a spolupráce se speciálním pedagogem) – diferencované úkoly
- podporuje sebedůvěru žáků, samostatný rozvoj a pozitivní představu o sobě samém na základě pocitu sebeuspokojování a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- je schopen vcítit se do role žáka, jeho situace, odmítá útlak hrubé zacházení
- vede žáky k umění naslouchat, respektovat názory druhých, → konfrontovat vlastní názory s ostatními, v případě nutnosti přehodnocovat své stanovisko
- vede žáky k umění respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, → kulturní a historické dědictví (hmotné i nehmotné v celosvětovém měřítku) v podobě respektu k práci našich předků

Kompetence pracovní

Učitel:

- nabízí žákům projekty, skupinové práce, PC výukové programy
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce a zodpovědnost za ni
- vede žáky k sebehodnocení své práce
- vede žáky na vytváření kritérií pro hodnocení
- seznamuje žáky se základy bezpečnosti při různých činnostech

**5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 1. období – dotace: 9, 6 + 4, 6 + 2; povinný
1. stupeň – 1. období**

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

<i>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte správně, podle svých možností slova, krátké věty, text menšího rozsahu ▪ je veden k intonačně správnému čtení obsahově přiměřených celků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte správně, podle svých možností plynule slova, krátké věty, text menšího rozsahu ▪ je veden k intonačně správnému čtení obsahově přiměřených celků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně, plynule a výrazně čte krátký test s porozuměním ▪ používá tiché čtení ▪ odpovídá krátkými větami na obsah čteného ▪ reprodukuje čtený text vypravováním 	OSV, ŘPRD, MeV, KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hláška a písmeno</i> • <i>Slabika otevřená a zavřená</i> • <i>Slovo, věta</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hláška a písmeno</i> • <i>Slabika otevřená a zavřená</i> • <i>Slovo, věta</i> • <i>Interpunkce na konci věty (věta oznamovací, tázací, rozkazovací)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Plynulé čtení s porozuměním</i> 	

<i>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří srozumitelně s využitím spisovné řeči, bez použití vulgarizmů ▪ upřednostňuje slušné chování vůči dospělým i dětem ▪ využívá vlastních vědomostí k pomoci ostatním (skupinová práce, práce ve dvojicích) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ upřednostňuje slušné chování vůči dospělým i dětem ▪ využívá vlastních vědomostí k pomoci ostatním (skupinová práce, práce ve dvojicích) ▪ hovoří srozumitelně s využitím spisovné řeči, bez použití vulgarizmů 		
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ústní vyjadřování</i> • <i>Spisovná a nespisovná řeč</i> • <i>Rozhovor</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ústní vyjadřování</i> • <i>Spisovná a nespisovná řeč</i> • <i>Rozhovor</i> 		

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 1. období – dotace: 9, 6 + 4, 6 + 2; povinný

<i>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří krátké věty jako odpověď na otázku z textu ▪ vyjadřuje své pocity z četby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří krátké věty jako odpověď na otázku z textu ▪ vyjadřuje své pocity z četby ▪ reprodukuje obsah čteného ▪ vyjadřuje se slovně k určitému příběhu ▪ plní samostatně krátké a jasně napsané pokyny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasňuje význam slov a slovních spojení ▪ reprodukuje vypravování ▪ plní samostatně psané a mluvené pokyny 	OSV, ŘPRD, MeV, VAMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Otázka a odpověď</i> • <i>Hádanky k textu</i> • <i>Orientace v textu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Otázka a odpověď</i> • <i>Hádanky k textu</i> • <i>Orientace v textu</i> • <i>Vyhledávání určených jevů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v textu</i> • <i>Otázky a odpovědi</i> • <i>Křížovky</i> • <i>Hádanky</i> 	

<i>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslouchá krátký projev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v klidu vyslechne projev hovořícího ▪ pozorně sleduje a naslouchá ▪ reaguje otázkami na obsah 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozorně naslouchá projevu druhého ▪ vhodně a přiměřeně reaguje na projev druhého ▪ respektuje názory jiného 	OSV, K, PL, MV, Ko, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Formy společenského styku (ústní, písemná)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Formy společenského styku (ústní, písemná)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, dialog</i> • <i>Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé jednání</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 1. období – dotace: 9, 6 + 4, 6 + 2; povinný

Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří srozumitelně, přiměřeně hlasitě ▪ správně a jasně vyslovuje, v případě potřeby opraví nesprávnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří srozumitelně, přiměřeně hlasitě ▪ správně a jasně vyslovuje, v případě potřeby opraví nesprávnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výrazně čte se správnou intonací ▪ výrazně přednáší krátké básně nebo krátké příběhy, které se učí z paměti ▪ čte technicky správně, plynule, pozorně ▪ srozumitelně vyslovuje ▪ přiměřeně hlasitě vypráví ▪ v případě potřeby opraví chyby ▪ je schopen rozpoznat jak u sebe, tak i u jiných nesprávnou výslovnost 	OSV, RSP, SRaSO, Ko, RPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jazykolamy, říkadla, písničky</i> • <i>Denní vyprávění zážitků</i> • <i>Náprava špatné výslovnosti napodobováním</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jazykolamy, říkadla, písničky</i> • <i>Týdenní vyprávění zážitků</i> • <i>Náprava špatné výslovnosti napodobováním</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Výrazné čtení krátkých textů</i> • <i>Hlasité intonační čtení</i> 	

V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si správné dýchání jako základ mluveného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si správné dýchání jako základ mluveného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá správné dýchání při čtení ▪ frázuje věty podle dýchání ▪ osvojuje si správné tempo řeči 	OSV, SRaSO, PH, MV, MuV, LV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brániční dýchání</i> • <i>Dechová cvičení (DHV)</i> • <i>Přednes básně event. krátkého textu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brániční dýchání</i> • <i>Dechová cvičení (DHV)</i> • <i>Přednes básně event. krátkého textu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Čtení</i> • <i>Recitace</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 1. období – dotace: 9, 6 + 4, 6 + 2; povinný

Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří srozumitelně s využitím spisovné řeči, bez použití vulgarizmů ▪ upřednostňuje slušné chování vůči dospělým i dětem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří srozumitelně s využitím spisovné řeči, bez použití vulgarizmů ▪ upřednostňuje slušné chování vůči dospělým i dětem ▪ využívá vlastních vědomostí k pomoci ostatním (skupinová práce, práce ve dvojicích) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ verbálně vyjadřuje různé životní situace ▪ pomocí mimiky a gest vyjadřuje pocity, nálady ▪ hovoří bez používání vulgarizmů 	MuV, LV, PSSS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Ústní vyjadřování • Spisovná a nespisovná řeč • Rozhovor • Pravidla chování ve třídě, práva a povinnosti (zdravení, prosba, poděkování, omluva) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ústní vyjadřování • Spisovná a nespisovná řeč • Rozhovor • Pravidla chování ve třídě, práva a povinnosti (zdravení, prosba, poděkování, omluva) 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog • Mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta, pohyb 	

Na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypráví o vlastním pozorování okolí, o zážitcích, poznacích z četby a TV ▪ přednáší z paměti krátké básně či jiný vhodný text 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypráví o vlastním pozorování okolí, o zážitcích, poznacích z četby a TV ▪ přednáší z paměti krátké básně či jiný vhodný text 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje správně s hlasem, dechem a výslovností ▪ pracuje se základními komunikačními dovednostmi ▪ formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu ▪ hovoří o různých zajímavostech, o zkušenostech vlastních, o zkušenostech získaných z četby, ze zhlédnutí pořadů či filmů ▪ vytváří krátký mluvený projev 	MeV, SMS, TMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Říkadla, básničky • Dramatizace pohádek a básní ze Slabikáře a Mojí první čítanky 	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatizace pohádek a básní ze Slabikáře a Mojí první čítanky • Říkadla, básničky 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační žánry: Vypravování, oznámení, popis • Souvislé mluvené projevy • Kladení otázek • Využívání jednoduché osnovy • Vypravování podle obrázků • Popis cesty do školy 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 1. období – dotace: 9, 6 + 4, 6 + 2; povinný

Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sedí správně a drží správně psací náčiní ▪ píše přiměřeně rychle ▪ udržuje v pořádku své pracovní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sedí správně a drží správně psací náčiní ▪ píše přiměřeně rychle ▪ udržuje v pořádku své pracovní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje hygienické návyky správného psaní ▪ správně sedí, drží pero, udržuje správný sklon sešitu 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocná říkadla 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocná říkadla 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní ve všech předmětech • Psaní – opakování z písanek • Úprava v sešitech 	

Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ úhledně, přehledně a čitelně píše ▪ opisuje a přepisuje krátký přiměřený text 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sedí správně a drží správně psací náčiní ▪ píše přiměřeně rychle ▪ udržuje v pořádku své pracovní prostředí ▪ úhledně, přehledně a čitelně píše 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ píše úhledně, čitelně a hbitě ▪ dodržuje sklon a rozstup písmen ▪ uvědomuje si nutnost kontroly svého písemného projevu ▪ upevňuje správné tvary písmen a číslic 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Písmena, slabiky, slova, věty • Psaní do písanek • Přáníčka 	<ul style="list-style-type: none"> • Písmena, slabiky, slova, věty • Psaní do písanek • Přáníčka 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní pohádky, popisu, dopisu • Zápisky, poznámky, kontrola, opravy číslic 	

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatků o správném pravopisu ▪ odůvodňuje a kontroluje správnost ▪ hodnotí práci svou i práci ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatků o správném pravopisu ▪ odůvodňuje a kontroluje správnost ▪ hodnotí práci svou i práci ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontroluje a hodnotí svoji práci i práci ostatních ▪ uvědomuje si poznatky správného pravopisu 	MeV, TMS, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemná forma společenského styku • Blahopřání • Adresa 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzkaz, pohlednice, krátký dopis, přání, pozdrav • Textová zpráva 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 1. období – dotace: 9, 6 + 4, 6 + 2; povinný

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává, třídí a řadí obrázky do dějové osnovy ▪ tvoří jednoduché vypravování ▪ používá krátké jednoduché věty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává, třídí a řadí obrázky do dějové osnovy ▪ tvoří jednoduché vypravování ▪ používá krátké jednoduché věty ▪ nahrazuje slovesa být, mít plnovýznamovými 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává, třídí a řadí obrázky do dějové posloupnosti ▪ tvoří osnovu a podle ní příběh ▪ domýšlí příběh ▪ vyjadřuje své postoje ke knize 	OSV, RSP, K, Ko, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vypravování</i> • <i>Popis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vypravování</i> • <i>Popis</i> • <i>Tvorba krátké pohádky</i> • <i>Dopis</i> • <i>Čtenářské deníčky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osnova</i> • <i>Vyprávění – ilustrace</i> • <i>Dramatizace</i> • <i>Besedy o knihách</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

1. stupeň – 2. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

<i>Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte správně, přiměřeně plynule ▪ čte výrazně s využitím přirozené intonace podle smyslu čteného textu ▪ používá správný slovní i větný přízvuk ▪ orientuje se v textu ▪ vystihne hlavní myšlenky textu a sestaví krátkou osnovu ▪ používá tiché čtení ▪ čte jednoduché jazykolamy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte správně, plynule ▪ orientuje se v textu ▪ ovládá tiché čtení ▪ rozčlení text na odstavce ▪ jeho přednes je výrazný ▪ vystihne hlavní myšlenku, sestaví osnovu ▪ studuje podle textu - vyhledává informace 	MeV, VAMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Analytické čtení • Vyhledávací čtení • Prožitkové a věcné (informační) čtení 	<ul style="list-style-type: none"> • studijní čtení • kritické čtení • prožitkové čtení 	

<i>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří otázky a odpovědi k přečtenému textu ▪ porozumí čtenému textu ▪ shrnuje a zaznamenává základní informace ▪ rozlišuje pojem podstatné a okrajové informace ▪ seznamuje se s novými neznámými a cizími slovy ▪ rozlišuje hlavní a vedlejší postavy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně pracuje s textem, rozumí mu ▪ tvoří otázky a odpovědi ▪ dokáže shrnout podstatné informace ▪ rozlišuje důležité a nedůležité informace 	OSV, RSP, K, MeV, SMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení jako zdroj informací (encyklopedie, časopisy, atlasy) 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení jako zdroj informací • vyhledávání informací (práce s knihou, encyklopedií, atlasem, časopisem, internetem) 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnává obsah textu podle návaznosti ▪ uvádí vhodné příklady doplnění textu ▪ poučí se z přečteného textu ▪ pracuje s osnovou, na základě osnovy sestaví text 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže doplnit text, rozvinout příběh ▪ poučí se z přečteného textu ▪ odpovídá na otázky k textu ▪ vyhledává a doplňuje informace, které v textu chybí 	MeV, KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v textu (pohádky, povídky, pověsti, bajky)</i> • <i>Osnova</i> • <i>Vypravování</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>orientace v textu</i> • <i>osnova</i> • <i>vypravování</i> 	

<i>Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukuje krátké texty ▪ provádí jednoduchý popis postav a děje ▪ odpovídá na otázky k obsahu přečteného textu ▪ vyjadřuje vlastní postoj k textu ▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho textu (pohádka, dobrodružný příběh) ▪ vyhledává klíčová slova v textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doplňuje a rozvíjí text ▪ reprodukuje text ▪ vypráví souvisle děj ▪ odpovídá ale i vytváří otázky k textu ▪ vyjadřuje se správně a věcně ▪ popisuje postavy 	MeV, IVMSR , VAMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s textem, s osnovou</i> • <i>Popis postav a děje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popis postav</i> • <i>osnova</i> • <i>vypravování</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru) ▪ pečlivě vyslovuje, volí vhodné tempo řeči ▪ naslouchá, střídá roli mluvčího a posluchače ▪ užívá mimoverbální prostředky (mimika, gesta, postoj) ▪ dodržuje pravidla slušnosti při vzájemné komunikaci (naslouchá, neskáče druhému do řeči) ▪ telefonuje bezpečně, stručně a věcně, včetně správného oslovení a rozloučení ▪ zanechává druhé osobě krátký, rychlý a věcný vzkaz s dodržováním ochrany informací o volaném 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla dialogu ▪ výrazně mluví a vyjadřuje se jasně ▪ naslouchá ostatním ▪ správně používá nonverbální prostředky 	OSV, Ko, MeV, TMS, SMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mluvený projev</i> • <i>Komunikační žánry – omluva, krátký telefonický vzkaz, jednoduchá sdělení)</i> • <i>Dopis – adresa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dramatizace</i> • <i>telefonický rozhovor</i> • <i>vzkazy</i> • <i>dopis</i> • <i>tiskopisy</i> 	

<i>Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ třídí informace a porovnává je ▪ vyjadřuje svůj vlastní názor na základě zkušeností či prožitku ▪ odlišuje pravdivou informaci od nepravdivé na základě vyhledávání informací z více zdrojů ▪ nacvičuje odmítnutí (řici NE) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže si vytvořit vlastní názor na reklamu a posoudit pravost či nepravost informací ▪ třídí a zpracovává informace na základě svých zkušeností ▪ snaží se vystihnout hlavní myšlenku daného tématu 	MeV, KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dramatizace</i> • <i>Práce s textem</i> • <i>Tiskopisy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>reklama a její funkce</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních prožitků ▪ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu ▪ naslouchá různým druhům mluvených projevů ▪ správně dýchá, volí vhodné tempo řeči ▪ přednáší vybranou poezii z čítanky ▪ rozlišuje rozdíly v používání intonace a mimojazykových prostředků při popisu a vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jeho mluvený projev je výrazný a srozumitelný ▪ volí vhodné tempo odpovídající danému žánru ▪ správně intonuje, používá přízvuk a pauzy ve větě ▪ tvoří krátká mluvní cvičení na dané téma 	MeV, TMS, SMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatizace • Memorování říkanek, básniček • Upozorňování na nesprávnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> • přednes básně • přednes referátu • dramatizace 	

<i>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikačního záměru</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje své myšlenky srozumitelně, využívá spisovnou výslovnost ▪ rozšiřuje si slovní zásobu ▪ formuluje otázky a odpovědi ▪ na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v mluveném projevu se vyjadřuje spisovně ▪ pozná nespisovný výraz a dokáže jej nahradit výrazem spisovným ▪ volí vhodné komunikační prostředky k vyjádření omluvy, prosby, žádosti 	OSV, MV, MeV, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Ústní vyjadřování • Rozhovory • Slovní význam – slova spisovná a nespisovná 	<ul style="list-style-type: none"> • význam slov • spisovná, nespisovná a hovorová čeština • slova přejatá • správná výslovnost slov • dramatizace 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle jednoduchá sdělení (přiměřeně ke svým schopnostem) ▪ písemně vyjadřuje své myšlenky podle posloupnosti ▪ člení text na odstavce ▪ dbá na naučenou techniku čtení a dodržování hygienických zásad při psaní ▪ opisuje a přepisuje texty s uvědoměním obsahu psaného 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pokouší se formulovat hlavní myšlenku ▪ seznamuje se s různými druhy komunikačních žánrů 	MeV, TMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Adresa • Popis • Vypravování (včetně dokončování příběhu) • Zpráva, oznámení • Dopis • Vyplňování dotazníků 	<ul style="list-style-type: none"> • adresa, dopis, blahopřání • zpráva, oznámení a pozvánka • inzerát • vypravování, popis • jednoduché tiskopisy • výpisky 	

<i>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržem časové posloupnosti</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ člení text na odstavce (úvod, vlastní vypravování, závěr) ▪ používá jednoduchá souvětí ▪ dodržuje dějovou a časovou posloupnost ▪ užívá plnovýznamová slovesa ▪ neopakuje slova jako „pak“, „potom“, „když“, „tak“ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví osnovu ▪ tvoří vypravování na základě událostí, jak následovaly za sebou ▪ při vypravování používá přímou řeč ▪ člení text na odstavce ▪ sestaví osnovu na základě předloženého textu ▪ své dovednosti a poznatky využívá v mluvních cvičeních 	MeV, SMS, TMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Dokončování příběhů s otevřeným koncem • Dopis 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení osnovy • vypravování dle osnovy • písemný projev – formální úprava textu • mluvní cvičení 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

<i>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přiřazuje k sobě slova podřazená, souřadná, vytváří slova nadřazená ▪ vyhledává v textu a tvoří slova příbuzná, slova jednoznačná, mnohoznačná a citově zbarvená, chápe jejich užití vzhledem k obsahu vyjádření ▪ označuje a zařazuje k sobě slova na základě stejného nebo opačného významu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí a chápe významy českých slov ▪ dokáže výraz nahradit synonymem ▪ obohacuje svůj psaný i mluvený projev ▪ volí vhodná slova dle významu ▪ nalézá protiklady ▪ rozpozná slova citově zbarvená, neutrální a hanlivá 	OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní význam - slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, slova citově zbarvená</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nauka o slově</i> 	

<i>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří slova příbuzná k zadanému kořeni slov ▪ určí kořen slova v daném slově a utváří slova příbuzná pomocí obměn předpon a příponové části ▪ poznává koncovky podstatných jmen a seznamuje se se skloňováním podle vzorů pomocí pádových otázek ▪ užívá správné tvary podstatných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znázorňuje stavbu slova ▪ tvoří pomocí předponové a příponové části nová slova ▪ skloňuje slova tím, že obměňuje koncovku ▪ časuje slovesa ▪ píše správně předpony v běžných českých slovech 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavba slova – předponová část (1 – 2 předpony), kořen, příponovou část a koncovka</i> • <i>Slova příbuzná X jiný tvar téhož slova</i> • <i>Skloňování podstatných jmen</i> • <i>Psaní ú po předponě</i> • <i>Psaní bě, pě, vě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavba slova</i> • <i>Psaní předpon s-, z-, vz-</i> • <i>Zdvojené souhlásky</i> • <i>Psaní bě, pě, vě, mě, mně</i> • <i>Časování</i> • <i>Skloňování</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozřazuje slova na ohebná a neohebná ▪ vyjmenuje všech deset slovních druhů slov ▪ ptá se správně na jednotlivé slovní druhy ▪ označuje pomocí číslic 1 – 10 základní slovní druhy ve větě ▪ používá gramaticky správné tvary podstatných jmen a sloves v krátkém mluveném projevu ▪ píše ú v citoslovcích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje slovní druhy ohebné a neohebné ▪ rozvíjí podstatná jména a slovesa ▪ používá při vyjadřování všechny druhy slov ▪ zastoupí podstatné a přídavné jméno zájmenem ▪ používá správně předložky s, z 	MeV, TMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Druhy slov</i> • <i>Skloňování podstatných jmen</i> • <i>Časování sloves v oznamovacím způsobu</i> • <i>Citoslovce - pravopis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní druhy</i> • <i>Rozbory vět</i> • <i>Předložky s, z</i> 	

<i>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává v textu slova nespisovná a hovorová ▪ nahrazuje slova nespisovná spisovnými ▪ rozvíjí svou slovní zásobu díky školní i mimoškolní četbě ▪ využívá spisovné češtiny ve svém mluveném i písemném projevu ▪ provádí dramatizaci různých životních situací, ve kterých chápe možnost používání hovorové češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nahrazuje nespisovný výraz výrazem spisovným a naopak ▪ používá spisovnou či hovorovou češtinu podle žánru ▪ vyhledává v textu významy slov ▪ adekvátně se vyjadřuje v dané situaci 	MeV, IVMSR , VAMS, OSV, SRaSO, KČPPMS, SMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slova spisovná, nespisovná a hovorová</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Spisovná a nespisovná čeština</i> • <i>Hovorová čeština</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje neurčitek a určité sloveso ▪ najde ve větě určité sloveso ▪ určí podmět pomocí 1. pádové otázky ▪ utvoří základní skladební dvojici ▪ zdůvodní psaní koncovky u sloves ▪ opraví v textu chybně napsané koncovky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá ve větě podmět a přísudek, vyznačí základní skladební dvojici ▪ určí nevyjádřený podmět ve větě jednoduché a v souvětí, i na základě kontextu textu ▪ vyhledává několikanásobný podmět 	MeV, SMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Shoda přísudku s podmětem u věty jednoduché s vyjádřeným jedním podmětem</i> • <i>Koncovky u sloves v přítomném čase oznamovacího způsobu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavba věty</i> • <i>Shoda podmětu a přísudku</i> 	

<i>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí počet určitých sloves ve větě ▪ najde spojovací výraz v souvětí ▪ napíše vzorec souvětí ▪ vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ▪ učí se doplnit chybějící interpunkci v jednoduchých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí podmět a přísudek vhodným způsobem tak, aby bylo možné utvořit souvětí ▪ rozlišuje druhy vět ▪ určí počet určitých sloves ve větě, na základě toho odliší souvětí od věty jednoduché ▪ obměňuje větu jednoduchou na souvětí tak, že používá vztažná zájmena ▪ vytváří větné vzorce souvětí a naopak ▪ rozpozná řeč přímou a učí se ji zapisovat 	OSV, RSP, MeV, IVMSR, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Věta jednoduchá</i> • <i>Holá věta – podmět a přísudek</i> • <i>Rozvitá věta</i> • <i>Rozvíjející větné členy</i> • <i>Souvětí</i> • <i>Vzorec souvětí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Druhy vět</i> • <i>Věta holá, rozvitá, jednoduchá, souvětí</i> • <i>Větné vzorce souvětí</i> • <i>Přímá řeč</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá řadu spojovacích výrazů ▪ vybírá vhodné spojovací výrazy a spojí jednoduché věty v souvětí ▪ seznamuje se se správným doplňováním interpunkce podle větného vzorce ▪ poznává, jak změna spojovacího výrazu mění význam věty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obměňuje spojky ve větě tak, aby se nezměnil její význam ▪ používá spojky tak, aby věta dávala smysl 	OSV, Ko, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní druhy</i> • <i>Vzorec souvětí</i> • <i>Spojky spojující slova a věty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní druhy (vztažná zájmena jako spojovací výraz, příslovce jako spojovací výraz, spojky, před kterými se čárka zpravidla píše (že, aby, ale, protože), spojky, před kterými se čárka zpravidla nepíše (a, i, ani, nebo)</i> • <i>Souvětí (větný vzorec)</i> 	

<i>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdůvodňuje psaní i/y v kořeni slova, předponě a příponě na základě znalosti vyjmenovaných slov a stavby slova ▪ používá stejně znějící slova ve větě podle významu (př. být – bít) ▪ využívá znalosti pravopisu v písemných projevech i v ostatních předmětech ▪ najde a opraví chybné pravopisné jevy v textu ▪ kontroluje si vlastní práci a případné chyby si opraví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje psaní i/y v kořeni nebo na konci slov ▪ určuje i/y ve vyjmenovaných a k nim příbuzných slovech 	OSV, RSP, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vyjmenovaná slova</i> • <i>Tvoření slov příbuzných</i> • <i>Stavba slova</i> • <i>(předpona, kořen, příponová část)</i> • <i>Psaní i/y po obojetných souhláskách v českých slovech</i> • <i>Psaní předpon vy-/vý-</i> • <i>Psaní přípon</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vyjmenovaná slova, slova příbuzná</i> • <i>Psaní předpon vy/vý</i> • <i>Psaní přípon (ička, -ík -ina, -ice, -í)</i> • <i>Podmět</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje životnost a neživotnost podstatných jmen rodu mužského ▪ zařazuje podstatná jména ke vzorům ▪ skloňuje vzory podstatných jmen ▪ skloňuje podstatná jména podle vzorů ▪ píše správné tvary a koncovky běžných českých podstatných jmen ▪ píše správné koncovky u sloves v čase přítomném ▪ zdůvodňuje a správně doplňuje koncovky v příčestí minulém u sloves 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná ve větě podmět a přísudek, správně doplní koncovku u sloves v příčestí minulém ▪ rozvíjí a obměňuje podmět i přísudek ve větě i v souvětí ▪ pozná, skloňuje a píše koncovky podstatných a přídavných jmen dle jejich vzorů ▪ uvědomuje si, že při psaní sloves v přítomném tvaru je vždy měkké i 	MeV, TMS, OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Skloňování a koncovky podstatných jmen</i> • <i>Shoda přísudku s podmětem u věty jednoduché (s jedním vyjádřeným podmětem)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podmět a přísudek</i> • <i>Shoda podmětu a přísudku</i> • <i>Vzory podstatných jmen</i> • <i>Vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých</i> • <i>Slovesa v přítomném čase</i> • <i>Zájmena, číslovky a jejich skloňování dle vzorů podstatných a přídavných jmen</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

<i>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí chování postav (pozitivní či negativní) ▪ vytváří popis postav ▪ svá tvrzení dokládá na úryvku v textu (orientace v textu) ▪ vystihuje a formuluje hlavní myšlenku textu ▪ tvoří krátké výpisky z přečtených knih ▪ vyjadřuje své zážitky z četby a konfrontuje je s ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ převypráví text ▪ vede diskuzi o daném tématu z textu a vyjadřuje vlastní názor ▪ zaznamená hlavní myšlenku textu 	MeV, KČPPMS, IVMSR , TMS,
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zážitková četba a poslech literárních textů</i> • <i>Vyprávění obsahu</i> • <i>Přednes</i> • <i>Čtenářský deník</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozbor textu</i> • <i>Hra na básníky, ilustrátory a spisovatele</i> • <i>Vedení čtenářského deníku</i> • <i>Vybraní autoři</i> 	

<i>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s folklorem ▪ vyhledává rým ▪ volně reprodukuje základní obsah přečteného textu ▪ tvoří vlastní jednoduchý text na dané téma či zadaná slova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ převypráví obsah čteného ▪ porozumí textu dle svých možností ▪ vytváří krátké texty na dané téma 	MeV, IVMSR, TMS, VAMS, FVM, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Volná reprodukce</i> • <i>Ilustrace</i> • <i>Popěvky, rozpočítadla, hádanky, říkadla</i> • <i>Vybraní autoři dětské poezie a prózy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dramatizace</i> • <i>Dokončování příběhů s otevřeným koncem</i> • <i>Přednes, recitace</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 1. stupeň, 2. období – dotace: 6 + 2, 6+2; povinný

<i>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s naučnými a uměleckými texty ▪ pozná rozdíl mezi poezií a prózou ▪ tvoří jednoduché rýmy a krátké verše na dané téma ▪ pozná rozdíl mezi pohádkou, pověstí a bajkou ▪ přednáší z paměti ve vhodném frázování, rytmu a tempu báseň či část prozaického textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje různé žánry textů 	MeV, VAMS, KČPPMS, IVMSR
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, pověst</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poezie a próza</i> • <i>Pověst, pohádka, báje, bajka</i> • <i>Vybraní básníci</i> 	

<i>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává rýmy v básni ▪ seznamuje se s metaforou ▪ vyhledává v knize autora a ilustrátora ▪ chová se ke každé knize ohleduplně, s úctou ▪ dramaturgizuje příběh či navštíví divadelní představení ▪ poznává práci herce na základě dramaturgizace pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje poezii a prózu ▪ vyhledává rým, vymýšlí a obměňuje jej ▪ seznamuje se s metaforou ▪ rozlišuje spisovatele, ilustrátory a básníky 	OSV, K, MeV, SMS, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní literární pojmy: spisovatel, ilustrátor</i> • <i>Vybraní ilustrátoři dětské knihy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poezie a próza</i> • <i>Báseň – sloka, verš, rým</i> • <i>Metafora</i> • <i>Vybraní ilustrátoři</i> 	

2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

1. V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

2. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy, učí se přesnému a logickému myšlení. Při soustavném poznávání stavby jazyka si rozvíjí racionální myšlení a své intelektuální schopnosti. Při výuce žáci systematicky používají základní jazykové příručky. Cílem je naučit žáky jasně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

3. V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Cílem je humanizace žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, rozpoznání hodnotné literatury, podněcování žáků k četbě, k návštěvě kvalitních divadelních a filmových představení.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 7. a 9. ročníku 4 hodiny týdně, v 8. ročníku využíváme disponibilní časovou dotaci a zvyšujeme počet hodin na 5 hodin týdně. Při výuce Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy využíváme jednou týdně dvouhodinové bloky.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v informačním centru nebo v učebně informatiky, kde využíváme všech dostupných programů. V Komunikační a slohové výchově pracujeme i v terénu, součástí výuky Literární výchovy jsou návštěvy v Krajské vědecké knihovně.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. (účast na projektu 4. a 8. tříd, blok v 9. ročníku)

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému, pomáhá hledat další řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně

- vede žáky přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- předkládá modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení – jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- vede žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu
- zařazuje diskusní kroužky a besedy
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel – práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly) , ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- vede žáky k umění naslouchat, respektovat názory druhých, konfrontovat vlastní názory s ostatními

Kompetence pracovní

Učitel:

- nabízí žákům projekty, skupinové práce, PC výukové programy
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce a zodpovědnost za ni
- vede žáky k sebehodnocení jejich práce
- seznamuje žáky se základy bezpečnosti při různých činnostech

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledává informace v různých informačních zdrojích ▪ Porovnává fakta z různých zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s různými informačními zdroji (text, internet) ▪ Ověřuje a užívá správné oficiální názvy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje úvahový a výkladový postup ▪ Fakta ověřuje v různých informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří jednoduchou úvahu, jednoduchý výtah ▪ Orientuje se v informačních zdrojích 	MeV, KČPPMS, IVMSR, SMS, VAMS, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Výtah, výpisky • Jednoduchý referát 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika • Životopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý výklad. • Jednoduchá úvaha. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výklad na základě informací z různých zdrojů. • Postup úvahový a výkladový. • Manipulativní metody v médiích. 	

Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná osobu vypravěče ▪ Posoudí jeho postoj ke sdělenému ▪ Porovná s vlastním postojem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zhodnotí záměrné vynechávání faktů a jejich vliv na interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná subjekt a objekt sdělení ▪ Vystihne skrytý komunikační záměr autorova sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přiměřeně argumentuje v diskusi se spolužáky, zvažuje názory ostatních 	OSV, RSP, KČPPMS, Ko, KaK, HPPE, MeV, VAMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování (ich-forma, er-forma) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Životopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis prostý a subjektivně zabarvený (líčení). 	<ul style="list-style-type: none"> • Diskuse. 	

Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje zprávu a oznámení ▪ Vytřídí informace podle důležitosti a zacílení na příjemce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se se šířením informací ve středověku ▪ Posoudí objektivnost sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posoudí dopad žurnalistiky na utváření novodobého českého národa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje formy reklam a jejich působení na cílovou skupinu ▪ Na základě vlastních zkušeností zaujímá postoj 	MeV, KČPPMS, IVMSR, VAMS, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zpráva • Oznámení 	<ul style="list-style-type: none"> • Legendy • Kroniky 	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky české žurnalistiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Působení médií. 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří mluvní cvičení s využitím jazykových prostředků vhodných pro daný styl a slohový útvar ▪ V rozhovoru formuluje své názory ▪ Podle svých schopností adekvátně užívá jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří krátká mluvní cvičení podle různých zadání ▪ Vybírá vhodné jazykové prostředky pro výstižný popis a charakteristiku ▪ Podle svých schopností adekvátně užívá jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Správně vyslovuje přejatá slova a cizí vlastní jména ▪ Podle svých schopností adekvátně užívá jazykové prostředky ▪ Vnímá ironii a satiru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V mluveném projevu užívá vhodně melodii, intonaci, přízvuk a pauzy ▪ Improvizuje na zadané téma ▪ V rozhovoru formuluje své názory ▪ Podle svých schopností adekvátně užívá jazykové prostředky 	OVS, Ko, MeV, IVMSR, SMS, TMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mluvní cvičení předem připravená</i> • <i>Vypravování. dialog.</i> • <i>Popis osoby, děje, předmětu a pracovního postupu.</i> • <i>Zpráva, oznámení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mluvní cvičení na zadaná témata - slohové útvary: vypravování, popis, životopis, charakteristika.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Předem připravená i nepřipravená mluvní cvičení na zadaná témata - úvaha, výklad</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mluvní cvičení připravená i improvizovaná, řízený rozhovor.</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V písemném projevu podle svých individuálních schopností využívá spisovné jazykové prostředky ▪ Mluvený projev vhodně doplní nonverbálními prostředky ▪ Nacvičuje kultivovaný projev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využije různé jazykové prostředky jako součást charakteristiky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří složitější vypravování ▪ Vybírá vhodné jazykové prostředky pro výstižný popis a charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná užití nespisovného jazyka jako jeden z uměleckých vyjadřovacích prostředků ▪ Porovná užití spisovného a nespisovného jazyka v literatuře ▪ Užívá vhodné jazykové prostředky pro základní slohové útvary 	OSV, K, KoV, MeV, SMS, TMS, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mluvní a písemná cvičení podle zadání: Vypravování.</i> • <i>Jednoduchý popis osoby, děje, předmětu a pracovního postupu.</i> • <i>Zpráva, oznámení.</i> • <i>Výpisky</i> • <i>Dopis.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika vnitřní a vnější, přímá a nepřímá. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Složitější vypravování, popis, charakteristika.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vypravování, subjektivní a objektivní popis, strukturovaný životopis.</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří mluvní cvičení s využitím jazykových prostředků vhodných pro daný styl a slohový útvar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zde uveďte konkretizované výstupy ▪ Enter – další odrážka ▪ Nemazat první odrážku! 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Improvizuje na zadané téma ▪ Vnímá ironii a satiru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vhodně se vyjadřuje s využitím všech prostředků 	OSV, Ko, MeV, IVMSR, SMS , TMS, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvní cvičení předem připravená • Vypravování. 	<ul style="list-style-type: none"> • • Enter – další odrážka • Nemazat první odrážku! 	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvní cvičení připravená i nepřipravená, dialog na zadané téma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizovaná mluvní cvičení podle zadaného tématu a slohového postupu. 	

<i>Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zde uveďte konkretizované výstupy ▪ Enter – další odrážka ▪ Nemazat první odrážku! 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zde uveďte konkretizované výstupy ▪ Enter – další odrážka ▪ Nemazat první odrážku! 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V rozhovoru formuluje své názory ▪ Seznámí se s pravidly dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řídí rozhovor na dané téma ▪ Přesně formuluje své názory ▪ Vhodně reaguje na argumenty ostatních ▪ Vhodně dle pravidel zasahuje do dialogu 	OSV, SaS , SRaSO , KaK, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • • Enter – další odrážka • Nemazat první odrážku! 	<ul style="list-style-type: none"> • • Enter – další odrážka • Nemazat první odrážku! 	<ul style="list-style-type: none"> • Řízený rozhovor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diskuse. 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle svých individuálních schopností čte s porozuměním ▪ Správně odpovídá na otázky k přečtenému textu ▪ S pomocí sestaví osnovu ▪ Rozliší osnovu větnou a v heslech ▪ Stručně vyjádří obsah ústně nebo písemně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s přiměřeně náročným odborným textem ▪ Vyhledává neobvyklá a cizí slova a s pomocí slovníků a příruček je vysvětluje a užívá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sestaví krátký referát a přednese jej před třídou ▪ Vyhledá a utřídí informace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá a utřídí informace ▪ Sestaví krátký referát a s oporou o osnovu přednese 	OSV, Ko, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Osnova v heslech a ve větách • Výpisky, výtah 	<ul style="list-style-type: none"> • Odborný popis, popis uměleckého díla, krátký referát 	<ul style="list-style-type: none"> • Referát, jednoduchý výklad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Referát, výklad. 	

<i>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se se strukturou vypravování, popisu, zprávy a oznámení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě pochopení textu vytvoří jednoduchý výtah a s oporou vlastních poznámek jej přednese 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V textu vyhledává informace a na jejich základě samostatně formuluje vlastní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě získaných informací vytvoří vnitřně soudržný text 	OSV, K, MeV, SMS, TMS, RSP, Ko, RPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý popis předmětu, děje, osoby • Zpráva, oznámení • Vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtah, referát.. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výklad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné práce a cvičení na zadaná témata. 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří vlastní text podle pravidel daného slohového útvaru ▪ Gramatickou správnost ověřuje v jazykových příručkách ▪ Podle individuálního zájmu se zapojuje do vyhlášených literárních soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle svých možností zpracuje nebo tvoří obsahově i gramaticky správně text daného slohového útvaru ▪ Podle vlastního zájmu přispívá do školního časopisu nebo literárních soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle svých schopností tvoří vlastní text podle pravidel daného slohového útvaru ▪ Gramatickou správnost ověřuje v jazykových příručkách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří vlastní text podle pravidel daného slohového útvaru ▪ Gramatickou správnost ověřuje v jazykových příručkách 	OSV, K, Ko, HPPE, MuV, LV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Písemné práce a cvičení na zadané téma – slohové útvary: vypravování, jednoduchý popis, zpráva, oznámení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Písemné práce a cvičení podle zadaného tématu - slohové útvary: vypravování, popis, životopis, charakteristika.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Písemné práce a cvičení podle zadaných témat - slohové útvary: vypravování, líčení, výklad, úvaha.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Písemné práce a cvičení podle zadaných témat a slohových postupů.</i> 	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

<i>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Správně vyslovuje všechny hlásky v českých slovech ▪ Rozliší psanou a mluvenou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Správně používá slovní přízvuk ve spojení podstatného jména s předložkou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepravdivosti větné stavby. ▪ Přejítiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje slova domácí, zdomácnělá ▪ Používá pravidla pro správnou výslovnost českých i cizích slov 	OSV, K, Ko, MuV, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní a větný přízvuk</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Předložky vlastní a nevlastní</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slova přejatá - výslovnost, pravopis, skloňování přejatých jmen vlastních i obecných.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opakování učiva o obohacování slovní zásoby.</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná stavbu slova, rozliší slovo tvorný, morfemický a tvarotvorný rozbor ▪ Seznámí se se změnami hlásek při odvozování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje věcné a mluvnické významy slov ▪ Odliší původní a přenesený význam slova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší způsoby tvoření slov ▪ Vnímá souvislost mezi slovem základovým a odvozeným podle svých schopností vysvětlí význam přenesených pojmenování ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, ve frazémeh rozpozná přenesená pojmenování 	RSP, ŘPRD, OSV, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova, obohacování slovní zásoby • Druhy substantiv-hromadná, pomnožná, látková,... 	<ul style="list-style-type: none"> • Homonyma, synonyma, antonyma, metafora, metonymie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obohacování slovní zásoby, tvoření slov. • Přenesená pojmenování na základě podobnosti a vnitřních souvislostí. 	

<i>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny, se Slovníkem cizích slov,.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sledované jevy ověřuje a vyhledává ve slovnících 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Složitější jevy ověřuje v jazykových příručkách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatně užívá jazykové příručky a ověřuje v nich méně obvyklé jevy 	OSV, RSP, Ko, ŘPRD, VMEGS,JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s jazykovými příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovníky a jazykové příručky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové příručka, slovník cizích slov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Využití poznatků o struktuře jazykových příruček a slovníků pro samostatnou práci. 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší slovní druhy ohebné a neohebné ▪ Užívá obtížnější tvary substantiv ▪ Tvoří a správně užívá adjektiva měkká, tvrdá a přivlastňovací ▪ Rozlišuje druhy zájmen ▪ Správně skloňuje zájmena bezrodá ▪ Správně užívá tvary číslovek ▪ Seznámí se s druhy podmiňovacího způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Převážně správně používá tvarů vztažných zájmen ▪ Rozliší a vytvoří správné tvary slovesného rodu činného a trpného, vhodně jich užívá ve vlastním projevu ▪ Obtížnější tvary vyhledá v jazykových příručkách ▪ Odliší funkci jednotlivých neohebných slovních druhů ve větě ▪ Rozlišuje druhy příslovcí a podle svých možností je správně stupňuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Správně píše, vyslovuje a skloňuje slova a vlastní jména cizího původu ▪ Rozliší slovesný vid ▪ Tvoří vidové dvojice ▪ Rozliší slovesné třídy a vzory 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědoměle používá spisovných tvarů všech druhů slov a vhodně jich používá v písemném i slovním projevu 	OSV, Ko, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Skloňování substantiv a adjektiv, stupňování adjektiv. • Druhy zájmen a skloňování zájmen bezrodých. • Druhy a skloňování číslovek. • Tvary podmiňovacího způsobu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skloňování vztažných zájmen • Slovesný rod činný a trpný. • Příslovce, předložky, spojky • Citoslovce, částice. • Druhy a stupňování příslovcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis a skloňování jmen přejatých. • Slovesný vid. • Slovesné třídy a vzory. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prohlubování učiva o slovních druzích a správných tvarech. 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; *povinný*

<i>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří jednoduché texty pro různé účely 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří jednoduché texty pro různé účely 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá správně mateřského jazyka, vědomě vyhledává vhodná a správná vyjádření ▪ Odliší nepravidelnosti větné stavby od chybných 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá správně mateřského jazyka, vědomě vyhledává vhodná a správná vyjádření ▪ Odliší nepravidelnosti větné stavby od chybných 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vypravování, popis, zpráva, oznámení, referát, dopis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vypravování, popis, referát, životopis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vypravování, popis, výklad, jednoduchá úvaha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavba textů vhodných pro různé komunikační situace.</i> • <i>Vypravování, výklad, úvaha, diskuse, mediální sdělení</i> 	

<i>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší členy základní skladební dvojice ▪ Seznámí se s rozvíjejícími větnými členy ▪ Odliší větu jednoduchou a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší základní a rozvíjející větné členy a jejich funkci ve větném kontextu ▪ Odliší větu hlavní a vedlejší ▪ Podle svých možností správně rozšiřuje či nahrazuje vyjádření v souladu s významem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává významové poměry mezi větami hlavními a větami vedlejšími ▪ Poznává významové poměry mezi složkami několikanásobných větných členů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se ve stavbě složitých souvětí ▪ Seznámí se s nepravidelnostmi větné stavby 	OSV, RSP, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Věta jednoduchá a souvětí.</i> • <i>Stavba věty jednoduché.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní a rozvíjející větné členy, druhy příslovečných určení, věta jednoduchá, souvětí podřadné.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opakování skladby, souvětí souřadné, významové poměry.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opakování učiva o skladbě. Složitá souvětí</i> • <i>Vsuvka, oslovení, samostatný větný člen, osamostatněný větný člen</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Správně využívá znalosti pravidel o pravopisu lexikálním a slovotvorném ▪ Zvládá pravopis koncovek substantiv, adjektiv ▪ Zvládá pravopis související se stupňováním adjektiv ▪ Používá pravidla o shodě podmětu s přísudkem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V písemném projevu podle svých schopností správně užívá spisovné podoby příslovcí a příslovecných spřežek, koncovek sloves ve shodě s několikanásobným podmětem a doplňkem ▪ Správně užívá interpunkci ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí ▪ Zpravidla správně užívá pravidla pro psaní velkých písmen v jednoslovných i víceslovných názvech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle svých schopností zvládá pravopis slov domácích i přejatých, obecných i vlastních ▪ Zpravidla správně užívá interpunkci v složitém souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá pravopis v obvyklých i méně obvyklých vyjádřeních ▪ Seznámí se s přechodníky 	OSV, RSP, Ko, ŘPRD, VMEGS, OES
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Koncovky substantiv a adjektiv, pravopis související se stavbou slova, shoda podmětu s přísudkem.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Příslovce a příslovecné spřežky. Shoda přísudku s podmětem (i několikanásobným) a s doplňkem.</i> • <i>Interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí.</i> • <i>Velká písmena.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravopis slov českých i přejatých.</i> • <i>Čárka ve větě jednoduché a v souvětí.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nepravidelnosti větné stavby.</i> • <i>Přechodníky.</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s rozvrstvením českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odliší spisovná vyjádření od nespisovných ▪ Rozpozná užití obecné češtiny, nářečí, slangu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využije nespisovné tvary při tvorbě vlastních textů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu správně užívá v různých komunikačních situacích 	RSP, PL, KD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s rozvrstvením českého jazyka • Rozvrstvení národního jazyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví – spisovné a nespisovné tvary jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování, charakteristika 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba vlastních textů (vypravování, výklad, úvaha, charakteristika,...) 	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

<i>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí přečtenému textu ▪ Shrne obsah ukázky ▪ Vytvoří osnovu ▪ Rozliší výrazy spisovné a nespisovné 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte s porozuměním a stručně vystihne obsah přečtené ukázky ▪ rozliší text současný od staršího ▪ zařadí vznik ukázky do historického kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zařadí vznik díla do společenského kontextu ▪ Vysvětlí strukturu literárního díla a volbu jazykových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čte s porozuměním i náročnější texty, rozliší strukturu a jazyk děl různých žánrů, zamýšlí se nad smyslem díla 	RSP, MV, HPPE, LV, KČPPMS, OVS, VMEGS, JE, KD, MuV, Ko, VDO, OOSS, EP, PSSS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s vybranými ukázkami, četba společná i vlastní 	<ul style="list-style-type: none"> • Společná četba vybraných ukázek, rozbor vybraných textů z období od antiky po baroko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba vybraných ukázek českých a světových autorů od klasicismu do konce 19. století, rozbor vybraných textů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Společná četba ukázek z děl literatury 20. století, rozbor vybraných textů, autorský jazyk. 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledává neobvyklá slova a vyjádření ▪ Vysvětlí význam málo obvyklých slov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vystihne obsah rozsáhlejších větných celků ▪ Všimá si odlišností tvarosloví a skladby v přečteném textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vystihne základní rysy individuálního autorského stylu vybraných spisovatelů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s díly spisovatelů s výrazným individuálním stylem ▪ Porovnává některé texty 	OSV, RSP, SaS, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s vybranými ukázkami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s vybranými ukázkami středověké a raně novověké literatury</i> • <i>Gotika, renesance, baroko v literárních textech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>K. H. Mácha</i> • <i>B. Němcová</i> • <i>K. H. Borovský</i> • <i>J. Neruda</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>J. Hašek</i> • <i>K. Čapek</i> • <i>O. Pavel</i> • <i>B. Hrabal</i> • <i>V. Havel</i> 	

Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vede si kulturní deník ▪ Účastní se společných návštěv divadelních a filmových představení a formuluje názory na přečtené a Zhlédnuté dílo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vede si kulturní deník ▪ Účastní se společných návštěv divadelních a filmových představení ▪ Formuluje vlastní názor na přečtené nebo zhlédnuté dílo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Účastní se společných návštěv divadelních a filmových představení ▪ Formuluje vlastní názor na přečtené nebo zhlédnuté dílo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vede si kulturní deník ▪ Účastní se společných návštěv divadelních a filmových představení ▪ Formuluje názory na přečtené či zhlédnuté dílo 	HPPE, RSP, SaS, PL, MV, LV, OSV, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beseda o zhlédnutém představení či přečtené knize, povinná četba</i> • <i>Speciální zápis postavový</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beseda o četbě, o zhlédnutém představení, vedení čtenářského či kulturního deníku.</i> • <i>Speciální zápis prostředový</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beseda o četbě a návštěvě divadelního nebo filmového představení, záznamy o povinné četbě.</i> • <i>Speciální zápis jazykový a problémový</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Besedy o přečtených knihách a zhlédnutých představeních.</i> • <i>Zápisy hodnocení přečtených knih povinné a individuální četby v kulturním deníku.</i> • <i>Speciální zápis zkušenostní</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoří jedno prozaické a poetické dílo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle vlastních schopností vytvoří text prozaický i poetický 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoří jedno prozaické a jedno poetické literární dílo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoří nejméně jedno prozaické a jedno poetické dílo 	OSV,K , Ko,MuV,LV, HPPE, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poezie - verš a rým.</i> • <i>Próza - využití řeči přímé a nepřímé, stavba vypravování.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poezie epická a lyrická - využití přímé řeči v poezii</i> • <i>Próza - životopis, charakteristika.</i> • <i>Drama - krátký dialog jako prostředek charakteristiky.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Charakteristika literárního hrdiny, epika a lyrika v poezii. Využití básnických jazykových prostředků v próze a poezii.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poezie - grafické ztvárnění poezie (typogram, kaligram), poetismus</i> • <i>Próza - inspirovaná některou výraznou osobností literatury 20. století.</i> 	

<i>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odůvodní výběr vlastní četby ▪ Zamýšlí se nad svým výběrem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zamýšlí se nad výběrem vlastní četby ▪ Posoudí přínos zábavných knih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná hodnotnou literaturu ▪ Posoudí funkci konzumní literatury 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Srovnává literaturu „čítanek“ s vlastním výběrem 	OSV,RSP,SaS,Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Četba podle vlastního výběru – lekce a dílny čtení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Četba podle vlastního výběru – lekce a dílny čtení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Četba na základě vlastního výběru – lekce a dílny čtení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Literatura humoristická, fantasy, pro dívky, dobrodružná, ...</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší poezii, prózu a drama ▪ Rozliší lyriku, epiku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zařadí ukázkou k základním literárním druhům a žánrům, vysvětlí jejich funkci ▪ Literární druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje subjektivní a objektivní zobrazení skutečnosti autorem ▪ Charakterizuje literární typ ▪ Uvede nejvýznamnější představitele romantismu a realismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnímá literaturu jako odraz společenských událostí ▪ Rozliší literaturu zábavnou od naučné 	OSV, RSP, MuVKD, LV, EP, SaS, PL, MV, Ko, MeV, KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Literatura naučná a zábavná.</i> • <i>Základní literární žánry a druhy v bájích a pověstech, nejstarší literární památky. poezie, próza lyrika, epika drama lyrika přírodní, milostná, ...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Středověká literatura románská a gotická - Bible, legendy, rytířská kultura – kronika, životopis husitská literatura (Jan Hus) renesance a humanismus (W. Shakespeare, M. Cervantes, ...)</i> • <i>barokní literatura (J.A. Komenský, Moliér)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dějiny literatury od klasicismu do počátku 20. století: J. W. Goethe romantismus v evropské a české literatuře (K. H. Máchá, ...) české národní obrození (J. K. Tyl, K.J. Erben, B. Němcová, K.H. Borovský, ...)</i> • <i>česká literatura v 2. pol. 19. st. (J. Neruda, ...) česká poezie na přelomu století</i> • <i>Poezie lyrická a epická (balady, romance), povídka, román (románová kronika)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dějiny literatury 20. století:</i> • <i>Odras 1. světové války v literatuře (J. Hašek, E. M. Remarque, ...)</i> • <i>Meziválečná literatura (K. Čapek, K. Poláček, ...)</i> • <i>Avantgardní směry v literatuře (V. Nezval)</i> • <i>Literatura po 2. světové válce</i> • <i>(O. Pavel, J. Škvorecký, B. Hrabal, ...)</i> 	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ Seznámí se s literaturou středověkou, renesanční a barokní	▪ Charakterizuje literární směr ▪ Proveďte srovnání s dříve osvojenými směry a přiřadí nejvýznamnější autory	▪ Charakterizuje moderní literární směry ▪ Srovná je se základními a přiřadí nejvýznamnější představitele	VMEGS, JE, OSV, RSP, MV, MuV, EP
učivo	•	• Bible • Legendy • Kroniky (literatura husitská) • Renesanční literatura (W. Shakespeare)	• Dějiny literatury od klasicismu do počátku 20. století: J. W. Goethe romantismus v evropské a české literatuře (K. H. Mácha, ...) české národní obrození (J. K. Tyl, K.J. Erben, B. Němcová, K.H. Borovský, ...) česká literatura v 2. pol. 19. st. (J. Neruda)	• Dějiny literatury 20. století: • Odraz 1. světové války v literatuře (J. Hašek, E. M. Remarque, ...) • Meziválečná literatura (K. Čapek, K. Poláček, ...) • Avantgardní směry v literatuře (V. Nezval) • Osvobozené divadlo • Literatura po 2. světové válce • (O. Pavel, J. Škvorecký, B. Hrabal, ...)	

Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ Převeďte prozaický text do podoby scénáře ▪ Dramatizuje prozaický text	▪ Porovná působení literárního díla s jeho filmovou nebo dramatickou podobou	▪ Zhodnotí různé způsoby zpracování námětu a jejich působení na příjemce.	▪ Seznámí se z různým ztvárněním téhož námětu (literatura, drama, film) a porovnává jejich působení na příjemce	OSV, RSP, Ko, HPPE
učivo	• Literární druhy (proza, drama)	• Podle aktuálního zájmu žáků (např. Harry Potter)	• Porovnává různé způsoby zpracování námětu a jejich působení na příjemce.	• Výrazové prostředky divadla, filmu a jejich působení na příjemce.	

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň – dotace: 4, 4, 4+1, 3+1; povinný

<i>Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navštíví knihovnu a seznámí se s katalogem knih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navštíví knihovnu ▪ Vyhledá informace v různých druzích katalogů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s materiály žákovské knihovny a informačního střediska školy i s dalšími zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navštíví vědecké oddělení krajské knihovny ▪ Seznámí se s dalšími informačními zdroji 	KaK, K, ŘPRD, OSV, RSP, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Různé typy katalogů v knihovně a práce s nimi.</i> • <i>Vyhledávání informací na internetu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Katalogy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Návštěva knihovny, různé typy informačních zdrojů (odborná literatura, internet), třídění informací.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Referáty o autorech a přečtených knihách.</i> 	

5.1.3 Další cizí jazyk

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět DALŠÍ CIZÍ JAZYK je začleněn do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je nabízen jako volitelný předmět. Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí z jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

V rámci předmětu Další cizí jazyk jsou nabízeny tyto jazyky:

NĚMECKÝ JAZYK, FRANCOUZSKÝ JAZYK a RUSKÝ JAZYK.

Vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk:

Žák:

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým větám a jednoduchým pokynům, na které adekvátně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, který dokáže ústně i písemně reprodukovat
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur
- používá dvojjazyčný slovník
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace, poskytne požadované informace

Učivo:

- zákl. pravidla komunikace v běžných každodenních situacích: pozdrav, poděkování, představování
- jednoduchá sdělení: adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
- slovní zásoba a tvoření slov: synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- zákl. gram. struktury a typy vět, základy lexikál. principu pravopisu slov: věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, slovosled

Začlenění průřezových témat do vzdělávacího oboru

1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

(tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

2. Multikulturní výchova

(tematické okruhy: Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)

3. Osobnostní a sociální výchova

(tematické okruhy: Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika)

4. Mediální výchova

(tematické okruhy: Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení)

Způsob začlenění: průběžně, dle aktuální situace a učebnice, ve všech ročnících. Projekty, vyhledávání informací v autentických materiálech, na Internetu, apod.

Časové vymezení vzdělávacího oboru:

Vyučovací předmět Další cizí jazyk má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně od 7. do 9. ročníku.

Organizační vymezení vzdělávacího oboru:

Výuka probíhá ve třídách a v učebně výpočetní techniky (dle potřeby). Žáci jsou děleni na menší skupiny, což poskytuje předpoklady pro aktivní komunikaci žáků. V některých jazykových skupinách jsou integrováni žáci z paralelních tříd. V těchto skupinách dochází k větší provázanosti sociálních vazeb mimo kmenovou třídu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních situacích. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku.

Výuka je založena na modelu spisovného jazyka, žáci se však učí i běžné hovorové výrazy.

Mezi nejčastější formy výuky patří partnerská a skupinová práce, hravé a kreativní přístupy a další aktivity zaměřené na rozvoj komunikačních schopností. Nabízí se zde i využití dramatické výchovy k přípravě rozhovorů, skečů a krátkých scének. Žáci se tak učí spolupracovat a rozvíjejí svou tvořivost.

Dalšími formami výuky je práce s autentickými materiály (časopisy, knihy, prospekty, katalogy, písničky, apod.), filmová představení v originálním znění (příp. cizojazyčné videokurzy), návštěva výstav a kulturních akcí, kde se žáci seznamují s realitami, poznávací zájezdy (možnost ověření jazyk. dovedností v cizojazyčném prostředí). Žáci se tak zbavují jazykové nejistoty při svém vystupování.

Žáci pracují na individuálních nebo společných projektech na aktuální témata. Při realizaci projektů žáci vyhledávají a zpracovávají potřebné informace na webových stránkách a aktivně přitom využívají elektronický slovník.

Žáci se též učí pracovat s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky a dalšími materiály, které jim pomáhají při studiu cizího jazyka (např. gram.příručky).

U integrovaných žáků respektuje učitel jejich pomalejší pracovní tempo, toleruje fonetický přepis slovní zásoby, zaměřuje se především na zvládnutí základní slovní zásoby a gramatiky, preferuje ústní projev žáků a individuální přístup.

Talentovaní žáci mají možnost pracovat na samostatných projektech a účasti na jazyk. soutěžích.

Při výuce dalšího cizího jazyka je kladen hlavní důraz na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět Další cizí jazyk směřuje k tomu, aby žáci zvládli běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení:

- učitel vysvětluje na praktických příkladech smysl a cíl učení se cizímu jazyku a posiluje tak pozitivní vztah k učení
- uč. podporuje samostatnost a tvořivost žáků (žáci např. sami vytvářejí gram. přehledy a jiné jazyk. pomůcky – pexeso, obrázkový slovník, apod.)
- rozlišuje učivo základní a rozšiřující (pro talentované žáky)
- vede žáky ke schopnosti vyhledávat informace v dostupných jazyk. materiálech
- motivuje žáka k dalšímu vzdělávání používáním vhodných forem a metod výuky a vhodných audiovizuálních materiálů
- učí žáka pracovat s chybou a vede ho postupně k autokorekci

2. Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k tomu, aby se nebál problémů (viz. práce s chybou)
- podporuje týmovou spolupráci
- vytvářením praktických úloh a situací učí žáky řešit problémy
- podporuje různé (i netradiční) způsoby řešení
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- zadává úkoly a vytváří situace, kde žák může využít svých vlastních zkušeností (např. z cestování)
- klade důraz na samostatné vyvozování gramatických pravidel, zobecnění a kreativitu při tvoření kompozit
- podporuje využívání moderní technologie

3. Kompetence komunikativní

- učitel používá a vede žáky především k využití všech dostupných forem komunikace (verbální, neverbální, technická)
- podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni
- klade důraz na kulturní projev žáka
- podporuje možnost publikace a prezentace žákovských prací (časopis, projekt, apod.)
- podporuje přátelskou komunikaci žáků různých věkových kategorií (např. formou společných projektů)

4. Kompetence sociální a personální

- podporuje skupinovou a partnerskou práci
- učí žáky spolupracovat a zastávat různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků (nadaní žáci vysvětlují látku slabším žákům, pomáhají jim při opravě testu, vzájemně se zkouší, apod.)
- učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům se specifickými poruchami učení

5. Kompetence občanské

- učitel netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporuje formální i neformální způsoby spolupráce s rodilými mluvčími
- vede žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické rozdílnosti žáků

6. Kompetence pracovní

- učitel podporuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- motivuje pochvalou za kvalitně provedenou práci
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- žáci jsou vedeni k adaptaci na nové pracovní podmínky

- seznamuje žáky s různými profesemi a možnostmi prac. uplatnění v zahraničí a motivuje je k dalšímu jazykovému studiu

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

MLUVENÍ

<i>Seznamuje se správnou výslovností jednotlivých hlásek</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se se správnou výslovností ▪ nacvičuje slovní a větný přízvuk a správnou intonaci 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>průpravná fonetická cvičení</i> • <i>základní pravidla výslovnosti jednotlivých hlásek</i> • <i>říkadla, básničky, písničky</i> 	•	•	

<i>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podává základní informace o sobě a své rodině ▪ aplikuje podle svých možností správné techniky mluveného projevu ▪ imituje slova a slovní spojení ▪ reprodukuje obsah textu za pomoci návodných otázek ▪ prezentuje říkadla, básničky a písničky ▪ využívá pantomimu a dramatizaci ▪ začleňuje do své promluvy nonverbální prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podává základní informace o sobě, své rodině, škole a zájmech ▪ podle svých možností používá správné techniky mluveného projevu ▪ reprodukuje jednoduchý telefonický rozhovor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podává základní informace o sobě, své rodině, škole a zájmech ▪ využívá k popisu osvojených přídavných jmen 	OSV (SaS , PL , K, Ko, KaK,MV, ŘPRD, HPPE), MuV (LV, KD, EP, PM).
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>slovosled, otázka</i> • <i>časování frekv. sloves</i> • <i>vyjádření vlastnictví</i> • <i>rodina, představování</i> • <i>říkadla, básně, písňe</i> • <i>pozdravy, oslovení, omluva</i> • <i>telefonování, číslovky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>telefonování</i> • <i>časování sloves</i> • <i>přídavná jména</i> • <i>škola</i> • <i>barvy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zájmena</i> • <i>minulý čas</i> • <i>akceptovat a odmítnout návrh</i> • <i>rodina, domov, zájmy, volný čas, prázdniny</i> 	

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

<i>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, poskytne požadované informace</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ navazuje kontakt s konkrétní osobou, pozdraví, přestaví se, poděkuje, rozloučí se ▪ respektuje základní pravidla komunikace v běžných situacích 	▪	▪	OSV (Ko, ŘPRD, MV), VMEGS (ES), MuV (LD, KD, PM)
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>přivlastňovací zájmena</i> • <i>pozdravy, poděkování, představování</i> 	•	•	

<i>Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prohlubuje správnou výslovnost jednotlivých hlásek ▪ nacvičuje přízvuk a intonaci ▪ u nejjednodušších neznámých slov a slovních spojení odhaduje správnou výslovnost ▪ rozvíjí jazykovou paměť ▪ postupně automatizuje správnou výslovnost elementárních prvků jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyslovuje s ohledem na individuální možnosti většinu hlásek a užívá suprasegmentální jevy ▪ zlepšuje svoji individuální jazykovou paměť 	
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>četba učebnicových textů</i> • <i>básničky, písničky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nácvik globálního a selektivního porozumění</i> • <i>písničky</i> 	

<i>Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opakuje důležitá slova a fráze z textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukuje ústně obsah textu za pomoci návodných otázek 	
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>slovosled</i> • <i>přiměřené dialogy</i> 		

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

<i>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, poskytne požadované informace, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodin, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojuje se do rozhovoru a adekvátně reaguje na otázky ▪ v praktické promluvě využívá osvojené jazykové prostředky ▪ respektuje pravidla konverzace ▪ poskytuje požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se zapojuje do rozhovoru a poskytuje informace ▪ v praktické promluvě využívá osvojené jazykové prostředky ▪ zbavuje se jazykové nejistoty ▪ seznamuje se se zvyky 	OSV (PL , MV , ŘPRD, Ko), MuV (KD , LV , PM), VMEGS (ES, OES)
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozdravy, představování, poděkování</i> • <i>svátky, zvyky, tradice</i> • <i>plánované aktivity</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>využívání synonym a antonym při komunikaci</i> • <i>představování, popis cesty, nákupy, sport,</i> • <i>cestování, restaurace</i> • <i>plánované aktivity, povolání</i> 	

POSLECH S POROZUMĚNÍM

<i>Rozumí slovům, která jsou pronášena pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sluchově rozlišuje známou slovní zásobu ▪ diferencuje pomalé tempo promluvy 	▪	▪	MuV (KD)
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rodina, domov</i> • <i>pozdravy, oslovení, představování, poděkování, omluva</i> 	•	•	

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

<i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ plní jednoduché pokyny vyučujícího ▪ odpovídá na otázky a podle svých individuálních možností formuluje jednoduché otázky	▪ plní jednoduché pokyny vyučujícího a spolužáků ▪ odpovídá na otázky a podle svých individuálních možností formuluje jednoduché otázky	▪ plní jednoduché pokyny ▪ podle svých individuálních možností formuluje otázky a odpovědi	OSV (MV , Ko)
učivo	•	• <i>slovosled</i> • <i>osobní zájmena</i> • <i>zápor</i> • <i>číslovky</i>	• <i>tázací výrazy</i> • <i>imperativ</i>	• <i>slovosled</i> • <i>negace</i>	

<i>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ sluchově diferencuje známou slovní zásobu a pomalejší tempo promluvy	▪	OSV (Ko), MuV (KD)
učivo	•	•	• <i>rodina, domov, škola, volný čas</i> • <i>jídlo, svátky</i> • <i>představování, omluva, žádost</i>	•	

<i>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ sluchově rozlišuje známou slovní zásobu a gramatické struktury ▪ využívá svých jazykových zkušeností k identifikaci nové slovní zásoby	OSV (PL , Ko)
učivo	•	•	•	• <i>rodina, domov, příroda</i> • <i>volný čas</i> • <i>nákupy, oblékání</i> • <i>svátky, tradice a zvyky</i> • <i>jednoduchý popis cesty</i> • <i>prosba o pomoc, radu</i> • <i>přiměřené poslechové texty</i>	

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům, rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si postupně správné čtení jednoduchých slov, slovních spojení a krátkých textů ▪ na základě vizuální podpory vyvozuje obsah textu ▪ na základě vizuální podpory a návodných otázek vyvozuje obsah textu a vystihne jeho hlavní myšlenky ▪ vyhledává požadované informace ▪ buduje vazbu mezi slyšenou a vizuální podobou cizího jazyka 				VMEGS (OES, JE), MuV (KD, LV)
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • četba jednoduchých textů • pozdrav, poděkování, prosba, omluva, žádost • frekventovaná jména a příjmení • číslovky • reálie 	<ul style="list-style-type: none"> • barvy • reálie 	<ul style="list-style-type: none"> • reálie 		

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá slovníky k vyhledávání potřebných informací, přičemž aktualizuje své znalosti abecedy ▪ zakládá a vede si vlastní slovníček 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá slovníky ▪ vede si vlastní slovníček 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá slovníky k vyhledávání potřebných informací ▪ vede si vlastní slovníček ▪ uspořádává slova do tematických celků 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda/azbuka 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda/ azbuka • synonyma, antonyma 	<ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma 		

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

<i>Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům; rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě vizuální podpory a návodných otázek vyvozuje obsah textu a vystihuje jeho hlavní myšlenky ▪ vyhledává požadované informace a odpovídá na otázky ▪ objevuje aktuální gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává požadované informace a odpoví na otázky ▪ vyvozuje význam neznámých slov z kontextu ▪ využívá slov, slovních spojení a gramatických struktur z textu k tvoření otázek a odpovědí ▪ objevuje aktuální gram. jevy a za pomoci učitele vyvozuje pravidla jejich tvoření 	VMEGS (ES, OES), MuV (KD, LV, PM, EP)
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>omluva, žádost, blahopřání, dopis, pohlednice</i> • <i>barvy, zvířata</i> • <i>kalendář, počasí</i> • <i>plurál</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dopis</i> • <i>reálie</i> • <i>orientace ve městě</i> • <i>prosba o pomoc, radu</i> • <i>lidské tělo; kulturní život</i> • <i>cestování, prázdniny</i> • <i>slovosled</i> • <i>základní zeměpisné názvy, reálie</i> 	

PSANÍ

<i>Stručně reaguje na jednoduchá písemná sdělení</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se se způsoby psaní krátkých sdělení (poděkování, žádosti, omluvy) ▪ používá aktuální gramatické jevy 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní pravidla pravopisu</i> 	•	•	

5.1.3 Další cizí jazyk – 2. stupeň – dotace: 3, 3, 3; povinný

<i>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ seznamuje se se způsoby psaní blahopřání, pohlednice a jednoduchého dopisu a dalších krátkých sdělení (inzerát)	▪ seznamuje se se způsoby psaní dopisu ▪ v textu objevuje aktuální gram. jevy a využívá je ve svých písemných cvičeních	MeV (SMS, TMS), MuV (SaS, K, PL, MV), VMEGS (ES, JE)
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>blahopřání, pohlednice, dopis</i> • <i>prosba o pomoc, radu, omluva, žádost</i> • <i>upevňování pravidel pravopisu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dopis</i> • <i>prosba o pomoc, radu, omluva, žádost</i> • <i>nejužívanější slovesa</i> • <i>upevňování pravidel pravopisu</i> 	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka je členěna do čtyř okruhů:

1. Číslo a početní operace, kde je kladen důraz na osvojení základních početních operací (sčítání, odčítání, násobení, dělení) a jejich využití v praxi.

Žáci se učí se matematicky modelovat a popisovat skutečnost pomocí činností, využívat grafického projevu od kresby obrázku po náčrt a zjednodušující znázornění, postupně si osvojují matematické pojmy, početní výkony, postupy a matematický jazyk. Jsou vedeni k tomu, aby uměli odhadovat, kontrolovat, hledat a opravovat své chyby.

2. Závislosti, vztahy a práce s daty, kde se snažíme žáky naučit vyhledávat, sbírat a třídit data. Rozvíjíme jejich schopnost data uspořádat a sestavit jednoduché tabulky a grafy. Využíváme úloh z praktického života.

3. Geometrie v rovině a prostoru (od 2. ročníku), kde se rozvíjí prostorové vnímání, důraz je kladen na řešení úloh z praktického života. Vedeme žáky ke správné technice rýsování, k čistotě, úhlednosti a pečlivosti. Žáci se seznamují se základními útvary v rovině i prostoru, učí se je rýsovat a vypočítávat jejich obvody a obsahy.

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy, kde vycházíme z přirozené schopnosti žáka uvažovat. Vedeme žáky k základům logického myšlení, žáci analyzují jednoduché slovní úlohy, dané situace znázorňují, řeší, tvoří odpověď, vymýšlejí sami jednoduché úlohy. Tyto činnosti doprovází vždy slovní vyjádření žáka.

Vyučovací předmět matematika na 1. stupni má v 1. ročníku 4 hodiny a ve 2. – 5. ročníku 5 hodin časové dotace týdně. Je tedy posílen ve 2. až 5. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v každém ročníku (celkem 4).

Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně informatiky, kde využíváme různých výukových programů.

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Učitel:

- vždy používá množství názorů, pomůcek, modelů a obrázku tak, aby žák mohl zapojit co nejvíce svých smyslů
- využívá ve výuce zkušeností žáků z reálných situací
- upozorňuje na možnost konkrétního využití získaných vědomostí a dovedností ve skutečném životě
- pomáhá žákům vybrat a využít vhodné způsoby a metody řešení
- využívá hravosti, zvědavosti a soutěživosti dítěte tohoto věku k vytvoření radostné atmosféry pro práci ve třídě
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- klade na žáky v učivu přiměřené nároky, vede je k dobrému zvládnutí základního učiva

- při zadávání práce přistupuje k žákovi individuálně, dává mu pro zpracování úkolu časový prostor, který je úměrný schopnostem jednotlivce
- domácí úkoly směřuje k procvičení učiva ve škole zvládnutého
- vede žáka ke kritickému hodnocení výsledků své práce, hledá způsoby zdokonalování žáka

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáka osvojovat si správné postupy řešení
- vede žáky k pochopení a rozpoznání problému
- vede žáky k vyhledávání informací
- učí žáky kritickému myšlení, obhajování a uvědomování si zodpovědnosti za svou práci
- předkládá žákům k řešení problémové úlohy a situace

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat a vyjadřovat vlastní myšlenky
- vede žáky k účinné komunikaci
- zařazuje do výuky informační a komunikační technologie
- vede k porozumění různých typů grafů, tabulek, obrazových materiálů
- učí žáka zapojovat se do diskuze, vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupině
- dává žákům možnost podílet se na vytváření pravidel týmu
- svým příkladem vede žáky k ohleduplnosti a k úctě k druhým
- vede žáky k respektu a poučení od dalších lidí
- podporuje sebedůvěru žáků, vytváření pozitivních představ o sobě samém

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním
- učí žáky vcítit se do ostatních
- seznamuje žáky s jejich právy ale i povinnostmi
- vede žáky k chápání ekologických souvislostí
- vede žáky k odpovědnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky využívat znalostí a zkušeností z jiných oborů, propojuje je s matematikou
- vede žáky k bezpečnému a účinnému zacházení s vybavením (např. geometrické pomůcky)
- předkládá žákům úkoly tak, aby aplikovali své poznatky na nové situace
- požaduje po žácích dodržování vymezených pravidel
- vede žáky k tomu, aby pracovali kvalitně a funkčně

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

1. stupeň – 1. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

<i>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí počet prvků výčtem po jedné ▪ vymodeluje soubor o daném počtu prvků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymodeluje soubor o daném počtu prvků ▪ seskupuje prvky po deseti a vytváří tak soubory desítek a jednotek ▪ určí počet desítek a jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymodeluje soubor o daném počtu prvků ▪ seskupuje prvky po 10, 100 a vytváří soubory desítek a stovek ▪ určí daný počet jednotek, desítek a stovek ▪ formuluje reálné situace na seskupování prvků v souborech 	OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obor přirozených čísel od 0 do 20</i> • <i>Určení počtu prvků výčtem</i> • <i>Určení souboru prvků pomocí společné vlastnosti</i> • <i>Čtení a kreslení počtu prvků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obor přirozených čísel 0-100</i> • <i>Znázorňování a určování počtu prvků pomocí společné vlastnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní úlohy ze života, z praxe</i> • <i>Peněžní model – obchodování</i> • <i>Numerace do 1000</i> 	

<i>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte a píše čísla od 0 do 20 ▪ porovná čísla pomocí znamének nerovnosti a rovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte a píše čísla od 0 do 100 ▪ používá znaménka rovnosti a nerovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá znaménka rovnosti a nerovnosti ▪ převádí slovní podobu čísel do numerické podoby a naopak 	OSV, RSP, K, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Čtení a psaní číslic v oboru 0 – 20</i> • <i>Porovnání čísel</i> • <i>Znaménka >, <, =</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Čtení a psaní číslic v oboru čísel 0-100</i> • <i>Porovnávání čísel</i> • <i>Znaménka < > =</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Porovnávání čísel a psaní čísel v oboru 0 – 1000</i> • <i>Číselná osa, číselná řada</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá na číselné ose bod náležející danému číslu ▪ seřadí č. od 0 – 20 a zpět 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává na číselné ose od 0 do 100 bod znázorňující dané číslo ▪ seřadí čísla od 0 do 100 ▪ ukáže požadované číslo na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seřadí čísla od 0 – 1000 a zpět ▪ vyhledává čísla na číselné ose 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • Řazení čísel 0 – 20 • Zobrazení čísla na číselné ose do 20 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • Řazení čísel 0-100 • Zobrazení čísla na číselné ose • Číslo před, za a mezi dvěma čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • porovnávání a řazení čísel 0 – 1000 • Číslo hned před, hned za 	

<i>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítá a odčítá z paměti v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítá a odčítá z paměti v oboru čísel 0-20 s přechodem přes desítku ▪ sčítá a odčítá z paměti desítky, dvojciferná a jednociferná čísla v oboru čísel 0-100 ▪ násobí a dělí dvěma, třemi, čtyřmi a pěti v oboru násobilky 0-50 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá celou malou násobilku ▪ z paměti sčítá i odčítá v oboru 0-1000 s přechodem přes stovky ▪ procvičuje pamětné násobení i dělení mimo obor malé násobilky ▪ dělí se zbytkem 	OSV, RSP , SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Početní výkony v oboru čísel do 20 (sčítání a odčítání bez přechodu desítky) 	<ul style="list-style-type: none"> • Početní úkony v oboru 0-20: • Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku • Násobilka 2,3,4 a 5 	<ul style="list-style-type: none"> • Malá násobilka 0-10 • Početní numerace 0-1000 • Násobení a dělení mimo obor malé násobilky • Dělení se zbytkem 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znázorní a vypočítá jednoduchou slovní úlohu a utvoří u ní odpověď ▪ využívá znalosti o záměně sčítanců pro kontrolu výpočtu ▪ vytvoří jednoduchou slovní úlohu na sčítání a odčítání ▪ vytvoří a vypočítá slovní úlohu se vztahem o x více, o x méně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znázorní a vypočítá jednoduchou slovní úlohu, utvoří odpověď ▪ využívá znalosti o záměně sčítanců i činitelů pro kontrolu výpočtu ▪ vytvoří jednoduchou slovní úlohu na sčítání a odčítání, násobení a dělení ▪ používá početní operace o x více a o x méně, x krát více a x krát méně při řešení slovních úloh i modelových situací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znázorní a vypočítá jednoduchou slovní úlohu a slovní úlohu se dvěma neznámými ▪ osvojuje si zápis sl. úlohy ▪ tvoří správně odpovědi ▪ tvoří jednoduché slovní úlohy podle zadaného početního příkladu ▪ aplikuje početní operace o x méně, o x více, x krát více, x krát méně v oboru 0-1000 při řešení slovních úloh ▪ vymýšlí řešení slovní úlohy různými způsoby dle úsudku 	OSV,K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní úloha jednoduchá</i> • <i>Záměna sčítanců</i> • <i>Pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl</i> • <i>Vztahy o několik více, o několik méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduchá slovní úloha</i> • <i>Záměna sčítanců i činitelů</i> • <i>Vztahy o několik méně, o několik více, několikrát více a několikrát méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduchá a složená slovní úloha</i> • <i>Slovní úlohy vedoucí ke sčítání, odčítání, násobení, dělení a porovnávání</i> • <i>Slovní úlohy s jedním nebo dvěma početními výkony</i> • <i>Nácvik samostatného zápisu slovní úlohy</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí, kolik je hodin – ručičkové – digitální hodiny a zapisuje denní čas ▪ vyjmenuje jednotky času – hodina, minuta, sekunda ▪ určí počet minut v hodině, sekund v minutě 	OSV,ŘPRD, SRaSO
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednotky času (hodina, minuta, sekunda)</i> 	

<i>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá vědomostí získaných v matematice k řešení reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje zkušenosti získané v matematice do řešení životních situací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje zkušenosti získané v matematice do řešení životních situací 	OSV,ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní úloha se vztahem o několik více, o několik méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní úlohy o více, o méně, krát více, krát méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktické slovní úlohy</i> • <i>Úsudek, odhad výsledků</i> 	

<i>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymýšlí a řeší úlohy podle daného vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s tabulkami, vyvozuje z nich sám nebo za pomoci učitele, co má s určeným číslem dělat ▪ vyjmenuje násobky čísel podle posloupnosti ▪ vymýšlí a zapisuje příklady podle daného vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá tabulky čísel a pracuje s nimi ▪ určí chybějící čísla v posloupnosti čísel a napíše je ▪ vyjmenuje násobky čísel podle posloupnosti 	OSV,RSP , SRaSO , K , ŘPRD OSV,RSP , SRaSO , K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tvoření příkladů na sčítání a odčítání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tabulky</i> • <i>Násobky čísel 2,3,4,5</i> • <i>Tvoření příkladů na sčítání, odčítání, násobení a dělení podle schématu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tabulky</i> • <i>Numerace do 1000</i> • <i>Násobení a dělení do 100 a mimo obor malé násobilky</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pojmy čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh ▪ dokresluje jednoduché obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s pojmy čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh ▪ modeluje a poznává krychli, kvádr, jehlan a kouli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná, pojmenuje a vymodeluje: obdélník, čtverec, trojúhelník, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník ▪ snaží se o úhledné a čisté rýsování ▪ používá kružítko při rýsování kružnice a kruhu ▪ seznamuje se s pojmy poloměr a průměr ▪ určuje polopřímky, rýsuje a popisuje přímky, úsečky, body ▪ seznamuje se se základními tělesy (krychle, kvádr, koule, válec) ▪ pojmenovává vzájemné polohy přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) ▪ hledá rovinné útvary ve svém okolí 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh • Krychle, kvádr, jehlan, koule 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, úsečka, polopřímka • rovnoběžky, různoběžky, kolmice • kruh, kružnice • poloměr, průměr • tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, jehlan 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rýsuje podle pravítka čáry ▪ porovnává délky a šířky odhadem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rýsuje pomocí pravítka ▪ rýsuje s přesností na centimetry ▪ porovnává délku úseček odhadem a měřením 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje délky úseček ▪ úsečky dané délky rýsuje pomocí pravítka ▪ porovnává a měří úsečky 	OSV, RSP , K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Odhady délky, šířky</i> • <i>Větší, menší, delší, kratší</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lomená čára, křivka, úsečka, přímka</i> • <i>Odhad, měření</i> • <i>Větší, menší, kratší, delší</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Délka úsečky</i> • <i>Práce s proužkem papíru a pravítkem</i> 	

<i>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokresluje druhou souměrnou polovinu ▪ modeluje jednoduché souměrné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokresluje osově souměrné útvary ▪ vyhledává osově souměrné útvary ve svém okolí 	OSV, RSP , K
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osová souměrnost – seznámení s osově souměrnými útvary, obrázky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osová souměrnost</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

<i>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá vědomostí získaných v matematice k řešení reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje zkušenosti získané v matematice do řešení životních situací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje zkušenosti získané v matematice do řešení životních situací 	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní úloha se vztahem o několik více, o několik méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Slovní úlohy o více, o méně, krát více, krát méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktické slovní úlohy</i> • <i>Úsudek, odhad výsledků</i> 	

<i>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymýšlí a řeší úlohy podle daného vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s tabulkami, vyvozuje z nich sám nebo za pomoci učitele, co má s určeným číslem dělat ▪ vyjmenuje násobky čísel podle posloupnosti ▪ vymýšlí a zapisuje příklady podle daného vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá tabulky čísel a pracuje s nimi ▪ určí chybějící čísla v posloupnosti čísel a napíše je ▪ vyjmenuje násobky čísel podle posloupnosti 	OSV, RSP, SRaSO, K, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tvoření příkladů na sčítání a odčítání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tabulky</i> • <i>Násobky čísel 2,3,4,5</i> • <i>Tvoření příkladů na sčítání, odčítání, násobení a dělení podle schématu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tabulky</i> • <i>Numerace do 1000</i> • <i>Násobení a dělení do 100 a mimo obor malé násobilky</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

<i>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává pojmy čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh ▪ dokresluje jednoduché obrazce ▪ seznamuje se s pojmy krychle, kvádr, koule a kužel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s pojmy čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh ▪ modeluje a poznává krychli, kvádr, jehlan a kouli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná, pojmenuje a vymodeluje: obdélník, čtverec, trojúhelník, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník ▪ snaží se o úhledné a čisté rýsování ▪ používá kružítko při rýsování kružnice a kruhu ▪ seznamuje se s pojmy poloměr a průměr ▪ určuje polopřímky, rýsuje a popisuje přímky, úsečky, body ▪ seznamuje se se základními tělesy (krychle, kvádr, koule, válec) ▪ pojmenovává vzájemné polohy přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) ▪ hledá rovinné útvary ve svém okolí 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh • Krychle, kvádr, koule, kužel 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh • Krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, úsečka, polopřímka • rovnoběžky, různoběžky, kolmice • kruh, kružnice • poloměr, průměr • tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, jehlan 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rýsuje podle pravítka čáry ▪ porovnává délky a šířky odhadem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rýsuje pomocí pravítka ▪ rýsuje s přesností na centimetry ▪ porovnává délku úseček odhadem a měřením 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje délky úseček ▪ úsečky dané délky rýsuje pomocí pravítka ▪ porovnává a měří úsečky 	OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Odhady délky, šířky</i> • <i>Větší, menší, delší, kratší</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lomená čára, křivka, úsečka, přímka</i> • <i>Odhad, měření</i> • <i>Větší, menší, kratší, delší</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Délka úsečky</i> • <i>Práce s proužkem papíru a pravítkem</i> 	

<i>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokresluje druhou souměrnou polovinu ▪ modeluje jednoduché souměrné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokresluje osově souměrné útvary ▪ vyhledává osově souměrné útvary ve svém okolí 	OSV, RSP, K
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osová souměrnost – seznámení s osově souměrnými útvary, obrázky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osová souměrnost</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

1. stupeň – 2. období
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

<i>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší početní úlohy různými způsoby ▪ používá komutativního a asociativního zákona při písemném i pamětném sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příklady řeší několika způsoby (asociativnost, komutativnost) ▪ při počítání slovních úloh volí vhodný způsob řešení 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Numerace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 • Dělení se zbytkem • Komunit. a asociat. vlastnosti sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> • Pamětné a písemné počítání s čísly většími než 1 000 000 • Desetinný zlomek a číslo (převody) • Početní operace s desetinnými čísly 	

<i>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá písemné algoritmy ▪ sčítá a odčítá přirozená čísla ▪ násobí dvojciferným činitelem ▪ dělí jednociferným dělitelem ▪ používá zkoušku jako kontrolu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ písemně dělí dvojciferným číslem, provede zkoušku ▪ písemně násobí víceciferným činitelem ▪ písemně sčítá i odčítá přirozená čísla, výsledky po sobě kontroluje ▪ za základě praktických úloh počítá aritmetický průměr 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné počítání • Pamětné počítání 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné dělení dvojcif. číslem a násobení trojcif. činitelem • Písemné sčítání a odčítání • Aritmetický průměr • Slovní úlohy 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s číselnou osu a s číselnými řadami ▪ odhaduje výsledky na základě zaokrouhlování ▪ dokazuje správnost řešení kontrolou ▪ zaokrouhluje čísla na jednotlivé řády ▪ zapíše jednoduché zlomky ▪ pracuje se základními jednotkami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaokrouhluje přirozená čísla ▪ odhaduje výsledek výpočtu ▪ provádí kontrolu početních operací 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • Odhad výsledků • Zaokrouhlování • Zlomky – zápis • Převody základních jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování přirozených čísel na řád desítek, stovek, tisíců, desetitisíců, statisíců, milionů • Početní operace v oboru přirozených čísel 	

<i>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá potřebné informace a údaje ze slovní úlohy ▪ používá jednoduché nákresy ▪ formuluje jednoduchý zápis ke slovní úloze ▪ používá samostatného myšlení a vlastního úsudku ▪ řeší slovní úlohu různými způsoby ▪ vysvětlí postup svého řešení ▪ řeší slovní úlohu pomocí 1 – 2 neznámých ▪ formuluje krátkou odpověď ▪ kontroluje správnost svého výpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří slovní úlohy ▪ sestavuje rovnice i nerovnice na základě zadání slovní úlohy ▪ seznamuje se s přímou a nepřímou úměrností, závisle i nezávisle proměnnou ▪ na základě zadaného příkladu vymýšlí slovní úlohu 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy se 2 neznámými • Seznámení s rovnicemi, nerovnicemi a přímou úměrností 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy s více neznámými • Problémové úlohy • Přímá a nepřímá úměrnost • Závisle a nezávisle proměnná 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypočítá část z daného čísla ▪ Graficky znázorní danou část z celku ▪ seznamuje se se zápisem zlomku ▪ řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje obor přirozených čísel ▪ rozděluje celek na stejné části ▪ vybarví danou část z celku ▪ pojmenuje číselník, zlomkovou čáru, jmenovatel ▪ zapíše část celku zlomkem ▪ zapíše celé číslo pomocí zlomku 	K, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zlomky – zápis, čtení 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla • Zlomky – zápis, čtení • Číslo celé a zlomek 	

<i>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znázorní různé zlomky se stejným jmenovatelem ▪ porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem 	K, RSP, KO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zlomky a početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlomky – znázornění početních operací • Zlomky a početní operace 	

<i>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ převede desetinný zlomek na desetinné číslo ▪ vyjmenuje řády desetinného čísla /desetiny, setiny, tisícinyl ▪ znázorní a přečte desetinné číslo na číselné ose ▪ porovnává desetinná čísla ▪ řadí desetinná čísla sestupně i vzestupně 	K, RSP, KO
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • Desetinná čísla • Číselná osa • Početní operace s desetinnými čísly – sčítání, odčítání 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyvozuje pojem záporného čísla a kladného čísla ▪ rozlišuje kladná a záporná celá čísla ▪ znázorní na číselné ose celé kladné a záporné číslo 	K, RSP,
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • celá čísla kladná a záporná • určování teploty na teploměru • číselná osa 	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

<i>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ▪ orientuje se a čte v jednoduché tabulce ▪ určí čas s přesností na čtvrt hodiny ▪ převádí jednotky času v běžných situacích ▪ provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnost a času ▪ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ▪ vyhledává informace v diagramu a grafu ▪ orientuje se a čte v jednoduché tabulce ▪ určí čas s přesností na čtvrt hodiny ▪ převádí jednotky času v běžných situacích ▪ provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnost a času ▪ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Diagramy • Grafy • Tabulky • Jízdní řády 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagramy • Grafy • Tabulky • Jízdní řády 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Vyhledává, sbírá a třídí data</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě pozorování sbírá a sepisuje data ▪ měří a porovnává hmotnost, výšku, čas ▪ převádí jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě pozorování sbírá a sepisuje data ▪ měří a porovnává hmotnost, výšku, objem, čas ▪ převádí jednotky ▪ doplňuje chybějící údaje v posloupnosti čísel 	OSV, SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Převody jednotek délky , hmotnosti , času, obsahu • Posloupnost čísel • Tabulky • Diagramy • Grafy 	<ul style="list-style-type: none"> • Převody jednotek délky , hmotnosti , času, objemu a obsahu • Posloupnost čísel • Tabulky • Diagramy • Grafy 	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

<i>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná základní rovinné útvary a odhaluje jejich rozdíly ▪ rýsuje zákl. rovinné útvary pomocí jednoduchého náčrtu ▪ vyhledává a popisuje vrcholy, strany, pravé úhly, rovnoběžky, kolmice u čtverce a obdélníku ▪ vyhledává a popisuje průměr a poloměr kružnice ▪ orientuje se v zadaných délkách ▪ přiřazuje zadané délky příslušným stranám do nákresu ▪ označuje různými barvami v náčrtu kružnici, kruh ▪ zakresluje body a úsečky, které kružnici či kruhu náleží či nenáležejí ▪ trojúhelníková nerovnost - rozhoduje, zda jde či nejde trojúhelník dle zadaných délek stran narýsovat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná vzájemné polohy přímek a poznatky aplikuje na základních rovinných útvarech ▪ zapisuje vzájemné vztahy přímek pomocí geometrických značek ▪ dodržuje zásady správného rýsování ▪ rýsuje základní rovinné útvary pomocí náčrtu ▪ vyhledá a změří poloměr a průměr kružnice ▪ rozlišuje kružnici a kruh ▪ zakresluje body a úsečky, které daným rovinným útvarům náleží či nenáležejí, zapíše ▪ rozhodne, kdy trojúhelník lze či nelze sestavit 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnoběžky • Kolmice • Přímka • Polopřímka • Úsečka • Rovinné obrazce čtverec obdélník trojúhelník kružnice a kruh 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha přímek v rovině • Rovinné obrazce zápis, náčrt, konstrukce • Trojúhelníková nerovnost 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rýsuje grafický součet, rozdíl a násobek úsečky ▪ narýsuje pomoci grafického součtu úseček obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku ▪ nachází střed úsečky pomocí přeložením proužku papíru ▪ měří úsečky s přesností na milimetry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná rozdíl mezi přímkou, polopřímkou a úsečkou ▪ přenáší úsečku na přímku pomocí kružítka ▪ sestrojí grafický součet, rozdíl a jednoduchých rovinných geometrických útvarů ▪ nachází střed úsečky pomocí kružítka a pravítka s ryskou vyznačuje osu úsečky ▪ měří úsečky a rovinné útvary s přesností na milimetry, zapisuje délky úsečky i v oboru desetinných čísel 	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Lomená čára • Čtyřúhelník • Mnohoúhelník • Úsečka • Střed úsečky • Grafický součet, rozdíl a násobek úsečky • Jednotky délky a jejich převody • obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> • Úsečka • délka, • přenášení pomocí kružítka • grafický součet, rozdíl a násobek • střed a osa • Jednotky délky a jejich převody v oboru celých a desetinných čísel • Obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku • Obvody pravidelných a nepravidelných mnohoúhelníků 	

<i>Sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá k rýsování kolmic pravítka s ryskou ▪ znázorňuje rovnoběžky pomocí dvou pravítek ▪ rozeznává rovnoběžky a různoběžky ▪ sestrojí rovnoběžky a kolmice, které prochází daným bodem ▪ pozoruje vzájemnou polohu dvou polopřímek pomocí barevných špejlí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ narýsuje přímky v dané poloze, zapíše pomocí základních geometrických značek ▪ při rýsování kolmic používá rysku na pravoúhlém trojúhelníku ▪ při rýsování rovnoběžek správně používá dvě pravítka ▪ sestrojí kolmice, rovnoběžky a různoběžky procházející daným bodem 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Rovnoběžky • Různoběžky • Kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní geometrické značky (rovnost, shodnost, náleží, nenáleží, kolmost, rovnoběžnost, různoběžnost) • Vzájemná poloha přímek v rovině • kolmice, rovnoběžky, různoběžky (procházející daným bodem) 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

<i>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyznačuje barvou obvod a obsah čtverce a obdélníku ▪ vysvětlí rozdíly mezi obvodem a obsahem obrazců ▪ určuje obvod a obsah obrazce ve čtvercové síti ▪ vyvozuje základní vzorečky pro obvody a obsahy čtverce a obdélníku ▪ vysvětlí svými slovy rozdíl mezi jednotkami obvodu a jednotkami obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná rozdíl mezi obvodem a obsahem obrazce ▪ počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku pomocí obecných vzorců ▪ rozeznává jednotky obvodu a obsahu ▪ převádí základní jednotky obsahu v oboru celých i desetinných čísel 	OSV, SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obvod a obsah čtverce</i> • <i>Obvod a obsah obdélníku</i> • <i>Základní jednotky obsahu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obvod, obsah čtverce, obdélníku</i> • <i>Základní jednotky obsahu a jejich převody</i> 	

<i>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vystřihává z papíru různé tvary a překládá je ▪ označuje barvou osu souměrnosti ▪ znázorňuje jednoduché osově souměrné útvary včetně jejich osy ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá všechny osy souměrnosti pravidelných útvarů ▪ dorýsuje část rovinného útvaru podle zadané osy souměrnosti ▪ ukazuje na konkrétních případech osově souměrné objekty ▪ určuje osovou souměrnost ve čtverci i pomocí úhlopříček 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osová souměrnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osová souměrnost</i> • <i>Úhlopříčky čtverce</i> 	

5.2.1 Matematika – 1. stupeň, 2. období – dotace: 4, 4+1, 4+1; povinný

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s nestandardními úlohami ▪ používá k vytvoření prostorové představivosti stavebnice a kostky ▪ zamýšlí se nad jednoduchými slovními úlohami z praktického života ▪ používá netradiční postupy k řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počítá nestandardní slovní úlohy ▪ Pracuje s číselnými řadami ▪ řeší a tvoří úlohy z praktického života ▪ nachází různá řešení problémů 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Číselné a obrázkové řady • Slovní úlohy • Prostorová představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché číselné posloupnosti • Prostorová představivost • Slovní úlohy 	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s nestandardními úlohami ▪ používá k vytvoření prostorové představivosti stavebnice a kostky ▪ zamýšlí se nad jednoduchými slovními úlohami z praktického života ▪ používá netradiční postupy k řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počítá nestandardní slovní úlohy ▪ Pracuje s číselnými řadami ▪ řeší a tvoří úlohy z praktického života ▪ nachází různá řešení problémů 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Číselné a obrázkové řady • Slovní úlohy • Prostorová představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché číselné posloupnosti • Prostorová představivost • Slovní úlohy 	

2.STUPEŇ

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni základní školy navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do dvou složek: Aritmetika a algebra, Geometrie. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V celku Aritmetika a algebra je hlavním cílem osvojit si aritmetické operace a porozumět jim. Žák se učí získávat číselné údaje – měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamuje se s pojmem proměnná a její aplikace. Učí se analyzovat z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu Geometrie je hlavním cílem určování a znázorňování geometrických útvarů a těles. Žák se učí porovnávat, odhadovat, měřit velikosti (úhly, úsečky). Do hlavních cílů řadíme také výpočet objemu, povrchu těles a obsahy i obvody rovinných útvarů. Naučit se řešit polohové a metrické úlohy vycházející z běžných životních situací.

Oba tematické celky uplatňují logické a tvořivé myšlení.

Vyučovací předmět Matematika má časovou dotaci: v 6. a 7. ročníku po 4 hodinách týdně. V 8. ročníku jsou 4 hodiny – předmět je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. V 9. ročníku je 5 hodin týdně – předmět je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů.

Vyučovací předmět Matematika se na 2. stupni dotýká většiny průřezových témat opakovaně ve všech ročnících. Cílem předmětu je formovat komplexní osobnost žáka.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, nadaným dětem se nabízí matematické soutěže a olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- rozvíjíme schopnosti logického a abstraktního myšlení řešením vhodných problémových a logických úloh, matematických hádanek, rébusů atd.
- řešíme úkoly vycházející z reálného života a praxe žáků
- motivujeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracování informací
- vytváříme u žáků různé metody řešení úloh, algoritmy
- učíme žáky pracovat s tabulkami, kalkulátory

Kompetence k řešení problému

- provádíme se žáky rozbor úkolu, volíme správný postup řešení, odhadujeme výsledky, ověřujeme správnost výsledku vzhledem k zadání úkolu
- vedeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- pomáháme žákům s hledáním různých variant řešení zadaných úloh
- předkládáme nové úkoly a problémy, aby žáci mohli aplikovat osvědčené postupy řešení
- umožníme žákům vytvářet a vyslovovat hypotézy vzniklé na základě vlastní zkušenosti nebo pokusu a také jejich ověření

Kompetence komunikativní

- užíváme matematické symboly, zápisy a matematický jazyk
- příležitostně využíváme informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními spolužáky
- používáme grafy, diagramy a jiné materiály z tisku, letáků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky navzájem spolupracovat a pomáhat si

- vedeme je k vzájemnému respektování a toleranci
- vedeme k práci ve skupině
- individuálně přistupujeme k talentovaným žákům a k žákům se specifickými poruchami

Kompetence občanské

- zařazujeme úlohy s ekologickou, brannou a zdravotní problematikou
- respektujeme zvláštnosti žáka
- vedeme žáky k respektování názoru jiných a k vytváření si vlastních postojů

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, požadujeme dokončení a splnění úkolů
- vedeme žáky k výrobě modelů těles
- učíme žáky provádět správné zápisy slovních úloh, konstrukcí.

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

<i>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte, zapisuje, porovnává přirozená a desetinná čísla ▪ zapisuje desetinné číslo jako zlomek a naopak ▪ zobrazuje přirozené a desetinné číslo na číselné ose ▪ provádí početní operace s desetinnými čísly ▪ vypočítá aritmetický průměr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte, zapisuje, porovnává racionální čísla ▪ zapisuje racionální číslo jako zlomek a naopak ▪ zobrazuje racionální číslo na číselné ose ▪ provádí početní operace s racionálními čísly ▪ rozlišuje záporná a kladná čísla a zobrazuje je na číselné ose ▪ rozumí pojmu opačné číslo ▪ chápe pojem absolutní hodnota ▪ provádí početní operace s celými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umocňuje a odmocňuje z paměti, porovnává ▪ zapisuje číslo jako mocninu ▪ počítá s druhou mocninou a odmocninou ▪ vyhledává druhou mocninu a odmocninu v matematických tabulkách ▪ určí přeponu a odvěsnu v pravoúhlém trojúhelníku ▪ vypočítá délky stran pravoúhlého trojúhelníku ▪ využívá Pythagorovu větu ve slovních úlohách ▪ zapisuje číslo pomocí mocnin v desítkové soustavě ▪ užívá pravidel pro počítání s mocninami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí hodnotu výrazu ▪ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Desetinná čísla • Přirozená čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Racionální čísla • Celá čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina a odmocnina • Pythagorova věta • Mocniny s přirozeným mocnitelem 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazy 	

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

<i>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje a kontroluje výpočty ▪ zaokrouhluje desetinná čísla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje a kontroluje výpočty ▪ zaokrouhluje racionální čísla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje a kontroluje výpočty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje a kontroluje výpočty 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT, OOSS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Desetinná čísla • Přirozená čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Racionální čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Mocnina, odmocnina • Statistika 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy • Funkce • Finanční matematika 	

<i>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje pojem násobek, dělitel ▪ používá znaky dělitelnosti ▪ rozezná prvočíslo a číslo složené ▪ rozloží číslo na součin prvočísel ▪ určuje nejmenší společný násobek a největší společný dělitel 				RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VAMS, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Dělitelnost přirozených čísel 				

<i>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ modeluje a zapisuje zlomkem část celku ▪ krátí a rozšiřuje zlomky ▪ porovnává zlomky ▪ provádí početní operace se zlomky ▪ používá pojem „převrácené číslo a číslo smíšené“ ▪ převádí zlomky na desetinná čísla a naopak, nanáší je na číselnou osu 				RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zlomky 				

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří poměr mezi danými hodnotami ▪ upravuje poměr ▪ mění veličiny v daném poměru ▪ dělí celek na části v daném poměru ▪ řeší slovní úlohy ▪ pracuje s měřítkem mapy a plánu 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ graficky rozdělí úsečku v daném poměru 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • Poměr 		<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost 	

Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší pojmy – celek, procentová část a počet procent ▪ pracuje s procentovými diagramy ▪ vyjádří část celku pomocí procent ▪ vypočítá procentovou část, počet procent a základ pomocí úsudku nebo trojčlenkou 			RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT, OOSS
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • Procenta 			

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

<i>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmu číselný výraz, výraz s proměnnou ▪ určí hodnotu výrazu ▪ užívá výrazu při zápisu slovních úloh ▪ provádí početní operace s výrazy ▪ rozumí pojmu mnohočlen ▪ sčítá, odčítá a násobí mnohočleny ▪ rozkládá mnohočleny vytýkáním a pomocí vzorců 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá ekvivalentní úpravy rovnic ▪ upravuje lomené výrazy a rozkládá je pomocí vzorců ▪ provádí početní operace s lomenými výrazy 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK,
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Výraz • Mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnice lineární • Lomené výrazy • Početní operace s lomenými výrazy 	

<i>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapisuje rovnost výrazů ▪ řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší rovnici s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech ▪ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) ▪ řeší slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK,
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnice s neznámou ve jmenovateli • Soustavy lineárních rovnic 	

<i>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší slovní úlohy pomocí celých a racionálních čísel 			RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • Racionální čísla • Celá čísla 			

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

<i>Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší přímou a nepřímou úměrnost ▪ užívá přímou a nepřímou úměrnost ve slovních úlohách (úměra, trojčlenka) ▪ pracuje s tabulkou přímé a nepřímé úměrnosti 			RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Přímá a nepřímá úměrnost</i> 			

<i>Vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakreslí bod v Oxy ▪ chápe pojem funkce ▪ rozlišuje funkce (lineární, kvadratická, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost) 		RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Funkce</i> 		

<i>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí statistické šetření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší úlohy na jednoduché úrokování 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT, OOSS
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základy statistiky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základy finanční matematiky</i> 	

<i>Porovnává soubory dat</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí základní statistické veličiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řeší úlohy z praxe (rodinný rozpočet) 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT, OOSS
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základy statistiky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základy finanční matematiky</i> 	

<i>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví tabulku, zakreslí graf dané funkce ▪ řeší graficky soustavu rovnic 		RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Funkce</i> 		

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá, rozlišuje a rýsuje přímkou, polopřímku, úsečku, úhel, vzájemnou polohu přímek a zapíše matematickou symbolikou ▪ převádí jednotky délky 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší kruh, kružnici ▪ určí vzájemnou polohu přímky a kružnice ▪ určí vzájemnou polohu dvou kružnic ▪ vysvětlí pojem Thaletova kružnice ▪ využívá Thaletovu kružnici při konstrukcích 		RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Geometrické útvary v rovině 		<ul style="list-style-type: none"> • Kruh, kružnice 		

Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kosočtverec, kosodélník, kruh) ▪ rozezná druhy trojúhelníků a určí jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší typy čtyřúhelníků podle vlastností ▪ počítá obvody a obsahy čtyřúhelníků, trojúhelníků 			RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Geometrické útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtyřúhelníky – rovnoběžníky a lichoběžníky • Trojúhelník 			

Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku ▪ vypočítá obsah čtverce, obdélníku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počítá obvody a obsahy čtyřúhelníků, trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá obvod a obsah kruhu 		RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Geometrické útvary v rovině • Trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtyřúhelníky – rovnoběžníky a lichoběžníky • Trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> • Kruh, kružnice 		

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

<i>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší a pojmenuje druhy úhlů ▪ narýsuje a změří daný úhel ▪ graficky přenese úhel a sestrojí jeho osu ▪ provádí početní operace s velikostí úhlů (+, -, ., /) ▪ rozezná dvojice úhlů vrcholových a vedlejších ▪ vypočítá vnitřní a vnější úhly trojúhelníku 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá tabulky pro určení velikosti úhlu (sin, cos, tg) 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Úhel a jeho velikost • Trojúhelník 			<ul style="list-style-type: none"> • Goniometrické funkce 	

<i>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti ▪ rozliší útvary osově souměrné a shodné ▪ sestrojí osu úhlu a úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí obrazy geometrických rovinných útvarů v osové a středové souměrnosti 			RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Osová souměrnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Shodná zobrazení 			

<i>Načrtne a sestrojí rovinné útvary</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje a znázorní základní pojmy trojúhelníku (strana, výška, těžnice, střední příčka) ▪ sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne a sestrojí čtyřúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne a sestrojí kruh, kružnici ▪ sestrojí vzájemnou polohu přímek a kružnic 		RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtyřúhelníky – rovnoběžníky a lichoběžníky • Trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> • Kruh, kružnice 		

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

<i>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti,</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje kvádr a krychli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje hranol ▪ rozdělí hranoly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje válec 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje jednotlivá tělesa 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Povrch a objem krychle a kvádrů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hranol</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Válec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jehlan</i> • <i>Kužel</i> • <i>Koule</i> 	

<i>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech povrchů kvádrů a krychle ▪ využívá znalosti při výpočtu úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalosti při výpočtu úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalosti při výpočtu úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalosti při výpočtu úloh z praxe 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Povrch a objem krychle a kvádrů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hranoly</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Válec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jehlan</i> • <i>Kužel</i> • <i>Koule</i> 	

<i>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná shodné útvary ▪ užívá věty o shodnosti trojúhelníků ▪ sestrojí trojúhelník z daných vlastností 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší shodné a podobné útvary ▪ užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ▪ pracuje s mapou a plánem 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Shodnost trojúhelníků a konstrukce</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podobnost</i> 	

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

<i>Načrtne a sestrojí síť základních těles</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ načrtne síť krychle a kvádrů	▪ načrtne a narýsuje síť tělesa	▪ načrtne a narýsuje síť válce	▪ načrtne a narýsuje síť těles	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	• <i>Povrch a objem krychle a kvádrů</i>	• <i>Hranoly</i>	• <i>Válec</i>	• <i>Jehlan</i> • <i>Kužel</i>	

<i>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ používá jednotky obsahu a jejich převody ▪ užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí ▪ odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádrů	▪ odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolů	▪ vypočítá povrch a objem válce	▪ vypočítá povrch a objem těles	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	• <i>Povrch a objem krychle a kvádrů</i>	• <i>Hranoly</i>	• <i>Válec</i>	• <i>Jehlan</i> • <i>Kužel</i> • <i>Koule</i>	

<i>Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ načrtne a narýsuje obraz tělesa	▪ načrtne a narýsuje obraz tělesa	▪ načrtne a narýsuje obraz tělesa	▪ načrtne a narýsuje obraz tělesa!	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	• <i>Povrch a objem krychle a kvádrů</i>	• <i>Hranoly</i>	• <i>Válec</i>	• <i>Jehlan</i> • <i>Kužel</i>	

5.2.1 Matematika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník: 4+0, 7. ročník: 4+0, 8. ročník: 3+1, 9. ročník: 4+1

<i>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ provede jednoduché konstrukce ▪ využívá poznatků (množina bodů, Thaletova kružnice, výška, těžnice) v konstrukčních úlohách 		RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukční úlohy 		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

<i>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší úlohy ze života, které vyžadují kombinační úsudek nebo logickou úvahu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná analogii v jednoduchých úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší slovní úlohy úvahou a pomocí rovnic ▪ zdůvodní a ověří výsledek řešení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, VČP, VAMS, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Číselné a logické řady • Logické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Logické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy • Logické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy • Logické úlohy 	

<i>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší netradiční geometrické úlohy 	RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Kvádr, krychle 	<ul style="list-style-type: none"> • Hranoly 	<ul style="list-style-type: none"> • Válec 	<ul style="list-style-type: none"> • Jehlan • Kužel • Koule 	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Informatika je vyučován povinně ve 3. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Ve 4. a 5. ročníku je žákům nabízen jako nepovinný předmět nad rámec povinné výuky.

Výuka probíhá výhradně ve specializované učebně vybavené potřebnými pracovními pomůckami.

Povinnou náplní předmětu Informatika na 1. stupni je seznámení se základními způsoby práce na počítači a získání dovednosti vyhledat a dále použít informaci z internetu, příp. z databází. To zahrnuje osvojení si základních pracovních postupů k ovládní počítače, případně odstranění menších závad. Vzhledem k základní myšlence výuky Informatiky na 1. stupni je po celou dobu nutné používat jednoduchých aplikací, které neodvádějí pozornost svou víceúčelovostí. Učí přesnému pohybu kurzoru na ploše (během kreslení v jednoduchém grafickém editoru), funkci jednotlivých kláves na klávesnici (jednoduché texty v textovém editoru) a znalost počítačové terminologie nutné k orientaci na počítači během výkladu učitele i komunikaci s počítačem (pojmenování a funkce základních periférií). Žáci jsou dále poučováni v oblasti ochrany dat (souborů), které samy vytvořili nebo přebírají z okolí. Jsou poučováni o postupech bezpečného ukládání a šíření. Žáci se učí vyhledat požadovanou informaci na internetu a dále s ní pracovat (znalosti postupů pro jejich nalezení, selekci a následné zpracování).

Do předmětu Informatika jsou zařazena průřezová témata: Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke kladnému vztahu ke vzdělávání
- vede k touze poznat, vědět a následně používat
- vede k využívání všech dostupných informačních zdrojů
- vede ke schopnosti hodnotit informace a vybírat z nich potřebné odpovědi
- používá ve výuce poznatky a informace z dalších vzdělávacích oblastí a předkládá možnosti na jejich zpracování
- využívá všech dostupných učebních pomůcek (počítač, dataprojektor, fotoaparát) a poukazuje na jejich možnosti využití
- rozvíjí u žáka schopnost kreativního myšlení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- vede žáky k přesnému definování problému
- vede žáky k definici z více úhlů pohledu
- vede žáky ke komplexnímu řešení
- vede žáky k uvědomění si všech dopadů a důsledků svého řešení
- rozvíjí u žáka schopnost naslouchat a přijmout poznatky ostatních
- vede žáky k uvědomění si a obhajobě vlastního postoje a cíle
- vede žáky k poučení se z chyb vlastních i svého okolí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti vyjadřovat své vlastní myšlenky
- vede žáky k vyjadřování pouze těch myšlenek, které se zakládají na pravdě a faktech
- vede žáky k uvědomění si důsledků svých slov
- vede žáky ke vhodnému formulování
- rozvíjí u žáků schopnost diskutovat a rozpoznat vhodnost diskuse
- seznamuje žáky s širokou škálou komunikačních prostředků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- vede žáky k posouzení vlastní role v kolektivu i ve společnosti
- vede žáky k sebekritice
- podporuje v žácích zdravou touhu po dosažení lepšího postavení na základě rozvíjení vlastních schopností
- posuzuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků a rozvíjí je
- vede žáky k nabízení svých znalostí a schopností ostatním a i naopak k přijímání nabízené pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- vede k uvědomění si rozdílů lidí v mnoha hlediscích a jejich respektování
- učí posuzovat situace jiných a přiměřené na ně reagovat
- předkládá žákům negativní stanovisko k násilí všeho druhu a jeho důsledkům
- vede žáky k odpovědnosti za své činy a uvědomění si případných důsledků
- vede k ochraně kulturního a historického dědictví a podílení se na udržování tradic

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel:

- vede žáky k vhodnému výběru pracovních postupů s ohledem na dosažení co nejlepších výsledků
- nabádá žáky k bezpečnosti práce nejen pro ně samé, ale i pro své okolí
- předkládá žákům více možností pro dosažení cíle
- používá k práci široké spektrum pomůcek a postupů

5.3.1 Informatika – 1. stupeň – 1. a 2. období – dotace: 3. ročník – 1h; povinný

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

<i>Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapne a vypne počítač a monitor ▪ Plynule a přesně ovládá kurzor pohybem myši ▪ Využívá obou tlačítek myši ▪ Orientuje se na klávesnici (píše malá a velká písmena, písmena s diakritickými znaménky) ▪ Využívá funkce označování, kopírování, vkládání, smazání ▪ Ukládá a zobrazuje data (soubory) ▪ Spustí a ukončí zadaný program 	▪		
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Základní součásti počítačové sestavy a periferie • Prostředí a základní funkce operačního systému počítače • Spouštění a ukončování programů • Správa souborů a složek • Operace kopírování, vkládání, mazání • Psaní na klávesnici • Výukové programy 	•		

<i>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je seznámen s pravidly používání školních počítačů a dodržuje Řád učebny výpočetní techniky a Informačního centra ▪ Postupuje poučeně při eliminování zdravotních rizik spojených s dlouhodobým používáním výpočetní techniky ▪ Předchází závadám řádným užíváním hardwaru, příp. jednoduchou údržbou ▪ Vysvětlí rozdíl mezi pojmy hardware a software a uvede příklady ▪ Rozpozná nestandardní chování počítače a vyžádá si pomoc učitele 	▪		
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Řád počítačových učeben školy • Základní pravidla užívání počítače • Prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým používáním počítačů • Pojmy hardware a software 	•		

5.3.1 Informatika – 1. stupeň – 1. a 2. období – dotace: 3. ročník – 1h; povinný

<i>Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je seznámen s bezpečným ukládáním dat ve školní počítačové síti ▪ Zálohuje svou práci průběžným ukládáním 	▪		
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Správa souborů a složek • Ukládání souborů • Vlastnická práva k souborům • Rizika sdílení dat 	•		

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

<i>Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vybírá vhodná klíčová slova pro vyhledávání v internetu ▪ Vyhledá jednoduchou textovou nebo obrazovou informaci na internetu ▪ Nalezne na internetu požadovanou stránku přímým zadáním její adresy 	▪		MV
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Internetové prohlížeče • Internetové vyhledávače • Fulltextové vyhledávání na internetu • Vyhledávání obrázků na internetu • Adresa internetové stránky 	•		

<i>Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje, zda informaci patří k danému tématu ▪ Najde požadovanou informaci v internetové encyklopedii nebo databázi 	▪		
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Informační zdroje • Internetové encyklopedie (Wikipedie) • Dětské portály 	•		

5.3.1 Informatika – 1. stupeň – 1. a 2. období – dotace: 3. ročník – 1h; povinný

<i>Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je seznámen s různými druhy internetové komunikace ▪ Je poučen o riziku komunikace na internetu 	▪		
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Komunikace na internetu (e-mail, chat, sociální sítě)</i> • <i>Rizika komunikace na internetu</i> 	•		

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

<i>Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</i>						
ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ovládá základní funkce a pracovní postupy jednoduchého grafického editoru včetně vložení textu ▪ Pracuje se základními funkcemi jednoduchého textového procesoru ▪ Vytvoří jednoduchý dokument obsahující text a obrázky v jednoduchém textovém procesoru 	▪		OSV, K
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce v jednoduchém grafickém editoru (např. Malování ve Windows)</i> • <i>Práce v jednoduchém textovém procesoru (např. WordPad ve Windows)</i> • <i>Operace kopírování, vkládání</i> 	•		

2. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Informatika je v 6. třídě vyučován povinně v rozsahu 1 hodiny týdně, v dalších ročnících jako povinně volitelný a nepovinný předmět.

Výuka probíhá výhradně ve specializované učebně vybavené potřebnými pracovními pomůckami.

Náplní povinného předmětu Informatika na 2. stupni je vyhledání informace na internetu, její ověření a další zpracování. Žáci se podrobněji seznámí s prací v textovém procesoru, tabulkovém editoru a prezentačním manažeru, přitom je kladen důraz na základní pravidla postupů tvorby dokumentů, jejich struktury grafického zpracování. Dále je kladen důraz na rozvoj kreativního a logického myšlení, hledání, selekci a zpracování dat z různých zdrojů, nejen internetu. Některé znalosti z 1. stupně jsou zde dále využívány nebo rozvíjeny. Žákům je předkládána problematika bezpečnosti na internetu.

Do předmětu Informatika jsou zařazena průřezová témata: Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- vede žáky ke kladnému vztahu ke vzdělávání
- vede k touze poznat, vědět a následně používat
- vede k využívání všech dostupných informačních zdrojů
- vede ke schopnosti hodnotit informace a vybírat z nich potřebné odpovědi
- používá ve výuce poznatky a informace z dalších vzdělávacích oblastí a předkládá možnosti na jejich zpracování
- využívá všech dostupných učebních pomůcek a poukazuje na jejich možnosti využití
- rozvíjí schopnost kreativního myšlení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- vede k přesnému definování problému
- vede k definici z více úhlů pohledu
- vede ke komplexnímu řešení
- vede k uvědomění si všech dopadů a důsledků svého řešení
- rozvíjí schopnost naslouchat a přijmout poznatky ostatních
- vede k uvědomění si a obhajobě vlastního postoje a cíle
- vede k poučení se z chyb vlastních i svého okolí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti vyjadřovat své vlastní myšlenky
- vede žáky k vyjadřování pouze těch myšlenek, které se zakládají na pravdě a faktech
- vede k uvědomění si důsledků svých slov
- vede ke vhodnému formulování
- rozvíjí schopnost diskutovat a rozpoznat vhodnost diskuse
- seznamuje s širokou škálou komunikačních prostředků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- vede žáky k posouzení vlastní role v kolektivu i ve společnosti
- vede žáky k sebekritice
- podporuje v žácích zdravou touhu po dosažení lepšího postavení na základě rozvíjení vlastních schopností
- posuzuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků a rozvíjí je
- vede žáky k nabízení svých znalostí a schopností ostatním a i naopak k přijímání nabízené pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- vede k uvědomění si rozdílů lidí v mnoha hlediscích a jejich respektování
- učí posuzovat situace jiných a přiměřené na ně reagovat
- předkládá žákům negativní stanovisko k násilí všeho druhu a jeho důsledkům
- vede žáky k odpovědnosti za své činy a uvědomění si případných důsledků
- vede k ochraně kulturního a historického dědictví a podílení se na udržování tradic

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel:

- vede žáky k vhodnému výběru pracovních postupů s ohledem na dosažení co nejlepších výsledků
- nabádá žáky k bezpečnosti práce nejen pro ně samé, ale i pro své okolí
- předkládá žákům více možností pro dosažení cíle
- používá k práci široké spektrum pomůcek a postupů

5.3.1 Informatika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník – 1h; povinný

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

<i>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá požadované informace na internetu ▪ ověří informaci vyhledáním z alespoň dvou zdrojů 	▪	▪	▪	MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Informační zdroje • fulltextové a katalogové vyhledávání 	•	•	•	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

<i>Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ovládá základní funkce a pracovní postupy běžných kancelářských aplikací ▪ Tvoří dokumenty v textovém procesoru ▪ Tvoří prezentace v prezentačním manažeru 	▪	▪	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Textový procesor • Prezentační manažer • Tabulkový editor 	•	•	•	

<i>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při zpracovávání textu dodržuje typografické zásady ▪ Vhodně aplikuje estetické prvky v úloze ▪ Vhodně umísťuje obrázek do textu 	▪	▪	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Typografické zásady při psaní textu • Automatická kontrola pravopisu v textových procesorech • Vkládání obrázku do textového procesoru • Formátování textu v textovém procesoru 	•	•	•	

5.3.1 Informatika – 2. stupeň – dotace: 6. ročník – 1h; povinný

<i>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je poučen o základech autorského práva ▪ Zná základní druhy softwarových licencí 	▪	▪	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnická a autorská práva • Softwarové licence 	•	•	•	

<i>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vybírá vhodné informační zdroje ▪ Sestaví jednoduchou tabulku dat 	▪	▪	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Informační zdroje • Tabulkový editor 	•	•	•	

<i>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoří vhodně zformátovaný textový dokument doplněný obrázky ▪ Vytvoří a prezentuje informace s využitím prezentačního manažeru 	▪	▪	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Textový procesor • Prezentační manažer 	•	•	•	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast je v 1. až 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka.

Vyučovací předmět Prvouka na 1. stupni je vyučován v 1. – 3. ročníku po 2 hodinách týdně. Na tento předmět navazují ve 4. a 5. ročníku předměty Přírodověda a Vlastivěda.

Výuka probíhá ve třídách či na zahradě školy, zařazujeme krátké vycházky do okolí. Při výuce využíváme hlavně vlastních zkušeností dětí a jejich prožitků. Vyučování řídíme tak, aby si žáci osvojovali nové poznatky na základě přímého pozorování, pokusů a činnostního učení. Výsledky „objevů“ zaznamenáváme písemně i výtvarně. Předmět prvouka tak prolíná i do dalších vyučovacích předmětů, jako Český jazyk - sloh, dramatizace, Estetická výchova, Hudební výchova, což umožňuje realizaci různých projektů.

Zařazujeme hravou formu výuky zahrnující vědomostní hry, kvízy, křížovky, skupinovou práci. Výuku prvouky doplňujeme videozáznamy, besedami se zajímavými lidmi, vycházkami, exkurzemi.

Výuka je členěna do pěti okruhů:

1) Místo, kde žijeme

V tomto okruhu se děti učí orientovat se v okolí svého bydliště a školy; poznávají místní krajinu, všímají si změn, které zde probíhají. Seznamují se s jednoduchými plánky, ve skupinové práci sami plánky tvoří (prolíná s Estetickou výchovou – modely města). Při dopravní výchově děti uplatňují vlastní zkušenosti (zážitky z cesty do školy, znalost dopravních značek, poznatky ze společného cestování s rodiči apod.)

2) Lidé kolem nás

V této části seznamujeme děti s různými povoláními a pracovními činnostmi – využíváme možnosti exkurzí na pracovištích rodičů. Fotografie z rodinných oslav slouží k ujasnění příbuzenských vztahů. Děti se učí být tolerantní k ostatním lidem, chápat zvyky jiných lidí i tradice odlišných kultur. V rámci mravní výchovy vytváříme správné návyky a vztahy k lidem.

3) Lidé a čas

V okruhu lidé a čas se snažíme využívat časové údaje pro běžné situace v běžném životě. Děti rozlišují děje v minulosti i přítomnosti, plánují budoucnost. Učíme je úctě k historii – interpretujeme či dramatizujeme některé z místních pověstí a bájí. Žáci sestavují svůj denní režim, orientují se v čase.

4) Rozmanitost přírody

V tomto okruhu rozdělujeme přírodu na živou a neživou, pozorujeme, popisujeme a porovnáváme viditelné proměny přírody v ročních obdobích. Poznáváme zvířata a jejich mláďata prostřednictvím exkurzí do zemědělských podniků, neživé přírodniny návštěvami muzeí. Provádíme jednoduché pokusy, určujeme společné a rozdílné vlastnosti známých látek, odhadujeme, měříme a vážíme pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.

5) Člověk a jeho zdraví

Využíváme základních znalostí o lidském těle k utváření hygienických, režimových, či zdravotně-preventivních návyků. Učíme děti dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožovaly zdraví své, ani jiných. Upozorňujeme je, aby se chovaly obezřetně při

setkání s neznámými jedinci, odmítly komunikaci, která je jim nepříjemná. Aby dokázaly přivolat pomoc, či požádat dospělého člověka, aby jim pomohl v obtížné situaci. Uplatňujeme základní pravidla účastníků silničního provozu.

Při výuce prvouky se snažíme děti naučit citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, obci, její historii i přítomnosti. Dáváme jim prostor k nápadům, jak zajistit a udržet zdravé životní prostředí na Zemi.

Do vyučovacího předmětu Prvouka jsou zařazena průřezová témata: Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- dává žákům vždy konkrétní názor, aby mohli požit co nejvíc smyslů – zrak, sluch, chuť, hmat i čich
- nechává děti individuálně manipulovat, pozorovat a třídit názorné pomůcky
- přivádí žáky k úvahám o problému, ke znovuobjevování poznatků
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- poskytuje příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- klade na žáky přiměřené nároky, zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- podporuje sebedůvěru žáků v jejich schopnosti
- upozorňuje na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vytváří návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- vede žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším
- pomáhá žákům orientovat se v úkolu
- umožňuje žákům třídit, rozlišovat, seskupovat informace, pomůcky a kartičky s údaji vztahujícími se k probíranému učivu
- vytváří podmínky pro nacházení shodných, podobných nebo odlišných znaků
- poskytuje prostor pro aplikování objevených poznatků s využitím individuálních zkušeností a dovedností
- podporuje žáky v činnostním učení a při tvořivých hrách
- nenechává žáky odradit případným neúspěchem, vede je k nalezení řešení problému
- dovoluje žákům obhájit odlišný postup, řešení, závěr
- umožňuje vyhledávání nových informací, jejich třídění a uplatnění v procesu učení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poskytuje příležitosti ke komunikaci mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem
- nechává žáky hovořit o pozorovaném jevu
- přijímá názory dětí i neodborně vyjádřené, závěry hodnotí, popřípadě upřesňuje
- dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učí děti naslouchat názorům spolužáků, diskutovat
- umožňuje dětem prezentovat zajímavé poznatky z vlastní zkušenosti, z četby, internetu, ze sledování naučných pořadů a mluvit o pozorování přírody

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům pracovat ve dvojicích či větších skupinách, aby se mohli domlouvat a respektovali se navzájem
- učí děti vzájemné toleranci a zodpovědnosti za činnost celé skupiny plněním dílčích částí úkolu
- vede děti k ochotě pomoci
- poskytuje jim příležitost v případě nezdaru požádat o pomoc spolužáka nebo učitele
- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě, nabádá k vhodnému oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanské

Učitel:

- dává žákům možnost pocítit sounáležitost s třídním kolektivem
- vede děti k vzájemnému slušnému chování bez násilností a hrubostí
- podporuje snahu pomáhat si mezi sebou, uznávat a oceňovat nápady druhých
- pomáhá dětem uvědomovat si svá práva a povinnosti
- hodnotí kladně snahu o co nejlepší plnění žákovských povinností

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá, aby žáci udržovali pořádek na svém pracovním místě (na lavici i v lavici)
- pomáhá dětem zavést si systém v ukládání školních pomůcek
- připravuje jednoduché pomůcky pro výuku žáků
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při pokusech
- umožňuje dětem poznávání různých oborů lidské činnosti
- nabízí žákům skupinové práce, projekty

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

MÍSTO, KDE ŽIJEME

<i>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řekne adresu svého bydliště ▪ objasní význam dopravních značek v okolí školy ▪ upozorní ostatní děti na nebezpečná místa, situace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybere nejkratší a nejbezpečnější cestu ke svému bydlišti ▪ vyhledá a respektuje dopravní značky v okolí bydliště i školy ▪ odhadne nebezpečí (doprava, neznámí lidé) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše cestu do školy z místa svého bydliště ▪ nakreslí jednoduchý plánec cesty ▪ přiřadí správně hlavní a vedlejší světové strany na směrové růžici ▪ určí základní druhy dopravních značek ▪ posoudí nebezpečné situace, pomůže, přivolá pomoc 	OSV, SRaSO, ŘPRD, VDO _i , OOSS, EV, ŽP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v místě bydliště • Bezpečná cesta do školy • Okolí školy • Pravidla bezpečného a slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v místě bydliště • Bezpečná cesta do školy • Okolí školy • Mapa města a okolí školy • Dopravní síť • Pravidla bezpečného a slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v místě bydliště • Bezpečná cesta do školy • Okolí školy • Mapa města a okolí školy • Pravidla bezpečného a slušného chování • Světové strany 	

<i>Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí jméno města, ve kterém žije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ začlení město do ČR ▪ všimá si změn v okruhu bydliště a školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ začlení město, ve kterém žije do příslušného kraje ▪ vyjádří vlastními slovy, jak se mění okolí, obec, město 	EV, E, OSV, RSP, V, VČP, MeV, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Místo, kde žiji 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha města v krajině • Význačné budovy, památky • Služby a obchody ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulost a současnost města • Význačné budovy, památky 	

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná, co vytvořila příroda a co člověk 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše, jak různé prvky v krajině vznikly ▪ určí hlavní orientační bod ve svém okolí – Černá věž 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi přírodně a uměle vytvořeným prvkem v krajině ▪ vnímá krásu přírodních jevů a ochraňuje je ▪ využívá orientační body 	EV, ZPŽ, Ž, ŽP, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvary lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Okolní krajina • Orientační body a linie 	<ul style="list-style-type: none"> • Okolní krajina • Vodstvo na pevnině • Působení lidí na krajinu a životní prostředí, vliv krajiny • Orientační body • Rozšíření rostlinstva a živočichů 	

LIDÉ KOLEM NÁS

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli ▪ přizpůsobuje své chování ve třídě, školní jídelně i družině požadavkům školního řádu ▪ chová se správně v dopravním prostředku, kině apod. ▪ vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině, mezigenerační vztahy ▪ dodržuje pravidla slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řídí se pravidly školního řádu a respektuje je ▪ rozpozná rozdíl mezi kladnými a zápornými lidskými vlastnostmi ▪ je tolerantní k dětem, které vybočují vzhledem nebo chováním ▪ pomáhá lidem, kteří potřebují pomoc ▪ seznamuje se s etickými zásadami a s pojmem korupce ▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	OSV, PL, MV, MuV, LV

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Postavení jedince v rodině • Role členů rodiny • Život a funkce rodiny • Pravidla slušného chování • Chování lidí – vlastnosti lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Postavení jedince v rodině • Role členů rodiny • Příbuzenské a mezigenerační vztahy • Život a funkce rodiny • Pravidla slušného chování • Chování lidí – vlastnosti lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Příbuzenské a mezigenerační vztahy • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým 	
--------------	---	---	---	--

Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede povolání svých rodičů ▪ Rozliší běžná povolání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí náplň práce jednotlivých druhů povolání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní, čím jsou jednotlivá povolání prospěšná společnosti 	OSV, HPPE, MuV, LV, EV, ŽP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce fyzická a duševní • zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce fyzická a duševní • Zaměstnání 	

Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektuje odlišnosti spolužáků ▪ Pomáhá slabším 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jedná se všemi dětmi stejně, bez předsudků ▪ Nepovažuje děti s handicapem za odlišné, je ochoten jim pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná rozdíl mezi kladnými a zápornými lidskými vlastnostmi ▪ je tolerantní k dětem, které vybočují vzhledem nebo chováním 	OSV, PL, MV, Ko, MuV, LV, PM, SaS, KD, PSSS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí – vlastnosti lidí • Pomoc nemocným 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí – vlastnosti lidí • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí – vlastnosti lidí. • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným. 	

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

LIDÉ A ČAS

<i>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí celou hodinu na hodinách ▪ Vyjmenuje dny v týdnu ▪ Vypráví o režimu dne (ráno, poledne, večer) ▪ Rozpozná základní znaky ročních období a vyjmenuje je ▪ Roztřídí předměty denní potřeby podle významu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na hodinách určí čas (čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá) ▪ Vyjmenuje měsíce, zařadí je do ročních období ▪ Orientuje se v termínech (včera, dnes a zítra) ▪ Seřadí pojmy (novorozenec, předškolák, školák, dospělý, důchodce) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže určit čas s přesností na minuty ▪ orientuje se v ročních obdobích, vyjmenuje hlavní znaky ▪ zařadí děj do minulosti, přítomnosti či budoucnosti ▪ pracuje s časovou posloupností 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Režim dne, roční období</i> • <i>Předměty denní potřeby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v čase a časový řád – určování času, režim dne, roční období</i> • <i>Předměty denní potřeby, průběh lidského života</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v čase a časový řád – určování času, režim dne, roční období</i> • <i>Předměty denní potřeby, průběh lidského života</i> 	

Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozná hlavní dominantu města (Černou věž, Samsonovu kašnu) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v okolí školy a v centru města ▪ Seznámí se s pověstmi o sedláku Kubatovi, podle něhož se jmenuje naše škola, a dalšími regionálními pověstmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje historické památky města (radnice, Solnice, náměstí Přemysla Otakara II. atd.) ▪ vyhledá a interpretuje pověsti nebo báje spjaté s městem, ve kterém žije ▪ zařadí do minulosti vznik města 	EV, VČP, OSV, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Místo, kde žijí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ochrana regionálních památek</i> • <i>Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Báje, mýty, pověsti</i> 	

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

<i>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje práci a zábavu ▪ Vypráví o trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Smysluplně tráví svůj volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná rozdíl mezi duševní a fyzickou prací (umí odpočívat) 	EV, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Průběh lidského života • Státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> • Průběh lidského života • Státní svátky a významné dny • Minulost a současnost, bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Průběh lidského života • Státní svátky a významné dny • Minulost a současnost, bydlení 	

ROZMANITOST PŘÍRODY

<i>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje roční období ▪ Pozoruje a komentuje proměny v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnává různá roční období, jejich základní znaky a projevy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a charakterizuje změny v přírodě v rozdílných ročních obdobích ▪ podílí se na ochraně přírody 	EV, E, VČP, OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země • Den a noc • Roční období • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země • Roční období • ochrana přírody 	

<i>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Třídí a zkusí pojmenovat přírodniny a živočichy z okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje nejzákladnější rostliny a živočichy vyskytující se v určité lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje základní znaky života živočichů, stavbu jejich těla ▪ rozezná základní druhy přírodnin 	EV, E
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby, živočichové 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby, živočichové – znaky života, význam v přírodě a pro člověka • Rovnováha v přírodě – význam, základní společenstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Znaky organismů, přírodniny, společenstva • Rovnováha v přírodě – význam, základní společenstva 	

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

<i>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednotlivých nástrojů a přístrojů</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí ve spolupráci s učitelem a ostatními spolužáky jednoduché pokusy se známými látkami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zařadí známé látky do skupin podle společných znaků ▪ Pokusí se charakterizovat vzniklou skupinu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí měření, porovnávání, vážení ▪ zapisuje výsledky pokusů a porovnává je ▪ rozezná skupenství vody ▪ vysvětlí koloběh vody v přírodě ▪ určí složení vzduchu a jeho význam pro život 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Ovoce, zelenina 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Látky a jejich vlastnosti</i> ▪ <i>Voda a vzduch</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • <i>Voda a vzduch – výskyt a vlastnosti, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení a význam vzduch pro život</i> 	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

<i>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ovládá základní hygienické návyky ▪ Podřídí se režimu dne, respektuje režim školy a školní řád ▪ Rozliší základní části lidského těla ▪ Chrání své zdraví i zdraví spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uplatňuje základní hygienické návyky související s režimem dne ▪ Podřídí své chování pravidlům bezpečnosti ▪ Chrání své zdraví i zdraví spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla hygieny a řídí se školním řádem ▪ popíše stavbu a funkce lidského těla ▪ určí životní potřeby člověka (dýchání, potrava, tekutiny atd.) 	OSV, RSP, SaS, SRaSO, PH, OSV, PH, EV, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim, pitný a pohybový režim, zdravá strava</i> • <i>Lidské tělo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný a pohybový režim, zdravá strava</i> • <i>Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný a pohybový režim, zdravá strava</i> • <i>Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce</i> 	

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

<i>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší, co je dovoleno a co zakázáno ▪ Přizpůsobí chování školnímu řádu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v zásadách bezpečného chování ▪ Neohrožuje zdraví své ani jiných 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhadne krizovou situaci a snaží se zabránit úrazu ▪ reguluje své chování tak, aby neublížoval ostatním ▪ seznamují se s významem pojmu šikana, kyberšikana, týrání ▪ seznamuje se s nebezpečím návykových látek /alkohol, kouření, hrací automaty, počítače/ ▪ popíše vlastními slovy termín „závislost“ reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu používá reflexní doplňky a zná jejich dopad v modelových situacích, využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně rozeznává vybrané značky, bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a ▪ využívá je ▪ v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách 	OSV, SRaSO , PH , Ko , KaK , HPPE, VDO, PD, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí: krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, návykové látky atd..)</i> • <i>termíny: závislost, droga</i> • <i>Dopravní značky, chodec, bezpečná cesta do školy</i> 	

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

<i>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nekomunikuje s neznámými lidmi, dokáže požádat jiného dospělého o pomoc ▪ Seznamuje se s nebezpečím kontaktu s cizím člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přivolá pomoc sobě nebo kamarádovi a přiměřeně reaguje v nebezpečných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže odmítnout kontakt s neznámým člověkem ▪ aktivně se brání v okamžiku ohrožení ▪ seznamuje se s nebezpečím drog prostřednictvím poučení učitele 	OSV, PL, ŘPRD, SRaSO, PL
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí – služby odborné pomoci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hracích automatů a nadužívání počítačů</i> • <i>Osobní bezpečí – služby odborné pomoci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</i> • <i>Osobní bezpečí a zdraví</i> • <i>Základy sexuální výchovy – etická stránka sexuality</i> 	

<i>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přejíždí ukázně pod dozorem učitele ▪ Chodí ve dvojicích při přesunech třídy ve škole i mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dbá o osobní bezpečí ▪ Chová se slušně a v souladu se základními pravidly účastníků silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla silničního provozu, v roli chodce i cyklisty 	OSV, ŘPRD, EV, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</i> 	

<i>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řídí se pokyny dospělých, aby při mimořádné situaci neohrozil sebe ani ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Splní příkazy učitele (policisty, hasiče, lékaře) při hromadném ohrožení bez připomínek a neprodleně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže odmítnout kontakt s neznámým člověkem ▪ aktivně se brání v okamžiku ohrožení ▪ seznamuje se s nebezpečím drog prostřednictvím poučení učitele ▪ na modelových situacích procvičuje 	OSV, SRaSO, Ko, KaK, ŘPRD

5.4.1 Prvouka – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

			<p>komunikaci s operátory tísňových linek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost ▪ rozpozná rozdíl mezi signály ▪ chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situace hromadného ohrožení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situace hromadného ohrožení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</i> • <i>Základy sexuální výchovy – etická stránka sexuality</i> • <i>Linky bezpečí</i> • <i>nejčastější mimořádné události</i> • <i>rizikové chování a jejich možný dopad na zdraví, pomoc v nouzi, příklady ze života</i> 	

5.4.2 Vlastivěda

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je v 1. období v 1. - 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Prvouka. V 2. období ve 4. - 5. ročníku je pak realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu Vlastivěda a Přírodověda.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Tato vzdělávací oblast je koncipována pouze pro 1. stupeň. Sjednocuje společenskovední a přírodovědné učivo, včetně výchovy ke zdraví. Jsou tu integrována témata, která se týkají člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví atd. Uplatňuje se zde pohled do historie i současnosti s cílem směřovat k vytvoření dovedností pro praktický život. Navazuje na poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině, v předškolním vzdělávání, v předmětu Prvouka v 1. - 3. ročníku a dále je rozvíjí. Žáci se učí pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, učí se je pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných. Na základě poznání sebe a svých potřeb se učí vnímat základní vztahy mezi lidmi, učí se porozumět světu kolem sebe a vnímat přednosti i problémy současného způsobu života. Předpokladem správného naplnění obsahu této vzdělávací oblasti je propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Základem výuky by měl být osobní příklad učitelů a vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Výuka je členěna do tří tematických okruhů:

1. Místo kde žijeme - různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, k obci, regionu a postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

2. Lidé kolem nás - žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity, úcty k člověku i jeho práci, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

3. Lidé a čas - žáci se učí orientovat v čase a různých dějích, poznávají, jak a proč se čas měří, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám v čase podléhají. Od nejnámější události v rodině, obci a regionu se postupně dochází k nejdůležitějším poznatkům z historie naší země. Podstatou tohoto okruhu je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Žáci by měli mít dostatek příležitostí k tomu, aby mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů (z rodiny, nejbližšího okolí), aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky muzeí, knihovny atd.

Vyučovací předmět Vlastivěda na 1. stupni je realizován ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, využíváme 1 disponibilní hodinu v 5. ročníku.

Zájem žáků o poznávání okolního světa a hledání odpovědí na různé problémy a otázky, které přináší život, je významným momentem ovlivňujícím rozvoj jejich osobnosti. Předmět Vlastivěda nabízí bohatou škálu příležitostí a možností, jak tento zájem žáků podchytit a vést je nenásilně tak, aby byli dostatečně vnímaví a zároveň odolní vůči změnám v okolním světě, aby na ně dokázali pružně reagovat a učili se být zodpovědní za svá rozhodnutí. Učivo by nemělo být žákům předáváno izolovaně, ale v hlubších

souvislostech, předpokládá se propojení s řadou průřezových témat. Právě zde je největší prostor pro různé formy výuky: integrovanou výuku, projektové vyučování či výuku v blocích, práci ve skupinách, řešení různých kvízů a křížovek, hry, vycházky, exkurze (muzea, galerie, historické památky), besedy se zajímavými lidmi, videozáznamy, filmy, práce s rozmanitými obrazovými materiály, vyhledávání informací na internetu.

Do vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivuje je pro celoživotní učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učí žáky objevovat a poznávat vše, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vytváří situace, v nichž mají žáci radost z učení pro samotné učení
- umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady žáků, podněcuje jejich tvořivost
- vede žáky k propojování informací do širších celků, ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení, k vyvozování závěrů a souvislostí
- využívá zkušenosti žáků z reálných situací, upozorňuje na možnost konkrétního využití získaných vědomostí a dovedností ve skutečném životě
- nabízí dostatek informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problémů
- motivuje žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- vede žáky k řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně
- vede žáky přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- učí žáky osvojovat si správné postupy řešení, vede žáky k vyhledávání informací
- vede žáky rozpoznat a pochopit problém
- učí žáky naslouchat spolužákům, vhodně na ně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse
- učí žáky ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nových problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- učí žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, zapojovat se do diskuse, vhodně argumentovat

- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- nabízí žákům prostor k diskusi v rámci komunitního kruhu
- učí žáky formulovat a vyjadřovat vlastní myšlenky a názory v logickém sledu
- vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a k jejich využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- učí žáky využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti, k řešení konfliktů nenásilným způsobem
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů k sobě i okolnímu prostředí
- zařazuje práce ve skupinách a dává žákům možnost podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje sebedůvěru žáků, vytváření pozitivních představ o sobě samém
- učí žáky poskytovat pomoc slabým spolužákům nebo o ni požádat
- vede k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a duchovním hodnotám

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování, k samostatnému a sebevědomému vystupování
- vede žáky k umění naslouchat druhým a respektovat jejich přesvědčení
- je schopen vcítit se do situace žáka
- vede žáky k umění respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti při profesní orientaci
- motivuje žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel práce, k ochraně vlastního zdraví i zdraví druhých
- učí žáky využívat své poznatky, zkušenosti a znalosti z jiných oborů v nových situacích

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

MÍSTO, KDE ŽIJEME

<i>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí světové strany v místě svého bydliště, školy ▪ ukáže na plánu města polohu a směr památek města ČB a jeho nejbližšího okolí ▪ nakreslí jednoduchý plánek cesty do školy od svého bydliště ▪ vysvětlí význam základních dopravních značek ▪ umístí polohu ČR do slepé mapy Evropy a označí naše sousedy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše polohu ČR vzhledem k ostatním státům Evropy ▪ ukáže na globu, mapě světa Evropu a ČR ▪ popíše svými slovy zvláštnosti krajiny naší ČR vzhledem k ostatním státům Evropy ▪ napíše do slepé mapy správné názvy našich sousedních států a jejich hlavní města ▪ napíše do slepé mapy správné názvy vybraných evropských států za pomoci příručního atlasu 	VDO, OSŠ, VMEGS, OES
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Světové strany • Plán ČB – bezpečná cesta do školy • ČR a její místo v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • Globus • Mapa světa, Evropy – orientace • Evropa – naši sousedé • Státy Evropy • Krajina • Hlavní města • Historické památky • Příroda a život na Zeměkouli 	

<i>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí světové strany v přírodě podle mapy, směrové růžice a přírodních podmínek ▪ zná důležitá telefonní čísla ▪ dodržuje zásady ochrany přírody ▪ zeptá se na cestu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí směr při cestování Evropu na mapě ▪ formuluje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	EV, VČP, ŽP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Určování světových stran v terénu • Životní prostředí • Ochrana přírody a působení člověka na krajinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk ve společnosti • Evropa • Ochrana přírody 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje náčrt a plán určitého místa ▪ pojmenuje druh mapy (nástěnná, příruční, turistická, autoatlas,...) ▪ seznamuje se s hledáním určeného místa na mapě dle rejstříku ▪ vyhledá místní zvláštnosti podle legendy na mapě (hrady, zříceniny, jeskyně, lázně,...) ▪ nakreslí jednoduchý plán 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává a zpracovává informace o světadílech z učebnice, encyklopedií a map ▪ porovnává přírodní podmínky v jednotlivých světadílech a státech ▪ přiřazuje k jednotlivým podnebným pásmům typické zástupce rostlinné a živočišné říše 	VMEGS,ES
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s mapou</i> • <i>Legenda na mapě</i> • <i>Zemský povrch a jeho tvary</i> • <i>Pohoří, řeky ČR</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Naše planeta Země</i> • <i>Dary z cizích krajů</i> 	

<i>Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ukáže na mapě větší města ▪ pojmenuje podle značek na mapě regionální zvláštnosti města, přírody ▪ Podle měřítka mapy se pokouší určovat vzdušnou vzdálenost mezi městy ▪ vyhledá na internetu zvláštnosti k určitému místu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiřadí k popisu určitého evropského státu jeho název ▪ popíše podle zadané osnovy určitý stát Evropy ▪ ukáže na mapě jednotlivé státy Evropy ▪ přiřadí do slepé mapy názvy určených států a jejich hlavní města ▪ ukáže na mapě poloostrovy, ostrovy, velká pohoří a hlavní toky Evropy 	EV, E, VČP, VMEGS, ES, OES
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Města a kraje ČR</i> • <i>Národní parky, chráněná území</i> • <i>Zajímavá místa</i> • <i>Měřítko mapy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Státy Evropy</i> 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu naší vlasti i v jiných zemích</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypráví své poznatky z cest po ČR ▪ ukáže na mapě ČR, která místa navštívil ▪ rozhodne, která možnost dopravy je výhodnější podle různých hledisek (ekonomické, časové, osobní pohodlnosti a bezpečnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypráví své zážitky a poznatky z cest po Evropě, po světě ▪ ukáže na mapě, která místa navštívil ▪ rozhodne, které cestování je z různých hledisek nejvýhodnější ▪ vysvětlí, jaké jsou v zemi, kterou navštívil, zvyky a tradice ▪ porovnává způsob života u nás a v zemi, kterou navštívil 	MuV, EP, EV, ŽP, VČP, VMEGS, OES, JE, E, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika: města, řeky, pohoří, historické, památky • Práce s mapou 	<ul style="list-style-type: none"> • Cestování • Životní prostředí 	

<i>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nakreslí vlajku ČR ▪ poslechne si hymnu ČR ▪ pozná velký a malý státní znak ČR ▪ jmenuje prezidenta republiky a předsedu vlády ▪ vysvětlí svými slovy pojmy: volič, volební právo, parlament, vláda 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí svými slovy hlavní znaky demokracie ▪ vybere z nabídky států ty, které patří k EU ▪ vyjmenuje některé státy EU ▪ namaluje vlajku EU ▪ pojmenuje měnu EU ▪ pojmenuje mezinárodní organizace a vlastními slovy vysvětlí jejich význam 	MuV, KD, VMEGS, JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Státní symboly ČR • Orgány státní moci: prezident, vláda, parlament, senát 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR a její místo v Evropě 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

LIDÉ KOLEM NÁS

Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla slušného chování ▪ respektuje ostatní, včetně jejich rozdílů (rasových, názorových, věkových,...) ▪ začlení se do skupiny, přijme udělenou funkci a plní úkoly, které jsou mu zadány ▪ aplikuje zásady asertivity při řešení problémů ▪ vysvětlí funkci rodiny a respektuje autoritu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v obchodování v dějinách českého národa ▪ respektuje individuální rozdíly mezi lidmi ▪ přijme vedoucí i podřízenou funkci při práci ve skupině a plní úkoly z ní vyplývající ▪ řeší vzniklé problémy v rodině, ve škole mezi vrstevníky bez zbytečných negativních emocí ▪ vystupuje slušně při jednání s dospělými i se spolužáky 	MuV, LV, OSV, PL, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina a škola • Pravidla slušného chování • Mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina, škola, zájmové spolky, sport • Mezilidské vztahy, pomoc slabším 	

Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, a odůvodní při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje své názory bez negativních emocí ▪ naslouchá ostatním a neskáče jim do řeči ▪ přijímá své spolužáky jako sobě rovné ▪ přijímá kritiku od ostatních bez zbytečných negativních emocí ▪ obhájí své názory na základě faktů a přesvědčení ▪ je ohleduplný k odlišnostem jiných lidí ▪ předchází rizikovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznává druhy a formy komunikace ▪ učí se asertivnímu způsobu komunikace ▪ rozpoznává komunikační záměr, včetně manipulace ▪ přijímá kritiku a vhodně na ni reaguje ▪ obhájí své názory ▪ naslouchá ostatním bez přerušování ▪ spolupracuje s ostatními na konkrétním úkolu ▪ je ohleduplný k odlišnostem jiných lidí ▪ předchází rizikovým situacím 	OSV, SaS, Ko, MeV, PRT, EV, ŽP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy • Komunikace • Principy demokracie • Lidská práva • Chování lidí • Řešení modelových rizikových situací 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina, škola, zájmové spolky, sport • Mezilidské vztahy, pomoc slabším • Řešení modelových rizikových situací 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří vlastními slovy základní práva dítěte ▪ seznámí se s pojmy tolerance, rasismus a šikana 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje svými slovy práva dítěte ▪ rozlišuje základní příklady tolerance X intolerance, rasismu, šikany a různých druhů násilí ▪ popíše svými slovy práva a povinnosti žáka, občana ČR ▪ vysvětlí rozdíly mezi demokracií a totalitou ▪ vyjádří svými slovy své pocity, nálady k různým životním událostem (svým, rodinným, republikovým či světovým) ▪ zdůvodní svými slovy účel trestu za nevhodné chování jednotlivce 	VDO, OOSS, MuV, LV, PD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práva dítěte • Práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy • Principy demokracie • Právo a spravedlnost 	

<i>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi soukromým a společným majetkem ▪ objasní hodnotu peněz a vztah mezi nabytím a útratou ▪ kontroluje účtovanou, zaplacenou cenu zboží ▪ kontroluje vrácení správné částky za cenu koupeného zboží ▪ seznamuje se s možností reklamace zboží 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ilustruje příklady směnného a peněžního obchodu na příkladech dějin českého národa, hotovostní a bezhotovostní forma peněz ▪ formuluje rozdíl mezi soukromým a společným majetkem na příkladech dějin českého národa ▪ vypočítá možnost nabytí určitého hmotného majetku na základě určitého měsíčního platu ▪ formuluje řešení daného finančního problému na základě možnosti půjčky (plusy a minusy) ▪ seznamuje se s protiprávním jednáním na základě příkladů ze života naší společnosti 	MeV, PRT, VDO, POPŽ, MuV, LV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vlastnictví • Hmotný a nehmotný majetek • Práva a spravedlnost • Na co nezapomenout při nákupu (paragon, záruční list) 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní ochrana občana a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • České dějiny • Banky jako správci peněz • Rozpočet rodiny, příjmy a výdaje 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upozorňuje na nedostatky ve svém okolí a navrhuje jejich možné řešení ▪ vysvětlí vlastními slovy pojem „konzumní společnost“ ▪ třídí odpad ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje problémy města, zejména v otázkách životního prostředí, odpadu ▪ vysvětlí význam střediska sběrného odpadu ▪ třídí odpad z hlediska recyklace 	EV, E, ŽP, VČP, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>životního prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Problémy konzumní společnosti</i> • <i>Globální problémy životního prostředí</i> 	

LIDÉ A ČAS

<i>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiřadí jednotlivé události k časové přímce z našich dějin (od pravěku do vlády Josefa II.) ▪ demonstruje pojem generace na příkladu vlastní rodiny ▪ navrhne si vlastní režim dne vzhledem ke svým povinnostem a koníčkům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ demonstruje na časové přímce data a události z našich dějin až do současnosti ▪ přiřadí k jednotlivým událostem letopočty ▪ vysvětlí svými slovy vztah mezi příčinou a následkem u nejdůležitějších mezníků našich dějin 	MuV, KD, EP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dějiny jako nejstarší sled událostí, osídlení naší vlasti</i> • <i>Časová přímka – tisíciletí, staletí</i> • <i>Generace</i> • <i>Kalendář, roční období</i> • <i>Režim dne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Počátky vzkříšení českého národa až po současnost</i> • <i>Časová přímka</i> 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Využívá archivu, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiřadí název události či významného dne ČR k časovému údaji (letopočtu) ▪ poznává významná místa ČR ▪ vyhledává ve zdrojích informací (školní knihovna, internet,...) potřebné údaje k danému tématu a následně s nimi pracuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá v mapě CHKO ČR ▪ používá nově načerpané informace z návštěv Jihočeského muzea a z četby historických pramenů ▪ vyjmenuje zásady chování v přírodě a ke kulturnímu dědictví ▪ ilustruje na příkladu rozdíl mezi pověstí a skutečností ▪ interpretuje 2-3 pověsti z českých dějin 	MeV, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chráněné krajinné oblasti</i> • <i>Chráněné památky</i> • <i>Státní svátky a významné dny</i> • <i>České dějiny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>České báje, mýty a pověsti</i> • <i>České dějiny od vlády Josefa II. po současnost</i> 	

<i>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiřadí pověst k určité památce našeho města ▪ vypráví vlastními slovy základní pověsti a historii města ▪ přiřadí k obrázku historického objektu správný název ▪ vypráví o památkách, které sám navštívil ▪ dokáže popsat svými slovy změny města 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s českými dějinami jako s časovým sledem událostí ▪ zařadí základní historické události k historickým osobnostem a k časovým údajům ▪ rozhodne, zda určitá osobnost patří do daného časového úseku či dané události ▪ interpretuje základní etapy českých dějin 	MuV, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Historie Jihočeského kraje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>České dějiny od počátku vzniků až po současnost</i> 	

5.4.2 Vlastivěda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává na základě získaných znalostí způsob života v době kamenné, středověku a současnosti ▪ zjistí místní zvyky a tradice v jihočeském regionu ▪ vyjádří výtvarně a literárně způsob života a práce předků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnává způsob života v době nesvobody (okupace, totality) a demokracie ▪ pozná hlavní historické památky a místa naší země, zařadí je do časového úseku (století) ▪ objasní svými slovy význam objevů a vynálezů a život lidstva 	MuV, KD, OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nejstarší osídlení naší země</i> • <i>Jak žili staří Slované</i> • <i>Přemyslovci</i> • <i>Lucemburkové</i> • <i>Husité</i> • <i>Život za vlády Habsburků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>České dějiny od vlády Josefa II. po současnost</i> • <i>Památky a památná místa ČR</i> 	

<i>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přiřadí název svátku ke správnému datu ▪ vysvětlí vztah mezi významnou historickou událostí a státním svátkem (5. 7., 6. 7., 28. 9.) ▪ vyjádří vlastními slovy původ Vánoc a Velikonoc ▪ vypráví o dodržování českých tradic 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří vlastními slovy vztah mezi historickou událostí a jejím dopadem na budoucnost naší vlasti ▪ přiřadí historickou událost a státní svátek k danému datu 	VDO, OOSS, PD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Počátky křesťanství</i> • <i>Přemyslovský stát</i> • <i>Husitství</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>České dějiny: T. G. Masaryk, 2. světová válka, sametová revoluce, vznik ČR</i> 	

5.4.3 Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Přírodověda je členěn na dva tematické okruhy:

1. Rozmanitost přírody, kde žáci poznávají Zemi jako planetu naší sluneční soustavy, rozmanitosti živé i neživé přírody, kde musí být všechny přírodní děje ve vzájemné rovnováze. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy. Učí se sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, přispívat k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.

2. Člověk a jeho zdraví, kde žáci poznávají člověka jako živou bytost, která se mění a vyvíjí. Seznamují se se zásadami denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví, nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci, o bezpečném chování včetně mimořádných událostí. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví i zdraví ostatních lidí. Poznávají, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Vyučovací předmět Přírodověda na 1. stupni je realizován ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, využíváme 1 disponibilní hodinu v 5. ročníku.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně výpočetní techniky s využitím různých výukových programů, v prostorách Jihočeského muzea, kde využíváme stálé expozice, v planetáriu, v ZOO Ohrada a v přírodě.

Do vyučovacího předmětu Přírodověda jsou zařazena tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje úlohy, při kterých žáci vyhledávají, třídí informace a efektivně je využívají v procesu učení a v praktickém životě
- motivuje žáky pomocí didaktických her k učení nových poznatků
- zadává referáty, při jejichž vytváření vybízí žáky k získávání informací z různých dostupných zdrojů (atlasy, internet, exkurze, encyklopedie)
- umožňuje žákům kriticky hodnotit svou činnost, výsledky své práce ve srovnání s ostatními žáky, posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící k učení
- ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- při práci ve skupinách vede žáky jak ke spolupráci při řešení úkolů, tak k plánování činnosti a organizaci vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje úlohy, ve kterých žáci identifikují problém a snaží se přemýšlet o jeho nesrovnalostech, příčinách a naplánování způsobu řešení na základě vlastního úsudku a zkušeností

- vede žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhému
- podporuje samostatnost, logickou návaznost, různá (originální) řešení
- umožňuje prezentaci výsledků žákovských prací
- vyžaduje dokončování práce v daném časovém úseku
- pracuje s chybou žáka, pomocí které společně s žákem odhaluje nevhodný postup při řešení zadaného úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- upřednostňuje mluvený projev před písemným
- nabízí možnost vyjádření svého názoru a jeho obhájení příslušnými argumenty
- zapojuje žáky do diskuze na dané téma, kde využívá i jejich vlastních zkušeností
- seznamuje žáky s různým typem textů, záznamů a obrazových materiálů
- organizuje během výuky různé hry, během nichž se žák vyjadřuje rychle a výstižně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje exkurze či výlety, kde se podílí na vytváření příjemné atmosféry budované na základě ohleduplnosti, důvěry, úcty a tolerance při jednání s žáky
- podílí se na vytváření vzájemné pomoci mezi žáky
- přispívá svým pozitivním hodnocením k rozvoji samostatnosti a sebedůvěry žáků
- zařazuje skupinové práce a klade důraz na vytváření pravidel nutných pro spolupráci v týmu
- zohledňuje individuální možnosti jednotlivých žáků se speciálními poruchami učení
- motivuje žáky ke správnému životnímu stylu a kladnému vztahu k přírodě a její ochraně

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- respektuje různorodost mezi žáky a snaží se vytvářet ve třídě příjemné prostředí pro žáky se sociálními a etnickými zvláštnostmi
- vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, oceňování našich tradic a jejich udržování
- poukazuje na ekologické a globální problémy a vede žáky k ochraně přírody a svého zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při pracovních postupech
- přistupuje k výsledkům práce tak, aby žák byl schopen sám vyhodnotit ale i přijmout sebekritiku či kritiku druhých
- vede žáky k využívání svých znalostí a zkušeností získaných v □ jednotlivých vzdělávacích oblastech k jejich dalšímu profesnímu rozvoji
- nabízí žákům skupinové práce, výukové programy, kde se žáci učí organizovat a realizovat své představy o budoucnosti

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

ROZMANITOST PŘÍRODY

Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje svými slovy rozdíly mezi zástupci živé a neživé přírody ▪ poznává zástupce živé a neživé přírody ▪ přiřazuje názvy k obrázkům ▪ určuje základní druhy hornin a nerostů ▪ popíše pojem zvětrávání ▪ ilustruje na příkladech vzájemný vztah živé a neživé přírody ▪ popisuje pojmy koloběh vody a fotosyntéza ▪ vyvozuje základní podmínky pro život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvádí příklady hornin a nerostů ▪ vysvětlí proces zvětrávání ▪ uvede příklady neobnovitelných zdrojů ▪ vyjmenuje druhy půd ▪ vysvětlí využití půdy pro člověka ▪ třídí rostliny a živočichy do skupin 	EV, E, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Neživá příroda:</i> • <i>voda, vzduch, půda, horniny, nerosty, vznik půdy</i> • <i>Živá příroda:</i> • <i>zástupci živočichů</i> • <i>zástupci rostlin</i> • <i>Podmínky života na Zemi:</i> • <i>teplo, světlo, voda, vzduch</i> • <i>půda</i> • <i>Pojmy:</i> • <i>koloběh vody</i> • <i>fotosyntéza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Neživá příroda:</i> • <i>důležité horniny a nerosty</i> • <i>proces zvětrávání</i> • <i>horniny a nerosty v regionu</i> • <i>neobnovitelné zdroje</i> • <i>Půda:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>její význam</i> ○ <i>druhy půdy</i> ○ <i>využití půdy</i> ○ <i>Živá příroda:</i> ○ <i>třídění živočichů</i> ○ <i>třídění rostlin</i> 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje planety Sluneční soustavy ▪ poznává zákonitosti Vesmíru ▪ na základě pohybů Země vyvodí střídání dne a noci a ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě znalostí podmínek života vysvětlí důležitost Slunce pro život na Zemi ▪ objasní postavení Země ve vesmíru ▪ ročních období 	EV, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako součást vesmíru. • Sluneční soustava (Slunce a planety). • Podmínky života na Zemi. • Pohyby Země (pojmy den a noc, roční období). 	<ul style="list-style-type: none"> • Země(její postavení ve vesmíru) • Slunce a sluneční soustava • Pohyby Země(letní a zimní den) • Práce s globusem 	

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává na základě uvádí příklady živých organismů v přírodních společenstvech ▪ poznává rozdíly mezi jednotlivými společenstvy a jednotlivými lokalitami ▪ popisuje patra lesa ▪ určuje druhy lesních porostů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje znaky jednotlivých podnebných pásů ▪ vyjmenuje živočichy a rostliny typické pro dané podnebné pásy ▪ vlastními slovy vysvětlí pojem potravní řetězec 	EV, E, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní společenstva: • pole, louky, zahrady, rybníky a lesy • Regiony: • škola a okolí • místo bydliště • Pojmy: • patra lesa • lesní porosty 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní společenstva: podnebné pásy • Potravní řetězce • Rovnováha v přírodě 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ třídí živočichy na obratlovce a bezobratlé ▪ uvádí příklady zástupců ▪ přiřazuje názvy zástupců k obrázkům ▪ popisuje základní rozdíly ve stavbě těla živočichů a rostlin, způsobu života, pohybu a způsobu rozmnožování ▪ zařadí živočichy do skupin pomocí atlasů a jednoduchých klíčů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomocí klíčů a atlasů třídí rostliny a živočichy do známých skupin ▪ vysvětlí základní rozdíly (kritéria třídění) jednotlivých skupin 	EV, E, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny a živočichové • stavba těla • způsob výživy • pohyb • rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování, určování a základní třídění rostlin: semenné výtrusné houby mikroorganismy • Třídění živočichů: obratlovci bezobratlí 	

Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popisuje termín ekosystém jako soustavu živých a neživých přírodnin ▪ uvádí příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí podle ročních období ▪ pomocí mapy ČR vyhledává chráněná území ▪ ilustruje na příkladech, co jsou to potravní řetězce a jak fungují ▪ hodnotí různé činnosti člověka a jejich dopad na přírodu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí vliv lidského konání a některých činností na přírodu, životní prostředí a zdraví člověka ▪ uvádí, které činnosti jsou prospěšné a které mají negativní dopad na životní prostředí ▪ popíše, jak se třídí odpad ▪ vlastními slovy popíše význam lesa pro člověka i krajinu 	EV, E, ZPŽ, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologie • Ekosystémy v okolí školy • Chráněná území (chráněné rostliny a živočichové) • Potravní řetězce • Zásady ochrany přírody a životního prostředí člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Svět lidské práce: výroba, suroviny, energie obnovitelné zdroje neobnovitelné zdroje třídění odpadů recyklace • Ekologie: prospěšné a škodlivé zásahy člověka do krajiny zemědělství ovlivňuje • krajinu vliv průmyslové výroby vliv dopravy • Význam lesa a péče o něj 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ na modelových situacích uvádí jak se zachovat v daných situacích (hromadné ohrožení, přírodní katastrofa ,týrání ,šikana) ▪ vyjmenuje nejčastější možné případy ohrožení ▪ vyjmenuje způsoby, jak je obyvatelstvo informováno v případě mimořádných událostí ▪ vyjmenuje improvizované prostředky ochrany osob nácvik modelových situací při evakuaci ▪ vyjmenuje, co má obsahovat evakuační – úkrytové zavazadlo 	OSV, MV, KO, ŘPRD
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Člověk v mimořádných situacích hromadné ohrožení přírodní katastrofa týrání a šikana</i> • <i>rizika ohrožení v přírodě</i> • <i>mimořádné události</i> • <i>ochrana před přírodními vlivy</i> • <i>Evakuace</i> • <i>Evakuační zavazadlo</i> 	

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě pozorování provede pokus na vybraných látkách ▪ popíše postup pokusu ▪ zhodnotí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomocí metru, váhy, odměrného válce a teploměru provede pokus zjišťování jednotek délky, hmotnosti, objemu a teploty ▪ vysvětlí postup a zhodnotí výsledek 	OSV, RSP, MEV, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zkoumání látek - porovnávání tvaru, velikosti, skupenství)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní fyzikální jednotky:</i> • <i>Délky, hmotnosti, objemu, teploty</i> 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

<i>Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše všechny základní části lidského těla ▪ vysvětlí vlastními slovy funkce vnitřních a smyslových orgánů ▪ důležité informace vyhledává v odborné literatuře 	EV, ZPŽ
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • Stavba lidského těla • Funkce vnitřních a smyslových orgánů 	

<i>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vznik a vývoj člověka ▪ uvede jednotlivé etapy lidského života ▪ řadí věkové kategorie podle věku na číselnou osu (pomocí kartiček) 	MuV, PM
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj jedince • Základy lidské reprodukce 	

<i>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předloží různé možnosti sestavení jídelníčku, o kterých společně diskutuje a zohledňuje podle možností rodiny a okolí ▪ podle obecných zásad a hygienických návyků popíše svůj denní režim 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podle znalostí o zdravé výživě a správného životního stylu sestaví jídelníček a popíše svůj denní režim ▪ uvede, jak čelit a vyrovnávat se se stresovými situacemi 	OSV, PL, MV, EV, ZPŽ, SRaSO, PH
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Denní režim • Jídelníček a zdravá výživa • Pitný režim • Pohybový režim 	<ul style="list-style-type: none"> • Denní režim a péče o zdraví • Zdravá výživa a pitný režim • Duševní a intimní hygiena 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná varování před nebezpečím mimořádných událostí ▪ popíše svou pozici v neznámém prostředí ▪ zhodnotí možné následky svého chování a bezdůvodného volání na tísňové linky ▪ aplikuje pravidla bezpečného chování v různých mimořádných situacích ▪ rozezná označení uzávěrů vody a plynu ▪ poskytne základní první pomoc ▪ přivolá pomoc k záchraně zraněného ▪ popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě, jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola ▪ zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole ▪ prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; ▪ bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty ▪ vybere bezpečné místo pro pohyb na kole ▪ v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě modelové situace vlastními slovy vyjadřuje, jak by se v dané situaci měl zachovat (živelná pohroma, ekologická katastrofa) ▪ bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty ▪ rozeznává další dopravní značky ▪ poznává vztahy účastníků silničního provozu ▪ odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci ▪ zná ohleduplné chování a osvojuje si ho ▪ snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu 	OSV, PL _v , MV, Ko, EV, ŽP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví</i> • <i>Požáry a jejich rizika</i> • <i>Spadlé elektrické vedení</i> • <i>Péče o zdraví a poskytování první pomoci</i> • <i>Rizika u vody, záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách</i> • <i>Výbava jízdního kola a cyklisty</i> • <i>Technika jízdy; přeprava zavazadel; Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)</i> • <i>Cyklista na silnici - znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění, vedení kola, vyjíždění do silnice, přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu</i> • <i>Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu</i> • <i>Plánování trasy a výbava na cestu; Cyklista v dopravních prostředcích; Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)</i> • <i>Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk v mimořádných situacích : nehoda, náhlá příhoda, povodeň, požár • Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku; Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici • Základní dopravní značky • Účastníci silničního provozu a vztahy mezi nimi • Nebezpečné situace a způsoby jejich řešení • Slušné chování a jednání mezi účastníky silničního provozu • Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel - vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

<i>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladu modelové situace předvede způsob odmítnutí návykové látky ▪ vlastními slovy vyjadřuje a zároveň posuzuje vliv drog, alkoholu a kouření na lidský organismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, proč je důležité se chránit před stykem s cizí krví ▪ uvede, jak se zachovat při nálezu injekční stříkačky a jiného nebezpečného materiálu ▪ na příkladu modelové situace předvede způsob odmítnutí návykové látky ▪ vlastními slovy vyjadřuje a zároveň posuzuje vliv drog, alkoholu a kouření na lidský organismus 	OSV, PH, ŘPRD, MUV, KD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Návykové látky: alkohol, cigarety, drogy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Návykové látky nebezpečí HIV (AIDS)</i> • <i>Návykové látky: alkohol, cigarety, drogy</i> 	

<i>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady z každodenního života a vysvětluje vliv na zdraví člověka ▪ popíše možnosti prevence 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, jak spolu souvisí termíny zdraví a prevence ▪ uvede možnosti, jak pečovat o své zdraví ▪ vysvětlí důležitost osobní a intimní hygieny 	OSV, PH, HPPE, SR
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Péče o zdraví</i> • <i>Prevence</i> • <i>Osobní, intimní a duševní hygiena</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Péče o zdraví a prevence</i> • <i>Osobní, intimní a duševní hygiena</i> 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný

Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže znalost důležitých telefonních čísel (150, 155,158,112) ▪ vysvětlí jejich použití ▪ na modelových situacích uvede postup řešení (úraz ve škole, úraz na ulici) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na modelových situacích demonstruje základní postupy první pomoci ▪ předvede znalost důležitých telefonních čísel (150,155,112,158) ▪ rozpozná a poskytne první pomoc při tepenném krvácení, zástavě dechu a srdeční činností ▪ vysvětlí rozdíl mezi nemocí a úrazem ▪ vysvětlí, jak se chránit před infekčními chorobami ▪ popíše vlastními slovy zásady zdravého životního stylu ▪ rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby ▪ v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem ▪ ošetří úrazy různého charakteru ▪ charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému ▪ rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár ▪ pozná zneužívající osobu, rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc 	OSV, ko, MEV, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc • Důležitá telefonní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc • Důležitá telefonní čísla • Modelové situace úrazů • Resuscitace – ukázka a nácvik • Nemoci – přenosné a nepřenosné; úrazy • Přenosné nemoci – HIV, AIDS, žloutenka • Výživa, sport • prevence rizik letních a zimních sportů, rizika otrav, jejich příčiny a příznaky, rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů • resuscitace (praktická ukázka, nácvik) • přivolání pomoci • hasicí přístroje (obecně) • způsoby chování při požárech, evakuace při požáru – nácvik; evakuační plán, úniková cesta • rizika a možné dopady • základy zvládnání stresových stavů • nebezpečí internetu 	

5.4.3 Přírodověda – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 1 + 1; povinný*Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na modelové situaci popíše způsob ohleduplného chování (k dospělým, starším lidem, nemocným, těhotným ženám) ▪ zdůvodní rozdíl mezi chováním k jedinci stejného věku a k dospělým	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech ze života popíše význam ohleduplného chování k druhému pohlaví	OSV, MV, MUV, LV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zásady slušného chování</i> • <i>Generační rozdíly</i> • <i>Vztahy chlapec – dívka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pohlavní rozdíly mezi chlapcem a dívkou</i> • <i>Vztahy mezi chlapcem a dívkou</i>	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět dějepis prezentuje žákům hlavní etapy historického vývoje lidstva. Důraz je přitom kladen na vývoj euroamerické civilizace a do souvislostí s ním uvedené národní dějiny (včetně dějin regionu). Dějepis se v přiměřené míře zabývá i vývojem významných mimoevropských civilizací a kultur. V hodinách dějepisu se žáci seznamují s politickými, společenskými, kulturními a hospodářskými aspekty dějin.

Dějepis by měl vést k uvědomění si historických kořenů naší současnosti, k pochopení toho, že výsledky činnosti našich předků (ať už pozitivní jako např. umělecká díla, nebo negativní, jako například devastace krajiny průmyslovou činností) nás obklopují na každém kroku. Zároveň by se měl žák naučit chápat význam historického a kulturního dědictví pro naši současnost (pochopit, že jsou tyto hodnoty nezbytnou součástí naší identity).

Cílem výuky dějepisu je výchova k pocitu spoluzodpovědnosti za současné i budoucí směřování naší společnosti a z toho vyplývající aktivní zájem o její aktuální problémy.

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně ve všech ročnících 2. stupně; v 9. ročníku čerpáme 1 disponibilní hodinu

Začleněná průřezová témata: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova

Metody práce: Žák by měl poznat různé zdroje informací, sloužících k poznání minulosti a z těchto zdrojů pak s náležitě kritickým přístupem čerpat. (Je tím míněna práce s literaturou, historickými mapami, internetem, analýza obrazových pramenů – dobových obrazů, fotografií, filmu apod.) V dějepise se využívá řady různých forem práce (například samostatné a skupinové práce žáků, referáty či seminární práce). K dalším součástem výuky dějepisu patří i tematické exkurze a projekty.

Pro zájemce nabízíme povinně volitelný nebo nepovinný předmět Dějepisný seminář v rozsahu 1 hodina týdně.

Práce v dějepise vede k vytváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky s informačními zdroji, které vedou k poznání dějin
- učí žáky kriticky posuzovat různé informační zdroje
- učí žáky pracovat s historickými texty, mapami, schémata a grafy
- učí žáky systematizovat informace a pojmy
- vede žáky k pochopení významu poznání lidských dějin

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémů
- vede žáka k přemýšlení o příčinách a důsledcích historických událostí
- k tomu, aby volil vhodné postupy k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka, aby srozumitelně formuloval své názory, aby se v písemném i ústním projevu vyjadřoval výstižně a kultivovaně
- učí žáka porozumět historickým skutečnostem a materiálům vhodně vyjádřit jejich obsah
- vede žáka, aby své komunikační dovednosti využíval ke kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vzájemné spolupráci
- učí žáky naslouchat názorům druhých a čerpat z nich poučení
- vede žáky k respektu a ohleduplnosti k lidem různých ras, náboženství a sociálního postavení

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáka chápat význam demokratických hodnot a složitý historický vývoj, na základě kterého k nim lidská společnost dospěla
- vede žáky k respektu k přesvědčení druhých
- vede žáky k uvědomění si nebezpečí ideologií, založených na nenávisti (např. rasové) a směřujících k totalitě
- vede žáky k úctě k historickému dědictví našich předků (např. k poznání nutnosti ochrany architektonických památek apod.)

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky pracovat se zdroji informací, které slouží k poznání minulosti (encyklopedie, učebnice, historické monografie, dějepisné atlasy, internet)

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní nutnost poznání historie ▪ Uvede příklady provázanosti historie se současností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní nutnost poznání historie ▪ Uvede příklady provázanosti historie se současností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní nutnost poznání historie ▪ Uvede příklady provázanosti historie se současností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní historické kořeny některých aktuálních problémů. 	VMEGS,JE,MuV,KD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Proč se učíme dějepis.</i> • <i>Pravěk a starověk – nejstarší období lidských dějin</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vytváření evropských států, šíření křesťanství a jeho podíl formování evropské kultury</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Novověk v evropských dějinách, vliv Evropy na vývoj v mimoevropských oblastech, formování moderní společnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ideologie a jejich vliv na historický vývoj.</i> 	

Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje typy pramenů pro poznání historie. ▪ Rozliší uložení pramenů v různých institucích. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje typy pramenů pro poznání historie. ▪ Rozliší uložení pramenů v různých institucích. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje typy pramenů pro poznání historie. ▪ Rozliší uložení pramenů v různých institucích. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje typy pramenů pro poznání historie. ▪ Rozliší uložení pramenů v různých institucích. 	OSV,RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prameny poznání minulosti.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prameny poznání minulosti (literární a úřední; knihtisk).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prameny poznání minulosti (fotografie a film).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prameny poznání minulosti (moderní typy pramenů – datová média apod.)</i> 	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na časovou osu zaznamenává správně časové údaje, uvede v chronologickém sledu hlavní epochy lidských dějin. ▪ Využívá legendy v historické mapě. ▪ Vyhledává údaje v historické mapě. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na časovou osu zaznamenává správně časové údaje, uvede v chronologickém sledu hlavní epochy lidských dějin. ▪ Využívá legendy v historické mapě. ▪ Vyhledává údaje v historické mapě. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na časovou osu zaznamenává správně časové údaje, uvede v chronologickém sledu hlavní epochy lidských dějin. ▪ Využívá legendy v historické mapě. ▪ Vyhledává údaje v historické mapě. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na časovou osu zaznamenává správně časové údaje, uvede v chronologickém sledu hlavní epochy lidských dějin. ▪ Využívá legendy v historické mapě. ▪ Vyhledává údaje v historické mapě. 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v čase a prostoru (časová osa, kalendář, letopočet, historické mapy).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v čase a prostoru (časová osa, kalendář, letopočet, historické mapy).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v čase a prostoru (časová osa, kalendář, letopočet, historické mapy).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v čase a prostoru (časová osa, kalendář, letopočet, historické mapy).</i> 	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší jednotlivé vývojové typy člověka. ▪ Popíše život lidí ve starší době kamenné ▪ Objasní vznik náboženství a umění. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	OSV, RSP, EV, ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PRAVĚK:</i> • <i>Starší doba kamenná.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posoudí vliv klimatických změn na změny způsobu života člověka. ▪ Porovná odlišnosti života lidí ve starší a mladší době kamenné. ▪ Vysvětlí důležitost objevu kovů a jejich zpracování pro vývoj lidské společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mladší doba kamenná.</i> • <i>Doba kovů.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný*Uvede příklady archeologických kultur na našem území.*

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V historické mapě vyhledá a pojmenuje významné archeologické lokality na našem území. 	▪	▪	▪	OSV, RSP, MuV, EP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Archeologické památky na našem území. 	•	•	•	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY*Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.*

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje a na mapě vyhledá asijské a africké toky významné pro vznik starověkých civilizací. ▪ Popíše přírodní poměry daných oblastí. ▪ Objasní příčiny vzniku států. ▪ Vysvětlí změny v životě lidí. ▪ Porovná různé systémy náboženství. 	▪	▪	▪	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší civilizace – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina. 	•	•	•	

Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná původ a účel některých architektonických památek. ▪ Seznámí se s některými typy písma a literárními památkami starověkých civilizací. 	▪	▪	▪	VMEGS, JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pyramidy a zikkuraty. • Vývoj a typy písma. 	•	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá na mapě, časově zařadí a vysvětlí přínos nejstarších řeckých civilizací pro další vývoj. ▪ S pomocí mapy zhodnotí vliv přírodních podmínek Řecka na způsob života jeho obyvatel. ▪ Popíše vznik a vzestup křesťanského náboženství v římské říši. ▪ Doloží příčiny rozpadu a zániku římské říše na příkladech. ▪ Zhodnotí přínos římské kultury pro evropskou civilizaci. 	▪	▪	▪	VDO, PD, VMEGS, JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Krétsko-mykénská kultura. • Přírodní podmínky Řecka. • Život ve starověkém Řecku. • Řecká a helénistická kultura. • Vznik křesťanství. • Římská kultura a civilizace. 	•	•	•	

Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná odlišný způsob uspořádání společnosti a rozdíly v životě obyvatel vybraných řeckých městských států. ▪ Objasní příčiny a důsledky změn forem vlády ve starověkém Římě (od republiky k císařství). 	▪	▪	▪	VDO, PD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Sparta a Athény. • Vznik a vývoj starověkého Říma. 	•	•	•	

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na mapě raně středověké Evropy ▪ Popíše osídlení Evropy ▪ Vymezí základní formy organizace společnosti jednotlivých etnik 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • Stěhování národů. • Osídlení Evropy. 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

<i>Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše vznik a počáteční vývoj jednotlivých států ▪ Objasní pojem lení systém na modelu vzniku Franské říše jako typického raně středověkého státu ▪ Pojmenuje základní rysy Arabské říše ▪ Popíše vznik islámu a uvede jeho základní myšlenky ▪ Ozřejmí základní rysy Byzantské říše ▪ Porovná architekturu a umění jednotlivých oblastí ▪ Popíše vznik dalších západoevropských a východoevropských států 	▪	▪	VMEGS,JE
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Byzantská říše.</i> • <i>Franská říše.</i> • <i>Arabská říše.</i> • <i>Vikingové.</i> • <i>Vznik evropských států.</i> 	•	•	

<i>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše první státní útvary na našem území ▪ Porovná vztah jednotlivých států k ostatním zvláště pak k Franské říši ▪ Ozřejmí vliv Konstantina a Metoděje na vývoj států a kultury na našem území ▪ Objasní zánik Velké Moravy ▪ Charakterizuje vývoj českého státu v době vrcholného středověku ▪ Zhodnotí přínos posledních Přemyslovců a Lucemburků vývoji českému státu 	▪	▪	VMEGS,JE
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sámova říše.</i> • <i>Velká Morava.</i> • <i>Počátky českého státu.</i> • <i>Vrchol českého státu za Přemyslovců.</i> • <i>Poslední Přemyslovců.</i> • <i>Lucemburkové a Karel IV.</i> 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v základních pojmech křesťanského učení ▪ Ozřejmí vliv křesťanství a víry na život středověkého člověka ▪ Popíše organizaci církve ▪ Charakterizuje šíření křesťanství ▪ Porovná křesťanství a islám, popřípadě i jiné věrouky ▪ Popíše vztah mezi církevní a světskou mocí ▪ Objasní vývoj evropských států 	▪	▪	VMEGS,JE
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Křesťanství v raném středověku.</i> • <i>Křížové výpravy.</i> • <i>Vývoj evropských států.</i> 	•	•	

Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje socio-ekonomickou situaci vrcholného středověku ▪ Definuje jednotlivé vrstvy společnosti ▪ Na příkladech románské a gotické kultury uvede jejich charakteristické rysy 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zemědělství, řemeslná výroba a obchod.</i> • <i>Vznik měst.</i> • <i>Struktura středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev.</i> • <i>Románská kultura.</i> • <i>Gotická kultura.</i> 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

<i>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní počátek renesance a humanismu ▪ Popíše charakteristické znaky renesance a humanismu ▪ Vysvětlí vliv renesance a humanismu na vývoj společnosti ▪ Uvede příklady rozporu mezi učením a vlastním životem církve ▪ Stručně charakterizuje jednotlivé reformační proudy ▪ Orientuje se v základních pojmech reformace a protireformace ▪ Objasní cíle reformace a protireformace 	▪	▪	OSV,RSP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Humanismus a renesance.</i> • <i>Reformace.</i> • <i>Protireformace.</i> 	•	•	

<i>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na příkladu Jana Husa demonstruje snahu o nápravu církve ▪ Objasní příčiny vzniku husitského hnutí ▪ Popíše průběh husitského hnutí ▪ Uvede významné osobnosti a jejich přínos ▪ Ozřejmí vývoj husitského hnutí ▪ Zhodnotí význam husitského hnutí pro český politický, církevní a kulturní život 	▪	▪	OSV,HPPE
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Česká společnost v době předhusitské.</i> • <i>Jan Hus.</i> • <i>Husitství.</i> • <i>Vláda Jiřího z Poděbrad.</i> 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

<i>Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na mapě světa ▪ Uvede příčiny zámořských cest ▪ Popíše vývoj námořních cest ▪ Hodnotí důsledky zámořských objevů pro Evropu, ale i pro civilizace Asie, Afriky a Ameriky 	▪	▪	VMEGS,JE,EV,ŽP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vznik evropských mocností.</i> • <i>Zámořské objevy.</i> • <i>Postup Turků do Evropy.</i> • <i>Civilizace světa.</i> 	•	•	

<i>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje období vlády Jagellonců v českých zemích a okolnosti nástupu Habsburků na český trůn ▪ Uvede příčiny a důsledky hlavních konfliktů v Evropě 16. století 	▪	▪	OSV,RSP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jagellonci na českém trůně.</i> • <i>Nástup Habsburků na český trůn.</i> • <i>Česká kultura 16. století.</i> • <i>Sjednocení ruského státu.</i> • <i>Nizozemský odboj proti španělské nadvládě.</i> • <i>Obrana proti Habsburkům v západní Evropě.</i> 	•	•	

<i>Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní příčiny stavovského povstání v Čechách ▪ Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky třicetileté války 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Boj českých stavů proti habsburským panovníkům.</i> • <i>Třicetiletá válka.</i> • <i>České země za třicetileté války.</i> 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše příčiny, průběh a důsledky anglické revoluce ▪ Vysvětlí rozdíly mezi vládními systémy některých evropských států ▪ Charakterizuje způsob vlády Ludvíka XIV. v oblasti zahraniční politiky, hospodářství a kultury 	▪	VDO, OOSS, VMEGS, JE
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Anglická revoluce.</i> • <i>Francie za vlády</i> 	•	

Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí původ a základní znaky barokního slohu ▪ Na obrázcích rozezná některé znaky barokních staveb ▪ Vyjmenuje nejvýznamnější představitele barokního umění v Evropě i u nás ▪ Vysvětlí rozdíly mezi klasicismem a romantismem, uvede základní charakteristiky ▪ Charakterizuje směry v umění a jejich nejvýznamnější představitele 2. poloviny 19. a počátku 20. století 	▪	VMEGS, JE
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Barokní kultura v Evropě a českých zemích.</i> • <i>Klasicismus a romantismus.</i> • <i>Kultura ve 2. pol. 19. a na počátku 20. století.</i> 	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

<i>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní počátek renesance a humanismu ▪ Popíše charakteristické znaky renesance a humanismu ▪ Vysvětlí vliv renesance a humanismu na vývoj společnosti ▪ Uvede příklady rozporu mezi učením a vlastním životem církve ▪ Stručně charakterizuje jednotlivé reformační proudy ▪ Orientuje se v základních pojmech reformace a protireformace ▪ Objasní cíle reformace a protireformace 	▪	▪	OSV,RSP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Humanismus a renesance.</i> • <i>Reformace.</i> • <i>Protireformace.</i> 	•	•	

<i>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na příkladu Jana Husa demonstruje snahu o nápravu církve ▪ Objasní příčiny vzniku husitského hnutí ▪ Popíše průběh husitského hnutí ▪ Uvede významné osobnosti a jejich přínos ▪ Ozřejmí vývoj husitského hnutí ▪ Zhodnotí význam husitského hnutí pro český politický, církevní a kulturní život 	▪	▪	OSV,HPPE
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Česká společnost v době předhusitské.</i> • <i>Jan Hus.</i> • <i>Husitství.</i> • <i>Vláda Jiřího z Poděbrad.</i> 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na mapě světa ▪ Uvede příčiny zámořských cest ▪ Popíše vývoj námořních cest ▪ Hodnotí důsledky zámořských objevů pro Evropu, ale i pro civilizace Asie, Afriky a Ameriky 	▪	▪	VMEGS, JE, EV, ŽP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik evropských mocností. • Zámořské objevy. • Postup Turků do Evropy. • Civilizace světa. 	•	•	

Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje období vlády Jagellonců v českých zemích a okolnosti nástupu Habsburků na český trůn ▪ Uvede příčiny a důsledky hlavních konfliktů v Evropě 16. století 	▪	▪	OSV, RSP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • Jagellonci na českém trůně. • Nástup Habsburků na český trůn. • Česká kultura 16. století. • Sjednocení ruského státu. • Nizozemský odboj proti španělské nadvládě. • Obrana proti Habsburkům v západní Evropě. 	•	•	

Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní příčiny stavovského povstání v Čechách ▪ Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky třicetileté války 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • Boj českých stavů proti habsburským panovníkům. • Třicetiletá válka. • České země za třicetileté války. 	•	•	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše příčiny, průběh a důsledky anglické revoluce ▪ Vysvětlí rozdíly mezi vládními systémy některých evropských států ▪ Charakterizuje způsob vlády Ludvíka XIV. v oblasti zahraniční politiky, hospodářství a kultury 	▪	VDO, OOSS, VMEGS, JE
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Anglická revoluce.</i> • <i>Francie za vlády</i> 	•	

Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí původ a základní znaky barokního slohu ▪ Na obrázcích rozezná některé znaky barokních staveb ▪ Vyjmenuje nejvýznamnější představitele barokního umění v Evropě i u nás ▪ Vysvětlí rozdíly mezi klasicismem a romantismem, uvede základní charakteristiky ▪ Charakterizuje směry v umění a jejich nejvýznamnější představitele 2. poloviny 19. a počátku 20. století 	▪	VMEGS, JE
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Barokní kultura v Evropě a českých zemích.</i> • <i>Klasicismus a romantismus.</i> • <i>Kultura ve 2. pol. 19. a na počátku 20. století.</i> 	•	

MODERNÍ DOBA

Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše příčiny vypuknutí, charakter a důsledky první světové války ▪ Za pomoci mapy osvětlí změny uspořádání Evropy, které válka přinesla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s technickými objevy zneužitými v první a druhé světové válce ▪ Porovná ničivé důsledky těchto válečných konfliktů 	MuVLV
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>První světová válka.</i> • <i>Ruské revoluce.</i> • <i>Vznik ČSR.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Důsledky první světové války, poválečné uspořádání světa.</i> 	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

<i>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ Seznámí se s klady a nedostatky versaillesko-washingtonského systému	VMEGS
učivo	•	•	•	• Vznik versaillesko-washingtonského mírového systému. • Malá dohoda.	

<i>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších politických a ekonomických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ Vysvětlí příčiny vzniku totalitních systémů po 1. světové válce v návaznosti na poznání hospodářských a kulturních důsledků války ▪ Rozliší a vysvětlí pojmy komunismus, fašismus, nacismus, nacionalismus ▪ Ve stručném přehledu shrne průběh vzniku a nastolení totalitních systémů ▪ Posoudí dopad těchto systémů na život jednotlivých skupin obyvatel	VDO, PD, VMEGS, JE, MuV, EP
učivo	•	•	•	• Vznik SSSR, nástup J.V. Stalina. • Fašistický převrat v Itálii, Španělsku, nacismus v Německu.	

<i>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ Seznámí se stručně s průběhem 2.sv. války ▪ Zhodnotí důsledky druhé světové války pro vývoj ve světě, Evropě	VMEGS,JE,MuV, EP
učivo	•	•	•	• Druhá světová válka. • Holocaust.	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný

Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jejich vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se se vznikem a politickým uspořádáním Československa po 1.sv. válce ▪ Vyhledá informace a zpracuje přehled o kulturním a hospodářském rozvoji první republiky ▪ Na základě dat vyvodí příčiny rozpadu Československa a její okupace Německem ▪ Seznámí se s vývojem v Československu po druhé světové válce 	VDO, PD, VMEGS, JE
učivo	•	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj v Československu 1918-1939, politický systém, hospodářství, kultura. • Naše země za okupace. • Druhá světová válka – průběh. 	

ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SE SVĚT

Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojmy: bipolární svět, studená válka, železná opona ▪ Uvede příklad tzv. zástupných válek 	VMEGS, JE
učivo	•	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • Důsledky 2.sv. války. • Vznik bipolárního světa. • Studená válka. 	

Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná vznik a funkci hospodářských a vojenských uskupení v rozděleném světě ▪ Seznámí se s procesem uvolňování napětí a vysvětlí příčiny ukončení studené války a rozpadu socialistické soustavy 	VDO, OOSS, PD, VMEGS, JE
učivo	•	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • NATO. • Vznik EU. 	

5.5.1 Dějepis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 2, 1+1; povinný*Posoudí postavení rozvojových zemí.*

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ Získá informace o rozpadu koloniálního panství některých velmocí a o dalším vývoji v zemích třetího světa	MuV, KD , PM
učivo	•	•	•	• <i>Rozpad koloniálního systému.</i>	

Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ Vyhledává informace o současných konfliktech ve světě a hodnotí je na základě poznatků a vlastních zkušeností	MuV, KD , PM, EV, ŽP
učivo	•	•	•	• <i>Problémy současného světa.</i>	

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti celků:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Časová dotace vyučovacího předmětu je ve všech ročnících druhého stupně po 1 vyučovací hodině týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, žáci nejsou děleni. Při výuce je využíváno metod skupinové práce, problémového vyučování, dramatické výuky, výtvarného zpracování problému. Využíváme také dostupnou audiovizuální techniku a obrazový materiál.

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do lidské společnosti. Žák má poznat sociální i kulturní hlediska demokratické společnosti a společenské jevy, které se promítají do každodenního života. Zaměřuje se na utváření pozitivních postojů občana a rozvíjí vědomí sounáležitosti k evropskému a civilizačnímu kulturnímu okruhu. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet tato řešení a vyvozovat závěry, které budou schopni aplikovat v reálném životě.

Předmět otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí, vede k pochopení vlastního jednání i jednání druhých. Seznamuje žáky se vztahy v rodině i širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení občana do života společnosti. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Do předmětu Výchova k občanství jsou zařazena následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Výchova demokratického občana

Při práci v hodinách je kladen důraz především na slovní projev a spolupráci žáků ve skupinách, které jsou tvořeny bez výběru tak, aby pracovali méně nadaní žáci s nadanými a učili se tak vzájemně si pomáhat a respektovat názory druhých, ale nést také odpovědnosti za svůj vlastní názor a rozhodnutí.

Práce v předmětu občanská výchova vede k vytváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům informace, které vedou k jejich orientaci v sociální realitě
- umožňuje žákům pracovat s materiály, z nichž čerpají nové zdroje poznatků
- vede žáky k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí
- seznamuje žáky se vztahy v rodině, v širších společenstvích, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí
- učí žáky kriticky posuzovat různé informační zdroje
- učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory a chování
- rozvíjí občanské a právní vědomí žáka
- posiluje odpovědnost žáka za aktivní účast na životě demokratické společnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení problémů a napomáhá žákům hledat nová řešení
- zadává žákům problémové úkoly k posílení schopnosti využívat vlastních zkušeností
- umožňuje žákům pracovat ve skupinách a vyjadřovat své myšlenky
- vede žáky k tomu, aby volili vhodné postupy k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby srozumitelně formulovali své názory, aby se vyjadřovali kultivovaně a srozumitelně
- zařazuje diskusní kroužky a besedy
- vede žáky k tomu, aby své komunikativní dovednosti využívali ke kvalitní spolupráci s ostatními
- učí žáky využívat různorodé texty společenského charakteru

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a k přiměřenému prosazování ve skupině
- učí žáky naslouchat názorům druhých a čerpat z nich poučení
- klade důraz na vznik a respektování pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby jako osobnosti byli zodpovědní za svůj život a byli bytosti ohleduplné a schopné ochotně pomoci ostatním v různých životních situacích
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- vede žáky k respektu a ohleduplnosti k lidem různých ras, náboženství a sociálního postavení
- upřednostňuje pozitivní formy chování žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání
- učí žáky pracovat se zdroji informací, které slouží k poznání společenských jevů (encyklopedie, učebnice, masmédia)
- buduje v žácích pozitivní postoje k hodnotám společnosti
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

5.5.2 Občanská výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

<i>Objasní účel státních symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ pojmenuje stát. symboly a objasní způsoby jejich používání	▪	▪	MeV, KČPPMS , FVM
učivo	•	• Naše rodina, vlast, náš region	•	•	

<i>Zdůvodňuje nepřijat. vandalské chování a aktivně proti němu vystupuje</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ uvědomuje si nepřijatelnost vandalismu	▪	▪	OSV, ŘPRD , HPPE
učivo	•	• Majetek, vlastnictví, hospodaření	•	•	

<i>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty řeší nenásilným způsobem</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ aplikuje získané znalosti o vhodném chování v životě	▪	▪	OSV, MV , Ko , KaK , ŘPRD
učivo	•	• Život ve společnosti	•	•	

<i>Zhodnotí nabídku kult. institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ porovnává nabídku různých kulturních institucí	▪	▪	MuV, KD, MeV, FVM,
učivo	•	• Kulturní dědictví	•	•	

<i>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ kriticky posuzuje mediální informace	▪	▪	MeV, KČPPMS , FVM
učivo	•	• Kulturní dědictví	•	•	

<i>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních. úkolů a dosahování cílů v rodině, škole, obci</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ uvědomuje si přínos spolupráce lidí při řešení společenských problémů	▪	▪	OSV, Ko , ŘPRD
učivo	•	• Naše škola, obec, náš region, naše vlast	•	•	

5.5.2 Občanská výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

<i>Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ uvědomuje si význam lidské solidarity	▪	MuV, PM, PSSS
učivo	•	•	• Člověk hledající sám sebe	•	

<i>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ objasní potřebu lidské tolerance	▪	MuV, KD, LV, EP, PM, PSSS
učivo	•	•	• Člověk a občanský život	•	

<i>Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí, zaujme aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ Vysvětlí nebezpečí netolerantního chování	▪	MuV, EP, PM, PSSS
učivo	•	•	• Člověk a občanský život	•	

<i>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ pojmenuje stát. symboly a objasní způsoby jejich používání	▪	▪	MuV, EP, PM, PSSS
učivo	•	• Naše rodina, vlast, náš region	•	•	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

<i>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ Snaží se o realistické poznání a hodnocení vlastní osobnosti	▪	OSV, RSP, SaS, SRaSO, HPPE
učivo	•	•	• Člověk hledající sám sebe	•	

<i>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek v životě	▪	OSV, RPRD
učivo	•	•	• Člověk hledající sám sebe	•	

5.5.2 Občanská výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

<i>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	Definuje pojem charakter, uvede význam pěstování zdraví a sebedůvěry	▪	OSV, SaS , SRaSO , RPRD
učivo	•	•	• Člověk hledající sám sebe	•	

<i>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ kriticky hodnotí své chování a jednání	▪	OSV, RSP , SaS , SRaSO , PH
učivo	•	•	• Člověk a citový život	•	

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

<i>Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ vyjmenuje zásady hospodaření	▪	▪	▪	OSV, HPPE
učivo	• Majetek, hospodaření, vlastnictví	•	•	•	

<i>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede příklady</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ vysvětlí různé formy vlastnictví	▪	▪	OSV, HPPE
učivo	•	• Majetek, vlastnictví, hospodaření	•	•	

<i>Vysvětlí funkci bank, jaké služby nabízejí občanům</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ vysvětlí funkci banky	▪	▪	
učivo	•	• Majetek, vlastnictví, hospodaření	•	•	

<i>Rozlišuje, z kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příkl. dávek a příspěvků, které ze stát. rozpočtu získávají občané</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ objasní funkci státního rozpočtu	▪	▪	VDO, OOSS
učivo	•	• Majetek, vlastnictví, hospodaření	•	•	

5.5.2 Občanská výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ Chápe význam výroby a služeb v lidské společnosti	▪	OSV, KaK, VDO, OOSS
učivo	•	•	• Stát a hospodářství	•	

Na příkladu kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ Popíše podstatu fungování trhu	▪	OSV, KaK
učivo	•	•	• Stát a hospodářství	•	

STÁT A PRÁVO

Rozlišuje nejčastější formy států, na příkl. porovná jejich znaky

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ definuje nejčast. typy a formy států	▪	▪	VDO, PD
učivo	•	• Stát a právo	•	•	

Rozlišuje a porovnává úkoly složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí, uvede příkl. institucí a orgánů, které se podílí na správě obcí, kraje, státu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ rozlišuje složky státní moci ČR	▪	VDO, OOSS
učivo	•	•	• Stát a právo	•	

Objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ uvědomuje si výhody demokrat. způsobu řízení státu	▪	▪	VDO, POPŽ, PD
učivo	•	• Stát a právo	•	•	

Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokrat. společ., uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ popíše způsob voleb v demokratickém státě	▪	▪	VDO, OOSS, POPŽ, PD
učivo	•	• Stát a právo	•	•	

5.5.2 Občanská výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ Uvědomuje si svá práva a nutnost respektovat práva ostatních lidí	▪	VDO, PD, VMEGS, ES, MuV, LV, PSSS
učivo	•	•	• Člověk a občanský život	•	

Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnické, pracovní

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ objasní význam právní úpravy vztahů lidí ve společnosti	OSV, MV, Ko
učivo	•	•	•	• Člověk a právo	

Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky a uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ uvede příklady smluv upravujících občansko-právní vztahy	OSV, ŘPRD
učivo	•	•	•	• Člověk a právo	

Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ uvědomuje si rizika porušování práva	OSV, HPPE, VDO, OOSS
učivo	•	•	•	• Člověk a právo	

Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestné činnosti

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ vyjmenuje orgány právní ochrany a jejich úkoly	VDO, OSŠ, OOSS
učivo	•	•	•	• Člověk a právo	

Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek, trestný čin a uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ rozlišuje přestupek od trestného činu	VDO, OSŠ, OOSS
učivo	•	•	•	• Člověk a právo	

5.5.2 Občanská výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Uvede některé globální problémy součas., vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hl. příčiny a možné důsledky na život

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ definuje některé globální problémy a jejich hl. příčiny a důsledky	▪	▪	▪	VMEGS, ES, EV, ZPŽ , ŽP , VČP
učivo	• Globální problémy lidstva	•	•	•	

Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úroveň v obci a regionu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ aplikuje globální problémy na lokální úroveň v obci a regionu	▪	▪	▪	EV, ZPŽ , ŽP , VČP,
učivo	• Globální problémy lidstva	•	•	•	

Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenním životě občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ osvojuje si práva občanů ČR v rámci EU, popíše vliv začlenění ČR do EU	VMEGS, ES, OES, JE, MuV, PM
učivo	•	•	•	• Nadnárodní společenství	

Uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ reprodukuje význam některých mezinárodních společenství a organizací	VMEGS, ES, OES , JE, MuV, PM , PSSS
učivo	•	•	•	• Nadnárodní společenství	

Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ popíše některé projevy globalizace	VMEGS, ES , OES
učivo	•	•	•	• Nadnárodní společenství	

Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

ročník	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ uvede příklady mezinár. terorismu	VMEGS, ES, OES, MuV, KD, EP , PM, PSSS
učivo	•	•	• Nadnárodní společenství	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis). Při výuce zdůrazňujeme: poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikace v běžném životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Důležité je také objevovat a rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Ve vzdělávacím oboru fyzika směřujeme výuku zejména k:

Podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí na příkladech těles, různých forem energie a jejich vzájemného ovlivňování s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;

Vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;

Získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 6., 7., 8. a 9. ročníků na II. stupni základní školy. V každém ročníku se vyučuje ve 2-hodinové týdenní dotaci (v 6. a 9. ročníku je k jedné hodině přidána jedna hodina disponibilní). Vyučování fyziky probíhá podle potřeby a charakteru probíraného učiva ve specializované učebně fyziky, popř. v kmenových třídách. Nad rámec běžného vyučování jsou též zařazovány tematické exkurze či projekty rozvíjející samostatnou práci i spolupráci ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu fyziky

Výuka fyziky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka
- učíme žáka zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- učíme žáka různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- využíváme všech dostupných učebních pomůcek a poukazuje na jejich možnosti využití
- předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů, popř. další zdroje (internet aj.)

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, pomáháme hledat další řešení

- učíme přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti, či zákonitosti přírodních faktů
- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů a přírodovědných zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně
- vedeme žáky k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- vedeme žáky k umění naslouchat, respektovat názory druhých, konfrontovat vlastní názory s ostatními

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vedeme žáka k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyziky
- učíme zodpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty, skupinové práce, PC výukové programy
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce a zodpovědnost za ni
- vedeme žáky k sebehodnocení jejich práce
- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

LÁTKY A TĚLESA

<i>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší na příkladech těleso a látku ▪ určí druh látky a charakterizuje rozdíly mezi jejich vlastnostmi ▪ vyjádří hodnotu veličiny číselnou hodnotou a správnou jednotkou. ▪ rozliší fyzikální veličinu od fyzikální jednotky ▪ převádí používané jednotky dané veličiny ▪ určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny ▪ změří délku předmětu vhodným měřidlem ▪ změří hmotnost tělesa na vahách ▪ převádí správně jednotky hmotnosti ▪ změří objem kapaliny odměrným válcem ▪ vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objem ▪ změří čas a zapíše výsledek ▪ vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální veličiny a jejich vlastnosti (délka, hmotnost, objem, čas, mezinárodní soustava jednotek) 				

<i>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší na příkladech těleso a látku ▪ určí druh látky a charakterizuje rozdíly mezi jejich vlastnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, z čeho se skládají látky ▪ určí druh látky a charakterizuje rozdíly mezi jejich vlastnostmi 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • z čeho jsou předměty kolem nás (látky a tělesa, vlastnosti látek, vlastnosti těles) 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, ion) • na základě částicového složení látek charakterizuje jejich vlastnosti 			

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0*Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ změří teplotu, určí rozdíl z naměřených hodnot ▪ uvede jednotky teploty ▪ popíše princip teploměru a uvede některé typy teploměrů ▪ předpoví, zda se délka či objem při změně teploty zmenší nebo zvětší a využije toho při řešení problémů. ▪ sestrojí z naměřených hodnot graf. 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>teplota</i> • <i>měření teploty (jak pracuje teploměr)</i> 				

Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí hustotu látky z naměřených hodnot ▪ uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty ▪ vyhledá hustotu v tabulkách 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>hustota (určování hustoty látek, výpočet hustoty)</i> 				

POHYB TĚLES, SÍLY*Změří velikost působící síly*

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ změří velikost síly a určí její směr 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>znázornění a měření síly</i> 				

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí pomocí olovnice svislý směr znázorní sílu orientovanou úsečkou ▪ stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou určí změny při působení síly na těleso ▪ využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch ▪ aplikuje poznatky o tření při řešení jednoduchých úloh z praxe ▪ určí v konkrétní situaci, jaké síly působí na těleso a jejich výslednici ▪ určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poznáváme sílu a její účinky</i> • <i>směr svislý a vodorovný</i> • <i>gravitace, gravitační síla, gravitační pole</i> • <i>gravitace ve vesmíru</i> • <i>účinky síly</i> • <i>tření, třecí síla – smykové tření, ovlivňování vlastnosti třecí síly v praxi</i> • <i>skládání sil</i> 				

Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní podstatu prvního pohybového zákona ▪ objasní podstatu druhého pohybového zákona ▪ objasní podstatu třetího pohybového zákona použije znalosti pohybových zákonů při objasňování běžných situací 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Newtonovy pohybové zákony (zákon setrvačnosti, zákon síly, zákon akce a reakce)</i> 				

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

<i>Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ experimentálně určí polohu těžiště ▪ charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly tělesa ▪ určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení a její moment ▪ vyjádří rovnováhu na páce a kladce pomocí momentu sil ▪ objasní funkci páky, kladky v praxi ▪ porovná kladku pevnou a volnou, kladkostroj ▪ objasní princip nakloněné roviny 				OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rovnovážná poloha těles, otáčivé účinky síly (páka, kladka, nakloněná rovina)</i> 				

<i>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhodne, zda je dané těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu ▪ změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohyb těles (klid a pohyb tělesa, trajektorie a dráha, druhy pohybu – křivočarý, přímočarý, rovnoměrný, nerovnoměrný, rychlost, výpočet dráhy a času, průměrná rychlost)</i> 			

<i>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů ▪ určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas znázorní grafem závislost dráhy pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohyb těles (rychlost, výpočet dráhy a času, průměrná rychlost), grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase</i> 			

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

<i>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly ▪ vysvětlí vznik hydrostatického tlaku ▪ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • o kapalinách a plynech (tlak, vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, přenos tlaku v pevných látkách a kapalinách, spojené nádoby) • Pascalův zákon, hydraulická zařízení 			

<i>Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr ▪ vysvětlí vznik hydrostatického tlaku ▪ porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso v kapalině potopí, bude se vznášet nebo plovat ▪ uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou ▪ vysvětlí vznik atmosférického tlaku a popíše způsob jeho měření ▪ určí, zda bude v nádobě podtlak či přetlak ▪ objasní pojem vztlaková síla v atmosféře, uvede příklady praktického užití ▪ objasní vliv změn atmosférického tlaku na počasí 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • o kapalinách a plynech (hydrostatický tlak, hydraulický lis, vztlaková síla, Archimédův zákon, plování těles) • tlak v plynech (mechanické vlastnosti plynů, atmosférický tlak) 			

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

ENERGIE

<i>Určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší na konkrétních příkladech, kdy se práce koná a kdy nekoná, které těleso koná práci ▪ uvede hlavní jednotku práce a výkonu ▪ porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem ▪ porovná velikost dvou různých prací 	!	OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK EV: ZPŽ, ŽP, VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • energie (práce, polohová energie, pohybová energie, přeměny mechanické energie, výpočet práce na páce, kladce, nakloněné rovině) 		

<i>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí ▪ určí výkon z práce a času porovná velikost dvou různých výkonů 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK EV: ZPŽ, ŽP, VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • práce, výkon, přeměny mechanické energie 		

<i>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ při řešení problémů a úloh užívá vztahy pro výpočet polohové a pohybové energie ▪ na konkrétních příkladech vysvětlí vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie, vztah mezi vykonanou prací a změnou energie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota ▪ objasní vnitřní energii tělesa jako celkovou energii všech jeho částic ▪ vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou 	OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK EV: ZPŽ, ŽP, VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • přeměny mechanické energie, účinnost, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<ul style="list-style-type: none"> • teplo a vnitřní energie, vnitřní energie tělesa, změna vnitřní energie při konání práce a při tepelné výměně • šíření tepla (proudění tepla, vedení tepla, tepelné záření) • změny skupenství (skupenství a vnitřní energie, teplota tání a tuhnutí, tání tuhnutí a tepelná výměna, skupenské teplo tání, vypařování, var, kapalnění) 	

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí využívání energetických zdrojů a vliv na životní prostředí ▪ objasní pojmy – jaderná síla, jaderná energie ▪ určí, co udává protonové a nukleové číslo ▪ vysvětlí pojem – řetězová reakce ▪ vysvětlí princip jaderného reaktoru 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK VMEGS: JE EV: ZPŽ, ŽP, VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • energie v denním životě, jaderná energie (stavba atomu, jak se projevují některé vlastnosti atomu, radioaktivita, štěpení jader atomu, jaderná elektrárna, využití jaderné energie) • ochrana lidí před radioaktivním zářením 		

Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem						
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata	
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ v konkrétních úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně ▪ vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity <ul style="list-style-type: none"> ▪ některých látek a vysvětlí její význam v praxi ▪ dokáže určit množství přijatého nebo odevzdaného tepla, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty ▪ rozpozná v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením) ▪ rozpozná změny skupenství ve svém okolí ▪ určí skupenské teplo tání ▪ uvede příklady (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace, desublimace) 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK EV: ZPŽ, ŽP, VČP
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • šíření tepla • změny skupenství, • hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny 		

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

<i>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje zdroje světla ▪ objasní rozklad bílého světla, vysvětlí vznik duhy ▪ vysvětlí, čím je dána barva tělesa ▪ využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu ▪ vyhledá rychlosti světla v tabulkách ▪ vysvětlí měsíční fáze a zatmění Slunce a Měsíce ▪ využívá zákona odrazu k nalezení obrazu v rovinném zrcadle ▪ pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>světelné jevy (světlo a světelné zdroje, barva světla, přímočaré šíření světla, měsíční fáze, odraz světla, zobrazení zrcadly)</i> 			

<i>Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, proč dochází k lomu světla a kam ▪ rozpozná spojku a rozptylku ▪ popíše, jak se chovají paprsky význačného směru u zrcadel i čoček ▪ objasní krátkozrakost a dalekozrakost a zná způsob jak tyto chyby korigovat 			OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo		<ul style="list-style-type: none"> • <i>lom světla</i> • <i>čočky</i> • <i>oko a optické přístroje</i> • <i>zobrazení tenkou spojkou a rozptylkou</i> 			

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše způsob, jak zeledrovat tělesa ▪ určí, jak na sebe zeledrovaná tělesa budou působit ▪ ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole ▪ uvede příklady zdrojů el. napětí ▪ objasní podstatu elektrického proudu a určí jeho směr v el. obvodu ▪ uvede hlavní jednotku el. napětí a proudu ▪ naučí se měřit el. napětí a proud <p>sestaví jednoduchý a rozvětvený el. obvod podle schématu porovná celkový odpor při paralelním a sériovém zapojení</p>		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>odkud se bere elektřina</i> • <i>el. náboj, elektrická síla, elektrování těles, el. pole, el. napětí, chemické zdroje stejnosměrného napětí,</i> • <i>el. proud, jak znázorňovat jednotlivá zapojení, zapojení měřících přístrojů</i> 		

Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru ▪ určí transformační poměr a uvede příklady transformace nahoru a dolů ▪ popíše využití transformátoru v rozvodné síti ▪ popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem ▪ vysvětlí význam uzemnění ▪ řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními ▪ naučí se měřit el. napětí a proud 	!	OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>příkon, práce el. proudu, tepelné účinky el. proudu</i> • <i>souvislost elektřiny a magnetismu</i> • <i>jak se vyrábí elektřina.</i> • <i>transformátor</i> • <i>el. proud, jak znázorňovat jednotlivá zapojení, zapojení měřících přístrojů</i> 		

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

<i>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastnosti</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší pokusem vodič a izolant ▪ charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech, v kapalinách, plynech, v polovodičích jako usměrněný pohyb volných el. nabitých částic 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • vodiče a nevodiče el. proudu, vodivost pevných látek, kapalin a plynů, vodivost v různých látkách 		

<i>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí funkci pojistky v daném obvodu ▪ určí spotřebu el. proudu ▪ ověří tepelné účinky el. proudu ▪ uvede příklady tepelných spotřebičů ▪ při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon ▪ určí póly a popíše magnetické pole tyčového magnetu a Země ▪ pokusem prokáže existenci magn. pole kolem cívky s el. proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech ▪ objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí ▪ objasní vznik střídavého proudu uvede konkrétní případ z praxe o využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • souvislost elektřiny a magnetismu • magnetické pole trvalého magnetu, magnetická síla, magnetické pole Země, elektromagnet, elektromagnetická indukce, jak se vyrábí elektřina 		

5.6.1 Fyzika – 2. stupeň – dotace: 6. a 9. ročník 1 + 1, 7. a 8. ročník 2 + 0

Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí výsledný odpor, proud a napětí ▪ uvede hlavní jednotku el. odporu ▪ objasní Ohmův zákon ▪ objasní princip rezistoru s plynule měnitelným odporem ▪ použije reostat k regulaci proudu nebo jako dělič napětí ▪ vysvětlí funkci pojistky v daném obvodu 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • na čem závisí velikost el. proudu, • Ohmův zákon pro kovy, na čem závisí odpor vodiče • reostat a dělič napětí, elektrická energie, výkon 		

Zapojí správně polovodičovou diodu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojí správně polovodičovou diodu 		OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • vodivost polovodičů 		

VESMÍR

Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje sluneční soustavu ▪ objasní pohyb těles ve sluneční soustavě ▪ odliší hvězdu od planety 	OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava, pohyb Země a Měsíce 	

Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní střídání dne a noci a ročních období ▪ objasní vznik měsíčních fází 	OSV: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • hvězdy a souhvězdí • planety 	

5.6.2 Chemie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis). Pro jeho výuku platí vše, co je uvedeno v RVP ZV v charakteristice této vzdělávací oblasti. Zvláště zdůrazňujeme: poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikace v běžném životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Důležité je také objevovat a rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Ve vzdělávacím oboru chemie směřujeme výuku zejména k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech a vybranými nebezpečnými látkami.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 8. a 9. ročníků na II. stupni základní školy. V každém ročníku se vyučuje ve 2hodinové týdenní dotaci. Vyučování chemie probíhá podle potřeby a charakteru probíraného učiva ve specializované učebně chemie, popř. v kmenových třídách. Nad rámec běžného vyučování jsou též zařazovány tematické exkurze či projekty rozvíjející samostatnou práci i spolupráci ve skupinách.

Ve vyučovacím předmětu chemie je též naplňována část vzdělávacího oboru Ochrana člověka za mimořádných situací – Havárie s únikem nebezpečných látek a předmět svým charakterem velmi často zasahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Přírodopis, Zeměpis aj.).

Výuka Chemie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učí žáka zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- učí žáka různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- využívá všech dostupných učebních pomůcek (počítač, dataprojektor, fotoaparát) a poukazuje na jejich možnosti využití
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů, popř. další zdroje (internet aj.)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému, pomáhá hledat další řešení
- učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti, či zákonitosti přírodních faktů
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů a přírodovědných zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně
- vede žáky přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- předkládá modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- vede žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- vede žáky k umění naslouchat, respektovat názory druhých, konfrontovat vlastní názory s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vede žáka k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- nabízí žákům projekty, skupinové práce, PC výukové programy
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce a zodpovědnost za ni

- vede žáky k sebehodnocení jejich práce
- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Určí společné a rozdílné vlastnosti látek

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek ▪ Rozpozná skupenství látek a jeho změny ▪ Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, varu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných organických látek a uvede jejich využití 	EV - ŽP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>vlastnosti látek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uhlovodíky</i> • <i>Uhlí, ropa a zemní plyn</i> • <i>Deriváty uhlovodíků</i> • <i>Biochemie</i> 	

Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá pomoc při úrazu ▪ Vysvětlí význam H-vět a P-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají ▪ Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi ▪ Provede jednoduché chemické reakce v učebně chemie ▪ Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečnost ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ▪ Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ▪ Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, bezpečnost ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami 		EV - ŽP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</i> • <i>nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, varovné piktogramy a jejich význam</i> • <i>dvouprvkové sloučeniny, kyseliny, hydroxidy, soli</i> 		

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá pomoc při úrazu ▪ Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi ▪ Uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek ▪ Zjistí výrobní průmyslová zařízení v regionu, uvede, co vyrábějí, a posoudí s nimi související nebezpečí 	EV – ŽP EV - VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nebezpečné látky a jejich vlastnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chemie a životní prostředí</i> • <i>Jaderná energie, radioaktivita</i> • <i>Toxikologie</i> 	

SMĚSI

Rozlišuje směsi a chemické látky					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší různorodé a stejnorodé směsi ▪ Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady ▪ Uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi 		EV – ŽP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Směsi - různorodé, stejnorodé</i> • <i>oddělování složek směsí</i> 		

Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, méně koncentrovaný, nasycený a nenasycený roztok ▪ Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení 		
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Směsi - různorodé, stejnorodé</i> • <i>Roztoky</i> • <i>Vyjádření složení směsí - hmotnostní zlomek</i> 		

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života 		
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Směsi - různorodé, stejnorodé • Roztoky 		

Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci ▪ Popíše destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace ▪ Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě ▪ Vysvětlí princip usazování a krystalizace ▪ Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí 		EV - ŽP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Oddělování složek směsí 		

Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství ▪ Zhodnotí význam vody pro život na Zemi ▪ Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi ▪ Vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život 		EV – ZPŽ EV – E EV – ŽP EV - VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Voda 		

Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstup y			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše, co je teplotní inverze, smog ▪ Zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti ▪ Navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, a uvede, jak tomu předcházet ▪ Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší 	EV – ŽP EV - VČP
učivo		–	<ul style="list-style-type: none"> • Vzduch • Znečištění ovzduší • Voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemie a životní prostředí 	

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech ▪ Popíše složení atomu a vznik molekul 		OŠV - RSP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Částicové složení látek • Atomy • Molekuly 		

Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá značky a názvy chemických prvků ▪ Používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech ▪ Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny ▪ Odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny 		OŠV - RSP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Prvky • Periodická soustava prvků • Chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin 		

Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů • Rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi 		EV – ZPŽ OŠV - RSP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • prvky • kovy • nekovy a polokovy 		

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

CHEMICKÉ REAKCE

Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší výchozí látky (reaktanty) a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech ▪ Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce ▪ Přečte zápis chemické reakce s využitím názvů chemických látek ▪ Vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojmy oxidace a redukce ▪ Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce ▪ Popíše principy výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam ▪ Rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického použití 	OŠV – RSP EV – ZPŽ EV – ŽP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Průběh chemických reakcí • Zákon zachování hmotnosti • Základní veličiny v chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • Redoxní reakce - oxidace a redukce • Řada reaktivity kovů • Výroba oceli a železa • Galvanický článek a elektrolýza • Koroze • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	

Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh ▪ Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce ▪ Přečte zápis chemické reakce s využitím názvů chemických látek ▪ Vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic 		OŠV - RSP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Zákon zachování hmotnosti • Základní veličiny v chemii 		

Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozi ▪ Předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem 	OŠV – RSP EV – ZPŽ
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Průběh chemických reakcí • Kyseliny • Hydroxidy 	<ul style="list-style-type: none"> • Kovy, výroba kovů • Elektrochemie 	

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech ▪ Zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy ▪ Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí a život člověka ▪ Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech ▪ Zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy ▪ Popíše vlastnosti, použití a význam vybraných halogenidů ▪ Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečnost ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ▪ Zapiše z názvů kyselin vzorce a naopak ▪ Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ▪ Vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí vliv na životní prostředí ▪ Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí ▪ Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, bezpečnost ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ▪ Zapiše z názvů hydroxidů vzorce a naopak ▪ Posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí ▪ Rozliší, které látky patří mezi soli ▪ Zapiše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy ▪ Uvede příklady použití a uplatnění vybraných solí a jejich vliv na životní prostředí ▪ Vysvětlí rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou 		<p>OŠV – RSP EV – ŽP EV - VČP</p>
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Oxidy • Sulfidy • Názvosloví oxidů, oxidační číslo • Skleníkový efekt • Halogenidy • Názvosloví halogenidů • Kyseliny • Názvosloví kyselin • pH, indikátory pH • Kyselé deště • Hydroxidy • Názvosloví hydroxidů • Soli • Názvy a vzorce solí 		

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

<i>Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ▪ Vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet ▪ Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí 		EV - ZPŽ
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Oxidy, názvosloví oxidů • Kyseliny, názvosloví kyselin • pH, indikátory pH • Kyselá deště 		

<i>Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší kyselá a zásaditá roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ▪ Popíše postup bezpečného ředění koncentrovaných roztoků kyselin a hydroxidů a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami ▪ Rozliší, které látky patří mezi soli ▪ Uvede příklady použití a uplatnění vybraných solí 		OŠV – RSP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Kyseliny • Názvosloví kyselin • pH, indikátory pH • Hydroxidy • Názvosloví hydroxidů • Soli • Neutralizace 		

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

ORGANICKÉ SLOUČENINY

<i>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší anorganické a organické sloučeniny ▪ Vymenuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, zdroje, vlastnosti a použití 	OŠV – RSP EV - ZPŽ
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Uhlovodíky • Alkany a cykloalkany • Alkeny a dieny • Alkyny • Areny • Průmyslové zpracování ropy 	

<i>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu ▪ Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem 	EV – ZPŽ EV - ŽP EV – VČP
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) • Průmyslově vyráběná paliva 	

<i>Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků ▪ Rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů ▪ Rozliší vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu; uvede vlastnosti a využití těchto látek ▪ Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 	OŠV – RSP
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Halogenderiváty uhlovodíků • Alkoholy • Fenoly • Aldehydy • Ketony • Karboxylové kyseliny • Estery, esterifikace 	

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

<i>Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy ▪ Uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi 	OŠV – RSP EV – ZPŽ
učivo			•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Biochemie</i> • <i>Fotosyntéza</i> • <i>Základy metabolismu živin</i> • <i>Enzymy</i> • <i>Hormony</i> 	

<i>Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi 	OŠV – RSP EV – ZPŽ
učivo			•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fotosyntéza</i> 	

<i>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 	OŠV – RSP EV – VČP
učivo			•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Potraviny</i> • <i>Sacharidy</i> • <i>Lipidy</i> • <i>Bílkoviny</i> • <i>Vitamíny</i> • <i>Základy metabolismu živin</i> 	

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

CHEMIE A SPOLEČNOST

Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí ▪ Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příklady fosilních a průmyslové vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání ▪ Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových) na životní prostředí ▪ Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ▪ Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu ▪ Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem ▪ Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí ▪ Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů ▪ Zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet 	OŠV – RSP EV – ZPŽ EV – ŽP EV – VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) • Soli a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pesticidy</i> • <i>Biotechnologie, enzymy</i> • <i>Léčiva</i> • <i>Drogy</i> • <i>Detergenty</i> • <i>Potraviny</i> • <i>Chemie a životní prostředí</i> • <i>Plasty a umělá vlákna</i> 	

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný

Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí ▪ Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv ▪ Uvede příklady výrob, ve kterých nalézá uplatnění chemie ▪ Uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro obyvatele a společnost v okolí chemických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příklady fosilních paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání ▪ Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových) na životní prostředí ▪ Vyjmenuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití ▪ Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu ▪ Uvede výchozí látky a produkty esterifikace ▪ Rozliší plasty od dalších látek, uvede jejich vlastností a použití ▪ Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí ▪ Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání ▪ Vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady ▪ Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	OŠV – RSP EV – ZPŽ EV – ŽP EV – VČP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) • Vápenná malta, sádra, beton, keramika • Význam chemie • Využití solí 	<ul style="list-style-type: none"> • Energie – alternativní a tradiční zdroje • Uhlovodíky • Ropa • Uhlí • Zemní plyn • Benzin • Jaderná energie • Deriváty uhlovodíků • Detergenty • Syntetické polymery a plasty • Drogy • Léčiva 	

5.6.2 Chemie – 2. stupeň – dotace: 2, 2; povinný*Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá bezpečné spotřebiče na topné plyny v domácnosti a lihové kahany při školních experimentech ▪ Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami ▪ Uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení ▪ Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami		OŠV – RSP EV – ŽP
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečné látky a jejich účinky • Hoření • Hašení		

5.6.3 Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni rozšiřuje svým vzdělávacím obsahem předmět Přírodověda na 1. stupni ZŠ.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis je rozdělen do 4 celků: Botanika, Zoologie, Biologie člověka, Geologie

Hlavním cílem výuky je umožnit žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy.

Žáci postupně poznávají složitost globálních ekosystémů a vědomě využívají své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Do předmětu přírodopis jsou zařazena následující průřezová témata:

Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 7., a 8. ročníku po 2 hodinách týdně, a v 9. ročníku 1 hodina týdně. V 8. ročníku využíváme 1 disponibilní hodinu.

Výuka probíhá většinou v odborné učebně biologie výjimečně v kmenové třídě. Při výuce využíváme dostupnou audiovizuální techniku a obrazové materiály. Pro praktické práce v laboratoři je třída rozdělena do 2 skupin, výjimečně pracujeme v terénu.

Při práci je uplatňován odlišný přístup k dětem s SPÚ, je kladen důraz na slovní projev. Nadaní žáci se zúčastňují přírodovědných soutěží. Pro zájemce je zaveden povinně volitelný nebo nepovinný předmět Biologický seminář.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- na počátku hodiny žáky seznamuje s cílem vyučovací hodiny a na konci zhodnocuje jeho dosažení
- při práci ve skupinách vede žáky jak ke spolupráci při řešení úkolů, tak k plánování činnosti a organizaci vlastního učení
- motivuje žáky k zájmu o učení využitím didaktických her
- zadává žákům referáty, při jejichž přípravě vybízí žáky k získávání informací
- z různých dostupných zdrojů (atlasy, internet, exkurze, encyklopedie)
- vede žáky postupně k samostatnosti (zadávaní samostatných úkolů)
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku

- vede žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí – názorů druhých, k diskusi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhému
- umožňuje prezentaci žákovských prací
- vyžaduje dokončování práce v daném časovém úseku
- využívá problémových úloh (např. obsažených v zadání olympiád, pracovních listech)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na kulturu projevu žáka v průběhu vyučování i při mimoškolních aktivitách
- učí žáky naslouchat a vyjadřovat se verbálně i písemně
- využívá diskusi s přírodovědnou tematikou k rozvoji vyjadřovacích dovedností
- vede žáky k práci s odbornou literaturou a umožňuje předání informací spolužákům
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd
- spolupracuje se studenty učitelství PF
- organizuje exkurze
- důsledně vyžaduje dodržování řádu učebny biologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podílí se na vytváření vzájemné pomoci mezi žáky
- převážně pozitivním hodnocením přispívá k rozvoji samostatnosti a sebedůvěry žáků
- rozvíjí u žáků schopnost zastávat různé role ve skupině
- zohledňuje žáky se specifickými poruchami učení, vytváří prostor pro talentované
- motivuje žáky ke správnému životnímu stylu a kladnému vztahu k přírodě a její ochraně

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- poukazuje na ekologické a globální problémy a vede žáky k ochraně přírody a svého zdraví
- netoleruje sociálně patologické jevy v chování (drogy, šikana)
- netolerujeme agresivní a hrubé projevy chování žáků
- nabízí žákům pozitivní aktivitu (přírodovědný kroužek)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při pracovních postupech
- vede žáky k využívání svých znalostí a zkušeností získaných v – jednotlivých vzdělávacích oblastech k jejich dalšímu profesnímu rozvoji
- nabízí žákům skupinové práce, výukové programy, kde se žáci učí organizovat a realizovat své představy o budoucnosti
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

<i>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zařadí organismy do základního přehledu ▪ pojmenuje základní projevy a podmínky života 	▪	▪	▪	ZPŽ
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik života • Projevy života • Dráždivost, fotosyntéza 	•	•	•	

<i>Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší buněčnou stavbu základních typů buněk ▪ uvědomuje si jednobuněčnost a mnohobuněčnost 	▪	▪	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní struktura života 	•	•	•	

<i>Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává vývoj orgánů a orgánových soustav bezobratlých ▪ uvědomuje si vliv na stupeň vývoje organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje typy buněk ▪ vyvozuje rozdíly mezi typy pletiv a jejich funkcí 	▪	▪	E
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Přehled základního systému bezobratlých 	<ul style="list-style-type: none"> • Přejchod rostlin na souš 	•	•	

<i>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si nebezpečí virových onemocnění ▪ srovnává bakterie a sinice 	▪	▪	▪	VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Viry, bakterie a sinice 	•	•	•	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává základní zástupce rostlinné a živočišné říše a přiřazuje je k soustavám ▪ uvědomí si význam třídění organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí odlišnost obratlovců od strunatců 	▪	▪	E
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Soustava organismů</i> • <i>Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci a bezobratlí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Strunatci – struna hřbetní</i> • <i>Páteř</i> 	•	•	

Vysvětlí podstatu nepohlavního a pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí základní rozdíl mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje rozdíly pohlavního a nepohlavního rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>srovná způsoby rozmnožování obratlovců</i> • <i>popíše rozmnožování savců</i> • <i>vysvětlí vznik člověka</i> • <i>srovná jednotlivá období lidského života</i> • <i>popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami</i> • <i>seznamuje se s příklady dědičnosti</i> 	▪	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>projev života – rozmnožování</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozmnožování rostlin</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obratlovci – savci</i> • <i>Pohlavní soustava</i> • <i>Nitroděložní vývin jedince</i> • <i>Tajemství genů</i> • <i>Pohlavní choroby</i> 	•	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

BIOLOGIE HUB

<i>Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší podle charakteristických znaků houby s a bez plodnic ▪ za pomoci atlasů vyhledává a určuje naše nejznámější houby 	▪	▪	▪	
učivo	• Houby s a bez plodnic	•	•	•	

<i>Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ na základě poznatků vyvodí význam hub pro člověka	▪	▪	▪	
učivo	• Houby s a bez plodnic	•	•	•	

<i>Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ vysvětlí vztah mezi houbou a řasou	▪	▪	▪	
učivo	• Lišejníky	•	•	•	

BIOLOGIE ROSTLIN

<i>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná stélkaté rostliny (řasy) ▪ uvědomuje si význam řas pro život 	▪	▪	▪	E
učivo	• Řasy		•	•	

<i>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje typy buněk ▪ vyvozuje rozdíly mezi typy pletiv a jejich funkcí 	▪	▪	
učivo	•	• Přechod rostlin na souš	•	•	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

<i>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětluje funkci mechorostů v ekosystému lesa ▪ uvědomuje si rozdíl mezi stélkou a primitivním rozlišeným tělem kapradin ▪ rozlišuje jednotlivé druhy jehličnanů a jejich šišek ▪ rozlišuje jednotlivé druhy listnatých stromů ▪ určuje známé druhy cizokrajných rostlin, jejich plodů a různých druhů koření 	▪	▪	E, ŽP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), cizokrajné rostliny</i> 	•	•	

<i>Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje a pojmenuje základní části rostliny ▪ seznámí se s funkcemi jednotlivých rostlinných částí 	▪	▪	
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</i> 	•	•	

<i>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje odlišné znaky jedno- a dvouděložných rostlin, nahosemenných a krytosemenných ▪ podílí se na uspořádání výstavky zástupců jednotlivých čeledí a na sběru materiálu k laboratorní práci 	▪	▪	VČP
učivo	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Systém rostlin</i> • <i>Využití hospodářsky významných zástupců</i> 	•	•	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává základní zástupce živočišné říše a přiřazuje je k soustavám ▪ uvědomí si význam třídění organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí odlišnost obratlovců od strunatců 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje základní skupiny savců, uvede jejich nejznámější zástupce ▪ porovná stavbu a funkci jednotlivých částí těla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	E
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Soustava organismů</i> • <i>Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci a bezobratlí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Strunatci – struna hřbetní</i> • <i>Páteř</i> • <i>vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, želvy, krokodýli, hadi, ještěři, ptáci, savci)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obratlovci - savci</i> • <i>Orgánové soustavy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvádí charakteristické znaky kruhoústých, paryb, ryb, obojživelníků, plazů a ptáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje základní skupiny savců, uvede jejich nejznámější zástupce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi škrtičem a jedovatým hadem ▪ seznamuje se s poskytnutím první pomoci při uštknutí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doloží hospodářský význam savců ▪ uvede způsoby ochrany ohrožených savců 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obratlovci - savci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si význam ryb v potravním řetězci ▪ zjišťuje význam rybníkářství ▪ uvede, čím se liší a čím shodují hadi a ještěři ▪ na základě poznatků a zkušeností sleduje chování ptáků a objasní jejich přizpůsobení v životním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná různou složitost chování savců 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obratlovci - savci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

BIOLOGIE ČLOVĚKA

<i>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ rozliší základní vývojové stupně rodu Homo ▪ objasní biologickou a společenskou podstatu člověka	▪	EP, PM, LV
učivo	•	•	• <i>Původ a vývoj člověka</i> • <i>Lidská plemena</i>	•	

<i>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ objasní podstatu řízení lidského organismu ▪ objasní vzájemný vztah organismu a prostředí	▪	VČP
učivo	•	•	• <i>Orgánové soustavy člověka, jejich stavba a funkce</i> • <i>Vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci</i>	•	

<i>Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	• <i>předvede různé způsoby poskytnutí předlékařské první pomoci</i>	▪	
učivo	•	•	• <i>Orgánové soustavy člověka</i>	•	

<i>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ seznámí se s projevy běžných chorob ▪ vysvětlí způsoby prevence ▪ zhodnotí význam zdraví	▪	ŽP
učivo	•	•	• <i>Hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka</i>	•	

<i>Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ vysvětlí vznik člověka ▪ srovná jednotlivá období lidského života	▪	
učivo	•	•	• <i>Vývin člověka</i> • <i>Období lidského života</i>	•	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

NEŽIVÁ PŘÍRODA

<i>Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ vysvětlí postavení planety Země ve vesmíru, význam podmínek života na Zemi	ZPŽ
učivo	•	•	•	• <i>Postavení Země ve vesmíru, stavba Země</i>	
<i>Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ určí vybrané nerosty a horniny ▪ zařadí dané nerosty a horniny do skupin	
učivo	•	•	•	• <i>Soustava nerostů</i>	
<i>Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ vysvětlí vnitřní a vnější geologické děje	
učivo	•	•	•	• <i>vnitřní a vnější geologičtí činitelé</i>	
<i>Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ objasní vznik půd ▪ rozpozná základní půdní typy	VČP
učivo	•	•	•	• <i>Složení a vlastnosti půd</i>	
<i>Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ charakterizuje odlišné znaky jednotlivých geologických ér	
učivo	•	•	•	• <i>Vývoj organismů na Zemi a jejich přizpůsobení</i>	
<i>Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ seznámí se s vlivem počasí a podnebí na rozvoj různých ekosystémů ▪ rozpozná nebezpečí a vyjmenuje zásady bezpečného chování za mimořádných událostí	VČP, ŽP
učivo	•	•	•	• <i>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy v ČR</i>	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

ZÁKLADY EKOLOGIE

<i>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ objasní vztahy v potravním řetězci	▪ uvědomuje si význam potravních vztahů v ekosystému	▪	▪	VČP
učivo	• <i>Vztahy mezi organismy</i>	• <i>Ekosystémy a společenstva</i>	•	•	

<i>Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ uvědomuje si rozdíl: společenstvo a ekosystém ▪ vysvětluje, proč je třeba přírodu chránit	▪	▪	▪	E
učivo	• <i>Člověk a příroda</i>	•	•	•	

<i>Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ používá základní ekologické pojmy	▪ rozlišuje typy chráněných území ČR	▪	▪	ŽP
učivo	• <i>společenstvo organismů</i>	• <i>Ochrana přírody</i>	•	•	

<i>Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ objasní vztahy mezi podmínkami prostředí a životem ▪ uvede konkrétní případy aktivní účasti na ochraně přírody	ŽP
učivo	•	•	•	• <i>Základy ekologie</i>	

5.6.3 Přírodopis – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1+1, 1; povinný

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

<i>Aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ seznamuje se se způsoby poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu	▪ seznamuje se se způsoby poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu	▪	▪	
učivo	• Zkoumání přírody lupou a mikroskopem	• Zkoumání přírody lupou a mikroskopem	•	•	

<i>Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ seznamuje se se způsoby poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu	▪ seznamuje se se způsoby poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu	▪	▪	
učivo	• Zkoumání přírody lupou a mikroskopem	• Zkoumání přírody lupou a mikroskopem	•	•	

5.6.4 Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis je rozdělen do dvou částí – Přírodní sféra Země a Regionální geografie. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých částí vzájemně prolíná. Umožňuje žákům používat s porozuměním základní geografickou terminologii, orientovat se v konkrétních regionech a hodnotit geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře. Žáci se při hodinách učí orientovat v mapách a prakticky je využívat.

V celku Přírodní sféra Země je hlavním cílem objasnit vznik a postavení Země ve vesmíru, důsledky pohybů Země, poznávat složky přírodní sféry a vztahy mezi nimi.

V Regionální geografii je hlavním cílem vymežit a lokalizovat regiony světa na mapách. Umět porovnávat a hodnotit polohu, rozlohu, přírodní, společenské a hospodářské poměry.

Vyučovací předmět má časovou dotaci: v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. ročníku 1 hodinu týdně. V 7. a 9. ročníku využíváme po 1 disponibilní hodině.

Výuka probíhá v zeměpisné interaktivní učebně, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů, výjimečně pracujeme v terénu a někdy využíváme exkurzí a zeměpisných přednášek k ověření si znalostí v praxi.

Výuka je realizována frontálně s pomůckami, skupinovou prací, projekty a zeměpisnými vycházkami.

Vyučovací předmět Zeměpis se na 2. stupni dotýká většiny průřezových témat opakovaně ve všech ročnících. Cílem předmětu je formovat komplexní osobnost žáka.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaným žákům se nabízí zeměpisné soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivuje je pro celoživotní učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k časovému a místnímu – propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učí žáky objevovat a poznávat vše, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vytváří situace, v nichž mají žáci radost z učení pro samotné učení
- umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady žáků, podněcuje jejich tvořivost
- vede žáky k propojování informací do širších celků, ke kritickému – zhodnocení výsledků svého učení, k vyvozování závěrů a souvislostí
- využívá zkušenosti žáků z reálných situací, upozorňuje na možnost – konkrétního využití získaných vědomostí a dovedností ve skutečném životě
- nabízí dostatek informačních zdrojů
- na počátku hodiny žáky seznamuje s cílem vyučovací hodiny a na konci zhodnocuje jeho dosažení
- při práci ve skupinách vede žáky jak ke spolupráci při řešení úkolů, tak k plánování činnosti a organizaci vlastního učení
- motivuje žáky k zájmu o učení využitím didaktických her
- zadává žákům referáty, při jejichž přípravě vybízí žáky k získávání informací
- z různých dostupných zdrojů (atlas, internet, exkurze, encyklopedie)
- vede žáky postupně k samostatnosti (zadávaní samostatných úkolů)
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problémů
- motivuje žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- vede žáky k řešení problémů na základě kritického zhodnocení – informací, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně
- vede žáky přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- učí žáky osvojovat si správné postupy řešení, vede žáky k vyhledávání informací
- vede žáky rozpoznat a pochopit problém
- učí žáky naslouchat spolužákům, vhodně na ně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse
- učí žáky ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené – postupy aplikovat při řešení obdobných nových problémových situací
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vede žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí – názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhému
- umožňuje prezentaci žákovských prací
- vyžaduje dokončování práce v daném časovém úseku
- využívá problémových úloh (např. obsažených v zadání olympiád, pracovních listech)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- učí žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň – poslouchat názor jiných, zapojovat se do diskuse, vhodně argumentovat
- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, – pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí žáky formulovat a vyjadřovat vlastní myšlenky a názory v logickém sledu
- vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových – materiálů a k jejich využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- učí žáky využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření – vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- učí žáky naslouchat a vyjadřovat se verbálně i písemně
- využívá diskuzi s přírodovědnou tematikou k rozvoji vyjadřovacích dovedností
- vede žáky k práci s odbornou literaturou a umožňuje předání informací spolužákům
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd
- spolupracuje se studenty učitelství PF
- organizuje exkurze
- důsledně vyžaduje dodržování řádu učebny biologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti, k řešení konfliktů nenásilným způsobem
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů k sobě i okolnímu prostředí
- zařazuje práce ve skupinách a dává žákům možnost podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje sebedůvěru žáků, vytváření pozitivních představ o sobě samém
- učí žáky poskytovat pomoc slabým spolužákům nebo o ni požádat

- vede k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a duchovním hodnotám
- převážně pozitivním hodnocením přispívá k rozvoji samostatnosti a sebedůvěry žáků
- rozvíjí u žáků schopnost zastávat různé role ve skupině
- zohledňuje žáky se specifickými poruchami učení, vytváří prostor pro talentované
- motivuje žáky ke správnému životnímu stylu a kladnému vztahu k přírodě a její ochraně

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování, k samostatnému a sebevědomému vystupování
- vede žáky k umění naslouchat druhým a respektovat jejich přesvědčení
- je schopen vcítit se do situace žáka
- vede žáky k umění respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví
- seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- poukazuje na ekologické a globální problémy a vede žáky k ochraně přírody a svého zdraví
- netoleruje sociálně patologické jevy v chování (drogy, šikana)
- netolerujeme agresivní a hrubé projevy chování žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti při profesní orientaci
- motivuje žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel práce, k ochraně vlastního zdraví i zdraví druhých
- učí žáky využívat své poznatky, zkušenosti a znalosti z jiných oborů v nových situacích
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při pracovních postupech
- vede žáky k využívání svých znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech k jejich dalšímu profesnímu rozvoji
- nabízí žákům skupinové práce, výukové programy, kde se žáci učí organizovat a realizovat své představy o budoucnosti
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá glóbus a mapu jako zmenšený a zjednodušený model planety Země ▪ používá různé druhy plánů a map ▪ seznamuje a orientuje ve výškopisu a polohopisu na mapách ▪ vyhledává potřebné informace v atlasech ▪ používá zeměpisnou síť a určuje na glóbu i na mapě zeměpisnou polohu 				MeV - KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Glóbus a mapa</i> 				

Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje podnebné pásy na mapách ▪ charakterizuje počasí a podnebí ▪ popíše rozložení vody na Zemi ▪ vyhledá na mapách a porozumí pojmům, které se týkají hydrosféry ▪ popíše složení půdy, půdní druhy, typy a jejich využití i význam ▪ objasní uspořádání živé přírody v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce ▪ vymezení vegetační pásma na Zemi 				EV – E MeV - KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pedosféra</i> • <i>Atmosféra</i> • <i>Hydrosféra</i> • <i>Biosféra</i> 				

Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává informace o regionech Afriky, Austrálie a Oceánie, Arktida, Antarktida pomocí dostupných kartografických produktů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává informace o regionech Ameriky, Asie pomocí dostupných kartografických produktů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává informace o krajích ČR pomocí dostupných kartografických produktů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává informace o regionech Evropy pomocí dostupných kartografických produktů 	MeV – KČPPMS VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Afrika</i> • <i>Austrálie</i> • <i>Oceánie</i> • <i>Arktida, Antarktida</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Amerika</i> • <i>Asie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Česká republika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Evropa</i> 	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ aplikuje získané znalosti pro orientaci v konkrétních regionech	▪ aplikuje získané znalosti pro orientaci v konkrétních regionech	▪ aplikuje získané znalosti pro orientaci v konkrétních krajích ČR	▪ aplikuje získané znalosti pro orientaci v konkrétních regionech	MeV – KČPPMS VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Afrika • Austrálie • Oceánie • Arktida, Antarktida 	<ul style="list-style-type: none"> • Amerika • Asie 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa 	

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Z s ostatními tělesy sluneční soustavy.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí pojmům týkajících se Vesmíru ▪ objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše tělesa sluneční soustavy ▪ charakterizuje polohu, pohyby Měsíce, fáze Měsíce 				
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Planeta Země • Vesmír a hvězdy • Slunce a sluneční soustava • Měsíc 				

Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Z, zhodnotí důsledky pohybů Z na život lidí a organismů.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje polohu povrch a pohyby Země ve vesmíru ▪ hodnotí důsledky otáčení Z kolem vlastní osy a oběhu Z kolem S ▪ vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Z a pravidelné střídání ročních období 				
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Planeta Země 				

Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní pojem přírodní sféra Země ▪ popíše jednotlivé složky a orientuje se v jejich procesech ▪ vysvětlí souvislosti mezi prvky přírodních sfér 				EV – E MeV - KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní sféry Země 				

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí vnitřním a vnějším procesům v litosféře 				EV – E MeV - KČPPMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Litosféra 				

REGIONY SVĚTA

Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí geografickou polohu a rozlohu jednotlivých oceánů ▪ charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů ▪ lokalizuje na mapách polohu jednotlivých světadílů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách polohu jednotlivých světadílů 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách polohu jednotlivých světadílů 	MeV – KČPPMS VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Světový oceán • Afrika • Austrálie, Oceánie • Antarktida 	<ul style="list-style-type: none"> • Amerika • Asie 		<ul style="list-style-type: none"> • Evropa 	

Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných mikroregionů světa a vybraných (modelových) států					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí geografickou polohu a vyhledá na mapě konkrétní regiony světa - Afriku, Austrálii, Oceánii, polární oblasti ▪ charakterizuje jednotlivé regiony světa - Afriku, Austrálii, Oceánii, polární oblasti ▪ vytyčí a popíše společné znaky pro daný region jednotlivých kontinentů ▪ pojmenuje a vyhledá modelové státy a hlavní města ▪ vyhledá na mapách hospodářskou činnost a osídlení v jednotlivých regionech a posuzuje přírodní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí geografickou polohu a vyhledá na mapě konkrétní regiony světa – Amerika, Asie ▪ charakterizuje jednotlivé regiony světa – Amerika, Asie ▪ vytyčí a popíše společné znaky pro daný region jednotlivých kontinentů ▪ pojmenuje a vyhledá modelové státy a hlavní města ▪ vyhledá na mapách hospodářskou činnost a osídlení v jednotlivých regionech a posuzuje přírodní poměry 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí geografickou polohu a vyhledá na mapě konkrétní regiony světa – Evropa ▪ charakterizuje jednotlivé regiony světa – Evropa ▪ vytyčí a popíše společné znaky pro daný region jednotlivých kontinentů ▪ pojmenuje a vyhledá modelové státy a hlavní města ▪ vyhledá na mapách hospodářskou činnost a osídlení v jednotlivých regionech a posuzuje přírodní poměry 	MeV – KČPPMS VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Afrika • Austrálie • Oceánie • Antarktida (polární oblasti) 	<ul style="list-style-type: none"> • Asie • Amerika 		<ul style="list-style-type: none"> • Evropa 	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ vymezuje a lokalizuje regiony světa	▪ vymezuje a lokalizuje regiony světa		▪ vymezuje a lokalizuje regiony světa	MeV – KČPPMS VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo	• Afrika, Austrálie, Oceánie- poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství a ekonomika	• Amerika, Asie - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství a ekonomika		• Evropa - poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství a ekonomika	

Zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ vysvětlí příčiny změn a problémů, které nastaly, nastávají a mohou nastat ve vybraných oblastech světa	▪ vysvětlí příčiny změn a problémů, které nastaly, nastávají a mohou nastat ve vybraných oblastech světa		▪ vysvětlí příčiny změn a problémů, které nastaly, nastávají a mohou nastat ve vybraných oblastech světa	MeV – KČPPMS VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo	• Afrika • Austrálie • Oceánie • Antarktida (polární oblasti)	• Asie • Amerika		• Evropa	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				▪ pracuje s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech ▪ orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele ▪ popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství	VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD MuV – LV MuV – EP MuV – PM MuV – PSSS EV – E
učivo				• Osídlení • Migrace • Rozmístění obyvatel na Zemi • Náboženství	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

<i>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ popisuje rozmístění lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací 	VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD MuV – LV MuV – EP MuV – PM MuV – PSSS
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • <i>Osídlení</i> • <i>Migrace</i> • <i>Rozmístění obyvatel na Zemi</i> 	

<i>Zhodnotí přiměřeně strukturu složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách hlavní oblasti světového hospodářství ▪ lokalizuje na mapách hlavní energetické a surovinové zdroje a zemědělské oblasti světa 	EV – ZPŽ EV – ŽP
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sféry hospodářství</i> 	

<i>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu ▪ uvede a vyhledá státy podle stupně rozvoje 	EV – ZPŽ
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sféry hospodářství</i> 	

<i>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy ▪ uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení ▪ porovnává státy na základě vyspělosti ▪ vysvětlí co zabraňuje chudým zemím v rozvoji 	VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD MuV – LV MuV – EP MuV – PM MuV – PSSS
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mezinárodní integrace</i> • <i>Rozdíly ve vyspělosti zemí</i> 	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

<i>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě ▪ posoudí jak se projevuje globalizace ve světě 	VMEGS – ES VMEGS – OES VMEGS – JE
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Globalizace • Náboženství 	MuV – KD MuV – LV MuV – EP MuV – PM MuV – PSSS EV – ŽP

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

<i>Porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí jednotlivé biomy světa 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí vliv člověka na přírodní prostředí 	EV – ŽP EV – VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Biosféra 			<ul style="list-style-type: none"> • Globální změny klimatu a přírodní katastrofy 	

<i>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí působení přírodních krajino tvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a životní prostředí ▪ zhodnotí zásady ochrany přírody a životního prostředí na lokální a globální úrovni 	EV – ŽP EV – VČP
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Globální změny klimatu a přírodní katastrofy 	

<i>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na vybraných příkladech uvede důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	EV – ŽP EV – VČP
učivo				<ul style="list-style-type: none"> • Globální změny klimatu a přírodní katastrofy 	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

ČESKÁ REPUBLIKA

<i>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a lokalizuje oblast, kde žije ▪ zjistí historické a statické údaje o obci ▪ posoudí přírodní, hospodářské a kulturní zvláštnosti místa vzhledem k ostatním regionům ▪ charakterizuje osídlení ▪ pracuje s turistickou mapou místního regionu 	▪	VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD EV – ZPŽ EV – VČP
učivo	•	•	• <i>Jihočeský kraj</i>	•	

<i>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoj, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a lokalizuje kraje ČR ▪ posoudí přírodní, hospodářské a kulturní zvláštnosti ČR ▪ charakterizuje osídlení ▪ pracuje s atlasem ČR 	▪	VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD EV – ZPŽ EV – VČP
učivo	•	•	• <i>Kraje ČR – Jihočeský kraj</i>	•	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí geografickou polohu ČR a polohu ČR dle různých kritérií ▪ určí rozlohu ČR a porovná s vybranými státy Evropy ▪ popíše vývoj reliéfu podle tematických map a vyhledá horopisné celky ▪ charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, nerostné suroviny a živou přírodu posoudí stav životního prostředí v různých lokalitách a vymezí NP ▪ vyhledá na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatel v ČR ▪ vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla ▪ vyhledá údaje o počtu obyvatel (obce, ČR a regionů) a vyhodnocuje je ▪ určí rozmístění hospodářských aktivit ▪ charakterizuje hospodářství podle oblastí – průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod ▪ uvede příklady zahraničních partnerů a politické i hospodářské organizace, kde ČR působí 	▪	VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD EV – ZPŽ EV - VČP
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Historický vývoj</i> • <i>Geologie ČR</i> • <i>Výšková členitost ČR</i> • <i>Podnebí ČR</i> • <i>Vodstvo ČR</i> • <i>Pedologie ČR</i> • <i>Fauna a flóra ČR</i> • <i>Obyvatelstvo a osídlení ČR</i> • <i>Hospodářství ČR</i> • <i>Doprava ČR</i> 	•	

5.6.4 Zeměpis – 2. stupeň – dotace:

Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářské aktivit					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezuje na mapách jednotlivé regiony (kraje) ČR ▪ charakterizuje přírodní podmínky i hospodářství a porovnává s ostatními regiony (vyspělost....) ▪ vyhledává zvláštnosti a zajímavosti regionu 	▪	VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD EV – ZPŽ EV – VČP
učivo	•	•	• Kraje ČR	•	

Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady zahraničních partnerů a politické i hospodářské organizace, kde ČR působí 	▪	VMEGS – OES VMEGS – JE MuV – KD EV – ZPŽ EV – VČP
učivo	•	•	• Poloha ČR v rámci Evropy	•	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ orientuje se podle mapy v terénu				
učivo	• Mapy				

Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy				<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá základy orientace v terénu ▪ využívá aktivně mapy, atlasy ▪ pracuje s internetem a další literaturou při vyhledávání informací 	
učivo				• Místní krajina	

Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá základy orientace v terénu ▪ při pohybu v terénu dodržuje pravidla bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá základy orientace v terénu ▪ při pohybu v terénu dodržuje pravidla bezpečnosti 	
učivo	•	•	• ČR	• Místní krajina	

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

1. STUPEŇ

Charakteristika předmětu

Hlavními složkami hudební výchovy na 1. stupni jsou vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Všechny tyto druhy hudebních činností se ve výuce hudební výchovy navzájem prolínají a utváří tak estetické vztahy žáků k hudbě a umění, formují mezilidské vztahy. Učitel vždy vychází z toho, co žáci umí a dále rozvíjí jejich hudební dovednosti. Prvky hudební výchovy se objevují i v jiných předmětech. Zpěv, hudebně pohybová činnost či poslech hudby se mohou objevit i v českém jazyce, prvouce či vlastivědě, kdy se žáci dozvídají o cizích zemích, jejich obyvatelích a kultuře. Zde se s dětmi zpívají jejich národní písně a tančí národní tance.

Obsahem vokálních činností je rozvíjení dětského hlasu a správná práce s ním. Nejčastější formou zpívání na 1. stupni je zpěv jednohlasý. Děti se učí správnému nasazení hlasu, rozšiřují si svůj hlasový rozsah a učí se, jak s hlasem správně pracovat, jak správně dýchat.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje. Žáci se učí pracovat v rytmických doprovodech s různými doprovodnými nástroji jako jsou dřívka, tamburíny, činely, bubínky a podobně. Zároveň si také rozvíjí svůj smysl pro rytmus.

Obsahem hudebně pohybových činností je vyjádření hudby pomocí tance, pohybů a gest. Děti se učí nové tance, které pak využívají jako doprovod k nacvičeným písním.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání hudby. Žák poznává nejen nástroje znějící v reprodukované hudbě, ale zároveň poznává hudební styly a učí se hudbu analyzovat a interpretovat. Poslechem se žáci učí vnímat a citově prožívat hudbu.

Vyučovací předmět hudební výchova na 1. stupni je vyučován od 1. do 5. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách. Pokud je k dispozici speciální hudební třída, je možné vyučovat v této třídě.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovně vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel:

- rozvíjí schopnost kreativního hudebního myšlení
- vede žáky k efektivnímu využívání procesu učení v tvůrčích činnostech
- vede k touze poznat, vědět a následně používat
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytváří komplexnější pohled na hudební jevy

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede k přesnému definování problému
- vede ke komplexnímu řešení hudebních jevů
- vede k uvědomění si všech dopadů a důsledků svého řešení
- rozvíjí schopnost naslouchat a přijmout poznatky ostatních
- vede k uvědomění si a obhajobě vlastního postoje a cíle

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti vyjadřovat své vlastní myšlenky
- vede k uvědomění si důsledků svých slov a činů
- vede ke vhodnému formulování hudební myšlenky
- rozvíjí schopnost diskutovat a rozpoznat vhodnost diskuse
- vede žáky k porozumění hudebních a notových záznamů

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k sebekritice
- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- rozvíjí schopnost ocenit druhé lidi
- posuzuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků a rozvíjí je
- vede žáky k posouzení vlastní role v kolektivu i ve společnosti

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za své činy a uvědomění si případných důsledků
- vede k ochraně kulturního a historického dědictví
- vede k udržování národních tradic a kulturního dědictví
- vede k respektování přesvědčení druhých lidí
- oceňuje smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k vhodnému výběru pracovních postupů na dosažení co nejlepších výsledků
- vede k využívání zkušeností a znalostí získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- předkládá žákům více možností k dosažení cíle

5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

I. stupeň – 1. období VOKÁLNÍ ČINNOSTI

<i>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opakuje melodie na základě svých dispozic ▪ Správně dýchá ▪ Reprodukuje text se správnou výslovností ▪ Správně nasazuje tón, uvolněně zpívá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opakuje melodie intonačně čistě a rytmicky přesně na základě svých dispozic ▪ Hospodárně dýchá ▪ Zřetelně vyslovuje ▪ Interpretuje noty v rozsahu C1 – G1 ▪ Uvolněně zpívá (hlavový tón) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opakuje melodie intonačně čistě a rytmicky přesně na základě svých dispozic ▪ Hospodárně dýchá ▪ Zřetelně vyslovuje ▪ Intonuje v rozsahu C1-C2 	MuV, KD OSV,SRaSO,MuV,EP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřování hlasového rozsahu • Nasazení a tvorba tónu • Výslovnost • Dodržení rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchání • Pěvecké dovednosti • Rozšiřování hlasového rozsahu • Nasazení a tvorba tónu • Výslovnost • Dodržení rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchání • Pěvecké dovednosti • Rozšiřování hlasového rozsahu • Nasazení a tvorba tónu • Výslovnost • Dodržení rytmu 	

VOKÁLNĚ INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

<i>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokouší se rytmozovat a melodizovat jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instrumentálně realizuje jednoduchou melodii a rytmus s ohledem na své schopnosti a dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instrumentálně realizuje jednoduchou melodii a rytmus s ohledem na své schopnosti a dovednosti 	OSV,SaS , K, PH
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Melodizace jednoduchých textů 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce motivů pomocí jednoduchých hud. nástrojů z Orffova instrumentáře • Rytmická a melodická improvizace • Melodizace jednoduchých textů 	

5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

<i>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se používat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se používat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ rytmicky doprovází ve 2/4 a 3/4 taktu 	MuV, KD, OSV a K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduchý doprovod na rytmické nástroje</i> • <i>Dodržení rytmu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduchý doprovod na rytmické nástroje</i> • <i>Dodržení rytmu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduchý doprovod na rytmické nástroje</i> • <i>Dodržení rytmu</i> 	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

<i>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prakticky se seznamuje s možnostmi, jak vyjádřit metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ▪ pohybově znázorňuje hudební kontrasty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohybově vyjadřuje tempo, dynamiku a směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohybově vyjadřuje tempo, dynamiku a směr melodie 	OSV, PH, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Správné držení těla</i> • <i>Jednoduché taneční hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Správné držení těla</i> • <i>Chůze, taneční kroky</i> • <i>Pochod</i> • <i>Poskok, výměnný krok</i> • <i>Jednoduché taneční hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pohybový doprovod písní</i> • <i>Kroky jednoduchých lidových tanců</i> • <i>Jednoduché taneční hry</i> 	

5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

<i>Rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná rozdíl mezi zvukem a tónem ▪ seznamuje se s různými kvalitami tónu, různými možnostmi tempových a dynamických změn 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s kvalitami tónu (délka, síla, barva, výška) ▪ Rozpoznává tempové a dynamické změny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s kvalitami tónu (délka, síla, barva, výška) ▪ Rozpoznává tempové a dynamické změny ▪ Pracuje s osminovými, čtvrtovými, půlovými a celými hodnotami not 	OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, rytmické a dynamické změny) • Seznámení s lidovými a umělými písněmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, rytmické a dynamické změny) • Seznámení s lidovými a umělými písněmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, rytmické a dynamické změny) • Seznámení s lidovými a umělými písněmi 	

<i>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s některými hudebními nástroji ▪ vnímá rozdíl mezi vokální a instrumentální hudbou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se se základním rozdělením hudebních nástrojů ▪ Odliší hudbu vokální a instrumentální ▪ V proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se se základním rozdělením hudebních nástrojů ▪ Odliší hudbu vokální a instrumentální ▪ V proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje ▪ Seznamuje se s vybranými díly hudebních skladatelů 	MuV, EP, PM, OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní rozdělení hudebních nástrojů • Poslech skladeb dle výběru učitele přiměřeně věku dětí • Seznámení s hymnou ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní rozdělení hudebních nástrojů (bicí, dechové, strunné) • Poslech skladeb dle výběru učitele přiměřeně věku dětí • Poslech hymny ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní rozdělení hudebních nástrojů (bicí, dechové, strunné) • Poslech skladeb dle výběru učitele přiměřeně věku dětí • Hymna ČR 	

5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň, 2. období – dotace: 1, 1; povinný

**I. stupeň – 2. období
VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

<i>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ▪ Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní-frázování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ▪ Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní-frázování 	SaS, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Dýchání, vázání, vokalizace samohlásek</i> ▪ <i>Zpěv</i> ▪ <i>Rozšiřování hlasového rozsahu</i> ▪ <i>Nasazení a tvorba tónu</i> ▪ <i>Výslovnost</i> ▪ <i>Dodržení rytmu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dýchání, vázání, vokalizace samohlásek</i> • <i>Zpěv</i> • <i>Rozšiřování hlasového rozsahu</i> • <i>Nasazení a tvorba tónu</i> • <i>Dodržení rytmu</i> • <i>Hudební rytmus</i> • <i>Kánon</i> 	

<i>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v notovém zápisu jednoduché skladby a v rámci svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v notovém zápisu jednoduché skladby a v rámci svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	RSP, SaS, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v notovém zápisu</i> • <i>Notová osnova, houslový klíč, repetice</i> • <i>Zpěv písní</i> • <i>Pohybové hry</i> • <i>Tanec</i> • <i>Doprovodné hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientace v notovém zápisu</i> • <i>Notová osnova, houslový klíč, repetice</i> • <i>Zpěv písní</i> • <i>Pohybové hry</i> • <i>Tanec</i> • <i>Doprovodné hry</i> 	

5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň, 2. období – dotace: 1, 1; povinný

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

<i>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rytmicky doprovází skladbu na jednoduché nástroje ▪ Učí se reprodukovat jednoduché motivy krátkých skladeb 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rytmicky doprovází skladbu na jednoduché nástroje ▪ Učí se reprodukovat jednoduché motivy krátkých skladeb 	Ko,K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje • Hudební hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje • Hudební improvizace 	

<i>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se rozpoznávat lidovou a umělou píseň a klasickou hudbu ▪ Seznámení s vybranými hudebními skladateli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se rozpoznávat lidovou a umělou píseň a klasickou hudbu ▪ Seznámení s vybranými hudebními skladateli 	OSV,RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce rytmického záznamu lidové či jiné písně 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce rytmického záznamu lidové či jiné písně 	

<i>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se vytvářet přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ▪ Využívá Orffovy nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se vytvářet přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ▪ Využívá Orffovy nástroje 	OSV,K, PH
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizační cvičení 	

5.7.1 Hudební výchova – 1. stupeň, 2. období – dotace: 1, 1; povinný

POSLECHOVÉ ČINNOST

<i>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odliší tóny podle výšky, délky, síly a barvy ▪ Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odliší tóny podle výšky, délky, síly a barvy ▪ Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb 	OSV, SaS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poslech lidové a umělé písně a vážné hudby</i> • <i>Rozpoznávání hudebních nástrojů</i> • <i>Seznámení s vybranými hudebními skladateli</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poslech lidové a umělé písně a vážné hudby</i> • <i>Rozpoznávání hudebních nástrojů</i> • <i>Seznámení s vybranými hudebními skladateli</i> • <i>Souzvuk, akord</i> 	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

<i>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s kroky jednoduchých lidových tanců ▪ Propojí vlastní pohyb s hudbou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s kroky jednoduchých lidových tanců ▪ Propojí vlastní pohyb s hudbou 	KO, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chůze</i> • <i>Pochod</i> • <i>Poskok</i> • <i>Kroky jednoduchých lidových tanců</i> • <i>Jednoduché taneční hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kroky jednoduchých lidových tanců</i> • <i>Jednoduché taneční hry</i> • <i>Taktování</i> • <i>Orientace v prostoru</i> 	

2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova má komplexní charakter, je rozdělen do složek: vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci od 6. do 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Výuka probíhá většinou v hudebních třídách.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem – hlasová hygiena, správné dýchání, zřetelná výslovnost, rozšiřování hlasového rozsahu, posilování správných pěveckých návyků (pomocí secvičených, melodicky ucelených kratičkových cvičení sledujících uvolnění zpěvního materiálu, hlasovou vyrovnanost). Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu, zpívá dle dispozic intonačně čistě, v durových i mollových tóninách, a rytmicky přesně v jednohlase (případně i dvojhlase). Žák je veden k prohlubování získaných znalostí v orientaci a čtení notového zápisu a k rozvoji hudební představivosti - převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu. Ve výuce pěveckých dovedností je nutné vracet se k osvojeným písním pro jejich zapamatování a prohloubení.

Obsahem Instrumentálních činností je práce a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře, záznam hudby, dále práce s grafickým záznamem rytmu písně nebo sluchovou analýzou. Nejelementárnějším doprovodem k vhodným písním je „hra na tělo“, sestávající se z rytmického tleskání, pleskání, luskání prsty, kdy dochází k souhře manuální zručnosti a tělesného uvolnění.

V Hudebně pohybových činnostech žáci interpretují pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, osvojují a prohlubují si taktování. Žáci poznávají charakteristické rysy lidových a ostatních tanců.

Obsahem Poslechové činnosti je osvojování slohového a stylového zařazení díla, rozbor hudebních stylů a žánrů ve vztahu ke kulturním tradicím a zvykům, stylová provázanost. Tato oblast má za cíl seznamovat s hudebním dílem a jejím autorem v kontextu s jinými nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora. Učitel rozvíjí u žáka estetické cítění, podněcuje k orientaci rozpoznání hodnot.

V hodinách hudební výchovy je třeba dbát na to, aby se činnosti střídaly. Součástí hudební výchovy jsou výchovné koncerty a divadelní představení.

Metody a formy práce, mezipředmětové vztahy:

Je vhodné, aby zpěv, poslech, hudba nebyla zařazována jen do hodin hudební výchovy, ale aby se zpěv zařazoval a objevoval i v jiných předmětech jako doplněk výuky nebo jako prostředek relaxace.

Na 2. stupni je upřednostňována metoda přímé zkušenosti, hudebního pozorování a metoda problémová. Jejich společnými znaky jsou motivace zájmu dítěte, srovnávání, rozlišování, pokusné objevování. Specifickým rysem předmětu je sepětí práce v hodině s mimotřídní a mimoškolní aktivitou žáků.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje samostatnost a tvořivost
- rozvíjí schopnost kreativního hudebního myšlení
- vede k touze poznat, vědět a následně používat
- podporuje žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytváří komplexnější pohled na hudební jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede k přesnému definování problému
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- rozvíjí schopnost naslouchat a přijmout poznatky ostatních
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- vede žáky ke kreativě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu
- učí žáky účinně se zapojovat do diskuse, vhodně argumentovat
- učí žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- posuzuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků a rozvíjí je, uplatňuje individuální přístup
- oceňuje zkušenosti žáků, jejich výsledky práce
- podporuje „inkluzi“ (začleňování)
- rozvíjí schopnost ocenit druhé

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k umění naslouchat, respektovat názory druhých, konfrontovat vlastní názory s ostatními
- nabízí žákům vhodné aktivity (kulturní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Kompetence pracovní

Učitel:

- vytváří při výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- nabízí žákům projekty, skupinové práce, PC výukové programy
- vede k využívání zkušeností a znalostí získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

5.7.1 Hudební výchova – 2. stupeň, dotace: 1, 1, 1, 1; povinný VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uplatňuje zásady pěvecké hygieny, dýchání, nasazení tónu, deklamace, výslovnost ▪ Správně nasadí tón, správně dýchá ▪ Odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozliší mluvený projev od pěveckého 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná školený hlas, kvalitu vokálního projevu v kolektivu i z nahrávek ▪ Snaží se dle svých individuálních schopností zazpívat kánon ▪ Předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat ad.) ▪ Používá větší hlasový rozsah 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozšiřuje si hlasový rozsah ▪ Usiluje o zvládnutí dvojhlasé úpravy u vybraných písní ▪ Ověřuje a uplatňuje poznatky z hudební teorie ▪ Snaží se orientovat v notovém záznamu ▪ Třídní pěvecké soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dle svých individuálních schopností dokáže píseň zazpívat rytmicky přesně a s dodržáním tempa ▪ Dle svých individuálních schopností reprodukuje notový záznam 	OSV, RSP, SaS, K, MV, HPPE, VDO, OOSS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký projev • Hlasová hygiena • Cvičení na hlasový rozsah 	<ul style="list-style-type: none"> • O lidském hlase pravidla hlasové hygieny • Nešvary v hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> • USA jako kolébka jazzu a moderní pop. hudby • Za tajemstvím akordových značek 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmus, metrum, tempo – prohlubování znalostí 	

Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže reprodukovat a převede melodii z nezpěvné do zpěvné polohy ▪ Dokáže pojmenovat noty v notovém zápisu ▪ Odhadne žánr písně ▪ Při zpěvu spolupracuje s ostatními ▪ Jednoduché písně doprovodí rytmicky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vybere další písně stejného stylu a žánru ▪ Rozezná hudebně výrazové prostředky ▪ Rozezná melodii vzestupnou a sestupnou, akord, stupnici 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dle svých individuálních schopností analyzuje dur a moll akordy harmonicky i melodicky, stupnici dur a moll, intervaly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vývoj notace ▪ Dle svých individuálních schopností analyzuje dur a moll akordy harmonicky i melodicky, stupnici dur a moll, intervaly 	OSV, RSP, K, Ko, KaK, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Když se sejdou housle s basou (hud. nástr. v lid hudbě) • Křížek, bé či odrážka.. • Hrajeme a zpíváme ve ... • Stupnice • Akord druhy lidových písní • hudební výrazové prostředky • variace • intervaly 	<ul style="list-style-type: none"> • Polyfonie neboli vícehlas • Kánon a fuga • Harmonická moll aneb Bez legrace • rozdělení stupnic, jejich sluchová analýza 	<ul style="list-style-type: none"> • Stupnice, tónina • Za tajemstvím akordových značek 	<ul style="list-style-type: none"> • Něco o harmonii – harmonizace 	

5.7.1 Hudební výchova – 2. stupeň, dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Využívá své individuální a hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zazpívat dle svých schopností s kolektivem , na základě svých dispozic intonačně a rytmicky co nejpřesněji (jednohlas) ▪ Využívá jednoduchých Orffových nástrojů při produkci jednoduchých rytmických motivů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zazpívat dle svých schopností s kolektivem, na základě svých dispozic intonačně a rytmicky co nejpřesněji ▪ Předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat ad.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zazpívat dle svých schopností samostatně intonačně a rytmicky co nejpřesněji ▪ Rozšiřuje si hlasový rozsah ▪ Třídní pěvecké soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zazpívat dle svých schopností samostatně intonačně a rytmicky co nejpřesněji ▪ Rozvíjí si hudební představivost 	OSV, RSP, SaS, SRaSO, K, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové a umělé písně • Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> • Putování za lidovou písní • lidové a umělé písně, hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové a umělé písně, populární písně • Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové a umělé písně, populární písně hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře 	

Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zopakovat některé z motivů, témat a částí skladeb ▪ Dotváří je a doprovází pomocí jednoduchých rytmických nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zopakovat některé z motivů, témat a částí skladeb ▪ Dotváří je a doprovází pomocí jednoduchých rytmických nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zopakovat některé z motivů, témat a částí skladeb ▪ Dotváří je a doprovází pomocí jednoduchých rytmických nástrojů ▪ Provádí textové úpravy na základě dané melodie a rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže zopakovat některé z motivů, témat a částí skladeb ▪ Dotváří je a doprovází pomocí jednoduchých rytmických nástrojů ▪ Provádí textové úpravy na základě dané melodie a rytmu 	OSV, RSP , K, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Píseň a její hudební forma, hudební otázka a odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidová píseň – ukolébavka, verbuňk, milostná píseň, pracovní píseň, koledy... 	<ul style="list-style-type: none"> • Letem hudebními dějinami: <ul style="list-style-type: none"> ○ původ hudby ○ Středověk ○ Renesance ○ Baroko ○ Klasicismus ○ Romantismus 	<ul style="list-style-type: none"> • Trampská píseň • Něco o harmonii – harmonizace • Letem hudebními dějinami – Český hudební romantismus 	

5.7.1 Hudební výchova – 2. stupeň, dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže rozlišit 2/4 a ¾ rytmus ▪ Zopakuje jednoduché rytmické cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dle svých individuálních schopností rozpozná 2/4 a ¾ rytmus ▪ Zopakuje i vytvoří jednoduché rytmické cvičení a předvede je 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokáže rozlišit charakteristické druhy tanců a k vybraným zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná základní druhy tanců 	OSV, RSP, PH, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba a tanec • Hudba a slovo (melodram, scénická hudba) • Hudba na jevišti (opera, opereta, muzikál) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kucmoch... (opakování taktování) • My jsme hráli na cimbály, O tanci, polka, valčík 	<ul style="list-style-type: none"> • 30. a 40. léta aneb swing a nejen on • 70. a 80. léta v moderní populární a rockové hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazz, swing, charleston, klasické a moderní tance 	

POSLECHOVÉ ČINNOST

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užitě hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá jednoduchých Orffových nástrojů při produkci jednoduchých rytmických motivů ▪ Správně nasadí tón, správně dýchá ▪ Seznámí se s jednotlivými hudebními výrazovými prostředky (melodie, rytmus, dynamika, barva, harmonie) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná vztahy v hudbě (lidová-umělá, jednohlas - vícehlas) ▪ Uvědomuje si souvislost člověk a hudební dílo, hudba a technika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v jednotlivých částech poslechové skladby ▪ Rozezná jednotlivé hudebně výrazové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovně analyzuje hudebně výrazové prostředky znějící hudby ▪ Pojmenuje některé ze znějících hudebních nástrojů 	MuV, KD, OSV, RSP, MeV, VAMS, K, EP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Jak „funguje“ hudba, • Když se něco obměňuje... variace • Co je to partitura aneb... partitura • Proměny písně ve staletích, píseň a její hudební forma • Hudba, kam se podíváš • Ta naše opera česká 	<ul style="list-style-type: none"> • O sonátě a sonátové formě • Symfonie, symfonická báseň • To je koncert • Duchovní a světská hudba, Kantáta a oratorium • Muzikál • O tvorbě skladatele... • Hudební přehrávače, hudební nosiče • Interpret a jeho místo v hudebním umění 	<ul style="list-style-type: none"> • Co je to umělé a nonumělé hudba • USA jako kolébka jazzu (30. a 40. léta) • Vážná hudba 20. století • 70. a 80. léta v moderní populární a rockové hudbě • vážná hudba 20. století (pokračování) • Moderní hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká populární hudba, úvodní přehled • Rytmus, metrum, tempo • Technika v hudbě – nahrávací technika 	

5.7.1 Hudební výchova – 2. stupeň, dotace: 1, 1, 1, 1; povinný

Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se základními hudebními žánry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná jednotlivé poslechové skladby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnává jednotlivé hudební ukázky, pokusí se je zařadit ▪ Vztah hudební dílo - autor ▪ Orientuje se v hudebních stylech (jazz, blues,...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná jednotlivé poslechové skladby ▪ Kriticky zhodnotí poslouchané, jaká hudba je 	OSV, RSP, K, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Opera, opereta, balet, výrazový tanec, pantomim, hudební revue 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba duchovní, světská 	<ul style="list-style-type: none"> • Letem hudebními dějinami: <ul style="list-style-type: none"> ○ původ hudby ○ Středověk ○ Renesance ○ Baroko ○ Klasicismus ○ Romantismus 	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky hudebních dějin v Čechách • Hudební renesance v Čechách • České hudební baroko • Český hudební klasicismus • Český hudební romantismus • 20. století v hudbě 	

Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s postupným vývojem populární hudby, s interprety, technikou v hudbě a jejím vlivem na jiné druhy umění ▪ Vnímá spojitost hudby s divadlem a filmem ▪ Uvědomuje si její společenský vliv 	OSV, RSP, K, ŘPRD, MeV, VAMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká populární hudba (artificiální a nonartificiální) • Jazz a swing v české hudbě • 50. a 60. léta – divadla malých forem • 60. léta – big beat • 60. – 70., 80. a 90. léta 	

5.7.2 Estetická výchova - PČ

1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Při estetické výchově se žáci učí vnímat a tvořit si vlastní názor na výtvarné umění. Seznamují se se základními technikami používanými ve výtvarném umění jako je kresba, malba, koláž, modelování, práce s keramikou ale také

s netradičními technikami – batika, práce s kaširovanou hmotou, práce s kartonem atd. Při tvorbě využíváme přírodní materiály.

Při tvořivé činnosti je kladen důraz na prožívání dítěte, na jeho vztah k procesu tvoření, na rozvoj fantazie a představivosti. Práce s různými materiály a využívání technik jako je stříhání, lepení, modelování, skládání atd. přispívá k rozvoji a zdokonalování jemné motoriky.

Předmět směřuje k tomu, aby měl žák z tvořivé práce prožitek a hlavně radost.

Předmět estetická výchova na prvním stupni má v 1.- 3. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně, ve 4.- 5. ročníku 3 hodiny týdně. Tento integrovaný předmět v sobě zahrnuje předměty výtvarná výchova a pracovní činnosti.

Výuka probíhá převážně ve třídě ale i v kreslárně nebo venku v přírodě.

Do vyučovacího předmětu Estetická výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci a experimentu
- vede žáky k tomu, aby sami plánovali a organizovali svou práci
- seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami
- vede žáky k využívání poznatků z jiných oblastí, vytváření si komplexního pohledu na kulturu
- vede žáky k vnímání a chápání hodnoty uměleckých děl

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáka hledat vhodné způsoby řešení
- vede žáka ke kritickému myšlení
- vede žáka ke tvořivosti
- učí žáka využívat vědomostí a dovedností při objevování různých výtvarných technik

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k formulování svých myšlenek
- účinně zapojuje žáka do diskuze o vytvořených dílech
- učí žáka předvést výsledky své práce, hovořit o nich
- vede žáka k vhodnému argumentování při kritice a hodnocení vytvořených prací
- vede žáka k naslouchání názoru jiných lidí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- vede žáky k sebedůvěře, k vytváření pozitivního názoru sama na sebe
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů
- podílí se na přátelské atmosféře ve třídě
- podporuje sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje individualitu každého žáka
- vede žáky k respektu k našim tradicím, historii i umění
- vede žáky k pozitivnímu ale zároveň kritickému vnímání uměleckých děl
- aktivně žáky zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby bezpečně a účinně používali materiály, nástroje a vybavení
- rozvíjí u žáků znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- seznamuje žáky se základy bezpečnosti při různých činnostech
- seznamuje žáky s různými druhy materiálů, s rozdílným způsobem práce

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

I. stupeň – 1. období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

<i>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší různé druhy materiálu ▪ Porovná vlastnosti zpracovávaného materiálu ▪ Zhotoví jednoduché výrobky ▪ Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti ▪ Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváří různé předměty z tradičních a netradičních materiálů ▪ Používá jednoduché pracovní pomůcky 	OSV, PH, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s materiály</i> • <i>Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, plasty</i> • <i>Vlastnosti materiálu, užití v praxi</i> • <i>Pracovní pomůcky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s materiály</i> • <i>Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty</i> • <i>Vlastnosti materiálu, užití v praxi</i> • <i>Pracovní pomůcky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Práce s různými materiály</i> • <i>Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil</i> 	

Pracuje podle slovního návodu a předlohy

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Napodobí předváděnou práci ▪ Prokáže samostatnost při úpravě pracovního místa ▪ Bezpečně zachází se stavebnicemi ▪ Porovná výrobek a model ▪ Zkouší organizovat práci skupiny ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Napodobí průběh předváděné práce ▪ Udržuje pořádek na pracovišti, samostatně upraví pracovní místo a udržuje na něm čistotu ▪ Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami a stavebnicemi ▪ Sestaví jednoduchý model a pozná, zda hotový výrobek odpovídá modelu či předloze ▪ Dovede organizovat práci ve skupině ▪ Dodržuje pravidla bezpečné práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše jednoduchý pracovní postup na základě vlastní zkušenosti ▪ Podle vzoru a výkladu vyrobí vlastní výrobek ▪ Udržuje čistotu a pořádek na svém pracovišti ▪ Bezpečně zachází s pomůckami ▪ Sestaví jednoduchý model podle vlastního návrhu ▪ Spolupracuje ve skupině 	OSV, SRaSO , K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduché pracovní postupy</i> • <i>Organizace práce, technologická kázeň.</i> • <i>Hygiena a bezpečnost práce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduché pracovní postupy</i> • <i>Organizace práce, technologická kázeň.</i> • <i>Náčrty, výkresy, plánky</i> • <i>Hygiena a bezpečnost práce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduché pracovní postupy</i> • <i>Organizace práce</i> • <i>Náčrty, výkresy, plánky</i> • <i>Hygiena a bezpečnost práce</i> 	

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

KONSTRUKČNÍ PRÁCE

<i>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s částmi stavebnice ▪ Podle slovního návodu sestavuje jednoduchý statický model ▪ Bezpečně zachází s díly stavebnice ▪ Dbá na osobní čistotu a bezpečnost ▪ Vyhotoví jednoduchý výrobek ▪ Podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek se vztahem k lidovým tradicím, k ročnímu období 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některé součástky a nástroje ▪ Uvede jednoduchý pracovní postup ▪ Bezpečně zachází s díly stavebnice ▪ Při práci s materiálem dbá na osobní hygienu a bezpečnost ▪ Vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky ▪ Podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek se vztahem k lidovým tradicím, k ročnímu období 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje všechny součástky stavebnice ▪ Podle obrázkového návodu a vlastního výběru sestaví složitější pohyblivé modely ▪ Uvede jednoduchý pracovní postup ▪ Při práci s materiálem dbá na čistotu a bezpečnost ▪ Vyrobí podle vlastního návrhu jednoduchý pohyblivý výrobek 	OSV, K OSV, SRaSO, K, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavebnice</i> • <i>Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu</i> • <i>Lidové zvyky, tradice, řemesla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavebnice</i> • <i>Sestavování modelů</i> • <i>Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu</i> • <i>Lidové zvyky, tradice, řemesla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stavebnice</i> • <i>Sestavování modelů</i> • <i>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem</i> 	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

<i>Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí pozorování přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje a zaznamenává dění v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí pozorování, zaznamenává a hodnotí jeho výsledky ▪ Vede si jednoduché záznamy 	OSV, RSP, SRaSO, K, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní podmínky pro pěstování rostlin</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní podmínky pro pěstování rostlin</i> • <i>pokožkové rostliny</i> • <i>zahradní rostliny, léčivky, jedovaté rostliny</i> • <i>alergie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základní podmínky pro pěstování rostlin</i> • <i>Pokožkové rostliny, zahradní rostliny, léčivky, jedovaté rostliny</i> 	

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

Pečuje o nenáročnou rostlinu

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu ▪ Předvede péči o pokojovou květinu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje nejnámější pokojové rostliny, ošetřuje je ▪ Provede jednoduché pěstitelské práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pečuje o pokojové rostliny ▪ Provede jednoduché pěstitelské práce ▪ Pojmenuje vybrané rostliny 	OSV, PH, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin 	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Příprava tabulí pro jednoduché stolování

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Připraví jednoduše prostřený stůl pro oběd, večeři 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Příprava tabulí pro jednoduché stolování 	OSV, RSP, K, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně, jednoduchá úprava stolu 	

Chová se vhodně při stolování

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla hygieny před jídlem, používá správně všech příborových částí ▪ Předvede správné stolování včetně vhodného chování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Má pevně vštípená pravidla správného stolování, správně jich využívá ▪ Předvede správné chování při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při stolování dokáže být příkladem pro mladší spolužáky, svým správným chováním ovlivňuje prostředí, kde stoluje 	OSV, MV OSV, MV, MuV, LV, EV, VČP OSV, SRaSO, MV, Ko, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla správného stolování, chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla správného stolování, chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla správného stolování a chování 	

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2,2; povinný

I. stupeň – 2. období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

<i>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší vlastnosti a způsoby zacházení s daným materiálem ▪ Zhotoví různé výrobky dle své fantazie pomocí jednoduchých pracovních operací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních postupech ▪ Dokáže vhodně zacházet s daným materiálem ▪ Na základě přesných instrukcí zhotoví výrobek a předvede správný pracovní postup 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s materiály – papír, karton, přírodniny, textil, modelovací hmota • Vlastnosti a druhy materiálu, praktické využití • Jednoduché pracovní operace a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s materiály – papír, karton, přírodniny, textil, modelovací hmota • Vlastnosti a druhy materiálu, praktické využití • Jednoduché pracovní operace a postupy 	

<i>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při tvořivé činnosti se seznámí s prvky lidových tradic a zvyků ▪ Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí různých pracovních postupů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá různé techniky zpracování daného materiálu, respektuje lidové tradice 	MuV, EP, PM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové zvyky, tradice, řemesla 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové zvyky, tradice, řemesla 	

<i>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s vhodnými pracovními pomůckami na základě znalostí o vlastnostech daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá pracovní pomůcky správným způsobem, bezpečně a podle návodu 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jejich funkce a využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jejich funkce a využití 	

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2,2; povinný

Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udrží čistotu a pořádek svého pracovního místa i celého pracoviště ▪ Dbá na zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udrží čistotu a pořádek svého pracovního místa i celého pracoviště ▪ Dbá na zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	OSV, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu 	

KONSTRUKČNÍ PRÁCE

Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dovede sestavit předmět podle předlohy nebo jednoduchého schématu, dodržuje správný pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky 	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční • Sestavování modelů, montáž, demontáž 	

Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sestaví jednoduché modely podle předlohy i představy ▪ Používá různé druhy stavebnic – plošné, prostorové, konstrukční - a provádí práce montážní a demontážní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá návody pracovních postupů ▪ Vypracuje plánek výrobku podle vlastní představy 	OSV, ŘPRD, SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční • Sestavování modelů, montáž, demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem 	

Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udrží čistotu a pořádek svého pracovního místa i celého pracoviště ▪ Dbá na zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udrží čistotu a pořádek svého pracovního místa i celého pracoviště ▪ Dbá na zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	OSV, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu 	

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2,2; povinný

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

<i>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje změny přírody v ročním období ▪ Zvládne samostatně pěstovat nenáročnou pokojovou rostlinu, pečovat o ně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dovede vyhledat informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře ▪ Pěstuje pokojové rostliny a pozoruje změny ▪ Rozliší jedovaté a nebezpečné rostliny 	EV, ZPŽ, ŽP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Pokojové rostliny • Rostliny jedovaté, nebezpečné (drogy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Pokojové rostliny • Rostliny jedovaté, nebezpečné (drogy) 	

<i>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje základní podmínky péče o rostliny a půdu ▪ Ošetřuje rostliny během růstu ▪ Seznamuje se s technikou výsevu, výsadby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje základní podmínky péče o rostliny a půdu ▪ Drží se daných zásad a pracovních postupů ▪ Rozpozná rozdíl množení rostlin semeny a sázením 	EV, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování rostlin ze semen v místnosti • Výživa rostlin • Ochrana rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování rostlin ze semen v místnosti • Výživa rostlin • Ochrana rostlin 	

<i>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná jednoduché pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstitelské práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozezná jednoduché pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstitelské práce 	OSV, SaS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstování rostlin 	

<i>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při pěstitelských pracích ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při pěstitelských pracích ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	OSV, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla bezpečnosti a hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla bezpečnosti a hygieny 	

5.7.2 Estetická výchova – PČ – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2,2; povinný

PŘÍPRAVA POKRMŮ

<i>Orientuje se v základním vybavení kuchyně</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se a pojmenuje základní vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenovává a běžně užívá základní vybavení kuchyně 	OSV, RSP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně 	

<i>Připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně ▪ Dovede vybrat potřebné potraviny k přípravě pokrmů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Připravuje jednoduché pokrmy studené kuchyně ▪ Správně vybere vhodné potraviny 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní postup podle receptu • Výběr vhodných potravin 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní postup podle receptu • Výběr vhodných potravin 	

<i>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chová se vhodně při stolování ▪ Připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při stolování se chová slušně a kultivovaně ▪ Zvládá obsluhu u stolu ▪ Na přiměřené úrovni připraví tabuli k běžnému stolování 	OSV, SRaSO, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady správného stolování • Společenské chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady správného stolování • Společenské chování 	

<i>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udržuje čistotu a pořádek svého pracovního místa i celého pracoviště ▪ Dbá na zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udržuje čistotu a pořádek svého pracovního místa i celého pracoviště ▪ Dbá na zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Dovede ošetřit lehká poranění a poskytnou první pomoc 	OSV, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Hygienické návyky • Bezpečnost práce • První pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygienické návyky • Bezpečnost práce • První pomoc 	

5.7.3 Estetická výchova - VV

1.STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Při estetické výchově se žáci učí vnímat a tvořit si vlastní názor na výtvarné umění. Seznamují se se základními technikami používanými ve výtvarném umění jako je kresba, malba, koláž, modelování, práce s keramikou ale také s netradičními technikami – batika, práce s kaširovanou hmotou, práce s kartonem atd. Při tvorbě využíváme přírodní materiály.

Při tvořivé činnosti je kladen důraz na prožívání dítěte, na jeho vztah k procesu tvoření, na rozvoj fantazie a představivosti. Práce s různými materiály a využívání technik jako je stříhání, lepení, modelování, skládání atd. přispívá k rozvoji a zdokonalování jemné motoriky.

Předmět směřuje k tomu, aby měl žák z tvořivé práce prožitek a hlavně radost.

Předmět estetická výchova na prvním stupni má v 1.- 3. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně, ve 4.- 5. ročníku 3 hodiny týdně. Tento integrovaný předmět v sobě zahrnuje předměty výtvarná výchova a pracovní činnosti.

Výuka probíhá převážně ve třídě, ale i v kreslárně nebo venku v přírodě.

Do vyučovacího předmětu Estetická výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci a experimentu
- vede žáky k tomu, aby sami plánovali a organizovali svou práci
- seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami
- vede žáky k využívání poznatků z jiných oblastí, vytváření si komplexního pohledu na kulturu
- vede žáky k vnímání a chápání hodnoty uměleckých děl

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáka hledat vhodné způsoby řešení
- vede žáka ke kritickému myšlení
- vede žáka ke tvořivosti
- učí žáka využívat vědomostí a dovedností při objevování různých výtvarných technik

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k formulování svých myšlenek
- účinně zapojuje žáka do diskuze o vytvořených dílech
- učí žáka předvést výsledky své práce, hovořit o nich
- vede žáka k vhodnému argumentování při kritice a hodnocení vytvořených prací
- vede žáka k naslouchání názoru jiných lidí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- vede žáky k sebedůvěře, k vytváření pozitivního názoru sama na sebe
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů
- podílí se na přátelské atmosféře ve třídě
- podporuje sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje individualitu každého žáka
- vede žáky k respektu k našim tradicím, historii i umění
- vede žáky k pozitivnímu ale zároveň kritickému vnímání uměleckých děl
- aktivně žáky zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby bezpečně a účinně používali materiály, nástroje a vybavení
- rozvíjí u žáků znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- seznamuje žáky se základy bezpečnosti při různých činnostech
- seznamuje žáky s různými druhy materiálů, s rozdílným způsobem práce

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

I. stupeň – 1. období

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ ČINNOSTI

VV - Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají jejich podobnost či odlišnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává různé druhy tvarů ▪ Porovnává vlastnosti, které zakládají podobnost tvarů, či jejich odlišnost ▪ Poznává různorodé přírodní materiály ▪ Seznamuje se s umělými materiály 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává různé druhy tvarů ▪ Porovnává vlastnosti, které zakládají podobnost tvarů či jejich odlišnost, jejich vztahy ▪ Poznává různorodé přírodní a umělé materiály ▪ Seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji 	OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem kvalita) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus) • Rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem kvalita) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura) • Rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra) 	

VV - V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování) ▪ Pracuje s barvami, zkouší je míchat a překrývat podle návodu ▪ Poznává světlé a tmavé barvy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování) ▪ Zkouší experimentovat s barvou, míchat a překrývat barvy ▪ Rozpoznává světlé a tmavé, teplé a studené barvy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování) ▪ Tvůrčím způsobem experimentuje s barvami ▪ Dokáže míchat a překrývat barvy ▪ Rozezná barvy teplé a studené, světlé a tmavé 	OSV, RSP, K, PL, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Fantazijní představy • Hra s barvou • Plošné a prostorové vyjádření • Originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> • Fantazijní představy • Hra s barvou • Plošné a prostorové vyjádření • Originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> • Fantazijní představy • Hra s barvou • Plošné a prostorové vyjádření • Originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků 	

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

<i>VV - Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání ▪ Vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejich vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání ▪ Vnímá dění různými smysly ▪ Uvědomuje si podíl zraku na vnímání podnětů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjadřuje se výtvarně na základě svého zrakového a sluchového vnímání ▪ Volí vhodné prostředky 	OSV, RSP, SaS, PH
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Souvislost zraku, ostatních smyslů a pohybu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Souvislost zraku, ostatních smyslů a pohybu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Souvislost zraku, ostatních smyslů a pohybu</i> 	

<i>VV - Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle vlastní fantazie tvoří jednoduché předměty ▪ Pokouší se ztvárnit svou představu ▪ Vysvětlí výtvarné pojetí své práce, hovoří o ní ▪ Poznává způsoby cizího výtvarného vyjádření a učí se je chápat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle vlastní fantazie vytváří nové a neobvyklé předměty ▪ Kombinuje originálním způsobem linii, tvar, barvu, objekt ▪ Obhájí výtvarné pojetí ▪ Hovoří o své práci ▪ Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ Chápe způsob výtvarného vyjádření ostatních ▪ Porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí ▪ Tvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti ▪ Originálním způsobem kombinuje linii, tvar, barvu, objekt ▪ Zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí ▪ Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ Toleruje způsoby výtvarného vyjádření druhých 	OSV, SaS, K, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kombinace neobvyklých předmětů</i> • <i>Tolerance a porovnání, ilustrace dětských knih</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kombinace neobvyklých předmětů</i> • <i>Alternativní použití linie a objemu k vyjádření osobního prožitku</i> • <i>Tolerance a porovnání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kombinace neobvyklých předmětů</i> • <i>Alternativní použití linie k vyjádření osobního prožitku</i> • <i>Tolerance a porovnání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</i> 	

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 1. období – dotace: 1, 1, 1; povinný

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

<i>VV - Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ověřuje si vliv své činnosti na okolí ▪ Vystavuje své práce ▪ Podílí se na zlepšení prostředí své třídy, školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ověřuje si vliv své činnosti na okolí ▪ Vystavuje své práce ▪ Podílí se na zlepšení prostředí své třídy, školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vystavuje své práce ▪ Podílí se na zlepšení prostředí své třídy, školy 	OSV, K, MV, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu</i> • <i>Vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků</i> • <i>Instalace výstavy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu</i> • <i>Vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků</i> • <i>Instalace výstavy</i> • <i>Vkus a nevkus v interiéru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Instalace výstavy</i> • <i>Vkus a nevkus v interiéru</i> • <i>Výzdoba třídy, školy</i> 	

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2; 2; povinný

I. stupeň – 2. období
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Míchá a porovnává teplé a studené barvy ▪ Vystihne barvy přírody podle ročních období ▪ Vystihne vhodnou barevnost přírodnin ▪ Používá výrazové vlastnosti linie na základě zrakové zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy ▪ Zapouští barvy do vlhkého podkladu ▪ Volně zobrazí tvar a barevnost přírodnin ▪ Ověřuje výrazové vlastnosti na základě zrakové zkušenosti a představivosti 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Malba barvy ročních období zapouštěné barvy proškrabávání</i> • <i>Kresba linie, tvary</i> • <i>Vyrývání do voskového podkladu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Malba (barvy ročních období, zapouštěné barvy, proškrabávání)</i> • <i>Kresba (linie, tvary)</i> • <i>Vyrývání do voskového podkladu</i> 	

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů ▪ Využívá výrazové možnosti barev a linie ▪ Uplatňuje osobitý přístup k tvorbě ▪ Vystihne statické postavení lidské i zvířecí postavy ▪ Vhodně umístí postavu do prostoru ve vztahu k celku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše ▪ Vhodně umístí lidské a zvířecí postavy do prostoru ▪ Ztvární dynamické postavení postav ▪ Zachytí základní rysy obličeje, postavy svého spolužáka 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pohyb těla, umístění v prostoru, volná malba, portrét, postava</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pohyb těla, umístění v prostoru, volná malba, portrét, postava</i> 	

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2; 2; povinný

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která k mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarně vnímá a zobrazuje vztah kolem sebe ▪ Barevně vyjádří určitou náladu situace ▪ Porovnává výsledky své práce s pracemi ostatních žáků ▪ Hovoří o tom, co namaloval, nakreslil ▪ Účastní se svou prací na školní výstavce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarně vyjádří situaci a děj přiměřeným počtem a velikostí obrazových prvků ▪ Uplatňuje výtvarné zkušenosti a poznatky o barvě k vyjádření nálady či situace svého díla ▪ Podílí se na výzdobě třídy a školy 	OSV, K, MV, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Malba, kresba</i> • <i>Kombinované techniky</i> • <i>Koláž</i> • <i>Zážitky ze života dětí</i> • <i>Výstavka prací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Malba</i> • <i>Kombinované techniky</i> • <i>Koláž</i> • <i>Zážitky ze života dětí</i> • <i>Výstavka prací</i> 	

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje a výtvarně vyjadřuje symetrické tvary ▪ Využívá tvárných možností modelovací hmoty ▪ Sestavuje prostorovou maketu architektonických tvarů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarně vyjadřuje barevnost a tvar podle skutečnosti i představy ▪ Vyjadřuje děj postavami a jejich vztah k ostatním obrazovým prvkům ▪ Vystihuje protiklady, tvarové i barevné kontrasty ▪ Sestavuje z velkých prostorových prvků architektonická řešení prostoru 	OSV, RSP, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lidské a zvířecí postavy</i> • <i>Modelování</i> • <i>Konstruování</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Předměty z domácnosti</i> • <i>Lidské a zvířecí postavy</i> • <i>Modelování</i> • <i>Konstruování</i> 	

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2; 2; povinný

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍ ÚČINKŮ

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarně vyjadřuje své pocity a nálady ▪ Rozvíjí svou fantazii při zobrazení určitého námětu ▪ Používá funkci barvy i linie k vyjádření představy či fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Záměrně používá různé tvary i barvy při fantazijním vyjádření námětu ▪ Tvořivě výtvarně zpracovává představy, sny i reálné situace 	OSV, PH, VMEGS, OES, K, MeV, IVMSR
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fantastický námět</i> • <i>Ilustrace</i> • <i>Výtvarné náměty z jiných zemí</i> • <i>Skutečné, pohádkové i fantastické postavy, děje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fantastický námět</i> • <i>Ilustrace</i> • <i>Výtvarné náměty z jiných zemí</i> • <i>Skutečné, pohádkové i fantastické postavy, děje</i> 	

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s ilustrátory dětské knihy ▪ Hledá základní obrazotvorné prvky výtvarných děl ▪ Rozlišuje statické a dynamické uspořádání objektů ▪ Vyjadřuje se k tvorbě ostatních spolužáků ▪ Porovnává rozdíly v přístupu ke zpracování námětu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává díla hlavních českých ilustrátorů dětské knihy ▪ Porovnává rozdíly ve výtvarné technice ▪ Rozlišuje mezi realitou a fantazií ▪ Porovnává uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení) ▪ Hledá v práci ostatních zdroj pro svou inspiraci 	OSV, RSP, K, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ilustrátoři dětské knihy</i> • <i>Umělecká výtvarná tvorba (fotografie, reklama)</i> • <i>Ilustrace ukázky z dětské knihy</i> • <i>Hodnocení prací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ilustrátoři dětské knihy</i> • <i>Umělecká výtvarná tvorba (fotografie, film, reklama)</i> • <i>Ilustrace ukázky z dětské knihy</i> • <i>Hodnocení prací</i> 	

5.7.3 Estetická výchova – VV – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2; 2; povinný

<i>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarně zpracovává tajemný svět vesmíru ▪ Uplatňuje výtvarné zkušenosti a poznatky o barvě a prostoru při zpracování daného tématu ▪ Výtvarně zpracovává určité téma při skupinové práci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje faunu a flóru na Zemi ▪ Vyjadřuje estetický vztah člověka k přírodě ▪ Rozvíjí estetický smysl pro barevné a prostorové vyjádření skutečnosti ▪ Kolektivně výtvarně zpracovává poznatky z naukových předmětů 	OSV, SaS, MV, Ko, MeV, VAMS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kresba</i> • <i>Malba</i> • <i>Koláž</i> • <i>Kombinované techniky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kresba</i> • <i>Malba</i> • <i>Koláž</i> • <i>Kombinované techniky</i> 	

5.7.4 Výtvarná výchova

2.STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Cílem výuky výtvarné výchovy je seznámení žáků se specifiky a mnohotvárností výtvarných kvalit skutečnosti. Výtvarná výchova by měla žákům přiblížit pestrou škálu výtvarného jazyka. Do této oblasti patří seznámení s prvky vizuálně obrazného vyjádření jako jsou linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, kontrast, vztahy a uspořádání prvků v ploše (kompozice) apod.

Dále by se žáci měli ve výtvarné výchově seznámit se způsoby a prostředky jakými působí výtvarná díla na člověka. Sem patří reflexe uměleckých děl, ale i vnímání a rozbor vizuálních prostředků, které jsou součástí masové kultury (reklama, film, televize, tiskoviny).

Výtvarná výchova se také zabývá problematikou vztahů zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (uplatnění mimovizuálních podnětů ve výtvarné tvorbě).

Výtvarná výchova umožňuje žákům uplatnit subjektivní vnímání skutečnosti, dává jim prostor pro vyjádření vlastních emocí, pocitů, fantazie, představ a osobních zkušeností.

Zároveň by výtvarná výchova měla žáky seznámit s některými etapami vývoje (zejména evropské) výtvarné kultury. Poznatky a postupy by měly být žákům zpřístupňovány formou hravých praktických úkolů, které umožňují rozvíjet výtvarné myšlení, tvořivost a dovednosti nadaných žáků a zároveň nabízejí přiměřeně úspěšné řešení i pro žáky v dané oblasti spíše netalementované.

Ve výtvarné výchově žáci prakticky poznají základní techniky kresby (tužka, uhlí, tuš, fixy, pastelky, křídly), malby (vodové barvy, tempera), grafiky (papírořez, linoryt, suchá jehla), některé techniky prostorového vytváření (práce s keramickou hlinou, papírová plastika) a další.

Hodinová dotace:

2 vyučovací hodiny v 6. ročníku a v 7. ročníku, 1 hodina v 8. ročníku a 9. ročníku;

talentovaní žáci mají možnost navštěvovat rozšířenou výuku výtvarné výchovy v rámci povinně volitelného předmětu

Začleněná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Metody práce:

samostatné práce, práce ve skupinách, práce dle modelu i z představy, práce v plenéru, výtvarné etudy, projekty a výtvarné řady, účast ve výtvarných soutěžích; výuka probíhá ve většině případů ve specializované učebně Vv

Práce ve výtvarné výchově vede k vytváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení a pracovní kompetence

Učitel:

- vede žáky k samostatné tvořivé práci
- vede žáky k tomu, aby sami organizovali práci (např. ve skupině)

- seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami a vede je k osvojení základních dovedností nutných k jejich zvládnutí (práce s nástroji a výtvarnými materiály – štětce, pera, nástroje k tvarování hlíny, barvy, lepidla atd.)
- vede žáky k tomu, aby samostatně pracovali se základními prvky výtvarného jazyka (např. s linií, plochou, objemem, kompozicí)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémů
- k tomu, aby zvažoval různé varianty a volil vhodné postupy k řešení problémů
- vede žáky, aby využíval vlastní zkušenosti, znalosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka, aby v případě potřeby doprovodil výtvarnou práci vhodným písemným či ústním komentářem
- učí žáka, aby výstižně vyjádřil svůj názor na danou problematiku (např. na vytvořené výtvarné práce)
- vede žáka, aby vnímal a chápal význam vizuálních sdělení (která jsou využívána například v reklamě apod.)
- vede žáka, aby své komunikační dovednosti využíval ke kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální, personální a občanské

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupině
- učí žáky v případě potřeby poskytnout pomoc, nebo o ni požádat
- podporuje sebedůvěru žáků
- učí žáky naslouchat názorům druhých a čerpat z nich poučení
- buduje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům a k péči o životní prostředí

5.7.4 Výtvarná výchova – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1, 1; povinný

ROZVIJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozeznává základní prvky výtvarného jazyka a promyšleně je používá v práci s vhodnými výtvarnými materiály ▪ rozeznává odlišnosti mezi kresbou, malbou a grafikou ▪ vyjmenuje a charakterizuje příklady jednotlivých technik kresby, malby a grafiky ▪ vytváří jednoduché prostorové objekty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozeznává základní prvky výtvarného jazyka a promyšleně je používá v práci s vhodnými výtvarnými materiály ▪ rozeznává odlišnosti mezi kresbou, malbou a grafikou ▪ vyjmenuje a charakterizuje příklady jednotlivých technik kresby, malby a grafiky ▪ vytváří jednoduché prostorové objekty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá prvky výtvarného jazyka promyšleně v práci s vhodnými výtvarnými materiály ▪ vyjmenuje a charakterizuje příklady jednotlivých technik kresby, malby a grafiky ▪ vytváří prostorové objekty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá prvky výtvarného jazyka promyšleně v práci s vhodnými výtvarnými materiály ▪ vyjmenuje a charakterizuje příklady jednotlivých technik kresby, malby a grafiky ▪ vytváří prostorové objekty 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Linie, tvary, objemy, světlo a stín, barevná plocha.</i> • <i>Lineární kresba (obrys), stínování, primární a sekundární barvy.</i> • <i>– kresba tužkou, uhlem, rudkou, perem a tuší, pastelem</i> • <i>– malba vodovými a temperovými barvami</i> • <i>– grafická technika – papírořez</i> • <i>Základy práce s keramickou hlinou.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Linie, tvary, objemy, světlo a stín, barevná plocha.</i> • <i>Lineární kresba (obrys), stínování, primární a sekundární barvy.</i> • <i>– kresba tužkou, uhlem, rudkou, perem a tuší, pastelem</i> • <i>– malba vodovými a temperovými barvami</i> • <i>– grafická technika – linoryt</i> • <i>Pokročilejší práce s keramickou hlinou.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Linie, tvary, objemy, světlo a stín, barevná plocha.</i> • <i>Lineární kresba (obrys), stínování, primární a sekundární barvy.</i> • <i>– kresba tužkou, uhlem, rudkou, perem a tuší, pastelem</i> • <i>– malba vodovými a temperovými barvami</i> • <i>– grafická technika – slepotisk</i> • <i>Práce s keramickou hlinou.</i> • <i>modelování podle modelu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Linie, tvary, objemy, světlo a stín, barevná plocha.</i> • <i>Lineární kresba (obrys), stínování, primární a sekundární barvy.</i> • <i>– kresba tužkou, uhlem, rudkou, perem a tuší, pastelem</i> • <i>– malba vodovými a temperovými barvami</i> • <i>– grafická technika – suchá jehla</i> • <i>Práce s keramickou hlinou.</i> • <i>skulptivní postupy, design nádob</i> 	

5.7.4 Výtvarná výchova – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1, 1; povinný

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při plošné nebo prostorové tvorbě podle modelu postupuje od celku k detailům; všímá si podstatných prvků – nepodstatné potlačuje ▪ při vytváření vizuálně obrazných vyjádření z představy, využívá zkušeností získaných při pracích podle modelu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při plošné nebo prostorové tvorbě podle modelu postupuje od celku k detailům; všímá si podstatných prvků – nepodstatné potlačuje ▪ při vytváření vizuálně obrazných vyjádření z představy, využívá zkušeností získaných při pracích podle modelu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při plošné nebo prostorové tvorbě podle modelu postupuje od celku k detailům; všímá si podstatných prvků – nepodstatné potlačuje ▪ při vytváření vizuálně obrazných vyjádření z představy, využívá zkušeností získaných při pracích podle modelu ▪ zvládá základní principy perspektivního zobrazení prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při plošné nebo prostorové tvorbě podle modelu postupuje od celku k detailům; všímá si podstatných prvků – nepodstatné potlačuje ▪ při vytváření vizuálně obrazných vyjádření z představy, využívá zkušeností získaných při pracích podle modelu ▪ zvládá základní principy perspektivního zobrazení prostoru 	OSV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné práce podle modelu a z představy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné práce podle modelu a z představy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné práce podle modelu a z představy. • Lineární perspektiva (jednoúběžníková a dvouúběžníková). 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné práce podle modelu a z představy. • Využití lineární perspektivy (např. v úkolech zaměřených na design). 	

5.7.4 Výtvarná výchova – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1, 1; povinný

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje se světlostními a barevnými škálami, zkoumá jejich působení ▪ seznámí se s abstrakcí na nejzákladnější úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zkoumá možnosti animace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s fotografií jako s prostředkem pro složitější vizuálně obrazné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objevuje netradiční výtvarné kvality okolního světa s využitím moderních technologií pro zachycení obrazu 	OSV, VMEGS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stínování (modelování tvaru odstínem v kresbě a malbě).</i> • <i>Vytváření abstraktní kompozice v kresbě i malbě (zkoumání rovnováhy a nerovnováhy ve výtvarném vyjádření, emocionálního náboje barev a jiné).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zachycení pohybových fází u objektu – práce z představy nebo podle modelu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Výtvarné práce využívající techniku koláže, nebo kombinující fotografii s kresbou či malbou.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úkoly využívající moderní technologie k dosažení svébytného výtvarného výrazu (např. práce s fotoaparátem mobilního telefonu).</i> 	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše nejčastější příklady vizuálně obrazných vyjádření kolem nás (příklady z užití grafiky) ▪ charakterizuje roli jednotlivých prvků těchto vizuálně obrazných vyjádření (kompozice, písmo, světlostní kontrast, atd.) a jejich vliv na celkový účinek těchto děl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše nejčastější příklady vizuálně obrazných vyjádření kolem nás (příklady z užití grafiky) ▪ charakterizuje roli jednotlivých prvků těchto vizuálně obrazných vyjádření (kompozice, písmo, světlostní kontrast, atd.) a jejich vliv na celkový účinek těchto děl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše nejčastější příklady vizuálně obrazných vyjádření kolem nás (příklady z užití grafiky) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše nejčastější příklady vizuálně obrazných vyjádření kolem nás (příklady z užití grafiky) 	OSV, VMEGS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Užitá grafika – základní seznámení.</i> • <i>plakáty</i> • <i>hry s charakterem písma</i> • <i>kompoziční cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Užitá grafika</i> • <i>plakáty, design obalů, apod.</i> • <i>historické písmo (gotika)</i> • <i>kompoziční cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Užitá grafika.</i> • <i>plakáty</i> • <i>přetváření charakteru písma, tvorba abeced</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Užitá grafika</i> • <i>plakáty, design obalů, apod.</i> • <i>použití písma při grafickém designu</i> 	

5.7.4 Výtvarná výchova – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1, 1; povinný

<i>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá roli barvy, jako možného nositele emocionálního obsahu ▪ interpretuje v přiměřeném rozsahu působení některých vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá roli barvy, jako možného nositele emocionálního obsahu ▪ interpretuje v přiměřeném rozsahu působení některých vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje roli jednotlivých prvků těchto vizuálně obrazných vyjádření (kompozice, písmo, světlostní kontrast, atd.) a jejich vliv na celkový účinek těchto děl ▪ vnímá roli barvy, jako možného nositele emocionálního obsahu ▪ interpretuje v přiměřeném rozsahu působení některých vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje roli jednotlivých prvků těchto vizuálně obrazných vyjádření (kompozice, písmo, světlostní kontrast, atd.) a jejich vliv na celkový účinek těchto děl ▪ vnímá roli barvy, jako možného nositele emocionálního obsahu ▪ interpretuje v přiměřeném rozsahu působení některých vizuálně obrazných vyjádření 	OSV, VMEGS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Emocionální působení barvy.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Emocionální působení barvy.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kompoziční cvičení</i> • <i>malba z představy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>kompoziční cvičení</i> • <i>malba z představy</i> 	

<i>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná prvky, výrazové prostředky a obsah výtvarných projevů v dějinách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná prvky, výrazové prostředky a obsah výtvarných projevů v dějinách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná prvky, výrazové prostředky a obsah výtvarných projevů v dějinách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná prvky, výrazové prostředky a obsah výtvarných projevů v dějinách 	OSV, VMEGS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úkoly inspirované uměním pravěku a starověkých civilizací.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úkoly inspirované uměním středověku a raného novověku (románské umění, gotika, renesance).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úkoly inspirované uměním od baroka po 19. století.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Úkoly inspirované uměním od konce 19. století po současnost.</i> 	

5.7.4 Výtvarná výchova – 2. stupeň – dotace: 2, 2, 1, 1; povinný

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí působení a použité výrazové prostředky různých vizuálně obrazných vyjádření včetně prací svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí působení a použité výrazové prostředky různých vizuálně obrazných vyjádření včetně prací svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí působení a použité výrazové prostředky různých vizuálně obrazných vyjádření včetně prací svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí působení a použité výrazové prostředky různých vizuálně obrazných vyjádření včetně prací svých spolužáků 	OSV, VMEGS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s výtvarným dílem (nebo jiným vizuálně obrazným vyjádřením). 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s výtvarným dílem (nebo jiným vizuálně obrazným vyjádřením). 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s výtvarným dílem (nebo jiným vizuálně obrazným vyjádřením). 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s výtvarným dílem (nebo jiným vizuálně obrazným vyjádřením). 	

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí působení a použité výrazové prostředky různých vizuálně obrazných vyjádření včetně prací svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí působení a použité výrazové prostředky různých vizuálně obrazných vyjádření včetně prací svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ připraví prezentaci výtvarných prací v rámci tematického projektu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ připraví prezentaci výtvarných prací v rámci tematického projektu 	OSV, VMEGS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s výtvarným dílem (nebo jiným vizuálně obrazným vyjádřením). 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s výtvarným dílem (nebo jiným vizuálně obrazným vyjádřením). 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematický projekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematický projekt 	

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Rodinná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn do šesti celků:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Hodnota a podpora zdraví
- Osobnostní a sociální rozvoj

Časová dotace předmětu 1 vyučovací hodině týdně v 6., 7. a 9. ročníku – v 9. ročníku využíváme 1 disponibilní hodiny.

Výuka probíhá v kmenových třídách v plném počtu. Při výuce se využívá skupinové práce, problémového vyučování, prvků dramatické výchovy, výtvarné vyjádření učiva, videopořady a obrazový materiál.

Smyslem vzdělávací oblasti je vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody žáka. Zdraví je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví a jiné. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, způsoby jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví.

Přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Žáci se učí poznávat sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví, učí je být za své zdraví odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsa vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Do předmětu Člověk a zdraví jsou zařazena následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

Při práci v hodinách je kladen důraz na slovní projev a spolupráci ve skupinách, které jsou tvořeny žáky bez výběru tak, aby mohli pracovat méně nadaní žáci s nadanými a učili se vzájemně si pomáhat a respektovat se.

Práce v předmětu Člověk a zdraví vede ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- nabízí žákům informace, které vedou k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody
- seznamuje žáky s informacemi, které vedou k orientaci, co je zdravé, co může zdraví prospět a co je škodlivé
- upevňuje u žáků způsoby rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci
- vede žáky k poznání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých životních etapách na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů
- vede žáky k osvojování preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu
- vede žáky k propojování zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji
- vede žáky k chápání dobrého fyzického vzhledu a duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera a profesní dráhy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- motivuje žáky k samostatnému řešení problémů
- zadává žákům problémové úkoly, aby posiloval jejich schopnost využívat vlastních zkušeností
- umožňuje žákům pracovat ve skupinách a vyjadřovat své myšlenky
- vede žáky k tomu, aby volili vhodné postupy při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke srozumitelnému a kultivovanému formulování vlastních názorů
- zařazuje do výuky diskuze a besedy
- vede žáky k tomu, aby své komunikativní dovednosti využívali ke kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a k přiměřenému prosazování v kolektivu i skupině
- učí žáky naslouchat druhým, jejich názorům, čerpat z nich poučení
- klade důraz na utváření a respektování pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby jako osobnosti byli zodpovědné za svůj zdravý život a byli ochotné vždy pomoci druhým v různých životních situacích
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- vede žáky k respektu a ohleduplnosti k lidem odlišné rasy, náboženství a sociálního původu
- upřednostňuje pozitivní formy chování žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi zvoleného studia a budoucího povolání

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

<i>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ - orientuje se v pravidlech morálky	▪	▪	▪	OSV, PL, MV, Ko, KaK, MuV, LV
učivo	• <i>Vztahy mezi lidmi</i>	•	•	•	

<i>Vysvětlí role členů komunity (rodina, třída) a uvede příklad pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ -rozlišuje pozitivní a negativní formy chování v komunitě	▪	▪	▪	OSV, PL, MV, MuV, LV
učivo	• <i>Formy soužití mezi lidmi</i>	•	•	•	

<i>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě třídy)</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ orientuje se v pravidlech morálky, seznamuje se se Zákonem o rodině	▪	▪	OSV, PL, Ko, MuV, KD, LV
učivo	•	• <i>Vztahy mezi lidmi</i>	•	•	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

<i>Respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
	▪ -rozlišuje tělesné a duševní změny ve vývoji pohlaví	▪	▪	▪	OSV, PH, MV, MuV, LV
učivo	• <i>Změny v životě člověka a jejich reflexe- tělesné a duševní změny v pubertě</i>	•	•	•	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

<i>Respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ rozlišuje tělesné a duševní změny pohlaví	▪	▪	OSV,PL , MV , Ko , HPPE
učivo	•	• <i>Změny v životě člověka a jejich reflexe – sexuální dospívání, reprodukce</i>	•	•	

<i>Respektuje význam sexuality, v souvislosti s etikou, morálkou a pozitivními životními cíli</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ seznamuje se s pojmy v oboru sexuality	▪	▪	OSV,HPPE
učivo	•	• <i>Změny v životě člověka a jejich reflexe – předčasný pohlavní styk a vliv na duševní a tělesné zdraví, bezpečný sex</i>	•	•	

<i>Respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ rozlišuje tělesné a duševní změny pohlaví	OSV,Ko , HPPE,MuV,LV
učivo	•	•	•	• <i>Změny v životě člověka a jejich reflexe – poruchy pohlavní identity</i>	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE OZDRAVÍ

<i>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se se zásadami první pomoci a popíše své zdravotní problémy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	OSV,ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý způsob života a péče o zdraví- ochrana před přenosnými a nepřenosiými chorobami, chronická onemocnění a úrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

<i>Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se uplatňovat zásady zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	OSV,ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý způsob života a péče o zdraví – výživa a zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

<i>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si změny v dospívání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	OSV,SaS , SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý způsob života a péče o zdraví-režim dne, duševní hygiena, otužování, význam pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Uvádí do souvislosti zdraví a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ rozlišuje nebezpečné vlivy návykových látek, rozpozná sociálně patologické jevy	▪	▪	▪	OSV,PH
učivo	• Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- droga- vymezení pojmu, nejčastější návykové látky	•	•	•	

Podporuje odpovědné chování v rizikových situacích, silniční a železniční dopravě, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ poskytne dle svých schopností a možností první pomoc	▪	▪	▪	OSV,MV , ŘPRD,MuV,LV,EV,ŽP
učivo	• Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- ochrana před úrazy, první pomoc	•	•	•	

Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresových situací

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ definuje relaxační techniky	▪	▪	OSV,PH
učivo	•	• Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (stres a jeho vztah ke zdraví)	•	•	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

<i>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ charakterizuje nebezpečí mimořádných situací dle svých možností, aplikuje zásady ochrany člověka při těchto událostech	▪	▪	OSV,ŘPRD,MuV,PSSS
učivo	•	• <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – živelné pohromy</i>	•	•	

<i>Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ rozlišuje nebezpečné vlivy návykových látek, rozpozná sociálně patologické jevy	▪	▪	OSV,PL , MV , ŘPRD , HPPE
učivo	•	• <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence autodestruktivní závislosti</i>	•	•	

<i>Vyhodnotí na základě zkušeností a znalostí manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ kriticky posuzuje manipulační techniky	OSV,PL,MeV,KČPPMS , IVMSR
učivo	•	•	•	• <i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – manipulativní reklama a informace</i>	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

<i>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ charakterizuje nebezpečí mimořádných událostí, dle svých možností a schopností první pomoc	OSV, MV, ŘPRD
učivo	•	•	•	• Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – terorismus, bezpečnost v dopravě, doping ve sportu	

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

<i>Vysvětlí na příkladu přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ uvědomuje si hodnotu zdraví	▪	▪	OSV, PH
učivo	•	• Hodnota a podpora zdraví	•	•	

<i>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ - aktivně podporuje zdravý způsob života dle svých schopností	▪	▪	OSV, PH
učivo	•	• Hodnota a podpora zdraví	•	•	

<i>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ uvědomuje si změny v dospívání	▪	▪	OSV, SaS , SRaSO , PH
učivo	•	• Hodnota a podpora zdraví	•	•	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

<i>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ - aktivně podporuje zdravý způsob života dle svých schopností	OSV,PH
učivo	•	•	•	• <i>Hodnota a podpora zdraví</i>	

<i>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny, v nejbližším okolí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ porovná své vlastní názory na zdraví s ostatními	OSV,PH , Ko
učivo	•	•	•	• <i>Hodnota a podpora zdraví – životní prostředí a zdraví člověka</i>	

<i>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ uvědomuje si změny v dospívání	OSV,SaS , SRaSO
učivo	•	•	•	• <i>Hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy</i>	

<i>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ aktivně podporuje zdravý způsob života dle svých schopností	▪	▪	▪	OSV,PH
učivo	• <i>Hodnota a podpora zdraví</i>	•	•	•	

5.8.1 Rodinná výchova – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 0, 0+1; povinný

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

<i>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ -definuje relaxační techniky	OSV,PH
učivo	•	•	•	• <i>Osobnostní a sociální rozvoj – seberegulační činnosti a chování, psychohygienu</i>	

<i>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪	▪ seznamuje se s pojmy v oboru sexuality	OSV,PL , MV , HPPE
učivo	•	•	•	• <i>Osobnostní a sociální rozvoj – životní cíle mladého člověka, sexuální deviace, plánované rodičovství, trestní právo</i>	

5.8.2 Tělesná výchova

1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka. Tělesná výchova pěstuje kladný vztah ke sportu a pohybu, což se stává součástí jejich zdravého životního stylu. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění radostného pocitu z pohybu je HRA a dodržování herních pravidel. Osvojením základů herních a taktických postupů, zvyšujeme u žáků i schopnost správného a rychlého rozhodování a schopnost pohotově reagovat. Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferenciováný přístup k žákům podle jejich momentální i vývojové tělesné zdatnosti. Pro žáky, vyžadující individuální přístup a pro III. zdravotní skupinu je nabízena zdravotní tělesná výchova.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozcvičky, pohybové hry, taneční prvky.

Výuka je členěna do několika cvičení zařazovaných pravidelně do tělesné výchovy: vyrovnávací cviky, kondiční a koordinační cvičení, rytmická a taneční cvičení, atletické disciplíny nebo sportovní hry.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět tělesná výchova na 1. stupni je vyučována 2 hodiny týdně jako povinný předmět. Pro zájemce nabízíme nepovinné předměty Sportovní příprava - 1 hod. týdně v 1. – 5.. roč. a Sportovní hry – 2.hod. týdně v 5. ročníku.

Do 2. a 3. ročníku je povinně zařazen blok plaveckého výcviku. Podle zájmu dětí probíhá kurz bruslení nebo lyžařský výcvik.

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti nebo v terénu, což posiluje odolnost organismu

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k vytváření kladného vztahu k pohybu, k sportovní činnosti, k získání návyku správného držení těla, zdokonalovat koordinaci a obratnost těla, umět vnímat hudbu a vyjadřovat ji pohybem
- motivuje žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v praktickém životě
- vede žáky k osvojení pohybových dovedností na základě prožitku z pohybu
- vede žáky poznávat sebe sama – své možnosti
- pochopili smysl zdravotní prevence, problémy spojené s nemocí či poškozením zdravím

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení problémů, pomáhá hledat jejich řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě svých rozhodnutí a k uvědomění si zodpovědnosti za ně
- učí žáky naslouchat spolužákům a umět vhodně na ně reagovat, zapojit se do diskuse
- vede žáky k zodpovědnosti za své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správné formulaci a vyjádření své myšlenky
- vede žáky k obhajování svého názoru
- vede žáky k vhodné argumentaci
- nabízí žákům prostor k diskusi formou komunikativních kruhů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- motivuje žáky k pozitivnímu vytváření představy o sobě samém
- vede žáky k podporování sebeúvěry na základě principu sebeuspokojování a sebeúcty
- motivuje žáky podílet se na utváření atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti, úcty a vzájemném respektování
- učí žáky poskytovat pomoc slabším spolužákům nebo o ni požádat
- motivuje žáky k upevňování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- dovede se vcítit do situace žáka
- vede žáky k umění naslouchat a respektovat názory druhých
- vede žáky k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k pohybu
- učí žáky bezpečně používat sportovní náčiní
- učí žáky chránit své zdraví při sportovních činnostech
- vede žáky ke schopnosti adaptovat se na změněné nebo nové pohybové činnosti
- vede žáky k dodržování vymezených sportovních pravidel, s čímž souvisí hra fair play

5.8.2 Tělesná výchova – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

1. stupeň – 1. období

<i>Spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪ dbá na správné držení těla (snaží se o to)	▪ uvědomuje si základní estetické držení těla držení těla	▪ zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.)	OSV, SRaSO , PH
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmická a kondiční gymnastika • Pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmická a kondiční gymnastika • Pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Gymnastika 	

<i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪ seznamuje se základními herními činnostmi jednotlivce	▪ uvědomuje si základní elementární HČJ	▪ zvládá HČJ a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel	OSV, SaS , MV, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry 	

<i>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si zapojení do hry v kolektivu ▪ zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupracuje s družstvem, přizpůsobí se pravidlům ▪ snaží se dosáhnout nejlepších výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV ▪ chce dosáhnout nejlepších výsledků 	OSV, SRaSO , PH, MV, KaK
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry 	

<i>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	▪ seznamuje se se základními pokyny a povely	▪ dodržuje základní pokyny a povely	▪ Reaguje na pokyny a povely	OSV, SRaSO , MV , Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Pohybové hry • Průpravná a kompenzační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Pohybové hry • Průpravná a kompenzační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Pohybové hry • Průpravná a kompenzační cvičení 	

5.8.2 Tělesná výchova – 1. stupeň, 1. období – dotace: 2, 2, 2; povinný

<i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</i>				
ročník	1.	2.	3.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech za pomoci učitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech za pomoci učitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech za pomoci učitele 	OSV, SRaSO, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sportovní hry, průpravná a kompenzační cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sportovní hry</i> • <i>Gymnastika</i> • <i>Atletika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sportovní hry</i> • <i>Gymnastika</i> • <i>Atletika</i> 	

5.8.2 Tělesná výchova – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 2; povinný

1. stupeň – 2. období

Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snaží se zhodnotit kvalitu osvojených pohybových činností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hodnotí kvalitu svých pohybových činností a reaguje samostatně na své chyby 	OSV, HPPE
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Pohybové hry • Gymnastika 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Pohybové hry • Gymnastika 	

Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projevuje vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu) ▪ Snaží se reagovat na pokyny k vlastním chybám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti pomocí korektivních cviků ▪ Reaguje na pokyny k vlastním chybám 	OSV, SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Gymnastika 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Gymnastika 	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snaží se projevit radost z pohybové činnosti v souladu s vlastními předpoklady ▪ Hledá varianty známých her 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projevuje v souladu s činnostmi vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti ▪ Aplikuje varianty osvojených herních činností 	OSV, K, MeV, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika • Sportovní hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika • Sportovní hry 	

5.8.2 Tělesná výchova – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 2; povinný

<i>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje a aktivně zvládá základy pravidel bezpečnosti 	OSV, MV
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gymnastika</i> • <i>Sportovní hry</i> • <i>Atletika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gymnastika</i> • <i>Sportovní hry</i> • <i>Atletika</i> 	

<i>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje k vlastním chybám 	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gymnastika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gymnastika</i> 	

<i>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře 	OSV, MV, Ko, MeV, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sportovní hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sportovní hry</i> 	

<i>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví: cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičí</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednoduše užívá a hodnotí kvalitu pohybové činnosti ▪ Snaží se popisovat jednoduché pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popisuje jednoduché pohybové činnosti ▪ Zvládá aktivně základní pojmy osvojovaných činností 	OSV, Ko
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gymnastika</i> • <i>Pohybové hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gymnastika</i> • <i>Pohybové hry</i> 	

5.8.2 Tělesná výchova – 1. stupeň, 2. období – dotace: 2, 2; povinný

<i>Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snaží se ve spolupráci s učitelem dohodnout jednoduché soutěže na úrovni jednotlivé třídy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváří jednoduché soutěže na úrovni třídy ▪ Dohodne jednoduchou taktiku družstva při hře a dodržuje ji 	OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry • Pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry • Pohybové hry 	

<i>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snaží se rozpoznat vlastní zlepšení z předchozí činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dovede změřit výkony v osvojených disciplínách a porovná je s ostatními 	
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika 	

<i>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>			
ročník	4.	5.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snaží se vyhledávat v tisku různé sportovní a pohybové informace ▪ Informuje se o základních pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledává v tisku různé sportovní a pohybové informace ▪ Dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže je předat 	OSV, RSP, MeV, FVM
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry • Atletika • Pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry • Atletika • Pohybové hry 	

2.STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsahové vymezení

Náplň vyučovacího předmětu tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova a částečně ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Oba tyto obory jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vyučovací předmět tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v každodenním životě. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Tělesná výchova je realizována jako povinný předmět tělesná výchova, povinně volitelný a nepovinný předmět sportovní hry a pro zájemce a žáky nadané od 6. ročníku povinně volitelný předmět sportovní příprava v oboru aerobik, atletika, basketbal a plavání. Sportovní příprava bude probíhat podle tréninkových plánů jednotlivých oborů. Nabídka je rozšířena o nepovinný předmět zdravotní tělesná výchova pro žáky se zdravotním oslabením.

Organizační vymezení

Nedílnou součástí výuky sportovních tříd jsou soustředění:

- letní soustředění
- zimní soustředění

Během školního roku se žáci sportovních tříd účastní sportovních akcí konaných v jednotlivých odvětvích.

Také ostatní žáci naší školy se aktivně zapojují do dalších sportovních soutěží, kterých se naše škola pravidelně a aktivně účastní: (soutěže ve volejbale, florbale, fotbale, stolním tenise, atletice, aj.)

Časové vymezení

Povinná výuka tělesné výchovy probíhá v každém ročníku 2 hodiny, sportovní příprava využívá časové dotace povinně volitelných předmětů 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v tělocvičně. Žáci mají k dispozici velkou tělocvičnu, která je velmi dobře vybavena sportovním nářadím a náčiním, pro posilování a protahování slouží malá tělocvična. Dále výuka probíhá na venkovním hřišti, které je v areálu školy. Zde mají žáci k dispozici běžeckou dráhu, multifunkční hřiště, doskočiště a sektor pro vrhy.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zapojuje žáky do obsahové a organizační přípravy pohybových činností ve výuce i v režimu školy
- vytváří příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností
- hodnotí žáky způsobem, který umožňuje vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- učí žáky tvořivému řešení problémů
- zapojuje žáky do týmové spolupráce při řešení nově vzniklých situací

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- dbá na používání jasné, srozumitelné a přiměřené komunikativní dovednosti (používá odborně správného názvosloví)

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- navozuje a podporuje sportovní činnosti ve skupinách, dvojicích nebo týmech, učí žáky zastávat v týmu různé role
- zařazuje a podporuje vzájemnou pomoc žáků
- podporuje zájem žáků při organizaci sportovních akcí, tím vede k samostatnosti a zodpovědnosti za výsledek pořádané akce

Kompetence občanské:

Učitel:

- praktickou výukou a modelovou situací seznamuje žáky s technikou první pomoci a chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole (soustředěních, kurzech), stanovených v řádu školy (soustředění, kurzu)

Kompetence pracovní:

Učitel:

- jde příkladem – příkladně plní své pracovní povinnosti (nástup do hodin, příprava na výuku,...). Dodržuje dané slovo
- vede žáky k sebehodnocení své práce
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme – tím vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

<i>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uspořádá si svůj pohybový režim ▪ pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí významu a účelu jednotlivých částí cvičební jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe význam jednotlivých částí cvičební jednotky i jejich účel ▪ uvědomuje si pozitivní vliv sportování na své zdraví i fyzický vzhled 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se podílí na skladbě vyučovací jednotky ▪ dle svých fyzických předpokladů se snaží pravidelně sportovat 	OSV - SaS, SRaSO
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení významu pohybu pro zdraví a rozdíl mezi rekreačním a výkonnostním sportem • seznámení žáků s širokou škálou pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení skladby cvičební jednotky a řazení jednotlivých částí 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport</i> 	

<i>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si souvislost pravidelného sportování s rozvojem své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si souvislost pravidelného sportování s rozvojem své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí si vybrat z předložené nabídky sportovních aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodnou pohybovou činností zlepšuje svoji zdatnost 	OSV - RSP, SaS
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>kondiční a relaxační cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sportovní a pohybové hry, kondiční a relaxační cvičení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>snaží se postupně zvyšovat svoji zdatnost prostřednictvím manipulace se zatížením</i> 	

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

<i>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ před zátěží se samostatně rozcvičí a po zátěži provádí strečink namáhaných svalů	▪ před zátěží se samostatně rozcvičí a po zátěži provádí strečink namáhaných svalů	▪ před zátěží se samostatně rozcvičí a po zátěži provádí strečink namáhaných svalů	▪ před zátěží se samostatně rozcvičí a po zátěži provádí strečink namáhaných svalů	OSV - SRaSO, SaS, RSP
učivo	• různé formy přípravy k pohybové aktivitě, protažení před i po pohybové aktivitě	• různé formy přípravy k pohybové aktivitě, protažení před i po pohybové aktivitě	• různé formy přípravy k pohybové aktivitě, protažení před i po pohybové aktivitě	• různé formy přípravy k pohybové aktivitě, protažení před i po pohybové aktivitě	

<i>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			▪ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	▪ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	OSV - SRaSO, SaS
učivo			• reakce na aktuální dopingové kauzy v prostředí sportu - diskus	• reakce na aktuální dopingové kauzy v prostředí sportu - diskus	

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ žák je schopen kreativního řešení problémů, aktivního řešení mezilidských vztahů, komunikace a kooperace ▪ žák se orientuje v psaném textu a vnímá mediální sdělení ▪ žák je schopen pracovat v realizačním týmu ▪ používá základní zásady bezpečnosti při sportu, a to i v méně známém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování i mimo běžná sportoviště a v různých klimatických podmínkách ▪ žák se orientuje v psaném textu a vnímá mediální sdělení ▪ žák je schopen pracovat v realizačním týmu ▪ používá základní zásady bezpečnosti při sportu, a to i v méně známém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ žák je schopen kreativního řešení problémů, aktivního řešení mezilidských vztahů, komunikace a kooperace ▪ žák se orientuje v psaném textu a vnímá mediální sdělení ▪ žák je schopen pracovat v realizačním týmu ▪ používá základní zásady bezpečnosti při sportu, a to i v méně známém prostředí 		OSV - ŘPRD, K, MV, Ko, KaK MeV - KČPPMS, PRT
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zážitková pedagogika – problémově orientované hry, týmové hry, cílená zpětná vazba</i> • <i>hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zážitková pedagogika – problémově orientované hry, týmové hry, cílená zpětná vazba</i> • <i>hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</i> 		

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

<i>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ používá základní sportovní názvosloví na úrovni cvičence, čtenáře novin a časopisů	▪ používá základní sportovní názvosloví na úrovni cvičence a diváka	▪ používá základní sportovní názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčího	▪ používá základní sportovní názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího a uživatele internetu	OSV – Ko, ŘPRD
učivo	• <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i>	• <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i>	• <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i>	• <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i>	

Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ rozumí principům fair-play ▪ chápe význam ochrany přírody při sportu	▪ chová se čestně a ohleduplně ▪ umí spolupracovat v týmu	▪ respektuje opačné pohlaví ▪ chápe význam ochrany přírody při sportu	▪ při sportování se chová čestně a kultivovaně	OSV – PL, Ko, KaK, HPPE. EV – VČP, ŽP
učivo	• <i>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i>	• <i>sportovní a pohybové hry v různém prostředí</i>	• <i>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i> • <i>sportovní a pohybové hry v koedukovaném prostředí</i>	• <i>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i>	

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

<i>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ Umí komunikovat a spolupracovat ve skupině	▪ Umí komunikovat a spolupracovat ve skupině	▪ podřizuje své chování týmové spolupráci vedoucí k úspěchu družstva	▪ podřizuje své chování týmové spolupráci vedoucí k úspěchu družstva	OSV - ŘPRD, KaK, Ko
učivo	• <i>Týmové a problémově orientované hry v různém prostředí</i>	• <i>Týmové a problémově orientované hry v různém prostředí</i>	• <i>Týmové a problémově orientované hry v různém prostředí</i> • <i>snaží se aplikovat taktické jednání ve hře</i>	• <i>Týmové a problémově orientované hry v různém prostředí</i> • <i>snaží se aplikovat taktické jednání ve hře</i>	

<i>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka	▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka	▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka a rozhodčího	▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka, rozhodčího a organizátora	OSV - ŘPRD, RSP
učivo	• <i>sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH)</i>	• <i>sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH)</i>	• <i>sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH)</i>	• <i>sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH)</i>	

<i>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy		▪ Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony	▪ Sleduje a eviduje určené prvky pohybové činnosti a výkony	▪ Sleduje, eviduje a vyhodnocuje určené prvky pohybové činnosti a výkony	OSV - ŘPRD, K
učivo		• <i>Měření výkonů a pozorování pohybových dovedností</i>	• <i>Měření a evidence výkonů, pozorování pohybových dovedností</i>	• <i>Měření a evidence výkonů, posuzování pohybových dovedností</i>	

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

<i>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a turistické akce na úrovni ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a turistické akce na úrovni školy ▪ spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	OSV - Ko, KaK, ŘPRD MeV – PRT MuV - LV
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>podílí se na organizaci i přípravě sportovních akcí v rámci ročníku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>podílí se na organizaci, přípravě a rozhodování sportovních akcí, her a soutěží v rámci školy</i> 	

<i>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a umí je prezentovat 	OSV – Ko MeV – TMS, PRT
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • <i>měří výkony</i> • <i>dokáže posoudit technicky správně provedenou pohybovou dovednost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>měří výkony a podílí se na jejich prezentaci</i> • <i>dokáže posoudit technicky správně provedenou pohybovou dovednost</i> 	

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň – dotace (vyučovacích hodin týdně) : 2, 2, 2, 2; povinný

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

<i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe význam jednotlivých částí cvičební jednotky ▪ dle svých schopností si osvojí dovednosti různých pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojené pohybové dovednosti se pokouší uplatnit při hře i dalších pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojené pohybové dovednosti se pokouší uplatnit při hře, soutěžích i dalších pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojené pohybové dovednosti se pokouší uplatnit při hře, soutěžích i dalších pohybových činnostech 	OSV – RSP, HPPE, SaS, RSaSO, PHK, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, orientační běh • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH) 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, orientační běh • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH) • zimní sporty - sjezdové lyžování, běžecké lyžování, jízda na snowboardu 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, orientační běh, vrh koulí • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH) • hry v přírodě – s různým zaměřením, netradiční hry a aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, orientační běh, vrh koulí • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravná hra, řízená hra (tradiční i netradiční SH) 	

<i>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy			<ul style="list-style-type: none"> ▪ všimá si chyb při provádění pohybové činnosti a pokouší se o jejich odstranění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí chyby při provádění pohybové aktivity a snaží se o jejich eliminaci 	OSV - SaS , K, SRaSO , ŘPRD
učivo			<ul style="list-style-type: none"> • sám vede úvodní část hodiny, provádí korekci jednotlivých cviků u spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> • sám vede úvodní část hodiny, provádí korekci jednotlivých cviků u spolužáků 	

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět práce navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět pracovní výchova na 1. stupni ZŠ. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělání a je určen všem žákům (chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály (dřevo, plasty, kovy) a osvojují si základní pracovní dovednosti samostatně i v týmu (většinou ve dvojici). Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Postupně, v závislosti na věku žáků se vytváří systém, který poskytuje důležité informace ze sféry práce a tím vede žáky k odpovědnému rozhodování o dalším budoucím povolání.

Do vzdělávacího obsahu světa práce jsou začleněna tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Na 2. stupni je předmět rozdělen na tyto tematické okruhy: práce s technickými materiály (dřevo, plasty, kovy), pěstitelské práce, provoz a údržba domácnosti a příprava pokrmů, péče o dítě, elektrotechnické práce a svět práce – výchova k volbě povolání.

Časová dotace je v 6.- 9. třídě 1 hodina týdně. V praxi bude realizováno v dvouhodinových blocích jedenkrát za 14 dní v každém ročníku. V 9. ročníku využíváme 1 disponibilní hodiny.

Výuka se u předmětu bude dělit na skupiny maximálně po 15 žácích v rámci jednotlivých tříd. Výměna činností nastane v pololetí. Podle počtu žáků v ročníku může dojít ke spojení dvou paralelních tříd a následným rozdělením do 3 skupin tak, aby bylo dodrženo maximálně 15 žáků ve skupině. Tyto skupiny se pak v činnostech střídají: září – prosinec, leden – březen, duben – červen.

Předmět se bude vyučovat v odborných učebnách dílen, v učebně vaření a na školním pozemku. Pro oddíl péče o dítě (9. třída) se budou požívat kazety s odbornou tematikou, žáci navštíví a seznámí se s provozem mateřské školy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které povedou k utváření klíčových kompetencí, tím že budou vést žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce (kompetence pracovní)
- k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka (kompetence pracovní)
- k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů a pomůcek při práci i v běžném životě (kompetence k řešení problémů)
- k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku (kompetence k učení)
- k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře

5.9.1 Pracovní činnosti – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 0+1; povinný

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

<i>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje se dřevem ▪ orýsuje podle předlohy na daný dřevěný materiál ▪ řeže podle orýsované předlohy ▪ brousí do požadovaného tvaru ▪ zhotoví jednoduchý výrobek ze dřeva 	▪	▪	▪	ŘPRD, OSV, K
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní operace a postupy • Vlastnosti materiálu a jeho užití v praxi 	•	•	•	

<i>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje vhodný druh materiálu a jeho rozměry ▪ vybere si vhodné pracovní nástroje a nářadí 	▪	▪	▪	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje 	•	•	•	

<i>Užívá technickou dokumentaci</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte z technických výkresů základní údaje 	▪	▪	▪	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Technické náčrty a výkresy 	•	•	•	

<i>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvolí vhodný pracovní postup 	▪	▪	▪	ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní postupy a operace • Organizace práce 	•	•	•	

<i>Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy ▪ Poskytne první pomoc při úrazu 	▪	▪	▪	OSV, ŘPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Provozní řád dílen 	•	•	•	

5.9.1 Pracovní činnosti – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 0+1; povinný

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pěstováním základních druhů zeleniny ▪ na školním pozemku pěstuje základní druhy zeleniny ▪ pojmenuje nejčastější plevele upravuje záhony před setím a výsadbou ▪ provádí pletí a zálivku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pěstováním méně známých druhů zeleniny ▪ na školním pozemku pěstuje méně známé druhy zeleniny ▪ rozliší kulturní rostlinu od plevelu ▪ provádí podzimní a jarní úpravu záhonů ▪ seje, sází, pleje a zalévá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pěstováním okrasných a léčivých rostlin ▪ uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka ▪ uvede základní způsoby ošetřování okrasných rostlin ▪ rozliší kulturní rostlinu od plevelu ▪ provádí podzimní a jarní úpravu záhonů ▪ seje, sází, pleje a zalévá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pěstováním okrasných keřů, ovocných rostlin ▪ uvede základní způsoby ošetřování okrasných keřů a ovocných rostlin ▪ rozliší kulturní rostlinu od plevelu ▪ provádí podzimní a jarní úpravu záhonů ▪ seje, sází, pleje a zalévá ▪ sklízí plody rybízu a jabloní 	E, ZPŽ, ŽP, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Půda • Zelenina • Plevelle 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelenina 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné a léčivé rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovocné rostliny • Okrasné keře 	

Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná okrasné rostliny ▪ využívá vypěstované rostliny pro výzdobu třídy nebo pro aranžování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná okrasné rostliny ▪ rozpozná pracovní nářadí a správně je používá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná okrasné rostliny ▪ předvede využití okrasných (pokojevých) rostlin v interiéru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná okrasné keře a ovocné stromy ▪ stará se o výzdobu ve třídě 	E, ZPŽ, ŽP, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny • Základy aranžování 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny a jejich aranžování 	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny a jejich aranžování 	

5.9.1 Pracovní činnosti – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 0+1; povinný

<i>Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje pracovní nářadí a dovede je používat ▪ šetří nářadí používané při práci na školním pozemku ▪ po skončení práce očistí a uklidí nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná pracovní nářadí a správně je používá ▪ šetří nářadí používané při práci na školním pozemku ▪ po skončení práce očistí a uklidí nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná pracovní nářadí a správně je používá ▪ šetří nářadí používané při práci na školním pozemku ▪ po skončení práce očistí a uklidí nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybere vhodné pracovní nářadí k zadanému úkolu ▪ šetří nářadí používané při práci na školním pozemku ▪ po skončení práce očistí a uklidí nářadí 	E, ZPŽ, ŽP, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktické práce na školním pozemku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktické práce na školním pozemku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktické práce na školním pozemku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Praktické práce na školním pozemku</i> 	

<i>Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci, při vlastní práci je dodržuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci, při vlastní práci je dodržuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci, při vlastní práci je dodržuje ▪ vysvětlí zásady první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci, při vlastní práci je dodržuje ▪ vysvětlí zásady první pomoci 	E, ZPŽ, ŽP, RPRD
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Provozní řád školního pozemku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Provozní řád školního pozemku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Provozní řád školního pozemku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Provozní řád školního pozemku</i> 	

<i>Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s chovem drobných zvířat v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s chovem drobných zvířat v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s chovem drobných zvířat v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s chovem drobných zvířat v domácnosti 	E, ZPŽ, ŽP, VČP
učivo	<ul style="list-style-type: none"> • Podmínky chovu • Hygiena a bezpečnost chovu • Kontakt se známými a neznámými zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Podmínky chovu • Hygiena a bezpečnost chovu • Kontakt se známými a neznámými zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Podmínky chovu • Hygiena a bezpečnost chovu • Kontakt se známými a neznámými zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Podmínky chovu • Hygiena a bezpečnost chovu • Kontakt se známými a neznámými zvířaty 	

5.9.1 Pracovní činnosti – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 0+1; povinný

PŘÍPRAVA POKRMŮ

<i>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ vybere vhodný kuchyňský inventář, správně ho pojmenuje a používá	▪ vybere vhodný kuchyňský inventář, správně ho pojmenuje a používá ▪ rozpozná a správně používá elektrické a plynové spotřebiče	▪	RSP, Ko,
učivo	•	• Základní vybavení kuchyně, pořádek, čistota	• Základní vybavení kuchyně, pořádek, čistota	•	

<i>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ sestaví jídelníček pro studenou kuchyni ▪ připraví různé pomazánky, ovocné a zeleninové saláty	▪ navrhne jídelníček k tepelnému zpracování pokrmů ▪ připraví pokrmy z masa zeleniny a obilovin	▪	RSP, Ko,
učivo	•	• Studená kuchyně – jídelníček • Úprava pokrmů za studena	• Teplá kuchyně – jídelníček • Základní způsoby tepelné úpravy pokrmů	•	

<i>Dodržuje základní principy stolování a společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ připravené pokrmy servíruje spolužákům	▪ připravené pokrmy servíruje spolužákům	▪	RSP, Ko, PL
učivo	•	• Jednoduché prostírání • Stolování	• Stolování	•	

<i>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪ seznámí se se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci, při vlastní práci je dodržuje ▪ ošetří drobná poranění při práci v kuchyni	▪ seznámí se se zásadami bezpečnosti a ochrany při práci, při vlastní práci je dodržuje ▪ ošetří drobná poranění při práci v kuchyni	▪	RSP, Ko,
učivo	•	• Provozní řád učebny vaření	• Provozní řád učebny vaření	•	

5.9.1 Pracovní činnosti – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 0+1; povinný

SVĚT PRÁCE

<i>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zjišťuje rozdíly v jednotlivých pracovních činnostech ▪ určuje klady a zápory jednotlivých povolání při besedách s pracovníky škol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hledá rozdíly v běžných pracovních činnostech ▪ určuje klady a zápory jednotlivých povolání při besedách s pracovníky škol 	MV, Ko, SRaSO, SaS
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Trh práce</i> • <i>Povolání lidí</i> • <i>Druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Trh práce</i> • <i>Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní</i> • <i>Rovnost příležitostí na trhu práce</i> 	

<i>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zjišťuje své schopnosti pro budoucí povolání ▪ využívá služeb úřadu práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvažuje své možnosti a schopnosti pro výběr povolání 	MV, Ko, SRaSO, SaS
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Volba profesní orientace</i> • <i>Sebepoznávání</i> • <i>Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav</i> • <i>Osobní vlastnosti a schopnosti</i> • <i>Sebehodnocení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Informační základna pro volbu povolání</i> • <i>Práce s profesními informacemi</i> • <i>Využívání poradenských služeb</i> 	

<i>Využije profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</i>					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává a třídí informace o jednotlivých profesích ▪ na základě práce s testy posoudí své schopnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává a třídí informace o jednotlivých povoláních ▪ využívá služeb úřadu práce 	MV, Ko, SRaSO, SaS
učivo	•	•	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Možnosti vzdělávání</i> • <i>Náplň učebních a studijních oborů</i> • <i>Zaměstnání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Možnosti vzdělávání a následného zaměstnání</i> • <i>Návštěva Úřadu práce</i> • <i>Přijímací řízení</i> • <i>Informace a poradenské služby</i> 	

5.9.1 Pracovní činnosti – 2. stupeň – dotace: 1, 1, 1, 0+1; povinný

Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce					
ročník	6.	7.	8.	9.	Průřezová témata
výstupy	▪	▪	▪ prakticky provádí nácvik situací při získávání zaměstnání	▪ prakticky provádí nácvik situací při získávání zaměstnání ▪ Psaní životopisu	MV, Ko, SRaSO, SaS, VDO, ES
učivo	•	•	• <i>Pracovní příležitosti v obci</i> • <i>Pohovor u zaměstnavatele</i>	• <i>Problémy nezaměstnanosti</i> • <i>Úřady práce</i> • <i>Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</i> • <i>Nejčastější formy podnikání</i>	

5.10 Povinně volitelné předměty - přehled

6. – 7. ročník – dotace 0+1; 8. - 9. ročník - dotace: 0+2

Nabídka povinně volitelných předmětů + týdenní hodinová dotace

Předmět	ročník				
	6.	7.	8.	9.	
5.10.1	Konverzace v anglickém jazyce	1	1	1	1
5.10.2	Informatika	-	1	2	2
5.10.3	Sportovní příprava	1	1	2	2
5.10.4	Sportovní hry	1	1	2	2
5.10.5	Výtvarný seminář	1	1	2	2
5.10.6	Dějepisný seminář	1	1	1	1
5.10.7	Biologický seminář	1	1	1	1
5.10.8	Zeměpisný seminář	1	1	1	1

5.10.1 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE je začleněn do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je nabízen jako volitelný. Cizí jazyk obecně přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života a kulturní tradice nejen v anglosaských zemích. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cílem předmětu KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE je rozvíjet schopnost žáků vyjadřovat svoje myšlenky za pomoci známého jazykového materiálu, automatizovat mluvnické jevy, výslovnostní i pravopisné návyky v návaznosti na povinnou výuku. Funkční pojetí konverzace umožňuje žákům získat větší samostatnost a jistotu v ústním projevu, zdokonaluje jejich dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích. Nenahraditelným pomocníkem při výuce angličtiny je soustavný kontakt s autentickým jazykem.

Vzdělávací obsah předmětu Konverzace v anglickém jazyce:

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních situacích. Výuka je zaměřena na rozšíření slovní zásoby a rozvoj konverzačních schopností. Slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku.

Výuka je založena na modelu spisovné angličtiny, žáci se však učí i běžné hovorové výrazy.

Mezi nejčastější formy výuky patří partnerská a skupinová práce, hravé a kreativní přístupy a další aktivity zaměřené na rozvoj komunikačních schopností. Nabízí se zde i využití dramatické výchovy k přípravě rozhovorů, skečů a krátkých scének. Žáci se tak učí spolupracovat a rozvíjejí svou tvořivost.

Dalšími formami výuky je práce s autentickými materiály (časopisy, knihy, prospekty, katalogy, písničky, apod.), filmová představení v originálním znění (příp. cizojazyčné videokurzy), poznávací zájezdy do Anglie (možnost ověření jazykových dovedností v cizojazyčném prostředí). Žáci se tak zbavují jazykové nejistoty při svém vystupování.

Žáci pracují na individuálních nebo společných projektech na aktuální témata. Při realizaci projektů žáci vyhledávají a zpracovávají potřebné informace na původních webových stránkách a aktivně přitom využívají elektronický slovník.

Žáci se též učí pracovat s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky a dalšími materiály, které jim pomáhají při studiu cizího jazyka (např. gramatické příručky).

U integrovaných žáků respektuje učitel jejich pomalejší pracovní tempo, toleruje fonetický přepis slovní zásoby, zaměřuje se především na zvládnutí základní slovní zásoby a gramatiky, preferuje ústní projev žáků a individuální přístup.

Talentovaní žáci mají možnost pracovat na samostatných projektech a pořádání školních jazyk. soutěží.

Při výuce anglického jazyka je kladen hlavní důraz na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE směřuje k tomu, aby žáci zvládli běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.

Očekávané výstupy

Žák:

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně i náročnější texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím, jednoduchým i složitějším větám a jednoduchým pokynům, na které adekvátně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu přiměřeného textu, který dokáže ústně i písemně reprodukovat
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur
- používá dvojjazyčný slovník
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace, poskytne požadované informace

Učivo:

- zákl. pravidla komunikace v běžných každodenních situacích: pozdrav, poděkování, představování
- jednoduchá sdělení: adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje, cestování, pocity a stavy, popis osobnosti, sport, jídlo, popis cesty.
- slovní zásoba a tvoření slov: synonyma, antonyma, význam slov v kontextu

Začlenění průřezových témat do vzdělávacího oboru

1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

(tématické okruhy: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

2. Multikulturní výchova

(témat.okruhy: Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)

Způsob začlenění: průběžně, dle aktuální situace a učebnice, ve všech ročnících (reálie anglosaských zemí). Projekty, korespondence, vyhledávání informací v encyklopediích, na Internetu, apod.

Časové vymezení vzdělávacího oboru:

Vyučovací předmět KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE má časovou dotaci jednu vyučovací hodinu týdně v 6. až 9. ročníku.

Organizační vymezení vzdělávacího oboru:

Výuka probíhá ve třídách, ve specializované jazykové učebně a v učebně výpočetní techniky (dle potřeby). Žáci jsou děleni na 1 až 2 menší skupiny, což poskytuje předpoklady pro aktivní komunikaci žáků. V některých jazykové skupině jsou integrováni žáci z paralelních tříd nebo i žáci z jiných ročníků, a proto dochází k větší provázanosti sociálních vazeb mimo kmenovou třídu.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

Učitel:

- vysvětluje na praktických příkladech smysl a cíl učení se cizímu jazyku a posiluje tak pozitivní vztah k učení
- uč. podporuje samostatnost a tvořivost žáků (žáci např. sami vytvářejí gram. přehledy a jiné jazyk. pomůcky – pexeso, obrázkový slovník, apod.)
- rozlišuje učivo základní a rozšiřující (pro talentované žáky)
- vede žáky ke schopnosti vyhledávat informace v dostupných jazyk. materiálech
- motivuje žáka k dalšímu vzdělávání používáním vhodných forem a metod výuky a vhodných audiovizuálních materiálů
- učí žáka pracovat s chybou a vede ho postupně k autokorekci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby se nebál problémů (viz. práce s chybou)
- podporuje týmovou spolupráci
- vytvářením praktických úloh a situací učí žáky řešit problémy
- podporuje různé (i netradiční) způsoby řešení
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- zadává úkoly a vytváří situace, kde žák může využít svých vlastních zkušeností (např. z cestování, korespondence, apod.)
- klade důraz na samostatné vyvozování gramatických pravidel, zobecnění a kreativitu při tvoření kompozit
- podporuje využívání moderní technologie

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá a vede žáky především k využití všech dostupných forem komunikace (verbální, neverbální, technická)
- podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni
- klade důraz na kulturní projev žáka
- podporuje možnost publikace a prezentace žákovských prací (časopis, projekt, apod.)
- podporuje přátelskou komunikaci žáků různých věkových kategorií (např. formou společných projektů)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje skupinovou a partnerskou práci
- učí žáky spolupracovat a zastávat různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků (nadání žáci vysvětlují látku slabším žákům, pomáhají jim při opravě testu, vzájemně se zkouší, apod.)
- učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům se specifickými poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporuje formální i neformální způsoby spolupráce s rodilými mluvčími
- vede žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické rozdílnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- motivuje pochvalou za kvalitně provedenou práci
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- žáci jsou vedeni k adaptaci na nové pracovní podmínky
- seznamuje žáky s různými profesemi a možnostmi pracovní uplatnění v zahraničí a motivuje je k dalšímu jazykovému studiu

5.10.2 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Povinně volitelný a nepovinný vyučovací předmět Informatika je určen pro žáky 7. – 9. ročníků v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně v 7. ročníku a 2 vyučovacích hodin týdně v 8. a 9. ročníku.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené potřebnými pracovními pomůckami.

Cílem a náplní povinně volitelného a nepovinného předmětu Informatika je rozšíření a prohloubení stávajících znalostí a zkušeností žáků s informatickými tématy jako jsou: práce v textovém procesoru (pokročilé formátování textu, možnosti kontroly pravopisu a gramatiky, práce s textovými poli, pokročilá práce s obrázkem a grafikou v textovém procesoru a další funkce), práce v tabulkovém editoru (používání vzorců všech kategorií, zpracování grafů, hromadné zpracování dat, formuláře, makra a další funkce), práce v prezentačním manageru (tvorba pokročilých animací, využití pro tvorbu podkladu pro animovaný film, hypertextové odkazy a další funkce). Dále se žáci seznamují s dalšími oblastmi informatiky, jakými jsou např.: základy tvorby webových stránek v jazyce HTML, základy programování a algoritmického myšlení (computational thinking), počítačová grafika (teorie počítačové grafiky a práce v grafickém editoru), tvorba a editace videa v počítači a hardwarové prostředky výpočetní techniky. Vzhledem k prudkému vývoji oblasti informačních technologií mohou být učitelem zařazeny do výuky i témata, která v době sestavování školního vzdělávacího programu ještě nebyla známa nebo obecně rozšířena nebo může být důraz kladený na jednotlivá témata měněn a přizpůsobován zájmům a potřebám žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- vede žáky ke kladnému vztahu ke vzdělávání
- vede k touze poznat, vědět a následně používat
- vede k využívání všech dostupných informačních zdrojů
- vede ke schopnosti hodnotit informace a vybírat z nich potřebné odpovědi
- používá ve výuce poznatky a informace z dalších vzdělávacích oblastí a předkládá možnosti na jejich zpracování
- využívá všech dostupných učebních pomůcek (počítač, dataprojektor, fotoaparát) a poukazuje na jejich možnosti využití
- rozvíjí u žáka schopnost kreativního myšlení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- vede žáky k přesnému definování problému
- vede žáky k definici z více úhlů pohledu
- vede žáky ke komplexnímu řešení
- vede žáky k uvědomění si všech dopadů a důsledků svého řešení
- rozvíjí u žáka schopnost naslouchat a přijmout poznatky ostatních
- vede žáky k uvědomění si a obhajobě vlastního postoje a cíle
- vede žáky k poučení se z chyb vlastních i svého okolí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti vyjadřovat své vlastní myšlenky
- vede žáky k vyjadřování pouze těch myšlenek, které se zakládají na pravdě a faktech
- vede žáky k uvědomění si důsledků svých slov
- vede žáky ke vhodnému formulování
- rozvíjí u žáků schopnost diskutovat a rozpoznat vhodnost diskuse
- seznamuje žáky s širokou škálou komunikačních prostředků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- vede žáky k posouzení vlastní role v kolektivu i ve společnosti
- vede žáky k sebekritice
- podporuje v žácích zdravou touhu po dosažení lepšího postavení na základě rozvíjení vlastních schopností
- posuzuje schopnosti a možnosti jednotlivých žáků a rozvíjí je
- vede žáky k nabízení svých znalostí a schopností ostatním a i naopak k přijímání nabízené pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- vede k uvědomění si rozdílů lidí v mnoha hlediscích a jejich respektování
- učí posuzovat situace jiných a přiměřeně na ně reagovat
- předkládá žákům negativní stanovisko k násilí všeho druhu a jeho důsledkům
- vede žáky k odpovědnosti za své činy a uvědomění si případných důsledků
- vede k ochraně kulturního a historického dědictví a podílení se na udržování tradic

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel:

- vede žáky k vhodnému výběru pracovních postupů s ohledem na dosažení co nejlepších výsledků
- nabádá žáky k bezpečnosti práce nejen pro ně samé, ale i pro své okolí
- předkládá žákům více možností pro dosažení cíle
- používá k práci široké spektrum pomůcek a postupů

5.10.3 Sportovní příprava

Charakteristika vyučovacího předmětu: obsahové, časové a organizační vymezení:

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Sportovní příprava vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova, částečně ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Oba tyto obory jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vyučovací předmět Sportovní příprava je velmi specifický svým zaměřením. Tento předmět je výchovně vzdělávací proces, kdy:

- žák si osvojuje techniku a taktiku daného sportu
- žák rozvíjí a rozšiřuje své pohybové schopnosti a dovednosti
- žák rozvíjí svou odolnost na psychickou zátěž sportovní přípravy, morálně volní vlastnosti
- žák zvládá a zdokonaluje účelnou techniku ve vybrané sportu
- žák upevňuje kladný vztah ke sportu
- žák formuje způsob života s ohledem na požadavky sportovní přípravy (škola, rodina, sport)

Časové vymezení

Výuka sportovní přípravy probíhá jako povinně volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně v 6. až 7. a 2 hodiny týdně v 8. až 9. ročníku. Výuka probíhá většinou v tělocvičně. Žáci mají k dispozici velkou tělocvičnu, která je velmi dobře vybavena sportovním náradím a náčiním. Pro posilování a protahování slouží malá tělocvična. Dále výuka probíhá na venkovním hřišti, které je v areálu školy. Zde mají žáci k dispozici běžeckou dráhu, multifunkční hřiště, doskočiště a sektor pro vrhy.

Organizační vymezení

Nedílnou součástí výuky jsou soustředění:

- letní soustředění
- zimní soustředění

Během školního roku se žáci účastní sportovních akcí konaných v jednotlivých odvětvích.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Sportovní příprava

Kompetence k učení

Učitel:

- zapojuje žáky do obsahové a organizační přípravy pohybových činností ve výuce i v režimu školy

- vytváří příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností
- hodnotí žáky způsobem, který umožňuje vlastní pokrok
- vede žáky ke kritickému hodnocení pokroku při dosahování cílů tréninku, k přijímání rad i kritiky a k reakci na hodnocení ze strany druhých
- motivuje žáky pro další sportovní činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky tvořivému řešení problémů
- zapojuje žáky do týmové spolupráce při řešení nově vzniklých situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na používání jasně, srozumitelně a přiměřeně komunikativní dovednosti (používá odborně správného názvosloví)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje a podporuje sportovní činnosti ve skupinách, dvojicích nebo týmech, učí žáky zastávat v týmu různé role
- zařazuje a podporuje vzájemnou pomoc žáků
- podporuje zájem žáků při organizaci sportovních akcí, tím vede k samostatnosti za výsledek pořádané akce

Kompetence občanské

Učitel:

- praktickou výukou a modelovou situací seznamuje žáky s technikou první pomoci a chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole (soustředěních, kurzech), stanovených v řádu školy (soustředění, kurzu)

Kompetence pracovní

Učitel:

- jde příkladem – příkladně plní své pracovní povinnosti (nástup do hodin, příprava na výuku, ...)
- dodržuje dané slovo
- vede žáky k sebehodnocení své práce
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválí – tím vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

5.10.4 Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět sportovní hry je určen žákům 6.-9.ročníku. Je uplatňován jako nepovinný nebo volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně pro žáky 6.+7. ročníku a 2 hodiny týdně pro žáky 8.+9. ročníku. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje a zároveň specifikuje tematiku sportovních her. Je určen jak žákům pohybově nadaným, kteří již dosáhli určité sportovní výkonnosti, tak žákům, kterým pomůže především prakticky naplňovat zásady zdravého životního stylu, hledat pozitivní vztah ke sportu, uspokojovat v optimální míře jejich pohybové potřeby a zájmy, zajišťovat jejich optimální rozvoj tělesný, duševní a

sociální . Velký důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace, disciplinovanosti a smyslu pro čestné a "sportovní" chování a jednání při sportovních hrách a soutěžích. Při volbě vhodných forem a metod výuky a konkrétních činností hrají velkou roli žákův prožitek, pocit úspěchu a pozitivní sebehodnocení, ke kterým výuka předmětu cíleně směřuje.

Zaměření a náplň sportovních her sleduje hlavní sportovní hry, pro něž má škola vhodné podmínky:

- kopanou
- florbal
- basketbal
- volejbal
- nohejbal.

Výuka se bude realizovat v tělocvičně nebo na víceúčelovém hřišti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitelé:

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti

Kompetence k řešení problémů

Učitelé:

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- učíme žáky překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů - jdeme příkladem

Kompetence komunikativní

Učitelé:

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

Kompetence sociální a personální

Učitelé:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- volíme formy práce, které umožňují vzájemnou inspiraci s cílem dosahovat osobního maxima žáka
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní činnosti
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role

Kompetence občanské

Učitelé:

- vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví
- netolerujeme nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci

Kompetence pracovní

- důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti

5.10.5 Výtvarný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výtvarný seminář má žákům poskytnout rozšířenou škálu výtvarných aktivit a prohloubit tak chápání zejména vizuálních aspektů skutečnosti. Předmět by měl nad rámec běžné výtvarné výchovy poskytnout žákům možnost rozvíjet výtvarné nadání při náročnějších výtvarných úkolech a za použití náročnějších výtvarných postupů (např. technik, které se díky náročnosti a většímu počtu žáků v běžné třídě nedají úspěšně realizovat). Umožňuje také častější zapojení výtvarných projektů.

Co se týče výtvarných technik, zaměřuje se předmět krom těch klasických také např. na batik, drátování, širší práci s přírodními materiály, netradiční kombinace klasických technik (linoryt+keramika apod.).

- hodinová dotace: 1 vyučovací hodina v 6. a 7. ročníku, 2 vyučovací hodiny v 8. a 9. ročníku
- začleněná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova
- metody práce: samostatné práce, práce ve skupinách, práce dle modelu i z představy, práce v plenéru, výtvarné etudy, projekty a výtvarné řady, účast ve výtvarných soutěžích; výuka probíhá ve většině případů ve specializované učebně Vv

Práce ve volitelné výtvarné výchově vede k vytváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení a pracovní kompetence

Učitel:

- vede žáky k samostatné tvořivé práci
- vede žáky k tomu, aby sami organizovali práci (např. ve skupině)
- seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami a vede je k osvojení základních dovedností nutných k jejich zvládnutí (práce s nástroji a výtvarnými materiály – štětky, pera, nástroje k tvarování hlíny, barvy, lepidla atd.)
- vede žáky k tomu, aby samostatně pracovali se základními prvky výtvarného jazyka (např. s linií, plochou, objemem, kompozicí)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémů
- k tomu, aby zvažoval různé varianty a volil vhodné postupy k řešení problémů
- vede žáky, aby využíval vlastní zkušenosti, znalosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka, aby v případě potřeby doprovodil výtvarnou práci vhodným písemným či ústním komentářem
- učí žáka, aby výstižně vyjádřil svůj názor na danou problematiku (např. na vytvořené výtvarné práce)

- vede žáka, aby vnímal a chápal význam vizuálních sdělení (která jsou využívána například v reklamě apod.)
- vede žáka, aby své komunikační dovednosti využíval ke kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální, personální a občanské

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupině
- učí žáky v případě potřeby poskytnout pomoc, nebo o ni požádat
- podporuje sebedůvěru žáků
- učí žáky naslouchat názorům druhých a čerpat z nich poučení
- buduje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům a k péči o životní prostředí

5.10.6 Dějepisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Dějepisný seminář je určen pro žáky 6.- 9. ročníku a bude jim nabízen jako povinně volitelný nebo nepovinný předmět. Časová dotace je 1 hodina týdně. Práce bude realizována ve dvou skupinách, a to pro žáky 6.-7. ročníku a 8.-9. ročníku zvlášť, vždy 1x za 14 dní 2 vyučovací hodiny. Výuka bude probíhat jak v učebnách školy s využitím různých informačních zdrojů, tak mimo školu na tematických vycházkách a exkurzích.

Obsahově je seminář zaměřen na regionální dějiny. Jeho cílem je poskytnout žákům základní poznatky o vývoji Č. Budějovic i jižních Čech od nejstarších dob po dobu moderní, seznámit je s místními historickými událostmi a významnými osobnostmi města a nejznámějšími kulturněhistorickými památkami regionu.

Náplň a práce semináře se budou dotýkat průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturním výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů a využívání je v tvůrčích činnostech
- uvádí poznatky do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- společně s žáky promýšlí a plánuje způsob řešení zadaného úkolu
- učí žáky kriticky hodnotit informace z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá k práci různé druhy textů a záznamů
- požaduje, aby žáci na základě výkladu formulovali vlastní názory
- nabízí žákům pestré zpracování získaných poznatků podle jejich vlastního výběru

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zapojuje do práce různě velké skupiny
- motivuje žáky, aby podle svých možností přispěli úspěšnému splnění zadaného úkolu

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s různými druhy útlaku a nesvobody v průběhu historického vývoje
- poznává s žáky kulturněhistorické tradice ve nejbližším okolí
- vede žáky k tvořivé práci se získanými informacemi

Výstupy ŠVP:

Žák by měl:

- na základě poznání historie svého blízkého okolí získat vztah k minulosti jako nezbytné součásti přítomnosti, získat přehled o vývoji města a regionu, o jeho významných osobnostech a historických památkách

Mezipředmětové vztahy: Čj – literární a komunikační výchova, Vv, Ov – stavební slohy, památky

Metody a postupy: tematické exkurze a vycházky, návštěvy památek, muzeí, pozorování, vyhledávání, výběr a zpracování informací, samostatná literární tvorba, zpracování krátkodobých projektů, zapojení do soutěží pořádaných městem

5.10.7 Biologický seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Biologický seminář je určen pro všechny žáky 6.- 9.ročníku ZŠ, kteří se zajímají o přírodu a vše, co s tím souvisí. Časová dotace je 1 hodina týdně ve formě povinně volitelného a nepovinného předmětu. Výuka bude probíhat nejen v odborné učebně biologie, ale také na přírodovědných vycházkách a exkurzích.

Cílové zaměření a náplň práce :

- zkoumání přírodních faktů
- rozvíjení učiva, se kterým se žáci setkávají při povinné výuce
- vybírání témat, která jsou žákům blízká, ale ve vyučování se jim nelze z časových důvodů věnovat v patřičné míře
- učí žáky pracovat s biologickým materiálem
- zdokonalování žáků v práci s laboratorní technikou
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě
- využívání sezónních nabídek akcí s biologickou či ekologickou tematikou

Náplň práce semináře se bude dotýkat průřezového tématu Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- umožňuje žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávají

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje různé problémové situace
- podněcuje žáky k promýšlení řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje formulování vlastních myšlenek žáků
- účinně zapojuje žáky do diskuse
- podporuje využívání různých informačních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zapojuje žáky do spolupráce ve skupině
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje základní ekologické souvislosti
- vede žáky k respektu k požadavkům na kvalitní životní prostředí
- zdůrazňuje podporu a ochranu zdraví

5.10.8 Zeměpisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Zeměpisný seminář je určen pro žáky 6. – 9. ročníku a bude jim nabízen jako povinně volitelný nebo nepovinný předmět.

Časová dotace je 1 hodina týdně.

Výuka bude probíhat v běžné třídě, ale také v terénu, kde se uskuteční zeměpisná pozorování a cvičení. Pracovat se bude s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, informacemi z tisku, časopisů a televize, využívat internet a audiovizuální pořady.

Obsahově je seminář zaměřen na tato témata:

- mapy, orientace v mapách, tvorba modelu podle vrstevnic
- práce s výukovými programy na PC
- globální problémy lidstva
- regionální zeměpis (vybrané státy, regiony světa)
- cestovní ruch

Zeměpisný seminář zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat:

environmentální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova, výchova k občanství

Výchovné vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení
- uvádí poznatky do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností pro řešení problémů
- podněcuje samostatné řešení problémů s využitím logických postupů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- využívá informační a komunikační prostředky
- vykládá a podporuje žáky ve formulování vlastních názorů

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině
- podněcuje diskusi v malé skupině i debatu celé třídy

Kompetence občanské:

Učitel:

- seznamuje žáky se základními ekologickými souvislostmi a enviromentálními problémy

Kompetence pracovní:

Učitel:

- propojuje znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

5.11 Šachy

Vztah výuky šachu k Rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)

1. Výuka a hra šachu pomáhá naplňovat tyto cíle základního vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

2. Výuka a hra šachu pomáhá žákům osvojit si tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence sociální a personální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3. Výuka a hra šachu má vztah k těmto vzdělávacím oblastem nebo jejich částem:

Matematika a její aplikace

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Umění a kultura

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Člověk a svět práce

- vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Průřezové téma osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Vztah šachu k dalším předmětům

Celá řada cvičení na šachovnici má vztah i k dalším vyučovacím předmětům. Velkou výhodou je, že vše se děje hravou formou v duchu Komenského Školy hrou a že děti získávají okamžitou zpětnou vazbu.

Matematika

Zde se šachová cvičení projevují asi nejvýrazněji. S nácvičkou pohybu figur se děti přirozeně učí orientovat se v prostoru a přirozeným způsobem se seznámí s pojmy vodorovný (řada), svislý (sloupec), úhlopříčka (diagonála), se kterými se setkají také v geometrii. Při výměnách figur si žáci procvičují porovnávání a jednoduché součty. Vzhledem k tomu, že každá figura má svou hodnotu, získávají tím i základy ekonomické gramotnosti. Okamžitá hodnota figury se pak mění i v závislosti na její poloze (např. kolik polí napadá jezdec uprostřed šachovnice a kolik v rohu?).

Jednoduché koncovky potom nabízejí výbornou přípravu do základů geometrie. Děti se seznámí s tím, co je čtverec a trojúhelník, naučí se určovat vzdálenosti (např. na kolik tahů se dostane král z h1 na a8?).

Šachy jedinečným způsobem rozvíjejí abstraktní, logické a kombinační myšlení a vedou k nácvičce zkoumání a porovnávání různých možností.

Český jazyk

Bylo zjištěno, že děti, které se věnují šachu, mají lepší výsledky ve čtení a schopnosti porozumět textu. Zlepšují se také jejich verbální schopnosti. Šachy jsou součástí naší kultury už po mnoho staletí a odkazy na ně obsahují četná literární díla. Při pohybu figur po rovných liniích si procvičují také jemnou motoriku, kterou potřebují při psaní. Tento způsob nácvičky koordinace oko-ruka byl využit i při výuce dětí, které byly v tomto směru handicapované.

Obecné

Celá řada vlastností rozvíjených při hře se uplatní prakticky ve všech předmětech. Patří sem především schopnost soustředit se, hledání a posuzování různých možností, kreativita či abstraktní myšlení. Důležité je také promýšlení důsledků vlastních tahů, přičemž dítě se naučí zásadě „nejprve myslí, pak konej“. Při hře se dítě naučí schopnosti rozhodnout se a nést za své rozhodnutí zodpovědnost, přičemž výhodou je, že důsledky svého rozhodnutí pozná velmi rychle.

6. Hodnocení žáků

6.1 Úvod

Součástí vzdělávacího a výchovného procesu je získávání zpětných informací o výsledcích této činnosti. Snahou je vytvořit dobře fungující systém, ve kterém se prolínají informace od všech účastníků tohoto procesu - žáků, učitelů, zákonných zástupců žáků, ostatních pracovníků školy, veřejnosti.

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání jsou dosažené výsledky v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti, osobním životě. Tato úspěšnost je podmíněna dosažením příslušných klíčových kompetencí. Jde tedy zejména o to, do jaké míry je žák vybaven těmi způsobilostmi, které vedou ve svém souhrnu k dosažení klíčových kompetencí.

6.1.1 Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáků musí být v souladu se zásadou uplatňování partnerského vztahu k dětem.

- **Za základní považujeme pojem „zpětná vazba „, která se dá zjednodušeně charakterizovat jako informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku vzdělávání. Okamžitou zpětnou vazbu považujeme za rozhodující činitel efektivního učení, zatímco posuzování kvalit žáka je vždy rizikovým postupem, který může učení blokovat. Zpětná vazba je zároveň informací o tom, jak dokáže žák zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil, v čem ještě chybuje. Není však posuzováním kvalit žáka. Žáci mají právo dělat chyby. Uvědomění si chyby je příležitost ke zlepšení. Práce s chybou je významným prvkem v procesu učení. Zpětná vazba je součástí každého hodnocení žáka, klademe důraz na vhodnou formulaci a pozitivní vyjádření, spojené s povzbuzením. Pro efektivní proces učení je žádoucí, aby zpětná vazba byla co nejhojnější.**
- **Při hodnocení žáka jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho vzdělávacím, osobnostním předpokladům a jeho věku.** Ohodnocení zahrnuje píli a snaživost žáka, přihlíží se i k tomu, že mohl zakolísat ve svém výkonu pro určitou indispozici v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Učitelé by měli zejména dbát na to, aby prostřednictvím hodnocení nedocházelo k transparentnímu rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné. Hodnocení by nemělo být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení stupně naplnění předem stanovených požadavků.
- **Podstatným účelem hodnocení a zároveň neopominutelnou zásadou je pozitivní charakter motivace žáka.** Důležité je posilování motivace vnitřní, charakteristické vědomím smysluplnosti získávaných poznatků, aktivit vzdělávacích potřeb žáků, jasného očekávání, eliminováním nudy a strachu, navozováním vhodných sociálních vztahů, klimatu ve třídě a oslabováním vnější motivace žáků /učení pro známky/.
- **Nedílnou součástí procesu hodnocení je sebehodnocení žáka** a hodnocení jeho spolužáků, snaha a schopnost posoudit nejen práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. Sebehodnocení je považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky vybavit. Pro vytváření těchto dovedností musí učitel poskytovat dostatek možností a prostoru. Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o hodnocení je na vyučujícím, děti se od začátku přibírají k diskusi, aby jim byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení.
- **Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“.** Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav

vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě by měly tyto doklady vypovídat o tom, jak se žák vyrovnal s dovedností sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Vedení portfolia je významně kladným, doporučovaným systémovým prvkem hodnocení žáků.

- **Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejícími kritérii hodnocení.** Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.
- **Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevů.** Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

6.1.2. Důležitá pravidla, zásady hodnocení žáků učiteli

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí řádu školy ve formě přílohy č.1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP. Stanoví zejména zásady a způsob hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků. Jsou s nimi seznámeni pedagogičtí pracovníci, žáci školy, jejich zákonní zástupci a školská rada.

Základní stanovené zásady:

- hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné
- respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení
- stanoví a vysvětlí kritéria, jimiž lze žakovu činnost hodnotit a jimiž může i žák hodnotit vyučující svou práci
- klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- hodnocení je doložitelné, jednoznačné, srozumitelné
- tradiční ústní zkoušení u tabule nahrazujeme efektivnějšími formami
- hodnocení provádíme i u skupinové práce a projektů
- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech
- klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo
- žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky
- všechny písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se připravit
- písemné práce žáků jsou zakládány po dobu celého školního roku

Pravidla, určená pro hodnocení:

- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl v průběhu celého klasifikačního období.
- Hodnocení se provádí na konci každého pololetí školního roku.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí bude místo vysvědčení vydán žákovi výpis z vysvědčení.
- Při přestupu žáka na jinou školu před ukončením druhého pololetí škola vydá žákovi vysvědčení za 1. pololetí příslušného školního roku.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno obvykle klasifikačním stupněm.
- O užití slovního hodnocení nebo kombinace obou způsobů, kdy klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

- Za hodnocení odpovídá příslušný učitel, v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

V případě hodnocení formou klasifikace jsou výsledky vzdělávání žáka na vysvědčení vyjádřeny klasifikačními stupni.

Používáme pět klasifikačních stupňů:

- 1 – výborný**
- 2 – chvalitebný**
- 3 – dobrý**
- 4 – dostatečný**
- 5 – nedostatečný**

Při hodnocení formou klasifikace jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit i slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených RVP pro základní vzdělávání.

V případě použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. **Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.**

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Je-li žák hodnocen slovně, pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání převede odpovídající učitel slovní hodnocení do klasifikačních stupňů. Totéž platí pro celkové hodnocení na konci 2. pololetí školního roku. U žáků s uznanou vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení rovněž na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v ČR povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky formou hodnocení známkami
- v případě potřeby písemným slovním hodnocením do žákovské knížky
- před koncem každého čtvrtletí na třídních schůzkách písemně formou průběžného hodnocení
- případně kdykoliv v průběhu školního roku ústně formou konzultace na požádání zákonných zástupců žáka nebo při výraznějším zhoršení prospěchu
- hodnocením na konci každého klasifikačního období

6.2. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl s vyznamenáním** - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen stupněm prospěch horším než 2- chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno jako „ velmi dobré „
- **prospěl /a/** - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný/nebo odpovídajícím slovním hodnocením/
- **neprospěl/a/** - je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
- **nehodnocen/a/** - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů na konci prvního pololetí

Nelze-li žáka z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „ nehodnocen „.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení „ uvolněn „.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Žákovi, který již jednou opakoval ročník na daném stupni základní školy, může povolit ředitel školy opakování ročníku pouze na žádost jeho zákonného zástupce pouze z vážných zdravotních důvodů.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, z jednoho či více předmětů, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li

možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního

období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nehodnotí. Jejich hodnocení ze školy při zdravotnickém zařízení je závazné. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se nehodnotí.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Základní obecná východiska hodnocení žáka zde stanovená v jsou dále případně rozpracována pro hodnocení v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jsou pro vyučujícího zásadní, na samotném vyučujícím zůstává, které vhodné metody při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem volí a jakým způsobem jich využívá. Kritéria hodnocení žáka by měla být zpracována tak, aby při zachování výše uvedených východisek byly uplatňovány odlišnosti charakteru předmětů a odvíjela se od jednotlivých aspektů klíčových kompetencí.

Uvedená východiska pro hodnocení a klasifikaci jsou závazná pro všechny vyučující.

6.3. Hodnocení chování žáků, výchovná opatření

- Hlavní zásady pro hodnocení chování ve škole:
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel slušnosti a dodržování řádu školy během klasifikačního období.
- Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.
- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- Za jeden přestupek se uděluje žákovi obvykle jedno opatření k posílení kázně. K vážnějšímu opatření k posílení kázně za stejný přestupek se přistoupí pouze tehdy, jestliže předchozí opatření byla neúčinná a žák přestupek soustavně opakuje.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele
  - b) důtku třídního učitele
  - c) důtku ředitele školy.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo uložení výchovného opatření a jejich zdůvodnění žákovi a prokazatelným způsobem jeho zákonnému zástupci.
- Hodnocení chování žáků předkládá třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a schvaluje jej ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky zaznamená třídní učitel do dokumentace školy.
- Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí stupni:

- 1 – velmi dobré**
- 2 – uspokojivé**
- 3 – neuspokojivé**

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve formě přílohy č.1 ke školnímu řádu, se kterou jsou seznámeni pedagogičtí pracovníci, žáci školy, jejich zákonní zástupci a školská rada, stanoví zejména následující oblasti hodnocení:

- **Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou**
- Obecné zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání
- Zásady pro hodnocení chování ve škole
- Pochvaly
- Jiná ocenění
- Opatření k posílení kázně
- Zásady pro sebehodnocení žáků
- Způsoby, formy a pravidla získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
- **Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií**
- Celkové hodnocení žáka na vysvědčení
- Stupně hodnocení prospěchu v jednotlivých předmětech
- Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
- **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření**
- Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
- Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Stupně hodnocení chování
- **Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu včetně předem stanovených kritérií**
- **Obecná ustanovení**
- **Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace**
- Komisionální a opravné zkoušky
- Způsob hodnocení žáka při plnění povinné školní docházky formou individuálního vzdělávání
- Komisionální zkouška
- Opravná zkouška